

Шолим Ћидапоп

Милош Попадић

Шолим Ћидапоп

Бу Милош Попадић

Copyright 2021 Милош Попадић

Smashwords Edition

Посвећује се свим особама света које пате од хемофилије

⁴³Ту је била и нека жена која је дванаест година боловала од крварења. Она је сав свој иметак потрошила на лекаре, али ниједан није могао да је излечи. ⁴⁴Она му приђе с леђа и дотаче руб његове одеће. Крварење одмах престаде. (Еванђеље по Луки 8:43,44)

Садржај

Предговор

Опис Шолимовог реалног живота: 1. Детињство

- 1.1 Да ли ће он бити човек
2. Приближавање адвентизму и удаљавање од њега
3. Борба за материјалну егзистенцију
4. Краљевска болест
- 4.1 Проклета круна
5. Љубав
6. Пут у свет религије
7. Прва фаза истраживања Писма
- 7.1 Шест етапа стварања
8. Друга фаза истраживања Писма
9. Трећа фаза истраживања Писма
10. Шема
- 10.1 Ритуали нагих људи
- 10.2 Састанци на гробљу
11. Закон, милост, благодат и вера
12. Грех
13. Новозаветни обреди
- 13.1 Крштење
- 13.2 Крштење применом обе формуле
- 13.3 Причест
- 13.4 Обред понизности
- 13.5 Господња вечера
- 13.6 Обред молитве за болесне и миропомазање
- Шолимов свет имагинације: 14. Прелазак
15. Покрет Пут
16. Борба за истиниту веру
17. Економске огњене печурке
18. Погледи
19. Сан Шолима Ћидапопа

Предговор

”Гле, иду дани, говори Адонај Јахве, кад ћу пустити глад на земљу, не глад хлеба ни жеђ воде, него слушања речи Господњих. И потуцаће се од мора до мора, и од севера до истока трчаће тражећи реч Господњу, и неће је наћи. У то ће време обамирати лепе девојке и младићи од жеђи.”

Са овим речима пророка Амоса, које сматрам веома прикладним за увод, започињем свој аутобиографски роман писан у трећем лицу једнине. Читалац ће се у наставку текста моћи уверити у њихову симболичку и садржајну повезаност са целином дела.

Вероватно се одмах поставља питање зашто роман није писан у првом лицу. Таква одлука проистекла је из жеље да се постигне што већи степен објективности у приказу сопственог живота. Писање у трећем лицу омогућава одређену дистанцу, захваљујући којој се целина искуства јасније сагледава, као што се из даљине боље види целокупна слика него из непосредне близине.

Ипак, повремено ћу одступати од те форме, када то буде потребно ради природнијег тока казивања, јер је и сам „главни лик” — аутор — себи дао такву слободу.

Централна фигура овог романа јесте моја личност, али не у смислу истицања посебности или величине, већ као полазиште једног унутрашњег и породичног искуства. Посебан нагласак биће стављен на односе унутар породице и средине из које потичем, као и на кључне догађаје који су обликовали мој живот и њихове последице.

Анализа тих догађаја биће сагледавана и кроз призму учења која сам годинама стицао проучавајући Библију, као и кроз друштвене и политичке околности времена о којем се говори.

Овај роман нема за циљ да износи изузетне догађаје или необичне животне подвиге, нити да приказује материјална достигнућа. Његова суштина је у унутрашњем, мисаоном и духовном кретању једне личности у потрази за смислом и унутрашњом хармонијом.

Структурно, дело је подељено у два дела. Први део има аутобиографску основу и започиње цитатима из Светог Писма, док је други део прожет елементима фикције, али ослоњен на стварне догађаје и искуства. Оба дела се тематски и симболички заокружују библијским цитатима.

Писац

Опис Шолимовог реалног живота: 1. Детињство

Дуго се припремао и дуго је у себи мозгао о томе да једнога дана узме перо и крене у пустоловину која се зове пут писца. У почетку није имао пред собом јасну визију о чему би конкретно писао, али унутрашња сила која га је на тај посао подстицала упућивала га је да би то нешто требало да буде обојено мислима о Богу. Иако је пре тога написао пар дела и већи број чланака, осећао је да тиме није извршио свој задатак на овоме свету, без чега како многи верују не може ни да се умре, стога је закључио да треба да напише дело које ће пре свега њему самоме да расветли смисао свега онога што се дешавало у његовом животу, а такође помоћи и другима у њиховим трагањима да разумеју себе и друге људе. Према томе, то би било нешто аутобиографско, али не једноставно, већ сагледано кроз духовну чежњу за коначном спознајом оне истине која је доступна човеку. Описивање властите породице му се учинило као најбољи старт и стога је почео да пише свој роман на прост начин, хоћу рећи без високог филозофирања. А сад идемо на ствар.

Познавао сам једну четворочлану сиромашну породицу из Баната која је имала болесног сина и која се кроз живот због сиромаштва и синовљеве наследне болести злопатила као и он сам идући од лекара до лекара и од болнице до болнице. У питању је била „краљевска болест.” Та породица је формирана у време титоизма. Отац породице изузетно вредан радник, добитник признања за продуктивност рада несебично се трудио да допринесе друштву и својој породици. Два пута је улазио и излазио из комунистичке партије, јер му је жена која је била родом из Подриња често приговарала због његовог чланства у тој организацији. Људи из тог краја Србије су познати по својој наклоности према монархији. Слатко би се његов отац насмејао када би синчић коме је дао чланску књижицу да се њоме игра, гледајући комунистички лого на књижици, рекао: „срп и чекић па на радњу.” Био је одушевљен својим сином који је тако мали срочио духовиту опаску. Лично сам чуо сведочење његовог колеге који је рекао да је тај човек у предузећу радио као црнац.

Потекао је из седмочлане породице која је имала четири сина и једну сестру. У то време, за разлику од данашње ситуације где је у Србији наталитет толико низак да је доведен у питање сам опстанак нације, Српкиње су рађале по десеторо и више деце тако да су породице функционисале као мале задруге. Свако дете је имало своје задатке и обавезе, а старија деца су својим радом издржавала млађу децу. У том погледу Шолимовог оца је запала улога „брата хранитеља”. По свему судећи, изгледа да му је

мајка одредила такву судбину зарад добробити остале деце, што њему није било по вољи. А то је постигла на следећи начин: док је био у војци њему су предложили да се „активира” и остане да ради у армији али је он то одбио након примљеног писма од своје мајке у којем га зове да дође кући речима „сине има овде и за тебе хлеба” . Квака је била у томе што су остала деца била мање способна и вредна за рад од њега, а ћерка која се удала изабрала је човека за којег су говорили да је циганског порекла, а том народу као што је опште познато није својствен рад у пољопривреди, они су више склони трговини. Дакле, њој је био потребан радник и Шолимов отац је врло брзо схватио ситуацију у којој се нашао. Наиме, она га је терала да ради и њихову породичну земљу и земљу свога зета што му је било веома тешко те је био огорчен на своју мајку држећи да је она главни узрочник његове нежељене позиције. Такав прекомерни рад је код њега проузроковао убрзано биолошко трошење. Шолим се присећао да је коже врата и лица код његовог ћалета била толико изборана да је подсећала на кожу остареле корњаче иако је био у млађим и средњим годинама живота. Последње искоришћавање којем се добровољно подвргао било је на плацу ћерке и зета, али оно није дуго трајало, јер је несрећни и јадни човек умро. У вези овога ваљало би да читалац прочита стих из Еванђеља по Матеју 10:36. Шолимова сестричина, девојчица од неколико година, колико је тада имала, је једном приликом, док је Шолимов тата радио на зетовом плацу копајући фундамент за будућу кућу, прокоментарисала: „дедика ради, а тата спава” Ми смо се сви зачудили интелигенцији тако малог детета. Вау, њен мозак је радио триста на сат.

У погледу ове породице могло би се рећи да је била матријархалног типа обзиром да се мајка питала за све, док се отац породице није мешао у доношење било каквих одлука, него је све препуштао својој супрузи. Породица је била у сталним конфликтним ситуацијама посебно када су се браћа поженила и сестра удала. Оца нашег главног лика посебно је погодила околност када му је мати родила најмлађег брата јер је тада већ био повеличак, а дотичног је јако омрзео када је овај касније измолио од њега повећу своту новца на зајам, који му је вратио тек након што је инфлација обезвредила износ. Свађе су биле учестале тако да је мајка нашег лика често одлазила у башту да се чућећи исплаче, а помишљала је и да напишти мужа и врати се својим родитељима. Разлог тих свађа је био по свему судећи незадовољство једног од браће, управо оца нашег главног лика, због околности да је он као најстарији брат био од стране своје мајке даван у службу код велепоседника, због чега је од младости замрзео газде, јер су се према њему односили грубо и нељудски, искоришћавајући га до максимума. Давала га је чак и да

ради као свињар. Често се препирао са својом мајком и псовао је, али не само због тога. Наиме, баба нашег лика, а мајка његовог оца је имала извесну родбину у Сједињеним Државама у Детроиту, који су слали пакете. Ти пакети су углавном завршавали код њихове сестре, јер је баба изгледа највише њу волела од све своје деце. Лутња оца нашег лика је била толика да је једном приликом пакет са робом који је стигао отворио и разбацао по улици. Тиме је сву љубав своје мајке окренуо ка другој браћи и сестри, тако да је све то резултирало да он и његова жена добију најмањи део имовине у наслеђе, само један ланац земље којег се из револта и још једног разлога одрекао.

Две карактеристичности из детињства Шолимове мајке чине ми се индикативнима да се наведу.

Када је била девојчица њена мајке је послала у продавницу да нешто купи. При повратку кући срела је вука који се из неких разлога спустио у село. Нашла се очи у очи са опасном животињом и како је описала сцену касније своме сину Шолиму она је стала и рекла вуку: „вуче, вуче, немој ти мене да дираш, па нећу ни ја тебе”, а онда је протрчала поред њега и животиња је није напала.

Друга карактеристичност се односила на један симптом од којег је патила у детињству. Наиме, повремено би имала некакве нападе вртоглавице током којих би истрчавала из куће, а њени родитељи би потрчали за њом. Но срећом током одрастања та је појава ишчезла из њеног живота.

Наставио бих са описивањем Шолимове мајке као жене његовог оца, иначе домаћице, која је била изузетно вредна и поштена особа. Она је знала да ради на туђој њиви од шест до шест да би допринела породичном буџету. При свему томе стизала је да обави све кућне послове и да се стара за свога болесног сина који је често боравио по болницама. Знала је да превали по четрдесетак километара бициклом идући у посету свом чеду.

И тако једном приликом када је ишла да обиђе свог сина који се налазио у болници, возећи бицикло од Итебеја до Зрењанина чула је детињи плач, стала је да осмотри о чему се ради и тада је угледала мушку бебу остављену у јарку крај пута.

И док је размишљала шта ће са бебом, иза ње су се зауставила кола, кад оно баш лекар из дечије клинике где је њен син лежао. Ишао је на посао. И пошто је препознао, обратио јој се по имену запитавши „шта је Милка.” Одговорила је: „ево нашла сам бебу.” Затим је доктор узео бебу и ставио је у кола да би је однео до болнице рекаши да ће наредити да је нахране док не види шта ће даље са њом, што је и учинио. Када је и она својим бициклом стигла до болнице, доктор је почео да је наговара да нађену бебу

усвоји, речима „види како је лепа беба”, што је она одбила рекавши да има свога сина. Овај догађај је интересантан из једног другог угла. Наиме, могло би се рећи да је Бог то људско биће спасио послуживши се невољом односно болешћу нашег лика, јер да он није био том приликом у болници, вероватно би један људски живот био угашен.

Она, мајка нашег главног лика, се много пута жртвовала за свога сина и предузимала акције које су га скидале са линије између бити и небити на овоме свету. У више наврата док је био беба она је давала своју крв за њега. И те трансфузије су му продужавале живот. Да се вратим временски уназад и да испричам и ово у вези живота њиховог сина који је био друго дете након што им се родила ћерка. Приликом његовог доласка на свет, а то је било 25. 04. 1959. у 10 часова пре подне на Лазареву суботу по православном календару, циганке су му под прозором певала : „Ој Лазаре добар дане .” Те ноћи која је уследила она је онако ицрпљена после порођаја заспала, а да није приметила да се њен синчић некако нашао испод њеног тела. Када се пробудила запитала се „ где ми је син „, кад ето њега испод ње. Онако уплашена помислила је у себи да се угушио , али он је Богу хвала продисао и њој је лакнуло. Приметила је касније да њен синчић има на левој бутини белегу. Део коже у облику штита је био јаче пигментиран и пегав али није био длакав па самим тим ни ружан за гледање. Као узрок те белеге наводила је једну сензацију која јој се догодила за време трудноће. Наиме, у комшилуку је живела једна породица чији се домаћин бавио ловом кртица или пак неке сличне животиње ради крзна. Једном приликом када је ушла у њихово двориште видела је на штрику обешене коже тих животиња и уплашена од тог призора лупила се шаком по левој бутини. Ово би се на први поглед могло протумачити као једно сујеверно објашњење, али можда и није. Наука све више доказује утицај психичког стања мајке на плод.

Држава у којој се малиса родио звала се ФНРЈ и била је у тим годинама у врло тешким околностима због ембарга са истока од стране Совјета . Отац породице, по занимању тракториста је радио дан и ноћ (ноћу под рефлекторима фарова) да би се могло преживети у таквим неприликама . Када се Бата , како су га од миља звали родио, а то се десило у њиховој кући , мајка је била сама, старију сестру је отпремила код баке, а отац је био на лечењу у Врњачкој Бањи.

Дечак је био веома крупан када се родио, тежине око пет килограма. Бабица је прокоментарисала да ће то бити јунак, судећи очигледно по изгледу самог детета. Мајка је послала писмо мужу који се као што рекох налазио на лечењу у коме га је обавестила да му се родио син и у том писму је навела и бабин комплимент.

Међутим, када се вратио кући из бање угледао је свога сина лика са хематомима (модрицама) по телу, што је за њега било веома разочаравајуће. Након порођаја имао је прву незгуду због своје болести. Наиме, прокрварио је из пупчаника током ноћи, али је његова мајка хитно позвала бабицу и она је дошла и јаче притегла повез, те је крварење престало. То је било прво крварење које је доживео у свом животу. Друго по реду крварење је било такође из пупчаника, а догодило се у православном храму у Итебеју приликом крштења. Пупчаник још није био зарастао како треба и вероватно је услед поливања и превртања новорођенчета од стране свештеника дошло до повређивања ране. Он за тај догађај није знао све док није порастао и док му тетка то јест сестра његове мајке која је била тамо присутна, није испричала шта се десило. Мајка није хтела да он за то сазна и мимиком намењеној својој сестри је изразила негодовање. Није хтела да њен син размишљајући о том догађају буде оптерећен или пак да је не би кривио за ту немилу епизоду. Но све се завршило како треба јер се крварење спонтано зауставило. Овај догађај је касније потакао Шолима да преиспита оправданост православне теологије у погледу крштавања мале деце. По тој теологији дете треба крстити што пре, а ако је рођено слабуњаво или болесно, одмах се по рођењу крсти да не би умрло некрштено.

У православљу крштење детета се не сме одлагати, а нарочито не заузимати став да дете треба о томе самостално да одлучи када одрасте. Кажу: крштење је услов човековог духовног опстанка и развоја.

У раној Цркви, родитељи који су, због немарног и неодговорног односа према крштењу детета, дозволили да оно умре некрштено, сматрани су убицама своје рођене деце. Зато крштењу деце треба приступати док су још бебе, без чекања да се за то стекну ма какви материјални или животни услови. Што се дете раније крсти, раније ће примити и снагу новог живота у Христу, тврде попови. Мајка не присуствује чину крштења само ако се оно обавља у првих 40 дана од рођења детета, након тога је њено присуство обавезно, будући да га је она физички родила, па треба да учествује и у његовом духовном рођењу." Манојло Грбић у 1. књизи "Карловачко владичанство" на стр.292., Међу одредбама Спасовданског црквеног сабора у Београду, 1730.г., наводи и овај податак: „Деца да се не крсте по кућама него у црквама, а ниједно дете, да не сме остати некрштено дуже од осам дана." Из свега овога Ћидапоп је закључио да његова мајка највероватније није присуствовала крштењу, јер би рана морала да зацели за 40 дана, будући да православни прописи нису допуштали присуство мајке пре истека тога периода.

У првим годинама његовог живота намећу се неколико индикативних догађаја која ћу укратко описати.

Малишан је због природе своје болести често боравио по болницама тако да је као што је прокоментарисала једна физиотерапеуткиња са ортопедије на Бањици „сиромашта одрастао је у болници.” Један од тих догађаја десио се када је имао само три године, а збио се у болници у Зрењанину. Наиме, један од болесника који је имао око 15 година, мађарске националности, претио је шалећи се да ће малишана ушкопити и при томе је извадио бритву (брису) и пришао креветцу на коме се дечачић налазио.

И тада је зарио нож у десну потколеницу детета. На који су начин лекари успели да зауставе крварење остаје тајна, јер у то време медицина није располагала моћним средствима за лечење тешких облика коагулопатија, али судећи по каснијем изгледу ране када је она зарасла изгледа да су то учинили спаљивањем. Управа болнице је наредила сестрама да везују учкуре доле на ногавицама пиџаме да родитељи дечачића не би приметили, и да би све то тако непримећено прошло то јест да не би тужили болницу, али један од болесника испричао је мајци шта се десило и она је одреаговала као што је требало. Међутим, све се на томе завршило. Директор је малолетног деликвента одпустио из болнице, а родитељи малишана посаветовани су да поднесу тужбу против малолетног починиоца кривичног дела, што они нису учинили.

Други догађај десио се такође у болници, али овога пута радило се о томе да је отац долазећи у посету свом сину на путу до болнице свратио до једног киоска (посластичарнице) где је купио медањак. Да не дужим причу испоставило се да је у медањацима било измрвљеног стакла и малишан је једући те медањак посекао језик. Крварење се Богу хвала спонтано зауставило и смрт је избегнута.

И трећи догађај се догодио у болници. Он је био и жалосне и помало како да кажем романтичне природе. Наиме, једна старија девојчица такође болесница изнела је дечачића који је био иначе веома умињат, у шетњу у болничком парку. И десило се да га је заборавила на једној клупи. Беба је сву ноћ провела на земљи крај једне фонтане. Неки од болесника који су чули плач детета јавили су сестрама и оне су изашле и пронашле га озеблог на хладном бетону, а крај њега је био болнички пас. Последице ове незгоде малиша ће осећати током целог живота, јер су му при томе бубрези били јако озебли. То је испровоцирало крварење из бубрега и лекари сматрајући да не могу ниста да ураде отпустили су га кући ставивши му отпусницу у џеп пиџаме. Лекар је рекао мајци „носити га кући од њега нема ништа.” А такође посаветована је да малога не пари са топлим водом, „јер ће бити још горе” . Међутим,

она их није послушала. Одлучила је да ризикује, па како буде, „или или.” Муж је био против тога да она то учини, те је сачекала да он оде од куће и онда је спровела своје лечење. За право чудо када је дечак након парења у топлој води затражио да пишки, урин је био бистар.

Она је била одушевљена, а и муж када се вратио кући након што му је све испричала.

После тога, обавестила је сеоског лекара који се звао Милован Мушурински који је такође био изненађен те је и он одлучио да помогне са ињекцијама и витаминима у гранулама.

И када је све то прошло и дечак сасвим оздравио, једном приликом играо се дечак на улици, а овај лекар је на бициклу пролазио идући у кућну посету некоме, рече малиша њему „чика докторе ви сте ме излечили” на шта му је овај искрено узвратио „нисам те ја душо моја излечио него твоја мама.”

Следећи догађај описаћу у првом лицу јединине.

Када сам био дечак од неколико година играо сам се на улици са једним вршњаком. Отимали смо се око мојих колица. Он их је желео за себе, а ја нисам хтео да му их дам. И како смо се ми ту натезали, наине он их је вукао себи, а ја себи, колица су се изнената склопила и притом се мој велики прст десне руке нашао на незгодном месту, био је причкињен, посечен и крварење је почело. Повреда је била поприлична, али је главни проблем био како зауставити крварење с обзиром на моју бољку звану хемофилија. У то време нису постојали моћни антихемофилијски препарати и после неколико дана крварења када су моји родитељи видели да цуркање крви не престаје и пену која је кренула да излази из мојих уста, тада су схватили да је ђаво однео шалу. Мајка ме је узела у наручје и кренула у Зрењанин у болницу. Када је стигла у тај град, пошто је видела да ја опасно крварим није могла да чека локални аутобус за болницу који ко зна када би стигао, упутила се пешке до те установе. И док је она тако журила са дететом у наручју изненада су се појавила кола хитне помоћи која су стала и покупила нас. Рекли су да је један господин јавио да мајка са дететом које крвари иде према болници. У болници сам добио трансфузију свеже крви, коју је моја мајка дала и крварење је хвала Богу престало.

Какво наравоучење неко може да извуче из овога? Одговор сам пронашао у Библији. Ево шта о томе сам Христос каже у следећим стиховима:

Матеј 5,40: „И који хоће да се суди с тобом и кошуљу твоју да узме, подај му и хаљину.”

Матеј 5,41: „И ако те потјера ко један сахат, иди с њиме два.”

Матеј 5,42: „Који иште у тебе, подај му; и који хоће да му узајмиш, не одреци му.”

Видите поштовани читаоци, да сам као дете имао тај Христов дух у себи, дао бих другу да се поигра са мојим колицима, и невоља коју сам доживео ја и моја породица, се не би догодила. Нико ко тај дух не прими неће бити победник на овоме свету који је пун проклетства. А Божија доброта која се испољила кроз оног пролазника који је јавио хитној помоћи је знак да Створитеј има контролу над свим што се збива у свемиру и Он никада неће напустити онога ко је драг Његовој души.

Све до поласна у забавиште малишана је отац водио са собом на посао, јер га нису имали коме да оставе посто су оба родитеља била принуђена да раде да би породица преживела. Много година касније када је после очеве смрти по основу болести наследио његову пензију малиша је осећао да је и он по некој вишој, небеској правди заслужује, због околности које ће бити описане.

На том радном месту је било пар опасних ситуација по живот дечака , али Небо је пронело ту часу мимо њега и зато је наставио да живи. Па ево да их укратко опишем. Радно место његовог оца је било на једној великој фарми свиња ван села у близини реке Бегеј. Ту је мали дечак од неколико година уживао у природи . Будио се врло рано свакога дана заједно са својим оцем, а некад и пре њега и често би говорио свом оцу рано ујутру , „ајмо на радњу „ што је његовом ћалету било симпатично чути. Дечак се касније често сећао осмеха који је при томе виђао на лицу свога оца. Бициклом на путу до радног места пролазили би кроз центар села где се налазио киоск слаткиша звани „баба Дајка.” Ту су морали обавезно да стану и да купе неку бомбону, сладолед или лизалицу у супротном би се малиша дурио цео дан. Једног дана, дечачић се упутио од места где му је отац обављао посао до своје мајке која је радила на њиви у близини те фарме. Био је омиљен међу трактористима који су радили на тим њивама заједно са надничарима, па су га стога возикали у својим тракторима и гусеничарима, то су у ствари били преправљени тенкови да послуже у пољопривредне сврхе , јер Југославија у то време није имала развијену индустрију па се држава налазила како је умела. Малиша рече својој мами: „идем ја назад код тате” , и у повратку је покушао да препречи пут да не би ишао околу.

Место које му се учинило подесним да пређе је био један јарак напуњем са свињским изметом , али пошто је тога дана било веома јако сунце на површини тога измета се ухватила кора које му је изгледала веома тврда и стога згодна да пређе преко ње без проблема. Да читалац не помисли нешто криво о дечаку, реч је о детету које није имало више од четири године.

И када је малиша кренуо преко те масе није одмах почео да тоне него када је мало одмакао од обале јарка, е онда је почела невоља и борба да се искобелја из тих гована. Брзо се окренуо назад, али је већ почео да тоне и што се више мицао више је пропадао у та говна.

И некако се дочепао близу ивице јарка на којој је Богу хвала расло самоникло омање дрво веома близу тако да је могао да га се дохвати ручицама и дете се извукло напоље из тог смрада и ужаса.

Када се појавио пред оцем онако сав замазан са говнима, овај се морао од муке смејати, а и његове колеге су се смејале. Онда га је отац скинуо голог и окупао у валову за појење стоке.

Друга опасност којој је малиша често био изложен биле су септичке јаме које су радници с времена на време отварали. Он је често знао да завирује у те јаме, и отац га је увек опомињао да то не ради прибојавајући се да би могло доћи до несреће, до које хвала Свевишњем Богу и није дошло. Некако у то време, у улици где је становао са родитељима и сестром, а испред течине и теткине куће јарак се био заледио, па је он са својом сестром клизајући се пао тако, да је направио шпагу. При томе је осетио ужасан бол који му се урезао у памћење за цео живот. Након тога нога му је поплавила свом дужином.

Када је дечаку било 7 година породица се преселила из једног дела села у други део заменивши кућу. То је учинио отац породице без претходног знања своје жене . Једноставно јој је рекао „ја сам кућу заменио.”

Разлози за то пресељење нису потпуно јасни због тога о томе нећу много да пишем, можда само да наведем неке евентуалне чиниоце који су могле утицати да се то догоди, а иду од тога да је очева мајка наговорила сина да то учини, јер је сестра женина живела са породицом близу њих па да их не би често посећивали и користили их. Наиме, бака малишана је мислила да њена снајка „даје” својој сестри и њиховој деци материјална добра и тако искориштава њеног сина па је хтела да их што даље од њих одмакне. Други разлог би могао да буде прикривена мужевљева љубомора, али то је мало вероватно, јер тамо није било нарочитих швалера, док је сам отац наводио као разлог пресељења близину основне школе у коју је Батарец управо кренуо, а и невоспитану децу која су у том крају живела и која су могла физички да повреду његовог осетљивог дечака . Са материјалне тачке гледишта замена куће је била губитничка по породицу о којој пишем, јер је кућа била много боља, а и величина плаца неупоредиво већа од оне у коју су се уселили након замене. Налазила се у улици која је

једина у то време имала калдрмисани пут и прва у том селу која је била електрифицирана. Плац је био величине пола ланца што је прилично велика површина. Но ова нова је била ближе центру села што би се могло навести као једина предност. Међутим, како се налазила у прекој улици није имала дуго времена осветљење, јер држава електрификацију у почетку није радила за преке улице што је са данашње тачке гледишта веома глупо и неправедно. Даље, кућа је била веома влажна што је за малишу било веома неповољно, јер је већ имао промене на зглобовима због своје основне болести. Да би решио тај проблем отац породице је сам са својом женом урадио изолацију куће са најлоном и битумином.

За то време морали су да спавају на тавану док се то није исушило. Било је у вези тог боравка на тавану идиличних момената.

И тако када је почео да похађа школу малиша и његова сестра су морали да учи под петролејском лампом. Није било лако, али је ипак дечаково образовање почело.

Док су живели у тој кући сећа се дечак да је једнога дана док је био у дворишту и играо се са својом црном мачком, а отац се налазио у шупи, прелетео дискоидни објекат преко неба на веома малој висини да су се птице разбежале са дрвета које се налазило иза куће, прхнувши на све стране. Летећи строј који је видео личио је на два спојена лимена лавора, који су један другог поклапали. Питао је оца, који то није могао да види али је чуо звук: ”шта је то тата, изгледало је као два наша лавора преклопљена” , јер су имали у то време лимени лавор за прање ногу, а који га је асоцирао и својим обликом и својом сивом металном бојом на то што је видео. Отац, смешећи се прокоментарисао је речима: „да није 'летећи тањир' „ а затим му је „објаснио” да је то био авион. Тада је Шолим први пут у животу чуо за израз „летећи тањир” Међутим, у то време су већ циркулисали цртани стрипови које је малишан радо прелиставао, јер још није знао да чита, и добро је знао да тако авиони не изгледају. Овај „летећи лавор” није имао крила.

Да ли ће он бити човек

У то време, а то је било 60' падали су велики снегови и до два метра високи, тако да су мештани села морали да прокопавају пролазе преко улице да би дошли до својих комшија. Једне зиме, малишан се спремио да иде у школу, али снег је напољу јако вејао и дувао је снажан ветар. Родитељи су га пустили да пође као да су тиме хтели да га тестирају у нечему. Дечак је пошао, а родитељи испративши га стајали су испред куће и посматрали да ли ће моћи да оде до школе? И пошто је снег био доста нападао, и ветар

прилично јак, дечак се веома тешко кретао напред, а мајка видевши да ће то тешко ићи зовнула га је рекавши: „Бато, врати се” , дечко је послушао и ушли су у кућу. Тада је отац поставио једно питање које је гласило: „Да ли ће он бити човек?” Дакле, питање његовог оца којим је изражавао дубоку сумњу у могућност остварења потпуне људске судбине за свог сина, је употребљено као поднаслов за ово поглавље. Много касније радо се присећао тог периода у свом животу, тих снегова када је са својим другом из детињства Нинославом Црњанским правио велике снежне брегове са којих се спуштао саоницама. Знао је по цели дан да буде напоњу. Мајка му је стално говорила „уђи унутра зима је, озебћеш.” Лети су правили колибе од врба, прућа и лишћа. Лепе су то биле игре и корисне за развој детета. Бата је имао још једног друга из тог времена звао се Јоца Моцкош који је био три године старији. Њега је јако волео, јер је овај био што би се рекло пустолов, те је с њим ишао свуда по атару и каналима. Једне ноћи ћале га је силно обрадовао. Наиме, са Румунске границе где је орао њиве тата му је донео куче које је добио од војника граничара. Куче је било чист вучјак. Много га је волео и са њиме се играо по цео дан.

Али мама је била незадовољна новајлијом, јер се куче стално врзмало око њених ногу те га је она често знала да нагази или да се на њега спотакне, а и није волела што је много јео. Све је то њу много нервирало и зато је једнога дан кришом ударила куче повећим комадом угља. Штене се притом онесвестило и тако је лежало мислим више дана. Синчић је мислио да ће се повратити али ништа од тога. Мајка му је рекла да се куче само од себе онесвестило. Није хтела да му каже праву истину да не би било кукњаве. Али много година касније је признала шта је урадила. Ипак се сажалила на јадну животињу те је позвала комшију који је имао флобер да му прекине муке што је овај и учинио. После тога, малиша је једно време туговао за својим псом, чак је ту било и неке церемоније са његове стране од које се породица и комшије смејале. Наиме, након што су куче закопали у башти, малиша је на том месту забио мали крст који је направио од два прута.

Више година касније имао је још једног пса. Псу је дао име Џеки. Био је то полувучјак. У почетку му је био веран и због тога га је много волео, али малиша је хтео да га издресира па да га вуче у саоницама по башти преко зиме, али пас није хтео да слуша. Због тога је у ту сврху користио прутућ, тако да га је пас временом толико омрзео да га је једном приликом и ујео са шаку. Након тога почео је да користи и друга репресивна средства кажњавања. Како је стално режио на њега Отац је пса поклонио брату који је био паор, а овај га је стално водио са собом на радњу, а нормално пас је

трчао за њим иза запрежних кола. И тако једном приликом када су ишли на њиву на несрећу стицајем околности пса је прегазио аутобус. Када је за то сазнао малиши је било веома жао. Касније када је почео да чита Библију био је осведочен да је у њој наведен и однос човека према животињама. Тада је увидео да није правично поступао према кућном љубимцу.

Радило сео о овом стиху из Светог Писма: „Праведник се брине за живот свог живинчета, а у безбожника је срце немилостиво.” (Приче Соломунове 12,10) Када је био у другом разреду основне он и сестра су са школом ишли на море. Током пута један дечак се разболео од овчијих богиња. Био је проблем ко ће са тим дечаком да седи у аутобусу поред њега. Вође пута су одлучиле да нашег лика ставе с њим, али сестра је тада јако почела да плаче, те су морали да одустану од тог наума. Дакле, понекад је корисно имати сестру која зна добро да „дречи” , јер ко зна како би брат прошао да је којим случајем био инфициран тим богињама обзиром на његову основну болест.

Дечак је током школовања имао честа зглобна и друга крварења због чега је много губио од наставе те није могао да оствари већи успех од просечног. То ће му сузити и обим избора када се буде опредељивао за животно занимање. Од 1968 па до 1990 боравио је у више наврата у институту за ортопедију на Бањици.

То су била по трајању дуга лечења и до 6 месеци тако да је малиша пола основне школе завршио у Београду, а другу половину у свом родном месту. Дужина тих лечења је више била иницирана системом здравствене заштите који је тада био на снази него здравственим неопходностима.

Тада су постојали фамозни Сизови и само је било потребно да Сиз који је био надлежан редовно уплаћује трошкове лечења оболелог, а што се морало чинити по сили закона, другом Сизу на територији где се болесник лечи, и онда су лекари преко сваке мере и потребе продужавали боравак оболелих из унутрашњости чак и када то није било нимало оправдано са медицинске тачке гледишта, јер је то било у интересу Београдског Сиза.

Лечећи се у тој установи, дечак је уочио нешто што тада није био у стању да разуме. Наиме, једном седмично биле су организоване велике визите и том приликом би се окупила позамашна група лекара, сестара и физиотерапеута из целе болнице. На челу те визите је ишао директор чије име дечак није упамтио али презиме јесте. Био је то др Радуловић. Толико крупан и маљав човек каквог дечак то тада није никада видео у животу. Изгледао му је као да не припада обичним људима које данас наука назива хомо сапиенсима, него као да је преживели припадник неке друге врсте људи који су у

давна времена, можда пре више милиона година, живели на планети, али их је нека сила збрисала са Земље.

Визита је ишла од собе до собе од кревета до кревета, а у собама је било по двадесетак кревета. Обично би један од лекара представљао оболеле директору говорећи име и презиме болесника и његову дијагнозу. Код сваког од оболелих су се по мало задржавали, али када би дошли до нашег лика и представили га именом и презименом, рекавши дијагнозу „хемофилија”, само би пројурили као олуја. Зашто су пролазили поред њега тако као поред турског гробља, дечака то питање није нимало интересовало нити се у те ствари удубљивао. Као да му је нека непозната сила ставила заштиту и рекла му да није још дошло време да о томе мисли, да се једноставно то питање њега не тиче.

Током једног боравка у тој болници десила му се незгода. Наиме, малиша је пао и сломио бутну кост. Под у тој болници се премазивао са неком црвеном пастом, који се затим гланцао са машинама те је био данима клизав док се не би осушио. Многи су од болесника падали и притом се повређивали, а пао је и један лекар који се презивао Клисић. Сећа се малиша једне чистачице која се после слатко смејала када се то догодило, ето и једном доктору. Током тих боравака на Бањици упознаје једног болесника који успева да га заинтересује за научно – фантастичну литературу.

Заједно су читали књиге Ериха фон Деникена као што су: „Кочије богова” , „Сећања на будућност” , „Повратак звездама” и друге. Деникенова тумачења и цитирања библијских текстова и мистериозних артефаката подстакла су читаоце широм света да размишљају о могућности да ванземаљци нису само посетили Земљу него и да су за собом оставили више него убедљиве доказе о деловању на људска бића. То ће утицати и на нашег лика да се у каснијем животу позабави религијским питањима. По свему судећи тада је био и „инфициран” Библијом.

Завршава основну и уписује средњу школу у Зрењанину. У овом периоду његовог живота није било ничег изнимно значајног да би се нешто о томе писало. Прва, друга, трећа година је просла. Биле су то године учења и праксе и припреме за нека већа постигнућа. Једноставно није било ни великих узлета, а ни великих падова у том времену па стога није дало ни материјал за овај роман. Једино треба одати признање његовим родитељима на несебичној подршци сваке врсте током овог периода.

Но ипак, извесна збивања у том времену су оставила трагове у његовом животу које желим да у краћим цртама опишем и објасним. Наиме, пошто је у основној школи

остварио осредњи успех, јер је много губио од наставе због честих изостанака проузрокованих зглобним крварењима, није могао да се упише у жељену школу.

Његова мајка је зато потражила савет од стручних лица који су предложили гимназију, али пошто је тамо број био попуњен остало је да се конкурише у неким другим школама где квота још није била попуњена. Конкурисао је био у Економској школи, али није прошао.

Затим је саветовалиште предложило да се покуша са конкурсом у Угоститељској школи са практичном обуком па ако буде примљен да се након завршетка прве године пребаци у неку од гимназија.

Након што је конкурисао и био примљен почиње за њега једно школовање које је било крајње непримерено обзиром на природу болести од које је патио, али није подносио захтев за пребацивање у другу школу већ је наставио до краја, што је касније сматрао својом великим грешком.

Током трајања стручног оспособљавања школа је организовала праксу у Омишљу, острво Крк.

Радити праксу на мору је привлачно и Шолим се томе радовао. Тамо је био 45 дана и школа је свим ученицима на крају исплатила извесну суму новца као накнаду за тај рад. Тада је први пут у животу зарадио неке паре што му је подигло самопоштовање. Определио се за смер рецепционара, али је као ученик био дужан да ради повремено и као собар па чак и као носач пртљага. И тако једном приликом када су стигли извесни гости из Немачке понео им је два велика кофера до оближњег депаданса и тада је приметио да се једна група туриста која је седела испред хотела слатко смејури видевши човека који носи пртљак гостима, а посрће као да је пијан или као да ће пасти. То Шолим никада није заборавио, али се никада није ни пожалио ни наставнику ни управи хотела нити се позвао на своју болест да би био поштеђен од таквих послова.

Након средње школе уписује Природно-математички факултет, одсек за хемију. Када је био на трећој години студија схвата да је тај факултет за њега физички претежак те га напушта и уписује Економски факултет у Суботици, класични смер, усмерење Пословна информатика који завршава 31. 05. 1990. Дипломирао је са осмицом на теми: „Анализа узрока инфлације у нас и предлог мера за њено обуздавање.”

Приближавање адвентизму и удаљавање од њега

Почело је то 70' кад је у Вишеградској улици у Београду купио своју прву Библију од неког старијег колполтера . Човек је вероватно био припадник адвентистичке деноминације. Сећао се да је кришом испод јоргана тих дана читао њене странице , јер се стидео да га други виде да се као студент ПМФ занима за такву литературу . У то време у Југославији се религија сматрала застарелом стварношћу што је била последица марксистичке идеологије која је владала на нашим просторима . Његови први сусрети са адвентизмом догодили су се када је у својој кући у Итебеју с времена на време проналазио часописе које је његова мајка успут када би путовала аутобусом добијала од својих пријатељица и познаница суботарске вероисповести . Читајући те чланке кренуло је његово интересовања за Библију и у опште за духовне ствари . Од родитеља су му стизала негативна гледишта у вези суботара. Сећао се да му је мајка говорили да су то најпоқваренији људи , јер је била сведок једног нељудског и нехришћанског понашања од стране припадника те заједнице. Наиме, они су имали комшије суботаре.И тако једном приликом док је његова мајка била у двористу чула је комшију како псује Божију мајку коњу који је био немиран. То је на њу оставило негативан утисак о њима који су себе сматрали највернијима од свих хришћана . Постоу то време није разумео далековидост гледишта својих родитеља он се приклонио на страну адвентиста и кренуло је његово занимање за њих. Његови родитељи су са негодовањем гледали на то његово ново интересовање . Једном приликом отац је бацио његову Библију на под , рекавши му да тиме „мути главу .” С тим у вези веома га је пријатно изненадило сада након свог новог сазнања, да је његова мајка иако теолоски слабо „поткована „ боље разумевала од њега карактер адвентиста, јер је недавно открио зашто су суботари у моралном смислу такви какви јесу , јер је то последица њихове теолоске заблуде. У потоњим годинама посећивао је у периоду од 1986. па до рецимо 1990. Хришћанску Адвентистичку цркву у Суботици. Заправо током живота посећивао је разне цркве , ишао на њихова предавања која су организовали и на неутралиним местима , чак и на трговима , дружио се са верским људима свих профила. У том периоду, а и касније , прочитао је већи број њихових издања , а посебно књиге Елене Г. Вајт. Био је одушевљен адвентистичком теологијом и све до недавно сматрао је најближом Светом Писму. Међутим, касније је дошао до информација које су га потресле прилично. Увидео је да њихова теологија није толико исправна колико је весто прикривена.

Преломни тренутак је настао када је на интернету наишао на књигу „ СДА Реноунцед „ , од Дадли Марвин Цанригхт (1840-1919) који је био пастор у Адвентистичкој цркви 22 године, и који је живео у време оснивача адвентног покрета а који је касније напустио цркву и постао један од њених највећих критичара.

Осим Цанригхтове дела, веома га је освестило и то што је некако у исто време на интернету упознао извесне особе чије понашање му је помогло да разуме шта је то адвентизам у својој бити, на чему је био захвалан Богу.

Био је на путу да постане њихов члан и често је о томе размишљао, али сада када је дошао до нових сазнања осећао је са једне стране разочарање, јер је био у великим теолошким заблудама, а са друге доживео велико олакшање као да му је скинут терет са срца, јер је у питању верска заједница која ипак није на „на сунчаној страни улице „, да се тако изразим, или другим речима, нема будућност. Стога као да се избавио од неког зла које га је стално пратило и притискало до тада.

Он је био по родитељима православни хришћанин. Крштен је у Итебејском храму као мала беба са мало воде као што је обичај да се деца крсте у нашој националној цркви . Од када је почео да се бави истраживањем Библије имао је многа питања и дилеме и недоумице у вези тога која је црква „права” , затим који начин врсења Евхаристије је правилан, да ли је Библија мењана, како треба људе крштавати, да ли је потребно светковати суботу, да ли је исправно поштовати иконе, љубити руке свестеницима, светковати свеце, палити свеће, носити храну на гробље, упућивати молитве мртвим људима итд? Многа од тих питања остала су трајно да живе у његовом уму као теме које га заокупљавају. Осим тих доктринарних питања било је ту још којекаквих ствари које су га спречавале да се потпуно интегрише у своју православну заједницу. На пример, стално је био под утиском да у православљу нема ни „д” од духовности већ само голи мистицизам еротског типа. Оно што је тамо могао да види као нешто лепо то су биле жене и девојке увијене у мараме и шалове, чије задњице су шетале тамо вамо испод дугачких сукања. Лепи су то импулси, али лако могу да наведу на грех.

Пјесма над пјесмама 7,1: „Како су лијепе ноге твоје у обући, кћери кнежевска; саставци су бедара твојих као гривне, дјело руку умјетничких.” Пјесма над пјесмама 7,2: „Пупак ти је као чаша округла, који никад није без пића; трбух ти је као стог пшенице ограђен љиљанима;” Пјесма над пјесмама 7,3: „Двије дојке твоје као два близанца срнчета;”

Борба за материјалну егзистенцију

Након завршетка факултета требало је наћи посао. Отац породице је већ био преминуо 1986. И наш лик је остао сам са својом мајком, јер се сестра још раније била удала. То је време када је почела политичка и економска криза која ће на крају довести до рата и распада Друге и Треће Југославије, а на крају и до бонбардовања Србије. У таквим околностима наш лик је годину дана покушавао да пронађе одговарајући посао, али у томе није успео. Вероватно задњи покушај је било конкурисање у предузећу „Север” у Суботици. Имао је препоруку пријатеља са факултета који је назвао директора и објаснио му ситуацију. Добио је одговор да он несме такву особу да прими у радни однос по закону. Наиме, у то време још није био донет закон о запошљавању инвалидних особа који ће бити донет много касније, а ступио је на снагу тек 2008. То је био сигнал за нашег лика да одустане од даљег тражења посла и да покуша да реши питање егзистенције на други начин, што је убрзо и учинио подношењем захтева за добијање породичне пензије на коју је имао право по основу болести. Након тога, као пензионер остварио је и право дугорочног закупа над станом у Суботици чиме је решио и стамбени проблем, будући да је кућа у Итебеју коју је делио са мајком била скоро руинирана. А променом пребивалишта остварио је и друга примућства у погледу лечења своје болестити, јер су ретка обољења тотално запостављена у држави Србији, а ако још такав човек живи на селу, а позната је ствар да код нас у забаченим местима хитна помоћ врло тешко излази на позив онда можете мислити колики је степен угрожености таквих особа. Након мајчине смрти он ће се одрећи свог дела власништва над кућом у корист сестре да не би имао проблем са правом закупа на стан. Тиме је лишио себе било каквог власништва над непокретностима. У стан који је добио на коришћење 1994. довео је и своју мајку. Изузетно тежак период у животу његове мајке и њега самог је наступио 2003. када је мајка због дијабетичне гангрене изгубила десну ногу. Тада је син око мајке организовао мали „геронтолошки центар.” Неговале су је у неким периодима и до четири особе.

Мајка је са разлогом одбијала да буде смештена у дому пензионера, јер је била осведочена да се у њима масовно крше људска права и он је своју мајку разумео, јер нико не воли старачке домове. Мајка је умрла 2006. након само десетак дана проведених у католичком дому за старе у Боки (место удаљено тридесетак километара

од Зрењанина). Премда је остао сам наш главни лик је осећао да га Бог ни у таквим околностима није напустио. Свето Писмо је било и остало његов прозор у свемир, врело где треба тражити истину о свету и животу.

Изоставио сам да опишем раздобље када су његова мајка и отац сами својим рукама саградили кућу у Клеку и то у својим познијим годинама.

Отац је сам зидао, а мајка је ручно мешала малтер тако да су се мештани и дивили и чудили јер је за њих то било несвакидашње да тако нешто ради један старији брачни пар усто још и лошијег здравственог стања, она оболела од дијабетеса, а он од ишијаза. Док су радили на кући неки људи који су пролазили улицом рекли су им следеће: „па кад знате тако лепо сами да зидате, што нисте купили плац у Зрењанину и тамо озидали кућу, јер би куди камо више вредела.” Међутим, они су на ту куповину били посаветовани од стране других лица, прихвативши то као једно добро решење, али се оно нажалост касније показало лошим.

Кућа породице нашег главног лика је била озидана, али средства за њен довршетак да би се у њој могло живети су понестала. И тако је кућа стајала више година, а онда је отац изненада умро и са њим и нада да би се икако и могла завршити. Син и мајка су одлучили да кућу продају што су убрзо и реализовали. Али појавила се реална опасности да новац од продате куће „поједе” инфлација која се у то време захуктавала.

Син, као дипломирани економиста који је одбранио дипломски рад на теми инфлације је мајку молио да се новац претвори у чврсту валуту, а то је тада била немачка марка, али није успео у томе јер она нажалост није довољно снажно веровала у знање свога сина. Често се расправљао са њом не би ли је убедио да пристане. Када је видео да његова мајка не пристаје на то почео је да предлаже друге могућности само да се спаси колико толико вредност уложене радне снаге и њеног и очевог.

Предлагао је да се купи обрадива земља, али ни тај план није прошао. Затим је предложио да се накупује златан накит, ни то није било прихваћено. И на крају вредност новца од продате куће је спала на вредност једне кутије шибица. Позната је ствар, да у ситуацијама хиперинфлације, ако човек жели да сачува вредност свог новца, једино решење је да купи предмете трајније вредности као што су злато, дијаманти, платина итд. Са економске тачке гледишта такве појаве су потпуно објашиве и јасне, али са социолошке тачке ствар је недовљно истражена. Ја ћу покушати мало да тај феномен изанализирам. Дакле, имате једну сиромашну породицу која након смене политичког система добија шансу да своје дете ишкољује до факултетског степена. И

сада у неповољном сплету околности појављује се генерацијско неразумевање али то није класичан сукоб генерација по питању неких моралних норми него је то трагично непоклапање у разумевању одређене економске реалности детерминисано знатним разликама у образовном нивоу између родитеља и детета.

Последица тога је осиромашење и једне и друге стране, јер се родитељ по природи ствари радије нивелише са оним нивоом који је њему блискији по образовању. Родитељима изгледа ризикантно и неразумно да се вину горе где нису никада били и где их нико никада није ни повео. Они нису криви због свог интелектуалног нивоа, и зато им не треба замерити, околности су их је ставиле на то место и то су животне датости, али је уништење вредности која се могла једноставно очувати простим радњама, болно и за њих и за генерацију која их наслеђује.

Све је то углавном резултат прилика и неприлика из неке њихове животне прошлости. Уопштено говорећи, згода и незгода предака. Стога се човек пита није ли боље за децу па самим тим и за родитеље да се деца не уздижу на виши образовни ниво него што је ниво њихових родитеља? Јер изгледа односи између родитеља и деце доносе најбоље резултате само ако су они приближне образованости, религиозности и моралности. Ако у тим стварима постоји велико одступање онда од склада и напретка нема ништа. Коначни резултат је конфликт, фрустрација, назадовање и пропадање. Људске судбине стално показују да присуство било какве несиметричности међу особама у међуљудским односима има за последицу деградацију тих односа. Ти односи просто не могу да буду складни и плодоносни.

Постоји нешто у људском уму, нека сила који га наговара да делује тачно према одређеној шеми. На пример, након Другог светског рата у Југославији је спроведена аграрна реформа. Земља је подељена свим народима и народностима па и Ромима, међутим велика већина ових задњих се брзо ослободила те земље њеним отуђивањем. Тај чинилац делује у свим популацијама људи. Нико не може себе дуго да гледа или да трпи као особу која ствара неку вредност уколико у својој подсвести носи шему човека паразита. Стога не може он себе да види ни као моралну особу што је погубно и за појединца, а и за друштво. Утицај тог фактора је запазио и апостол Павле што се јасно види у следећим стихова из Светог Писма: „Јер знам да добро не живи у мени, то јест у телу мојему. Јер хтети имам у себи, али учинити добро не налазим.” (Римљанима 7,18) „Јер добро шта хоћу не чиним, него зло што нећу оно чиним”. (Римљанима 7,19)

Та појава се читовала и код нашег лика и његове мајке. Наиме, син је тада био

оптерећен студијама, а мајка му је стално говорила за ту кућу што су је имали у Клеку, да је треба продати да не би стајала онако недовршена и пропадала.

И он прихвата тај план своје мајке што је била велика грешка са његове стране, јер продати кућу у инфлаторним околностима је био неразуман потез, премда у то време у Југолавији још није наступила хиперинфлација, која је била једна од највећих у историји света. Можда не треба изоставити факат да је син отворено изражавао негодовање што се у опште кренуло у тај породични подухват да се купи плац у Клеки и да се тамо сазида кућа. Он као да је имао неки осећај, нос за неке ствари, али отац није уважавао то синовљево „фрктање.“

Краљевска болест

Наш главни лик, што је већ раније наговештено, злопатио се од једне ретке болести која се зове хемофилија.

” Хемофилија је препозната, иако не и именована, још у древна времена. Талмуд, збирка древних списа Јеврејских свештеника, наводи да мушке бебе нису морале бити обрезане уколико су му два брата већ умрла од процедуре обрезивања. Арапски лекар Албуказис, који је живео у 12 веку, писао је о породици чији су мушки чланови умирали од крварења након мањих повреда. Након тога, у 1803 год., лекар у Филаделфији по имену Др Џон Конрад Ото, написао је извештај о "постојању склоности ка крварењу у неким породицама". Препознао је да је стање наследно као и да погађа мушкарце. Пратио је обољење кроз породично стабло, натраг, три генерације, све до жене која је живела у Плимуту, Нови Хемпшир, 1720-те год. Реч "Хемофилија" први пут се помиње у опису стања написаног од стране Хоф-а, Универзитет у Цириху, 1828 год. Зашто се Хемофилија назива "Краљевском болешћу"? Хемофилија је често називана "Краљевском болешћу". Ово је због тога што је Краљица Викторија, Краљица Енглеске 1837-1901, била носиоц. Њено осмо дете, Леополд, имао је хемофилију и патио од честих крварења. Ово је наведено у Британском Медицинском журналу из 1868. Леополд је умро од крварења у мозак када је имао 31 годину, али не пре него је имао децу. Његова ћерка Алис, била је носиоц, и њен син, Висконти Трематон, такође је умро од крварења у мозак 1928 године. Историјски још важније, јесте постојање хемофилије у Руској Царској породици. Две ћерке Краљице Викторије, Алис и Беатриса, такође су биле носиоци хемофилије. Оне су пренеле обољење на Шпанску, Немачку и Руску краљевску породицу. Александра, унука Краљице Викторије, удала се за Николаја, Цара Русије у раном двадесетом веку. Александра, Царица, била је носиоц хемофилије, и њен први син, Царевић Алексеј, имао је хемофилију. Николај и Александра били су преокупирани здравственим проблемима свога сина у време класних немира у Русији. Свештеник Распућин, стекао је огроман утицај у Руском двору, делимично и због тога што је једини био у стању да помогне младом Царевићу.

Користио је хипнозу како би умањео Алексејев бол. Употреба хипнозе, не само да је смањивала бол, него је и помагала успоравању и заустављању дечакових крварења. Болест наследника престола, оптерећење које је она представљала за Царску породицу, и моћ задобијена од стране лудог свештеника Распућина, били су све фактори који су водили Руској Револуцији 1917.” (Извор: УХС)

Индикативно је запазити да је комплетна Руска царска породица била поубијана од стране комуниста у време октобарске револуције.

Са друге стране, Шпански краљ Алфонс XIII имао је два сина хемофиличара који су, и поред велике предострожности око њиховог здравља, оба умрла у одраслим годинама због тешког крварења после аутомобилске несреће. Дакле, стиче се утисак као да је ту постојала нека спрега или боље рећи удружени злочиначки подухват између мрачних космичких сила и њених представника на земљи да се по сваку цену спречи или успори напредак у истраживању и лечењу хемофилије, јер би царске породице свакако уложиле значајна средства да се пронађе прихватљива и ефикасна терапија за хемофилију. Јер, добро је познато да овај свет функционише, бар када су у питању болести, на следећи начин: ако је обољење масовно тада оно има приоритет или ако неко од познатих личности оболи тада се покрећу кампање за финансирање истраживања и лечења болести од које је дотична особа погођена. Што се тиче хемофилије, она спада у ређе болести цивилизације, али је постојала шанса, као што смо могли видети из краћег описа историјата хемофилије, која је физички уклоњена. Према томе, оболелима од хемофилије је намењено дуго чекање.

Када је 2007. купио лап топ и прибавио интернет направио је свој сајт који је сада угашен, и на коме је у једном чланку изнео своја искуства у вези болести и описао појаве које су му се дешавале током лечења али и револт према властима које нису имале никада слуха према оболелима од таквих болести. Изнећу овде цео тај чланак са каснијим допунама и корекцијама:

” Као особа оболела од хемофилије желим да обавестим јавност о незаинтересованости и небризи здравствених власти земље Србије према групацији која пати од ове озбиљне болести. Ставови сам извео на основу личног искуства и на основу посматрања третмана и односа медицинског особља према хемофилним особама са којим сам долазио у додир. Ово истичем зато да не би неко помислио да ја узимам себи за право да говорим у име других или што је још горе свих оболелих од хемофилије. Не и не!

Њихово страдање није само због тежине односно природе наведеног наследног поремећаја, већ пре свега због нечовечног односа медицинског особља према њима, што је изгледа проузроковано од стране виших инстанци власти, а у склопу је њеног општег нереспектовања мањинских група оболелих, јер ако устврдим да су здравствени радници онакви какав је здравствени систем, мислим да нећу промашити истину. Тако на пример, данас се много говори о кршењу људских права педера, лезбејки и

националних мањина, али када би се ствари поштено извагале, показало би се да се највеће угрожавање права човека, управо дешава у животу горе наведене категорије грађана. Никога међутим не би требало да завара, ово кажем зато што власти занемарују дотичну популацију покушавајући да то оправдају непостојањем критичне масе оболелих код те групе, јер је поремећај хемостазе један од најосетљивијих и најдраматичнијих проблема који се јавља у раду лекара, а сем тога крварење је чест симптом у великом броју обољења.

Даље, категорички тврдим да је ова болест, парадоксално од неупоредиво већег друштвеног значаја него многе тзв. масовне болести цивилизације које су претежно непосредна последица лошег животног стила. Здравствени систем који је у нашој држави и у свету успостављен воли такве масовне и смртоносне болести, јер болесници који пате од њих нису много досадни. Они се изненада разбољевају затим њихово лечење траје у просеку око 6 месеци и потом нестају, а на њихово место одмах долазе следећи. За време третмана они су на неки начин уцењени од стране лекара. Јер ако желе да им се укаже љубазност и да добију сву расположиву медицинску помоћ они морају да издвоје одређена новчана средства за подмићивање здравственог особља. Према томе, равнодушност друштвене заједнице према патњама оболелих од хемофилије ничим није и не може бити оправдана.

У прилог свему овоме изнећу само мрвицу из свог болесничког искуства.

Центар за хемофилију који се налази при Институту за трансфузију крви Србије, после много година, упутио ми је позив да дођем на контролни преглед. Овај њихов допис ме је изненадио управо због веома ретког позивања у прошлости, али и забринуо, јер су околности говориле да ме позивају са неким озбиљним разлогом. Наиме, некако баш у то време примио сам већу количину антихемофилног фактора и примећивао извесне знаке који су указивали да је нешто нежељено унето у мој организам. И пошто сам осећао разне симптоме обратио сам се лекарки опште праксе која је рекла да ми није ништа и још ме посаветовала да прошетам градским парком и размислим. Међутим, касније се показало да моја слутња није била без основе. А сама особа задужена за оболеле од хемофилије рече ми да су они мене позвали наводно зато што сам ја њих више пута звао телефоном интересујући се за препарате осмог фактора.

Дакле, они су вероватно на основу тога закључили да ја често примам поменути биолошки лек, што не одговара реалности у којој ја живим, а пошто је код таквих ризик да буду инфицирани трансмисивним болестима већи, одабран сам за контролни преглед. Дотична ме је такође обавестила да се код нас појавила нова врста Хепатитиса,

то је Хепатитис Ц и да је до тада 40 хемофиличара било инфицирано овим вирусом међу које сам био убрајан и ја, јер је у међувремену утврђено присуство анти – ХЦВ у мојој крви . Међутим, касније је покренут пројекат лечења хемофиличара од хепатитиса Ц, и у мом случају након спроведене терапије, ПЦР је био негативан, што представља позитиван налаз, ти јест излечење. То је дакле био основни разлог због чега су ме позвали на контролни преглед. Надлежни су увозили препарате за које се знало да су контаминирани поменутим вирусом, па је сада требало видети колики су злочиначки ефекти постигнути и проценити вредност новоствореног тржишта за антивирусну терапију, зашта је фармацеутска индустрија и те како заинтересована и све је то учињено по свему судећи у спрези са иностраним фармацеутским капиталом.

Помним анализирањем ове проблематике дошао сам до закључка да се људи који воде здравствену политику у нашој држави руководе искључиво себичним интересима и разлозима приликом одлучивања који ће се антихемофилијски лек увести из иностранства будући да се код нас још не производи, не водећи при томе уопште рачуна о здравственој безбедности таквих лекова, па тако избор увек пада на најјефтиније препарате код којих је ризик преноса трансмисивних заразних болести веома могућ, иако постоје високо – пречишћени концентрати осмог фактора који су далеко сигурнији и рекомбинантни осми фактор чија примена не носи ризик преноса вируса из крви. Очигледно да надлежни нису само спремни да жртвују оболеле од хемофилије, већ су спремни да пусте проклетство и на друге групације становништва, јер се наведени вирус може пренети и на друге начине. Ова равнодушност и лакомисленост одговорних, може да резултује, ако смем да приметим, великом погибијом, јер у епидемијама као што је познато умире више људи него у ратовима. Зато упућујем апел народу да се прене од сна да му мечка не би заиграла пред вратима. Надам се да ће ово што сам написао покренути утицајне људе да предузму одређене кораке у побољшању лечења особа оболелих од хемофилије у Србији.”

Многи хематолози и други здравствени радници, који су ме лечили или ме сада лече, запрепашћени су високим износом којим се исказује наводна цена концентрата фактора осам коагулације крви, који се примењује у третману оболелих од хемофилије.

Ради се о крвном препарату који је веома „скуп” , јер је скупа процедура за његово добијање, заправо плански је уведена баш таква процедура, пошто је она у интересу медицинског и фармацеутског капитала, тако да већина људи у заводима за здравствено осигурање који управљају средствима фонда као и већина лекара у болницама бива, као што сам већ рекао забезбедена енормним износом који у ствари

представља суму трошкова надлежних ustanova које оне имају у вези прикупљања и обраде крви од које се припрема дотични производ, а не његову тржишну цену, јер лек није роба, а у посебном смислу то нису биолошки препарати где спада и фактор осам, због чега нису вољни да га дају оболелима чак и када је преко потребан, правдајући ову рестриктивност високом ценом осмог фактора, а у ствари то је зато што би редовно давање скупљих лекова неповољно утицало, пошто је тако системски уређено, на њихова примања, то јест одузимало би се од њихових плата.

Ако ми је некада и полазило за руком да га набавим на рецепт онда је то било у количинама које су далеко испод потребних. Да се оваква саблажњавања не би догађала, јер неко кроз то подваљује оном делу друштвене заједнице који својим радом обезбеђује средства да би се купили лекови, односно којима се прерасподелом узима део њихове зараде и преусмерава наводно већим делом за потребе оболелих, кажем наводно, јер се у стварности далеко више издваја за потребе подмирења плата здравствених радника него за набавку лекова.

Наши лекари би требало да заврше студијски курс из економије да не би ширили око себе неистине по питању плазматских лекова. Њима треба објаснити да препарати попут фактора осам у већини земаља света имају специфичан статус и да астрономски износ који се везује за осми фактор није његова цена већ нешто друго. Наиме, да би се формирала тржишна цена неког производа мора да постоји берза, у овом случају тржиште крви, међутим, пошто је купопродаја крви у нашој као и у већини земаља света забрањена, такво тржиште није успостављено и ми стога не знамо колика је тржишна вредност наведеног производа, те је ненаучно и неморално суму укупних трошкова за његово добијање називати ценом. Непознавање ове материје од стране здравствених радника је један од узрока неразумних поступака према оболелима, зато се и дешавају ситуације да уколико на пример родитељи немају познанство са лекарима или нису у могућности да интервенишу подмићивањем, њихово дете остаје медицински незбринuto. А ја пошто нисам у могућности да дам мито имам готово редовне конфликте са лекарима кад год треба да примим поменути лек у болници. У овоме имате једну од подесних околности за сиву економију у здравству, за оне медицинаре који хоће и умеју да је злоупотребе.

Као упечатљив показатељ да код нас преовлађују чудна гледишта када је реч о томе како лекари треба да се понашају према оболелима, могле би да послуже речи извесних, сада већ почивших лекара. Један од њих је мојој мајци рекао да је њено дете толико потрошило социјално, колико ни оно само не вреди, други је мени лично рекао

у вези мог лечења: „за вас једног треба цео погон.” Не показује ли све то да је у њиховим главама било премало соли?

Да би читалац до краја разумео о чему се у ствари ради и зашто се извесни лекари и медицинске сестре тако нељудски понашају, а изузецима свака част, и једног таквог ћу одмах неизоставно поменути. У време мога детињства, могућности лечења хемофиличара су биле веома мале и код нас, а и у свету. Лечење се сводило на давање свеже крви. На дечијем одељењу у Зрењанину радио је један лекар који се чудним стицајем околности презивао као и ја. Дакле били смо презимењаци и код њега на одељењу био сам чест „гост” . Био је веома добар као човек и као стручњак. Помогао ми је више него што се од њега као лекара очекивало, јер је у неколико наврата ишао својим колима до Београда да за мене набави свежу крв. Захваљујем Богу што такви људи ипак постоје и што сам имао част да ме један такав лечи.

Међутим, у каснијем току времена када је наишла економска, политичка и духовна криза, велики број врских стручњака је напустио државу Србију и од тада могу слободно да кажем и то без претеривања да ме углавном лече „дукеле медицине”. Да то пластично објасним. Када долазим у болницу углавном долазим са неким крварењем, а то значи и са јаким боловима и уместо да хитно примим одговарајући препарат, ја имам претходно гафове и са лекарима и са сестрама, а све то значи за мене додатни стрес и последично још јаче крварење.

Е видите то је управо циљ који неморални лекари желе да постигну и у томе је смисао њиховог рада и живота бар такав утисак на мене остављају.

Последица тога је повећање инвалидности код оболелих због неправилне примене лекова, јер је у лечењу хемофилије благовремено давање фактора коагулације од пресудне важности. Покушаћу да будем мало уопштенији, а читалац нека ми опрости на томе, али морам да би објаснио позадину проблематике у вези лечења ретких болести. Наиме, већина човечанства сматра да ако је нека болест ретка или ређа да је она од мањег друштвеног значаја и због тога се мање средстава улаже у истраживање и лечење наведених болести.

Напредак у лечењу таквих обољења иде веома споро да не кажем брзином воловске запреге и прати лагани напредак у фундаменталним наукама као што су физиологија, биологија, хемија, физика. Када је реч о лечењу хемофилије први већи напредак се догодио у време појаве вируса хива.

Тада је наука одреаговала муњевито и произведени су концентрати фактора осам који су били вирусно инактивисани. Технологија за инактивацију и елиминацију вируса је

била позната од раније, али није била примењена, јер би то још више повећало суму трошкова продукције препарата, односно „поскупело” иначе „скупе” лекове. Некако у то време је произведен и рекомбинантни осми фактор коагулације који не носи ризик од преношења вируса из људске крви. Други већи напредак догодио се 20 година касније када је произведен рекомбинантни фактор осам са продуженим деловањем. А пропо тога, код масовних болести цивилизације улагања у истраживање и лечење тих поремећаја су неупредиво већа и лекови против тих болести се масовно производе тако да по јединици производа дође јефтиније сходно закону о обиму производње, а код ретких болести ситуација је обрнута. Е сад шта је ту за оболеле проблем? Замислите да болујете од хемофилије и да сте дошли на лечење због неког крварења. Медицинске сестре којима су главе напуњене ловачким причама да једна ампула од 500 јединица осмог фактора кошта као једна њихова плата, а са друге стране слабије су плаћене и сексуално оптерећене, гледаће вас тако омрзно као да нисте људко биће или као да сте разбојник. Већина од њих понашаће се толико нељудски да би их човек у неким другим околностима можда због тога и убио. Стрес, гафови са лекарима и сестрама доводе код вас до још јачег крварења, а ви још нисте добили своју терапију. И после неколико дана натезања отпуштају ваш кући и ви у незнању одлазите до ургентног центра где ће те примити уместо 2000 јединица, 20 000 јединица да би стало крварење. Улед цивилизацијске заосталости и незнања неки људи изгледа не разумеју шта је то цена и како се она формира. Фактор осам није роба и нема цену, али неки злонамерни људи да би напакостили и дотукли оболеле презентују ту ствар необавештенима тако као да је реч о огромним трошковима за лечење једог или неколицину болесника. Та лажна слика коју они генеришу има за последицу погубно дејство на оболеле од хемофилије.

Поред зараде, њихов циљ свих циљева је унапредити људску патњу где год се то може и како год се то може. Међутим, прикривају или пак не знају да су се неки људи бавили истраживањем тога колика су издвајања за лечење хемофилије и нашли су да су она средњег реда величине. И пошто баратају са лажима обиће им се то једнога дана о главу, јер су животи свих људи повезани невидљивим спонама.

Да бих читаоцима који можда нису ближе упознати са проблематиком у вези крви и крвних препарата ево да наведем неколико ствари из те области које се неизоставно морају знати да би се правилно разумело о чему се ту ради. Давање крви код нас је анонимно и бесплатно. Продаја крви није легална скоро нигде у свету, али се у Америци и Јапану навелико и потпуно законски тргује – крвном плазмом. Она доноси сваком даваоцу и до педесетак долара, а процене су да ова индустрија годишње у свету

"обрне" око осам милијарди долара! САД су највећи извозник плазме у свету, јер више од 70 одсто драгоцене жуте течности – која се обнавља много брже него крв – потиче из америчких "банака крви". Према нашем закону, грађани крв дају искључиво на добровољној основи. Институти за трансфузију драгоцену течност узету од добровољних давалаца прерађују и потом продају приватним и државним здравственим установама. Цена крви иста је за државне и приватне установе. Пацијенти којима је трансфузија потребна добијају крв бесплатно, а новац за ову услугу здравственим установама рефундира Републички завод здравственог осигурања. Погрешно је рећи да они наплаћују крв коју узимају од добровољних давалаца, они само наплаћују трошкове обраде крви! И управо се у томе крије тајна. Наиме, када Институт продаје крв другим установама они с правом кажу да им не наплаћују тржишну цену крви него им наплаћују трошкове које имају у вези прикупљања и обраде крви, али када се пацијентима дају крвни препарати онда се на сва уста виче да је то ужасно скупо и тада нико неће да каже да није у питању тржишна цена већ трошкови у које улазе и зараде запослених који се баве производњом наведених деривата.

Зашто институције тако поступају? Они тиме желе да скрену пажњу са себе на оболеле да би се створио утисак да хиљаде њих раде за једнога или неколицину пацијената, јер је реч овде о категорији ретких болести, као да ти силни милиони које друштво издваја не иду њима него све за оболеле. Да они не буду посматрани као субјекти који имају највеће бенефите од свега тога, што заправо јесте истина те приче, него болесници. Да је њихово гледиште управо такво наш лик је закључио по изјави једног хематолога надлежног за коагулопатије. Он је рекао: „Буквално одузимамо од уста своје деце.”

Дакле, сва та „економија” се приказује као велика доброта и племенитост једних спрам других и да само једна страна од тога има користи, а друга само штету и губитак. Филозофија наших медицинара је отприлике оваква: ми смо лекари, носимо беле мантиле и лепе смо спољашњости, а веома добро и сексамо. Стога очекујемо од друства да нас богато награди високим платама и привилегијама за све те особине које имамо.

Драги читаоче, наше друштво је изгубило компас са стварношћу и зато су нам погрешни људи на погрешним местима. Но, да кажем још нешто у вези антихемофилних лекова. Пошто се ради о препаратима који се не производе масовно, јер је у питању ретка болест, онда по закону о обиму производње по јединици производа дође релативно скупо, али у маси је то релативно јефтино.

Трошкови лечења оболелих од хемофилије за државу су као што сам раније навео, средњег реда величине. Ценовник обраде крви формира се на основу методологије која обухвата трошкове материјала, контроле, зараде запослених, амортизацију, комплетно пословање, као и трошкове истраживања и развоја. Цене утврђује Влада. На списку цена налази се 27 различитих облика крви и компонената који имају различите цене по милилитру, односно дози. Код нас се негује добровољно, анонимно и ненаграђено даваштво крви и да огромна већина наших давалаца крв даје из жеље да помогне болесним суграђанима!

За разлику од многих других који су били задовољни површним разумевањем питања крви и крвних деривата те њихове цене, наш лик је уложио озбиљан труд да проникне у суштину питања зашто су ти производи тако скупи? Њему је то питање било постављано од стране медицинских радника, те је закључио да ни они само не разумеју ту проблематику. Схватио је најзад да сваку ствар треба сагледати у њеној целовитости, а не парцијално. На пример, ако се неки мушкарац оженио са особом супротног пола гледајући једино на њене лепе ноге, касније може да дође до неспоразума па чак и до развода. Није узео у обзир њен карактер, менталитет, образовање и друге карактеристике, није је сагледао у целини. Она није оно што је он мислио да јеста. Дакле, ако процена није егзактна, последице су катастрофално неминовне. То важи за све феномене у друштву и животу.

Шолиму је било потпуно јасно да је медицина перверзија уколико нема за циљ добробит човечанства. Осетио је на својој кожи да је она претежно баш таквог карактера у држави у којој је живео. Често га је обузимао гнев због тога са неописивом жељом за одмаздом, али није имао никакав утицај нити икакву моћ да тај бес спроведе у дело. Видео је да људи дејствују супротно од онога што је Никола Тесла рекао у вези односа према другима. Ево пар цитата: 1) „Живим светом смемо управљати, али га не смемо изабљивати и уништавати у сврху неке више задаће. 2) Из овог рата највећег у историји мора се родити нови свет. Свет који ће оправдати жртве које човечанство подноси. Тај нови свет мора бити свет у којем неће бити искоришћавања слабих од јаких, добрих од злих, где неће бити понижавања сиромашних од силовитости богатих. Где ће дела ума, науке и вештине служити заједници за олакшање и улепшавање живота, а не појединцима за стицање богатства. Тај нови свет не може бити свет понижених, погажених већ свет слободних људи и народа једнаких у достојанству и поштовању човека.”

Могоа је само да проклиње актере зла и да сања о томе да ће нека узвишена сила једном изравнати рачуне и те врсте. Но ипак је покушао и сам да поради на томе, да помогне Богу, да се Његова правда излије што пре. О томе на који је начин и која је средства употребио да то постигне биће речи касније.

Ово поглавље не би било комплетирано, а да се нешто не каже о томе како је Шолим лично доживљавао своју болест. Наиме, он је имао утисак да се његово обољење понаша као живо биће, то јест да има интелигенцију. Слично као што се понашају штетне бактерије или ћелије рака у људском организму. Од те болести је практично боловао од рођења, јер је имао наследну хемофилију. У мислима је често говорио себи „ево проучавам је од кад знам за себе, а још увек нисам у стању да јој доскочим.” Упркос темељним мерама заштите које је предузимао када је постао свестан природе своје болести, ипак је често био „надмудрен” од стране некога ко је имао страховито велики увид и у саму болест а и много шире од тога. Он је ту особу доживљавао као негативну космичку силу. На пример, претежно је имао нападе хемофилије током ноћи или у време каквих државних или црквених празника.

Схватио је да сила која дејствује на њега толико погубно, највише се ослања, то јест боље рећи злоупотребљава, феномен који ми називамо „време.” Ако отворите највеће светске енциклопедије нигде нећете наћи дефиницију времена. Човечанство не зна шта је то „време” ? Можда ће неко помислити да је то само субјективан утисак једне индивидуе. Међутим, наш лик је имао ујака и брата од тетке који су такође боловали од исте болести. До њега су преко мајке стигли извештаји да су се и код њих јављале исте ствари и да је то било веома упечатљиво па се стога није могло, да се не уочи. Е сад, у чему је поента те временске игре? Ако имате неко ургентно стање изазвано нападом хемофилије, благовремена интервенција је од пресудне важности и то не само у смислу спасавања живота него и у погледу секвела. Ноћу или за време празника у болницама имате само дежурне лекаре који по правилу нису ни упућени нити искусни у лечењу хемофилије. То све компликује и одлаже указивање неходне помоћи. Последице су неумољиве. Шолим се питао: ко меша карте и ко трља руке након свега тога? Ко ликује над болом људских бића? Да би се одговорило на то питање, потребно је ствар сагледати шире, а ту нам може помоћи Википедија са својим информацијама.

Али пре тога бих желео да опишем кључне тренутке који су такође на неки начин везани за питање времена а односе се на животе поменутог ујака и брата од тетке нашег лика. Почео бих опис са једним питањем које је постављено главном лику романа у суботичкој болници од стране једног хематолога: Да ли си служио војску? Уследио је

овакав одговор: Каква војска, човече? Лекар да би прикрио своје очигледно глупо питање, брзо је окренуо на шалу, па је одговорио поспрдно смешећи се: морао би са собом да носиш кесе са плазмом. Наш лик није служио војску, али његов ујек јесте. Како је то могуће, вероватно се питате? Па као што наговестих фактор време је у питању. Наиме, непосредно након Другог светског рата када је достигао потребан број година живота био је мобилисан и послан у Марибор да одслужи војни рок. Иако је његов отац указивао тадашњим партизанским властима на чињеницу да је његов син болестан од рођења и да често крвари они се нису обазирали на то, већ је комисија донела одлуку да је способан за војну службу. Када је скоро прошао обуку, десио се инцидент. Десетар је извео војнике да вежбају. Ујак нашег лика се пожалио да не може да ради филскултуру тога дана, јер му је колено натекло. Десетар је помислио да дотични војник симулира те га је ударио кокулом у задњицу. Војник је пао на земљу, а затим се лагано придигао стиснуо песницу и ударио десетара толико јако да му је кожу са једне стране лица сљуштио. Као да је скупио сву снагу свога бића у тој песници, због неправде овога света. Одмах су ујака сместили у затвор. Рекли су му: ако се испостави да су симулант, нећеш се добро провести. Сада, да би читалац могао лакше да разуме о чему се ради у кратким цртама ћу представити околности које су тада владале у Југославији. То је било време, видите опет то фамозно време, непосредно после Другог светског рата, када је комунистички режим био у фази превирања, а краљевска војска под командом ђенерала Драже Михајловића још увек у шумама и планинама, многи војници се никада нису вратили кућама, глава се због најмање ситнице лако губила. И код ујака нашег лика је постојала велика шанса да се исто догоди поред осталог и због тога што је десетар којег је ударио, тачније речено узвратио ударац, био Хрват. Али, хвала Богу виша сила то није допустила. Наиме, у Мариборској болници је било лекара који су препознали озбиљан здравствени проблем и дали су му да бира између две опције: 1) да га прогласе трајно неспособним за војску или 2) да га пошаљу на лечење у Београд па ако га излече да се врати и одслужи војни рок до краја. Ујак се одлучио за оно прво.

Али да не изоставим да испричам и ово. Пре тог времена током немачке окупације где је живео мој ујак са породицом, а то је Подриње, Немци су били четири године. У тој регији окупатор је био посебно крволочан због дешавања из Првог светског рата. Наиме, ту су вођене жестоке борбе чак прса у прса, и ту је Српска војска протерала непријатеља на другу страну реке Дрине. Битке на Церу и Колубари су биле праве „кланице”. Да би се осветили Србима Немци су и до осам пута на дан бомбардовали то

подручје, а поред тога било је завитлавања, јер су бацали из авиона летке да народ бежи у планине, те је мог ујака Ђале морао да носи на леђима по Цер планини, јер му је колено било отекло услед крварења, будући да је боловао од хемофилије. Тада се много напатио и он и његова породица. А онда би Немци бацили летке са поруком да се врате својим кућама. И тако више пута. Проклети Рат.

Ујак мој је живео почетком 19 века. У то време у Србији је било мало образованих људи. Међутим, након избијања Октобарске револуције у Русији и након пораза белогардејаца, велики број лекара, правника, архитеката и осталих интелектуалаца је дошао у Србију, тако да је у сваком већем месту и граду био по неки руски лекар. Па тако и у Великој Лешници где је живео мој ујак са породицом нашао се један по презимену Макијевски. Самом себи се чудим да никада нисам своју мајку питао како га је лечио, са чиме, али се сећам да ми је причала да је њена мама, а моја бака која се бавила гајењем проврћа плаћала тим производима његове услуге лечења. Једном приликом рекао је ујаквим родитељима да ће у књигама погледати од чега њихов син болује. Одржао је обећање и пошто је све детаљно испитао, дошао је једног дана и рекао: „ваш син има болест коју је имао наш покојни царевих”. Поставио је тачну дијагнозу, што се јасно показало исправним када смо се касније родили ја и мој брат од тетке. Да ли је он при том њима објашњавао да је то наследна болест, није ми познато.

Што се тиче брата од тетке нашег лика, он је жалосно завршио свој живот у петнаестој години свога живота, опет фактор време је изгледа пресудан био, јер су младићи у тим годинам најактивнији. Један од вршњака са којим се играо клизајући се на леду на залеђеној бари која је настала вађењем иловаче, намерно га је ударио по ногама, (а да ли је тиме имао намеру да га убије то је друга питање), при чему је брат задобио повреду главе и након два и по дана умро од крварења у мозак. За тог вршњака су говорили мештани да је неко од његових у роду такође убио извесну особу. Дакле, и то је по свему судећи наследно као што су и неке соматске болести наследне. Видите како различите наследне појаве то јест особине код људи потиру једна другу. Једна негативна карактерна особина код неке особе убија другу особу племенитог карактера која има ослабљену моћ згрушавања крви. Једна је лишена живота, али ни друга која је то учинила не може бити срећна особа, јер је таквим исходом постала лишавач људског живота. А сада вратимо се на оно Шоломово питање.

Почетком 19 века Сатана је надахнуо двојцу научника, Френсиса Галтона (1822-1911) у Уједињеном Краљевству и Чарлса Девенпорта (1866-1944) у САД, да развију

еугенички покрет. Ова два назова научника су охрабривала узгајање "пожељних" и репродуктивну контролу "непожељних" људи.

„Ова идеологија је у САД довела до појаве законски регулисане еугеничке стерилизације и праве маније за стварањем генетички напредније породице, а самим тим и друштва.

Ситуација је у Европи била много страшнија. Хитлер је просто преузео ове идеје и сурово их применио у пракси путем масовне еутаназије "мање вредних", стерилизације и гасних комора.

Френсис Галтон, рођак Чарлса Дарвина, студирао је математику на Кембриџу. Напомињао је стално да је потребно развити механизме социјалне контроле у циљу смањивања броја "непожељних". Учио је да су и хришћанство, које је одувек указивало на неприкосновеност достојанства људске личности, и медицина, која је развила могућности одржавања у животу оних људи који би у супротном умрли од последица физичких, психичких и моралних поремећаја, само кочили напредак људске расе. Између осталог, рекао је: "Када би се само двадесети део средстава које трошимо на побољшање узгоја коња и стоке трошио на побољшање узгоја људи, створили бисмо галаксију генија!".

У САД, биолог Чарлс Девенпорт је објавио књигу под називом "Утицај наслеђа у еугеници". Рад овог научника је био толико успешан да је чак и председник САД Теодор Рузвелт изјавио: "Веома бих волео да се спречи размножавање погрешних људи. Криминалце треба стерилисати, а слабоумним особама забранити да стварају потомство. Акценат треба ставити на узгој пожељних људи. "У Америци су организована такмичења под именом Фитер фемили контест, и то током двадесетих и тридесетих година 20. века. Те „јакe породице” су биле оне код којих је било најмање физичких и психичких поремећаја и чије је порекло остало недирнуто. Аутоматски су биле дисквалификоване све породице у којима је дошло до мешања са "нижим расама", те су на такмичењима учествовале само породице беле расе. Победничке породице су добијале медаљу и изјављивале: "Да, ја имам добро наслеђе!". Док је са једне стране еугенички покрет стално вршио пропаганду за размножавање генетички здравијих особа, са друге стране су чинили све што је у било у њиховој моћи да спрече рађање "мање вредних".

До краја 1930. године, већина америчких држава је имала законску регулативу о стерилизацији. Само 1935. учињено је око 22.000 стерилизација, са или без пристанка стерилисаних особа. Познат је случај Кери Бак, младе ментално ретердиране девојке,

којој је суд одредио да буде или подвргнута стерилизацији или да буде враћена у институцију за ментално оболеле. Пошто су и њена бака и мајка биле донекле слабоумне, судија Оливер Вендал Холмс је рекао следеће: "Три генерације имбецила су довољне", након чега је наредио стерилизацију.

Једна од најмоћнијих еугеничких организација била је Међународна федерација за планирано родитељство (ИППФ). Основана је 1916. године у САД (под именом Америчка лига за контролу рађања). Оснивач и водећи идеолог ове организације је Маргарет Сангер, лекар из САД. За Сангерову је примена еугеничких принципа подразумевала систематско елиминисање свих људи за које се сматра да представљају "мање вредне", путем вештачких абортуса и контроле рађања, а све са циљем стварања расе супер-интелектуалаца.

Њујорк тајмс је, између осталог, објавио и ове њене речи: "Циљ контроле рађања је стварање Супермена."

Циљеви њене еугеничке филозофије су следећи: 1. подићи ниво интелигенције у општој популацији; 2. споро повећање популације; 3. онемогућити имиграцију оних људи за које се зна да су мање вредне психофизичке конституције; 4. применити строгу политику стерилизације и сегрегације над мање вредним групама људи; 5. обезбедити одвојене фарме на којима би радили ови издвојени људи, и то под строгим контролом за то обучених особа итд.

Управо када су нацисти почели са спровођењем својих злодела, Маргарет Сангер и њени истомишљеници 1942. године мењају назив организације у Америчку федерацију за планирано родитељство (која је данас огранак истоимене међународне организације). Од тада па све до данашњих дана, уместо термина еугеника, побољшање расе, елиминација мање вредних људи итд, користи се термин планирано родитељство, а као основни циљ целокупне активности Међународне федерације за планирано родитељство наводи се "решавање питања пренасељености планете".

Најужаснија примена еугеничких принципа се догодила у нацистичкој Немачкој. Медисон Грант, оснивач расистичког покрета у Америци, је изјавила: "Наше погрешно сентиментално веровање у светињу људског живота има за циљ само да спречи елиминацију поремећене деце и стерилизацију одраслих особа које нису од користи друштву.

Закони природе налажу уклањање непожељних, а људски живот има вредност само онда када је у служби друштва или расе. "

Херман Раушнинг тако наводи Хитлерове речи на једном састанку: "Морамо да смањимо становништво и треба да разрадио технику депопулације ... Под тим ја не подразумевам обавезно уништење, него просто мере за гушење њихове огромне природне плодности. Постоји много путева, систематских и релативно безболних, у сваком случају бескрвних, да бисмо навели непожељне расе да изумру."

Већ 14. јула 1933. године Хитлерова Немачка је увела Закон о спречавању рађања потомства код људи са наследним болестима, што је довело до тога да између 320.000 и 350.000 људи буде подвргнуто стерилизацији. Савремена еугеника огледа се углавном у пропагандном деловању, подржано могућностима генетичке технологије. Једна од таквих организација, посвећених спречавању рађања деце са урођеним аномалијама, је 1993. године је објавила

следеће податке: 11% родитеља би абортирало дете ако се докаже склоност ка развоју гојазности, 75% би исто учинило у случају да се открије нека урођена физичка аномалија, а 43% би пристало на генетички инжењеринг у циљу психофизичког појачања свог потомка.

Нови еугенички покрети нуде новац младим девојкама за њихове јајне ћелије. Обично се траже девојке беле расе, висине око 180 цм, високе интелигенције и без физичких недостатака, са добрим резултатима на пољима математике, уметности или спорта.

На сличан начин откупљују сперму "успешних мушкараца" стварајући банке генетичког материјала за стварање супер-расе.

За потребе негативне еугенике користе се могућности модерне генетике – пренатална дијагностика. Она се односи на различите дијагностичке процедуре, као што је амниоцентеза, које за циљ имају рано откривање урођених аномалија детета. Еугенички покрети лобирају да овакви прегледи постану законска обавеза у току трудноће а да плодови за које се утврди да имају урођене аномалије буду уништени."

Шта нам говоре изнете чињенице о еугеници коју наводи Википедија? Пре свега, да иза еугеничких идеја стоји неко ко презире човечанство. Видели смо да чак постоји и родбинска веза једног од утемељивача наведеног покрета са творцем модерне теорије еволуције Чарлса Дарвина. А и то да се еугеника примењује и данас, али прикривено.

То се спроводи тако што друштво масовно крши људска права оболелих, а посебно мањинских група оболелих.

Примена еугеничких идеја је довела до слабљења и назадовања људске популације посебно због елиминације огромног броја Јевреја који су у себи носили голем духовни капацитет потребан за напредак човечанства. Чињеница да се еугеника примењује, али

не даје резултате, јер несрећних и оболелих има све више на свету, чему смо ми сведоци, показује да идејни вођа тог био – социјалног програма жели да профилише човека који ће бити духовно оболео и који ће онда својих деловањем са једне стране проузроковати повећавање броја рађања болесних јединки, а са друге вршити њихово систематско уклањање. Другим речима, то је у ствари брисање трагова властитог злочина. И пошто се стопа мутације гена повећава, а еугеника ради на томе да се оболели не лече него да се елиминишу, то доводи до смањивања знања о томе како да се ти здравствени проблеми савладају, а то са своје стране још више доприноси повећању броја оболелих и унесрећених, јер се у мањој мери ради на развијању технологије за уклањање узрока настанка поремећаја.

Оболели својим постојањем дају огроман значај повећању знања о тајнама људске природе. Јер, научници проучавајући и лечећи оболеле стичу знања која могу бити примењена у будућности на било кога, јер свако може да оболи, и тиме да буду многи излечени, што треба да умањи људску патњу. Наиме, желим да кажем да носим у себи утисак да од стране државе и њеног здравственог система у погледу лечења оболелих од хемофилије има кривичних дела за милион година робије.

У време политичких превирања у бившој Југославији и касније у Србији дешавале су се ствари које иду на срамоту мог народа. Наиме, био је успостављен покварени здравствени систем у којем су ретке болести биле скрајнуте, па самом тим и хемофилија. О њој се мало знало и још мање причало.

Стицајем околности преко Нета упознао сам извесну госпођу, жену једног хемофиличара из Велике Британије, која ме је на моје казивање да код нас има знатних проблема око давања антихемофилијских лекова, обавестила да је то зато што су се код нас лекари посвађали око „фактора осам.” Био сам запрепашћен нивоом њене упознатости са ситуацијом у Србији, јер ме је питала за неке особе из Цетра за хемофилију.

Она је знала за све њих. Касније сам сазнао још гору ствар која је повезана са том афером око „фактора осам” . Једна особа, чланица Удружења за хемофилију ми је проследила информацију да су неки наши здравствени радници крали те антихемофилијске лекове из болница и носили у сиромашне земље Азије где су их продавали и згртали паре за себе. Тада ми је било потпуно јасно зашто је хематолог који ме је лечио у Суботици, скоро кад год би му се јавио због неког крварења, говорио да нема лекова и да он неће с тим да се бакће, јер како рече: „не бих да идем на суд.” Због таквог његовог понашања, ја сам се једном приликом пожалио директору болнице

па је он телефоном предамном позвао дотичног доктора и укључио интерфон да и ја чујем шта ће речи. Доктор је поред осталог дословно рекао да сам ја мало безобразан, да сам хендикепиран, те да има деце оболеле од хемофилије, правдајући своје ускраћивање давања лекова. Ја сам онда дикретору објаснио да због таквог поступка често сам приморан да идем у Београд у Ургентни центар где би ми заустаљали крварење са много више фактора него да ми је дотични доктор благовремено дао лек. Онда је директор позвао хематолога и шефицу болничке апотеке на састанак, а ја сам се вратио у болничку собу. Након тога, кад год би се видели у болници хематолог се још горе понашао према мени говорећи: „жали се директору.” То је тако ишло све док на срећу, Богу хвала, није убрзо отишао у пензију. Видите, он је мене у оном телефонском разговору са директором болнице понизио, омаловажио и подценио, а и сам је хендикепиран и то у менталном смислу, јер у разговору са мном често би заборављао шта је хтео да каже. Чак и на телесном плану код њега су се виделе патолошке промене као што је рецимо витилиго. Међутим, све то више указује на поражавајући морални и интелектуални ниво владајућег Српског естаблишмента тог времена, који није водио рачуна о моралности и стручности оних који треба да раде тако оговоран посао као што је рад хематолога, него о самој особи постављеној на том положају. Српска пословица каже: „Риба смрди од главе.”

Драги моји читаоци, Небо све то зна, али сам морао ово да испричам да остане записано и у аналима човечанства. Нека свет држи на уму да космички закони не опраштају никоме.

На крају овог поглавља потребно је нешто рећи о томе на који је начин дарвинистички поглед на свет обликовао нашу перцепцију стварности. Уколико читалац све то сагледа у контексту еугенике и наследне болести Шолима Ћидапопа, добиће ширу слику о злочиначкој политици која се води од стране естаблишмента ове планете.

У наставку овог поглавља препричаћу укратко теорију биолога Бруса Липтона који се бавио епигенетиком и пре него што је она добила своје име.

Конвенционално образовање нам говори да гени контролишу карактер наших живота. Ми своје гене нисмо одабрали и не можемо их променити, бар за сада. Такође нам је речено да се они *укључују* и *искључују*. То значи да смо заправо жртве наслеђа. Ако у вашој породици оболевају од карцинома, мислите да ће те га и ви добити. Ако су у породици болести срца и крвних судова, очекујете инфаркт. Ако у породици има оболелих од хемофилије, очекује се њена појава и код ваших потомака. Зато уступамо

своју моћ и мислимо да нас одређују гени. Нова буологија је сасвим друкчија. Она говори да наша свест утиче на нашу генетику изнутра и на наша животна искуства споља.

Најважнија наука како неки сматрају је квантна физика. Прво њено начело јесте да свест ствара наше животно искуство. Да би постали моћни потребно је да откријемо механизам којим свест контролише активност наших гена и наше понашање. Моћнији смо од гена и постајемо креатори свог живота.

Чему нас ћелије могу научити? Епигенетичари упоређују ћелије са малим људима које могу такође да уче. Еволуција ако је уопште валидна теорија није започела од људи, животиња и биљака, него од ћелија. Ћелије попут амебе биле су једини облик живота. Када су настале научиле су да живе са околишом. Када се околина, променила и оне су промениле грађу да би се уклопиле. Затим су се ћелије почеле повезивати и делити своју мудрост. Све што ми радимо као животиње и биљке, заправо су заједнице ћелија које складно сарађују. Ми људи себе видимо као самосталну јединку, али заправо испод наше коже је око 50 трилиона ћелија, а оне сарађују како би нам пружиле ово животно искуство. Још важније, у људском телу не постоји нова функција која већ није присутна у већини појединачних ћелија. Ћелија имају пробавни, респираторни, мишићни, коштани, ендокрини, живчани, и репродуктивни систем... Појединачне ћелије имају чак и имуни систем. Човек је, стога, заједница 50 трилиона ћелија, а наше је понашање једнако као и у ћелији, само у великој заједници. Све те ћелије које имамо деле свест и склад. Кад смо здрави та заједница сарађује, али кад смо болесни у тој заједници нема склада. Влада несклад, а то је заправо болест.

Када смо хтели да откријемо како живот функционише, осмотрили смо еволуцију јер она је код животиња узроковала промене. Ако схватимо еволуцију схватићемо и како ћелије функционишу. Људи мисле да је теорија еволуције Дарвинова. То није тачно. Педесет година пре Дарвина, француски биолог Жан Батист Ламарк био је први научник који је поставио теорију еволуције.

Али Ламарков је проблем био тај што се бавио науком у доба када је Наполеон свргнуо аристократе и краља. Наиме, Ламарк је припадао племству али врло сиромашном племству. Наполеон га је уздигао у сам врх француских виших слојева. И у тој ситуацији Ламарк је писао о еволуцији. Али када је Наполеон изгубио, Католичка црква и аристократи су се вратили и хтели су затрти Ламарка. Исмејавали су га и изопачили су његову теорију. Педесет година касније, Дарвин је изнео своју теорију. Заправо, теорију није осмислио чак ни сам Дарвин. То је учинио један други човек по

имену Алфред Расел Валас. Био је изворни творац теорије коју је Дарвин присвојио. Он је послао Дарвину свој завршни рад, рекао му је да је то његова теорија еволуције те, ако ваља, би ли је изнео пред Краљевску академију. Дарвин је притом доживео слом јер је он био племенити члан аристократије. Он је требао осмислити теорију, а не Валас који је био обични народњак. А у Енглеској се виша и нижа класа нису мешале. Чињеница да теорија долази из нижих слојева није добро прошла па је Дарвиново име истакнуто јер је он био племениташ. Али теорију је заправо поставио А. Р. Валас, које се након десетак година одрекао, а она се темељи на два корака. Прво се јавља промена наслеђа, тј. мутација, која промени потомка. Рецимо, када се два пса паре и добију легло, кадкад једног од штенаца називају кржљавцем јер је слабији од осталих. Нешто се променило. Има другачију генетику. Запитали су се шта би било када би тога кржљавца парили с истим таквим. Тада бисте добили сасвим исту пасмину. То је била идеја. У еволуцији се најпре јавља промена у наслеђу, а затим наступа други део – такмичење. Да ли сте, захваљујући тој промени, постали снажнији или сте због те промене у генима слабији? Ако сте снажнији, ти ће се гени пренети у идући нараштај. Али ако сте због тих гена слабији, те ће животиње изумрети и гени се неће пренети. Дакле, имамо два корака. Први је насумична мутација, а други је природна селекција, односно такмичење за превласт. Ми смо изградили своју цивилизацију на том уверењу да је живот борба. Знали су Дарвинову теорију сажети и рећи: Живот је борба, тј. такмичење за превласт и преживљавање најјачих. И то је постало делом наше културе. Људи мисле да се свакога дана морају мучити и борити. Ако победе, то је и био циљ. То на жалост, не само да је погрешно него је и један од највећих проблема јер потиче агресију и рат. У рату се сукобљавају две стране и ко је моћнији? Победници. А то је све погрешно. Размислите, ми смо потекли из библијског врта. Данас тај врт уништавамо и то је за човечанство велики проблем. Али, запитајте се, да ли је тај врт бојно поље? Није. У врту влада сарадња. И наука је то у последњих неколико година препознала. Еволуција се не темељи на конкуренцији, него на сарадњи.

То је оно што свет данас треба да схвати. И што је занимљиво, Ламаркова је теорија данас тачнија од Дарвинове.

Ламарк је тврдио да се она темељи на складу природе и организама који живе заједно у хармонији те се прилагођавају околини... Морамо научити како се уклопити у околину уместо да је уништавамо. Уверени смо да управљамо природом и да смо доминантни. Не, ми смо део природе и морамо научити живети у складу са њом.

Морамо схватити да је свако од нас попут ћелије у већем телу које се зове човечанство. Само на тај начин можемо еволуирати у савршенија бића, ако је еволуција уопште истинита. (опа. а.)

Један од највећих проблема је када се наше ћелије боре међусобно. То називамо аутоимуним болестима. У тој болести ћелије у нама ратују. А ми смо ћелије које ратују споља. Како би настао мир, међу свим људима мора завладати склад. Неопходно је схватити да смо сви ми део истог организма, нисмо засебни. Те поделе су узрок свих проблема.

Конвенционална прича говори да гени контролишу наш живот, а речено нам је и да се гени укључују и искључују те тако нама управљају. То је сасвим погрешно. Гени су нацрти за производњу протеина. Нацрт се не може укључити и искључити. Не може се активирати. На гене утиче околина. У истраживању је хранљива подлога утицала на гене. На гене утиче крв, односно хемијски састав крви. Следеће важно питање било је шта утиче на састав крви? Мозак! А најважније је питање било каква једињења мозак треба отпустити у крв? На пример, ако је у вашем уму љубав, мозак је у тело отпустио дивна једињења. Рецимо, допамин који подстиче задовољство. Зато је љубав ужитак. Окситоцин који вас зближава са онима које волите. И тзв. хормон раста. Кад сте заљубљени задовољни сте, осећате блискост и постајете здрави. Људи вам тада кажу да сјајите. Таква је хемија љубави. Али ако у уму имате страх или стрес, не отпуштате у крв једињења љубави, него хормоне стреса. Та једињења утичу на имуни систем и самим тим на телесно здравље. Хемија је сасвим другачија. Страх блокира тело и узоклује болест у њему. Заправо за 90% данашњих болести одговоран је стрес, а не гени. А ево и најважнијег дела... Између окружења и нашег тела је ум. Ћелије не виде праву околину. Оне доживљавају само оно што ум види. Двоје људи би могли стајати на истом месту. Један ће мислити да је овај свет страшан, а други ће мислити да је свет леп. Њихове ћелије примају сасвим различите информације. Онај који се боји у крви има хормоне стреса, а онај који свет види лепим има у крви хормоне љубави. Бит је у томе да хемијски састав крви утиче на генетику и понашање. Приписали смо болести генима, а само је десетак процената болести повезан са генима. За остало су одговорни стил живота, перцепција, веровање, како реагујете на свет, како га ваш ум интерпретира. Зашто је то важно? Ако вас контролишу гени, ви сте жртва.

Али нова наука каже да ви контролишете гене! Како видите свет? Под каквим сте стресом? Како доживљавате свет? Ви мењате своју генетику. По старој причи ви сте жртва. По новој причи епигенетици, би сте главни. Важна је чињеница то што је ДНК

нацрт живота. Настали смо у природном окружењу и требало би да живимо у складу са њом.

Сви организми у нашем врту живе у хармонији. Али када смо почели да мењамо гене организама, почели смо се играти с нацртом. Показало се да организми могу пренети гене на други организам. Прво су ставили нове гене у биљке, али кад би биљка угинула, бактерије су се храниле мртвом биљком и узеле су те гене. Онда су открили да бактерије те гене преносе на друге бактерије. Одједном смо уочили да су гени повезани са свиме. Ако једемо ГМО као храну, бактерије у нашим цревима, које нам требају за опстанак, узму те гене кад пробаве храну. Наше властите бактерије, које су нам потребне, могу се модификовати само због хране коју једемо. И то је проблем, јер немамо довољно знања. Кад немате довољно знања, могли бисте изазвати уништење. А тренутно идеја о ГМО храни води у пропаст. Јер људи не схватају да једу храну коју бактерије уносе у себе. А оне могу послати гене у наше тело па смо и ми модификовани. Наука није довољно развијена да бисмо произвели ГМО храну и то ствара проблеме за околиш. Узгајају посебне биљке које можете попрскати отровом и убијете све околу, само биљка преживи. Сада су и биљке изван, на рубу врта, покупили те гене. Њих називамо суперкоровом. Зашто? Не можете их више убити хербицидом јер штите их гени које су покупили од бактерија из модификованих биљака. Немате контролу и не можете ставити модификоване гене на једно место. Они се распеше посвуда. Узели смо део знања, и уз то мало знања стварамо врло опасну ситуацију за све нас.

Кључно је становиште да мозак ћелије није језгро него ћелиска мембрана. И занимљиво је што та мембрана не реагује само на хемикалије него на многобројна електромагнетска поља. На који начин је мембрана мозак ћелије?

Јако дуго се говори да је језгро ћелије мозак јер су у њој гени и да се они укључују и искључују попут неурона. Али то није тачно. Гени су програми. Мембрана, односно кожа ћелије, јест то што је интерфејс између спољашње и унутрашње околине. Мембрана читава то што се дешава споља те тиме прилагођава процес унутар ћелије. И то је занимљиво јер човек је баш попут једне велике ћелије. Наша је кожа интерфејс, попут мембране. А у ембриологији човека, кожа је та из које настаје живчани систем. И, као код ћелије која има рецепторе којима читава свет, и ми имамо рецепторе уграђене у кожу: очи, уши, нос, укус температуру, бол... Ћелије имају молекуларне рецепторе. Они читавају сигнале из околине. Изворно се веровало да у свемиру постоји подручје материје и енергије, да универзум има два различита поља, а тело је

грађено од материје па смо мислили да можемо реаговати само на материјалне подражаје: хемијске твари, лекове.

Али то се веровање променило 1929. године када је квантна физика тврдила да је физичка материја само илузија и да смо сви ми енергија. Ми ствари видимо захваљујући светлости. Али испод фотона који се одбијају... видимо само одраз светлости. Испод тога је само енергија. Нема ничег материјалног што бисмо видели. Зато се испоставило да и рецептори који читавају околину не реагују само на материјалне ствари него на цели енергетски спектар, на вибрације свега што нас окружује јер сваки је атом вибрација. Нису то молекуле које смо видели у књигама. То је погрешно! По томе се квантна физика разликује од Њутновске. Зашто је то битно? Зато што је енергија повезана са свим стварима. Ми смо повезани једни са другима и са свим стварима око нас. Рецептори на површини ћелије, попут очију и ушију, читају енергију околине. А енергија као сигнал је делотворнија од енергије хемијских једињења. Значи, могу нас лечити енергетским сигналом или енергијом хемијских спојева.

Познати физичар са Универзитета у Лондону, МцКлаир, запитао се: преферирају ли ћелије енергетске или хемијске подражаје. Показало се да ћелије више воле енергетске подражаје. Енергија у облику сигнала је много пута делотворнија при слању информација него енергија у облику твари. Дакле, наш систем веровања о материјалном свету и лековима није у складу са модерном науком. Она тврди да се све темељи на енергији. А енергија је живот. Ми смо енергетска бића која реагују на енергетска поља. И мисао је енергетско поље. Хемијска су једињења секундарни облик информације.

Како наша уверења креирају стварност? Морамо схватити да гене и понашање ћелија контролишу сигнали из околине, тј. из крви, одакле станице примају информације као и у лабораторијског посуду. Променим ли хранљиву подлогу, променићу судбину ћелије. У мом телу изворна хранљива подлога је крв, а хемијски састав крви утиче на генетику и понашање. Али на то утичу ваше мисли. Ако су ваше мисли позитивне, тада те информације преносите ћелијама. Постоји Бог и Он ме воли, живот је диван, секс је прекрасан, жене су прелепе. Али ако су ваше мисли негативне, што људи често воле да мисле тада ћелије добијају негативне информације које их уништавају.

Шта називамо плацебом? Плацебо су позитивне мисли да ће ме ова пилула излечити. Ја верујем да ће ме излечити. Попићу пилулу и оздравићу. То је шећерна пилула. Није ме излечио шећер, него моје уверење. И људи кажу: То је плацебо. Излечило вас је

позитивно размишљање, а не пилула. То је идеја о моћи веровања. У древној су прошлости говорили: „Окружи се белом светлошћу” . То је била заштита. Око нас заиста постоји светлост. Руси су се бавили Кирлијевом фотографијом. Фотографирају вас и покажу енергију која исијава из тела. Кад сте здрави, та се енергија види као поље светлости. Али када се разболите, у том се пољу виде рупе, перфорације. А када се у том светлу рупе, спољни вам утицаји могу наштетити.

Желите ли ходати по усијаном угљу, мисли вам морају бити врло позитивне. Те позитивне мисли стварају белу светлост. Ходате по врућини, али она не продире кроз светло. Али ако се усред те шетње запитате можете ли ви то... Ако тада посумњате, беле светлости нестане и опечете се. Дакле, идеја је следећа: Ми смо моћни креатори јер поседујемо свест. Позитивним веровањем стварамо здравље и срећу, али негативним веровањем можемо створити било коју болест па чак и смрт. Веровање је енергетско поље. А то енергетско поље очитују рецептори ћелија. Позитивно веровање ћелијама даје снагу, а негативно је одузима. Занимљива је чињеница да на југу САД-а постоје религиозни људи који падају у транс. Називају их кротитељима змија. Раде са змијама отровницама. Не наштети им чак ни ако их змија угризе. Такође неки од њих... У САД-у то називају „сведочењем вере” . То значи да ћу учинити нешто уздајући се у Бога. Верујем да ће ме Господ заштитити и спасити. Попију стрихиних и не буде им ништа. Која је поука? Спасла их је моћ веровања. Веровање обликује наш живот. Она је енергија која је пред нама. И пре него што прођемо улицом, наше веровање је испред нас. И то утиче на све оно што у ваш живот улази. Морамо тиме овладати. Мислимо да смо продукт случајности. Нисмо. Наша свест је креативна. Квантна физика је то рекла 1929. године а то је и данас истина.

Позитивно размишљање је креативно. Мислите на будућност, стварате здравље у будућности. Свесни ум је креативан. Подсвесни ум су навике. То је само програм, нема креативности. Ако останемо у свесном стању можемо креирати свој живот и тада смо у фази меденог месеца. То је када се заљубимо. Тада престанемо слушати подсвесни програм. Али у свакодневици креативни ум утиче само на 5% живота. 95% зависи од програма. Можете мислити позитивно, али те мисли не управљају вашим животом. Ту настаје проблем у вези са позитивним размишљањем. Људи кажу да су покушали али није успело. Не схватају да размишљају позитивно само 5% времена. То није довољно! Кад позитивно размишљање делује? Када се заљубите. Живот тече монотono, а онда неког упознате, заљубите се и 24 сата после, живот постаје рај на земљи. Шта се догодило? Шта је друкчије? Наука то сада зна. Када се тако заљубите престанете

пуштати подсвесни програм. Остајете усредсређени. Свесни ум је фокусиран. Зашто медени месец престаје. У једном тренутку превлада програм и сва та негативна понашања. Из подсвести долазе углавном негативне мисли. Позитивне размишљање делују ако останемо усредсређени. Али чим се вратимо навици и подсвесном програму, а он зависи од тога где сте одрасли, каква је историја ваше породице и од осталих околности.

Програм који стичемо потиче из првих седам година живота јер мозак тада не функционише на вишим вибрацијама свести, него на нижим вибрацијама која се зове „тета“ . У детета је то машта. Тета је хипноза. Првих седам година примамо програме, не размишљањем или учењем, него посматрањем, попут видеорекордера.

Снимамо шта говоре мајка, отац, породица и комшилук. Тада стичемо темељни програм за живот. Језуити су говорили: Дајте нам дете на седам година и обликоваћемо човека. Знали су да првих седам година траје програмирање, а након тога 95% нашег живота зависи од тог програма. Примамо аутоматски програм јер мозак је за то предвиђен. Желите ли тај програм променити, најпре морате открити какав је, јер програмирани смо још пре рођења у утроби своје мајке. Какав сте програм добили док још нисте ни рођени? А када сте имали једну годину? Две? Три? Не знате какав је ваш програм, јер нисте били свесни. Најпре морате открити какав вам је програм? Једноставно је. Наш живот је испис нашег програма. Све оно што вам се свиђа и што улази у ваш живот, долази к вама јер имате програм који то допушта. Али оно што желите а за то се морате јако трудити и мучити и уложити огроман напор како бисте то остварили... Зашто се толико мучимо? Зато што ваш програм не подупиरे те ствари. Најпре осмотрите свој живот. Све што желите, али се за то морате мучити, програм то не подупиरे. Зато се мучите. По томе знате шта желите променити. С чиме се мучите? Са здрављем, послом, везама, са проналажењем брачног партнера? Али тешко до тога долазите, тако је због програма. И сад желите то променити. Е, то је проблем...

Свесни ум, онај који је повезан са духовношћу и креативношћу, он учи на много начина: читањем, гледањем снимки, на предавању ... И тако стекнете знање. Али подсвесни програм је навика. Зашто је то важно? Навика остаје иста. Ако се промени није навика. Неке су навике јако важне, рецимо ходање. Све што смо видели улазило је у ум и похрањивало се у подсвест. Учили смо и добре и лоше ствари. Постоје два природна начина подсвесног учења и један нови начин. Морамо променити своје понашање. Другим речима, решити се љутње и негативног размишљања. А то значи да треба да постанемо позитивни, пуни љубави и отворени. Епигенетичари тврде да при

том морамо променити чак и систем веровања. Три су начина. Прво, самохипноза преко слушалица пре спавања. Друго, вежбање новог понашања сваки дан. Рецимо да нисте сретни. Сваког дана мислите како нисте сретни. Знате шта? Сваки дана сами себи реците: сретан сам. Цели дан то понављајте јер учимо на темељу понављања и вежбе. Ако често понављате да сте сретни, подсвест ће то на крају прихватити и једног ћете се дана пробудити и бићете сретни а да то нисте ни рекли. Треће, ту је и енергетска психологија. То је модерна техника којом ће те врло брзо прихватити промене. А то је за нас сада нужно јер људи својим понашањем оштећују планету и морамо хитно променити своје понашање.

Закључио бих ово поглавље запажањем које ми је синило док сам описивао како ради епигенетика. Наиме, у Еванђељу по Матеју имамо стихове које бих сада навео а у којима се јасно види, бар ја имам такав утисак, да и сама Библија потврђује исправност гледишта епигенетичара. Ево тих стихова редом:

Матеј 17,19: „Тада приступише ученици к Исусу и насамо рекоше му: зашто га ми не могосмо изгнати?“ Матеј 17,20: „А Исус рече им: за невјерство ваше. Јер вам заиста кажем: ако имате вјере колико зрно горущино, рећи ћете гори овој: пријеђи одавде тамо, и пријеђи ће, и ништа вам неће бити немогуће.“

Матеј 14,23: „И отпустивши народ попе се на гору сам да се моли Богу. И увече бијаше ондје сам.“ Матеј 14,24: „А лађа бјеше насред мора у невољи од валова, јер бијаше противан вјетар.“ Матеј 14,25: „А у четврту стражу ноћи отиде к њима Исус идући по мору.“ Матеј 14,26: „И видјевши га ученици по мору гдје иде, поплашише се говорећи: то је утвара; и од страха повикаше.“ Матеј 14,27: „А Исус одмах рече им говорећи: не бојте се; ја сам, не плашите се.“ Матеј 14,28: „А Петар одговарајући рече: Господе! ако си ти, реци ми да дођем к теби по води.“ Матеј 14,29: „А он рече: ходи. И изишавши из лађе Петар иђаше по води да дође к Исусу.“ Матеј 14,30: „Но видећи вјетар велики уплаши се, и почевши се топити, повика говорећи: Господе, помагај!“ Матеј 14,31: „И одмах Исус пруживши руку ухвати Петра, и рече му: маловјерни! зашто се посумња?“ Матеј 14,32: „И кад уђоше у лађу, преста вјетар.“ Матеј 14,33: „А који бијаху у лађи приступише и поклонише му се говорећи: ваистину ти си син Божиј.“

Поставља се питање да ли то значи да сама чињеница немогућности ходања човека по води према данашњој науци и искуству које ми имамо као људи, није уопште релевантна? Такође ни неспособност ученика Христових да излече опседнутог човека

који је патио од месечарења. По свему судећи то што нама изгледа као гола чињеница не мора да буде објективна истина.

Ствар није нимало једноставна. Ево зашто. Ми посматрамо свет и уочавамо у њему и позитиву и негативу. Ако је нешто негативно односно опасно по живот, да ли треба да се од тога плашимо и да се од тога клонимо? Наравно да да. Ако је пак нешто добро природно је да томе летимо у сусрет и то није тешко разумети. Али покушаћу да из свог личног и то болесничког искуства сагледам ону тешко схватљиву ствар када је нешто страшно и неправедно у свету који нас окружује, а ми треба да верујемо супротно томе да би били срећни.

Једна догађај иде из болнице у Београду, ортопедија у Вишеградској улици седамдесетих година. Био сам тамо на лечењу и зближио сам се са двојцом болесника од којих је један такође боловао од хемофилије. Често смо се нас тројца дружили играјући шах. Једном приликом ћаскали смо о свему и свачему па је тако дошла на ред и болест од које смо ја и господин такође хемофиличар али из друге собе а који је тада био присутан у соби где сам ја лежао и трећи болесник са којим сам се дружио и који је лежао у кревету одмах до мог кревета. Када смо нас двојца оболелих од исте болести изнели опис наше наследне бољке пред целим аудиторијумом болесника собе, а у њој је било ако се добро сећам најмање осморо, овај што је лежао до мене а чије име нажалост нисам запамтио изрекао је следећи коментар: „Вас двојца сте криви што сте живи” , а када смо му испричали да за ту болест постоји ефикасан лек који додуше не може да излечи трајно, али је веома делотворан, међутим, веома је скуп па смо га обавестили и о томе колико кошта у новчаним јединицама, одмах је уследио један његов коментар: „Па вас ће пре убити, него да вас лече.” Да ли је то био резон свесног ума или резон из његове подсвести? Ја мислим да је то био закључак креативног ума јер дотични није био контаминиран никаквим претходним сазнањима о нашој болести. Радило се о обичном човеку из народа без неког нарочитог образовања. Његов ум је нехотице обзнанио деструктивне мисли човечанства које долазе из подсвести. Он их је препознао као такве јер су се и у његовом мозгу налазиле. То је било свесно ишчитавање онога што се „крчкало” испод његове свести. Да је којим случајем имао спознају о негативном карактеру таквих мисли, он би их највероватније угушио у себи.

Идемо сад на други догађај који се десио у Суботичкој болници на хематологији у каснијим временима, па ћемо да их повежемо. У тој болници сам био лечен један изванредан низ година. Хематолог кога сам одабрао од двојце који су тада радили имао је

обичај да ми говори и то је поновио много пута: „Нећу да се бакћем с тим” . Када смо задњи пут разговарали, јер је након тога отишао у пензију, рекао ми је у визити пред свим присутнима: „Иди, па се лечи где знаш.” А нешто раније рекао ми је у свом кабинету: „Не бих да идем на суд” . Ово последње је изрекао са дозом страха у гласу, гледајући у мене закрвављених очију, као некакав крвлок. Можда је на неки начин био испровоциран јер су на одељењу нестајали препарати фактора осам, који се примењују у лечењу хемофилије а он је био један од осумњичених да стоји иза тих малверзација. Негодовао је што из Фонда долазе инспекције да проверавају. Рече: „Шта они мисле да ја крадем те лекове” Очигледно се био јако уплашио да ће завршити у затвору.

Е сад нека драги читалац направи мост између ова два догађаја и нека извуче закључке важне за разумевање питања шта се дешава у људској души и зашто се понашамо негативно?

Ја сам закључио ово: дотични хематолог би најрадије волео да ме нема, да сам цркнут, јер би тиме и проблем који је настао по њега био непостојећи. Ко је генерисао такву ситуацију. Видели смо да епигенетика тврде да то ради наша прљава подсвест. Доктор је био запослен у здравственом систему али није био рад да сарађује са другима у лечењу те ретке болести. То вам је оно чувено у нашем друштву:” нећу да се мешам у свој посао” , или „радио не радио ради ми радио” , или „нико не може толико мало да ме плати колико ја могу мало да радим” . Једном сам га затекао у кабинету као седи и чита суботичке новине. Био је љут јер сам га у томе прекинуо, али имао сам крварење, нека ми опрости.

Е сад долази оно најважније у овом поглављу што морамо да откријемо. Наиме, болесник без потребног знања, према коме се медицинско особље тако негативно понаша шта може да осећа? Мржњу. Међутим, ако то ради, његов ум није креативан. Он тиме следи своју подсвест која га води у пропаст. Нудим решење ово проблематике. Нико никада никоме није помогао из љубави, већ је то увек било из нужности. Једини изузетак у том погледу је био Исус Христос.

Да будем још конкретнији. Да рецимо нема законских ограничења, можда би ме хематолог код којег сам се лечио убио, али пошто на овоме свету и у свим друштвима па чак и у тоталитарним постоји неки правни поредак он из страха није томе прибегао већ је употребио један други иструмент, а то је метод нељудског понашања према оболелом, његова дехуманизација. То је такође један вид убијања, али је он делотворан само у случају ако болесник не поседује потребно знање које га штити. Постоји стара изрека: „Знање је моћ” . Али може се рећи и да је недостатак знања заправо недостатак

моћи. Уколико поред свих показатеља да је нечије понашање према нама крајње негативно, и даље негујемо у себи уверење да је наш живот леп и да све што се збива има неку сврху и поруку, бићемо победници. Јер погледајте, да није било свих тих гафова и пехова са медицинским особљем никада ово дело не би ни настало. Али сада и други могу да имају неке користи од ових редова које сам написао и ако Бог да имаће их многи други у будућности.

Проклета круна

Било је то деведсетих година двадесетог века када се Шолим нашао у Суботичкој општој болници на ортопедији. Будући да му се контрактура левог колена веома повећала обратио се тамошњем хематологу да му да упут за ортопеда који би урадио такозвану гипсотомију, методу лечења којом су лекари раније вршили корекцију контрактура код хемофиличара. У процесу тог третмана било је проблема, јер је гипсар који је спроводио упутства ортопеда био човек са менталним проблемом. Међутим нећу о томе да дужим јер циљ овог поглавља није описивање процеса лечења већ нешто сасвим друго.

Наиме, након примања на одељење и боравка од неколико дана изненада доктор је наредио да се Шолим пребаци у другу собу. Разлог му није саопштен, но он се сагласио без поговора и препацивање је спроведено. Сместили су га на први кревет са леве стране собе. До њега је лежала мушка особа средњих година, добро ухрањена, црномањасте пути и господског изгледа. Нашао се у болници, јер је на улици будући да је била поледица, пао и сломио ногу. Шолим је запазио да га та особа љубопитљиво посматра, а онда је уследило њено питање:

— Милоше, од чега болујете” ?

— Од хемофилије, ако сте чули за ту болест, одговорио је Шолим.

— Да ли сам чуо, па мој син болује од хемофилије. Чим сам вас видео одмах сам знао.

Након тог дијалога, укратко је описао своју животну причу, коју ћу сажето овде парафразирати.

Радило се о човеку који је за себе тврдио ако се добро сећам, да има два завршена факултета, један од њих је машински, а за други нисам сигуран. Тврдио је такође да је био директор једне велике фирме из Осјека, затим да је припадник СРС те да му је глава уцењена, стога је морао да побегне из Хрватске. Био је ожењен са једном Хрватицом лекаром са којом има поменутог

сина хемофиличара. За њу је говорио да је у „зенгама” (Збор народне гарде (ЗНГ— зенге је био колоквијални назив за припаднике ЗНГ-а) је име прве модерне хрватске војске). Она и син су како је рекао остали да живе у Хрватској у граду Сплиту.

Испричао ми је да је она током њихове везе затајила од њега да има сестру у Канади која је такође родила сина хемофиличара, и да је њега, рођење властитог детета оболелог од исте болести, страшно погодило. Пошто је након тога уследио развод, али не одмах него након вишегодишњег периода заједничког живота, питао сам га да ли је она њега напустила или он њу? Одговорио је да је она њега, јер није хтео да се приклони новој власти у Хрватској. Дакле, ствар је овде јасна. Он је њега „превеслала”, то јест искористила да би добила дете, а онда га је шутнула као последњи дроњак, јер није хтео да игра по њеним правилима.

Затим ми је описао како је он, будући богат човек, лечио свога сина по свету, јер је дечак имао крварења у коленима. Најпре је то било у Србији, али без неког видљивог резултата. Потом је одвео свога сина у Русију у Москви у Институт за хемофилију где су му стављали екстензије на ноге да му се колена не би згрчила у неповољном положају за ход. Таквим лечењем није био задовољан, јер није давало добар резултат. Међутим, испричао ми је нешто веома интересантно. Током тог боравка у Институту његов син је задобио јако крварење из носа. Руски лекари су му дали нешто од чега му је крварење одмах престало. Господин је хтео да то средство купи, али они су му рекли да не дозвољавају да такав лек изађе из њихове установе. На његово испитивање о каквом се препарату ради, они су му само рекли да није у питању фактор, већ да је то нешто на бази кристала. Ако је ово истина, то значи да је ефикасан лек против хемофилије постојао још деведесетих година двадесетог века.

Након тога одводи свога сина у болницу „Пјерограде” која се налази близу Милана у Италији. Тамо су успели да му санирају отечена колена на тај начин што су му свакодневно давали фактор, примењивали хидротерапију (базен) и гипсану имобилизацију. Он ми је то симплификовано објаснио овако: „Ја сам мислио да је то нека велика наука. Дају му фактор, затим иде у базен, а након тога ставе му гипс. Сутрадан понове исту процедуру, то јест скину гипс и све тако по реду.” Наведени третман је трајао дужи период времена. Резултат је био одличан. Лечење га је коштало 12000\$.

Што се тиче коначне судбине самог господина којег је Шолим упознао у болници мало тога би се могло рећи, јер нема информација. Његово лечење се завршило и

доктор га је пустио да лежи код куће чему се он успротивио јер је био избеглица и као такав у подстанарском статусу. Доктор је онда рекао да позову Геронтолошки центар и да га тамо сместе, на шта је господин одреаговао рекавши да му је то испод части. Изјавио је да би могао да позове вођу радикала Војислава Шешеља. Углавном он је изашао из болнице, а и Шолим је касније напустио болницу, те су се у граду случајно неколико пута срели и попричали. У једном од разговора је рекао да му је доктор који га је отпустио из болнице долазио кући и да му се извињавао. Шта је било са њим даље као што рекох, Шолиму је остало познато.

У наставку овог поглавља изнећу неке занимљивости о самој хемофилији као болести. Материјал о томе пронашао сам на сајту Удружења хемофиличара Србије који ћу изнети овде у прилагођеном облику.

Историјат Хемофилије

Када је Хемофилија први пут препозната?

Хемофилија је препозната, иако не и именована, још у древна времена. Талмуд, збирка древних списа Јеврејских свештеника, наводи да мушке бебе нису морале бити обрезане уколико су им два брата већ умрла од процедуре обрезивања. Арапски лекар Албуказис, који је живео у 12 веку, писао је о породици чији су мушки чланови умирали од крварења након мањих повреда. Након тога, у 1803год., Лекар у Филаделфији по имену Др Џон Конрад Ото, написао је извештај о "постојању склоности ка крварењу у неким породицама". Препознао је да је стање наследно као и да погађа мушкарце. Пратио је обољење кроз породично стабло, натраг, три генерације, све до жене која је живела у Плимуту, Нови Хемпшир, 1720-те год .. Реч "Хемофилија" први пут се помиње у опису стања написаног од стране Хоф-а, Универзитет у Цириху, 1828 год .

Зашто се Хемофилија назива "Краљевском болешћу"?

Хемофилија је често називана "Краљевском болешћу". Ово је због тога што је краљица Викторија, краљица Енглеске 1837-1901, била носиоц. Њено осмо дете, Леополд, имао је хемофилију и патио од честих крварења. Ово је наведено у Британском Медицинском журналу из 1868. Леополд је умро од крварења у мозак када је имао 31 годину, али не пре него је имао децу. Његова ћерка Алис, била је носиоц, и

њен син, Висконти ТрEMATон, такође је умро од крварења у мозак 1928 године. Историјски још важније, јесте постојање хемофилије у Руској Царској породици. Две ћерке Краљице Викторије, Алис и Беатриса, такође су биле носиоци хемофилије. Оне су пренеле обољење на Шпанску, Немачку и Руску краљевску породицу. Александра, унука Краљице Викторије, удала се за Николаја, Цара Русије у раном двадесетом веку. Александра, Царица, била је носиоц хемофилије, и њен први син, царевић Алексеј, имао је хемофилију. Николај и Александра били су преокупирани здравственим проблемима свога сина у време класних немира у Русији. Свештеник Распућин, стекао је огроман утицај у Руском двору, делимично и због тога што је једини био у стању да помогне младом царевићу. Користио је хипнозу како би умањео Алексејев бол. Употреба хипнозе, не само да је смањивала бол, него је и помагала успоравању и заустављању дечакових крварења. Болест наследника престола, оптерећење које је она представљала за царску породицу, и моћ задобијена од стране лудог свештеника Распућина, били су све фактори који су водили Руској револуцији 1917.

Шта је историја хемофилије у двадесетом веку?

У двадесетом веку, лекари су тражили узрок хемофилије. До тада, они су једноставно, веровали да су крвни судови хемофиличара крхкији него је то нормално. У 1930-им, мислили су да су дефектни тромбоцити вероватан разлог. Онда су, 1937, Патек и Тејлор, два лекара на Харварду, пронашла да могу да исправе проблем згрушавања крви додавањем, истој, супстанце добијене из крвне плазме. Ова је названа анти-хемофиличним глобулином. 1944-те, Др Павловски из Буенос Аирес-а, Аргентина, је урадио лабораторијске тестове који су показали да крв једног хемофиличара може да помогне у заустављању крварења другог хемофиличара и обрнуто. Он је у суштини наишао на два хемофиличара, сваки са различитим фактором који недостаје, VIII и IX. Ово је водило препознавању два типа хемофилије, А и Б, у 1952 год, као две различите болести. Шездесетих, Фактори згрушавања, идентификовани су и именовани. Чланак у Природи (Натуре) из 1964-те, описује процес згрушавања до у детаље. Интеракција различитих Фактора у процесу згрушавања, названа је "коагулациона каскада". Педесетих и шездесетих, хемофиличари су третирани инфузијом крви или свеже плазме. Нажалост у овим продуктима крви није било довољно Фактора како би се зауставила озбиљна унутрашња крварења. Већина људи са тешком хемофилијом као и неки са умереном и благом умирали су у детинству или раној зрелости. Најчешћи узрок

смртности бивало је крварење у неком од виталних органа, посебно мозгу, као и крварења након мање операције или иоле озбиљније повреде. Они који би преживали, били би убогаљени дугорочним ефектима понављаних крварења у зглобове. Притисак масивних крварења у зглобове и мишиће, учиниле су хемофилију једном од најболнијих болести познатих медицине. Онда је 1960-те откривен криопреципитат од стране Др, Јудит Пул. Др Пул је пронашла да је талог на почетку крварења крвне плазме богат фактором VIII. По први пут, довољна количина фактора могла је бити убризгана како би се контролисала озбиљна крварења. Чак су и операције постале могуће. Након овога, у касним шездесетим и раним седамдесетим, концентрати фактора VIII и IX постали су доступни. Ови смрзнуто-дехидрирани концентрати могли су бити држани код куће и бити употребљивани по потреби. Унели су револуцију у третман хемофиличара. Они су сада могли бити независни од болница. Могли су да путују, имати сталан посао и надати се нормалном животу. На огромну несрећу, неки од ових концентрата носили су у себи вирусе преносиве крвљу, као што су ХИВ или ХЦВ. Многе особе са хемофилијом инфициране су. Деведесетих, модеран третман, употребом безбеднијих концентрата Фактора, поново је побољшао перспективу. Већина деце, рођена са хемофилијом у развијеним земљама, данас се могу радовати дугом, здравом, активном и продуктивном животу. Нажалост, само 20% хемофиличара у свету ужива тај ниво неге. Они који немају приступ модерној терапији хемофилије, суочавају се са истим неминовностима као и потомци Краљице Викторије у 18-ом веку, животом пуним бола, непокретности и раном смрћу.

На крају овог поглавља, драги читаоче, желим да направим једну паралелу која ће надам се објаснити нешто што се крије и прећуткује од јавности и не помиње у историји, а по мом мишљењу је важно да се зна и разуме.

Сигурно се неко од вас пита: а какве везе има онај гоподин са почетка овог текста кога је упознао Шолим у болници и енглеска династија? Слажем се са вама да нема очите везе, али има једну унутрашњу везу. Та веза се зове „част” и „понос”. И енглеску краљевску породицу је погодила појава хемофилије у њиховој династији исто као што је погодила и господина из суботичке болнице у његовој породици. Обе стране су се сигурно запитале: зашто баш у нашој династији односно у мојој породици? Међутим, разлика је у томе што господин из болнице није урадио ништа што би могло да буде штетно по његовог сина, док су они, читај династија, урадили монструозне ствари које није лако ни описати нити сагледати. Наиме, видевши да са таквом болешћу неће ићи

лако, династија је очигледно предузела активности да оболеле и кондукторке хемофилије једностано физички уклони из своје породице. Такав закључак се може извести на основу многобројних доказа који говоре о томе да иза подизања Руске револуције стоји Британска агентура. Руска царевина је у то време била у успону „загледана” у Индију и Јапан, у земље и ресурсе које је западни свет сматрао да је у њиховој сфери интереса. Овим желим да кажем да уклањање хемофилије из енглеске династије није био њихов главни мотив, него да је то био један од циљева који су хтели да постигну и постигли су га. А и погибија двојце хемофиличара синова Шпанског краља Алфонса XIII у саобраћајној несрећи је такође под велом тајне. Очигледно је реч о династији која не преза од ничега само да би очувала нетакнут свој понос који сматра светињом. Знам да ово што пишем неким вероватно звучи као оптужба без доказа, те да на суду ово не би било валидно и било би одбачено као нешто што нема никакве основе. Моја аргументација се заснива на чињеници да је већи број припадника династије који су били оболели или били преносиоци хемофилије умрли насилном смрћу. Затим, у Библији имамо од Исуса Христа једно упутство како да просуђујемо ствари. Управо ћу навести тај стих: Матеј 7,20: „И тако дакле по родовима њиховијем познаћете их.”

Шта значе ове речи „по родовима њиховим познаћете их” ? По резултатима. А са каквим резултатима се они могу подичити у лечењу хемофилије. Не заборавимо да је Британска империја имала 35 колонија широм света. Говорило се да је то Империја у којој сунце никада не залази, јер када са једне стране зађе на другој изађе. Располагали су огромним богатством опљачканим диљем планете. Створили су цивилизацију купујући знање из целог света богатством стеченим колонијалном политиком и ратовима. Могли су да покрену грандиозно истраживање те ужасне болести и одговарајуће лечење оболелих, и да се тиме бар мало искупе за сва искориштавања, злодела и неправде које су чинили у својим колонијама, али то нису урадили. Зашто? Било им је јефтиније да уклоне из своје династије све носиоце хемофилије и на тај начин реше „проблем” , уместо да уложе новац који је мирне душе можемо речи, опљачкан од других народа, и да га уложе у проучавање једне такве ретке болести, јер им такво улагање не би донело огроман профит краткорочно гледано, па да онда оболели из целог света од тога имају користи у будућности, а убрзало би и изналажење адекватне терапије. Другим речима, ни један паћеник на свету није требао да се окористи њиховим евентуалним ангажманом у погледу истраживања и лечења те опаке

болести. Било им је милије да све затрпају са црном земљом. У томе видим огроман егоизам и одсуство емпатије који се не виђа ни код најбезосећајнијих припадника људске врсте. Реч је о династији којој су материјалне вредности изнад свега. Овакав закључак ми се намеће као веома логичан, јер је краљица Енглеске гордо изјавила да у њиховој династији „више нема хемофилије” . Само је фалило да узвикне „Алелуја” , да будем мало саркастичан. Али шта је са хиљадама хемофилијских породица које су патиле у прошлости и ове данашње које пате, на њих се нико и не обазире. Овде је реч о бруталном испољавању политике јачег, моћнијег. Право засновано на финансијској и војној моћи стеченој на преварама и бруталном и нечовечном насиљу је крајње одвратно и неће довести до мира до краја света јер су ствари повезане и видљивим и невидљивим спонама.

Љубав

Љубав је веома ретка појава. Она се изражава кроз жртвовање за друге, а то је данашњем човеку одбојно. Уобичајено је у нашој цивилизацији да се страсти и интереси називају љубављу. Да ли у случају нашег лика има уопште смисла говорити о љубавном животу? Можда да, можда не. Он никада није волео ни једну жену на уобичајени начин, јер није имао љубавног достојанства за тако нешто, али је волео жене можда више него ико на свету. За стандардну љубав коју већина људи ужива никада није добио подршку ни од кога да би је остварио. Заправо био је спутаван и обесхрабриван за тако нешто на разне начине и од породице и од познаника и од друштва. Заправо можда је он и никада није ни желео. Од четири врсте љубави које постоје на овоме свету он је упознао само две. Филео и Агапе. Правог земаљског пријатеља никада није имао. Имао је неискрене другове који су глумили пријатељство из користољубља. Агапе или врхунска љубав или како је још називају љубав према Богу је сила која га је одржала у животу, јер нико без те љубави не може да живи дуго, посебно не особе које имају много разлога да буду несрећне и незадовољне као што је наш главни лик био. Љубав према правди, Божијој правди, Божијој истини и Божијој лепоти је мисао која га је стално опседала и која му је уливала наду да ипак има смисла живети, јер је веровао да ће се она једном као одмазда одозго сручити на овај грешни свет. Визија те Божије освете му је испуњавала душу и многа његова најфинија осећања су била везана за њу. Стихови који следе показују да заиста Бог спрема своју освету: „10 Жезло се неће одмаћи од Јуде, ни заповедничка палица од његових ногу, док не дође онај коме то припада, и њему ће се покоравати народи. 11 Кад за лозу веже свог магарца, за племениту лозу потомка своје магарице, он ће своју одећу прати у вину и своје хаљине у крви од грожђа.” (1 Мој. 49:10,11) У животу је често сусретао особе које су била духовно безосећајне. Људе и жене који нису имали никаво разумевање за туђе проблеме осим за своје сопствене. Гнушао се над таквим карактерним особинама. Спадао је у сој људи, бар је тако о себи мислио, која имају изражен осећај за правду. А познато је да су такви људи веома несрећни. Духовна неосетљивост људи са којима је долазио у додир веома му је језагорчавала живот. Помишљао је да не жаслужује такав благослов па је кривицу тражио и у себи.

Читавог живота га је пратио осећај да је под некаквим проклетством које нема никакве везе ни са њим ни са његовим родитељима већ има свој корен негде далеко у прошлости. И пошто је увидео да је бесмислено и узалудно трагати за тим ко је крив а

ко не, окренуо се религији са пуним посвећењем. Сматрао је да у Светом Писму може да пронађе ту нит која би му помогла да изађе из зачараног круга, јер учење Исуса Христоса подразумева неизоставно љубав према ближњима. Схватио је да у свету у којем је живео новац односно моћ и злоупотреба знања имају доминантну улогу, а људи се сете љубави само онда када пате.

Пут у свет религије

Главни лик коме ћемо сада озваничити и презиме, а оно гласи Ћидапоп, није примио никакво формално религиозно образовање у свом детињству. Отац породице је признавао неку вишу силу, али је о поповима подругњиво причао. Мајка је у односу на њега у религијском смислу била много богобојажљивија, али ни он ни она нису редовно посећивали цркву нити су придавали много важности религиозним стварима. Православни верски обичаји су били поштовани, али неке заједничке и редовне молитве у породици и читање Писма није се практиковало. Једном речју то је била једна нити религиозна нити антирелигиозна породица, што би се рекло формално религиозни хришћани, умерени традиционалисти. Шолиму су црномантијаши одувек били несимпатични. Нарочито је био „алергичан” на обичај код народа да поповима љубе руке. Православна иконографија му је деловала сасвим страно, и уопште тај православни мистицизам је остављао на њега утисак нечег што није свето и нечег што је веома заостало. Осећао је неку одвратност према православном поштовању моштију и костију светитеља и праксе да се они сахрањују у црквама. Због тога тај концепт хришћанства се и није код њега могао да прими, али пошто је жарко желео да сазна истину одлучио је да темељито проучи неколико различитих религијских система који су му се учинили да су од већег значаја. Пре свега то је био адвентизам. Адвентисте бије глас да су јаки у познавању Писма и да се стриктно држе учења која се у њему налазе. Можда је околност да „суботари” имају извесну традицију присуства у Војводини у којој је у осталом Шолим и рођен и у којој је живео, утицала да се снажно заинтересује за њихова веровања. У почетку је о њима знао веома мало. Да не једу свињетину, да светкују суботу уместо недеље, да не светкују свеце и да не љубе крст као предмет, а то је све сазнао од своје мајке која је неке од њих познавала. Тада Шолим узима своју Библију и креће да провери да ли је то све тако како они практикују и верују. Био је веома изненађен када је прочитао у Светом Писму да је субота седми дан. (в. 2 Мој. 16:26) До тада је мислио да је то недеља.

Разочаран том чиљеницом, јер је сматрао да велика црква мора имати и велику или бар већу истину од оне што је има тамо нека секта, кренуо је да у другим деловима Писма потражи доказе оправданости светковања недеље и такве доказе је и нашао, међутим, касније су се ти аргументи показали „мршавим” јер се радило о погрешно преводима тих стихова у нашој стандардној Библији. Рецимо једно такво место је у Откривењу 1:10 где стоји „дан недељни” а треба „дан Господњи.” И ето опет је био

разочаран. Када је након доста година проучавања Светог Писма сазнао да ни ова садашња субота, али то још није доказано, можда није библијска субота, био је по трећи пут изненађен и задивљен сложеностју проблема. Осетио је да ту има наслага и наслага које треба склонити да би се само мало истине видело.

Човечанству су током историје сервиране лажи кроз крива тумачења појединих стихова, кроз манипулације са текстом, и кроз тенденциозна превођења Божије Речи.

Проучавајући историју свог Српског народа увидео је да код њега постоји проблем верске природе и да као што неки добро примећују, постоје две Србије. Једна која жели да иде у манастир и друга која бежи из манастира. Најупечатљивији представник прве је Николај Велимировић, а ове друге просветитељ Доситеј Обрадовић. Између те две струје постоји велики набој и можемо видети да је у неким периодима историје доминирала једна концепција живота па онда друга и тако наизменично. Идеологија прве би се укратко могла описати на следећи начин: не проучавајте Свето Писмо самостално, обратите се нама монасима ако вам из ње нешто није јасно, уздижите иконе, свеће, кости и мошти светаца и целивајте реликвије.

Ћидапоп је увидео да када год би се десило да „николајевићи” воде главну реч то јест политику Србије, њен народ је доживљавао велике погроме и геноциде скоро до уништења. Та идеологија као да је радила на томе свим снагама да више Срба једног поколења буде под земљом него на земљи. Да би такве исходе пред народом оправдали они су морали да смисле неку набулозу па су рекли „Срби су небески народ” , а онда када је прошло дејство те лажи морали су да изађу пред рајом са нечим другим и где појавио се проф. Владета Јеротић који је рекао: „Срби су необичан народ, а не небески народ.” Међутим, вође и једне и друге Србије заборављају да истакну једну важну истину да правда уздиже један народ. У Светом Писму стоји: „Цар правдом подиже земљу; а ко узима мито, сатире је.” (Прице Соломунове 29,4)

У проучавају Писма пошао је од тога да оно не сме бити противречно ако је Божански надахнуто. Међутим, у почетку није знао да постоје разни видови надахнућа и да Свето Писмо није вербално надахнуто. О каквом се надахнућу радило када је реч о Библији? Бог је давао својим слугама пророцима и апостолима визије у сновима које су они затим својим речима описивали. Дакле, Господ није диктирао како ће они описати оно што су видели и чули.

Прва фаза истраживања Писма

У почетку свог проучавања Светог Писма применио је метод читања од корице до корице, без речника или конкорданса, дакле онако као што се чита лепа књижевност. Прочитавши више пута ту у сваком погледу вредну књигу, запазио је многе контрадикције у њој. При томе је потпуно сметнуо са ума да у ствари чита преписе и преводе Светога Писма, а не оригиналне текстове. Касније када је разумео да оно што држи у рукама нису аутографи, појавила се у њему вера да су све оне контрадикције заправо привидне. Међутим, ипак је уочио ту и тамо да постоје места која су веома „тешка” . Једно такво је исто оно које се наводи и у роману „Браћа Карамазови” од Достојевског. Наиме, у (1 Мој. 1) стоји да је Бог створио сунце, месец и звезде четвртог дана, а да је светлост поставио првог дана. Питао се дуго у себи како то и откуд то? Ако је Библија Божија Реч, као што заиста јесте, немогуће је да се у њој налазе такве „омашке.” Осетио је да, за разумевање спорних стихова није довољно само једноставно читање Библије, потребно је било видети како стручњаци из области теологије решавају та питања? Шолим се тада окренуо литератури о Светом Писму и то пре свега адвентистичким ауторима. Било је понуђено више решења за ту привидну противречност. Навешћу неколико која су му привукла пажњу.

Прво гледиште се базира на томе да је Мојсије написао полемичку књигу то јест да се препирао пером са неистомишљеницима из паганског света тога времена. Наиме, познато је да су пагански народи у прошлости веома обожавали небеска тела, а посебно Сунце. Међитим, Мојсије назива Сунце и Месец, једноставно великом и малом лампом, недајући тим објектима никакво божанско својство и не указујући им поштовање. Тада је нашем Тидапопу било мало јасније зашто је тако написано? Ипак, није био до краја задовољан па је кренуо и даће да „копа” . Сазнао је, да се за глагол „створити” користе различите речи у хебрејским рукописима. У стиху (1 Мој. 1:1) „бара” што означава стварање из ничега, а у (1 Мој. 1:16) се користи реч „аса” која означава стварање од већ постојећег материјала. Након тога, Шолим је помислио да је веома близу коначног решења, али искрсла су нова питања која су тражила даља истраживања.

Ако су прва три дана стварања света била дефинисана сунчевом светлошћу из које онда перспективе је све то приказано Мојсију? Ми знамо да се светлост на земљи појављује неколико сати пре појаве Сунца на хоризонту и да нестаје са земље неколико сати после заласка Сунца. То је било још једно од могућих објашњења питања које је мучило нашег лика, то јест зашто се у (1 Мој. 1:3) наводи светлост, али не и извор

светлости? Међутим, следеће тумачење је Шолима готово у потпуности задовољило. Укратко ћу га образложити.

Шест етапа стварања

Мојсије је писао свој извештај на хебрејском језику и то са становишта особе која се налази на Земљи. Те две чињенице, као и сазнање да је свемир постојао пре него што су започеле етапе, то јест „дани” стварања, доприносе томе да се реше многе несугласице у вези са извештајем о стварању.

Пажљиво разматрање извештаја из Постанка открива да су се неки догађаји који су започели једног „дана” наставили током следећег или током више наредних „дана“. На пример, пре почетка првог „дана” стварања, можда због густих облака или неког другог разлога, светлост већ постојећег Сунца није допирала до површине Земље (Јов 38:9). Током првог „дана“, та баријера је почела да нестаје, омогућавајући дифузној светлости да се пробије кроз атмосферу.

Другог „дана“, атмосфера је очигледно наставила да се рашчишћава, образујући простор између густих облака и океана. Четвртог „дана“, атмосфера се постепено рашчистила до те мере да су се Сунце и Месец могли распознати на „небеском своду” (Постанак 1:14-16). Другим речима, са становишта особе која би се налазила на Земљи, Сунце и Месец су се могли видети. Све то се одигравало постепено.

У извештају из Постанка такође стоји да су се током петог „дана” почела појављивати сва створења која лете.

Библијски запис оставља места за могућност да су се неки важнији догађаји током сваког „дана“, то јест етапе стварања, одиграли постепено а не одједном, и да су неки од њих можда трајали више дана стварања.

Приликом описивања онога што се одигравало у првом „дану“, коришћена је хебрејска реч ор која означава светлост уопште, али када је реч о четвртом „дану“, коришћен је израз маор, који се односи на извор светлости.

На пример, у шестом дану стварања, Бог је рекао да људи треба да се ’множе и напуне земљу’ (Постанак 1:28, 31). Међутим, то је почело тек следећег „дана” (Постанак 2:2).

Када је сва сазнања о тој теми склопио у једну целину, Шолим се нашао пред још једним питањем које му се учинило већим од оног почетног. Наиме, Свето Писмо јасно наводи да у седмици стварања последња четири дана су дефинисана кретањима небеских тела, Сунца, Месеца и звезда, али шта је са прва три дана, чијим кретањима су ти дани дефинисани? Он је закључио да коначног решења нема, пошто нису били

дефинисани кретањима поменутих објектата на небу те се поставља питање колико су ти дани трајали?

Да ли је њихова дужина била иста као дужина осталих четири дана? Све је то у уму нашег самоуког истраживача Светог Писма покренуло лавину нових питања као што су рецимо ова: да ли је прва седмица била идентична по трајању овој садашњој? И, да ли је уопште и морала да буде идентична?

Када је Мојсије у четвртој заповести Декалога написао да је Бог за 6 дана створио свет, да ли је при томе лагао, уколико се према временској дужини, онако како ми данас рачунамо време у нашим секундама, минутама, сатима и данима, прва седмица није поклапала са данашњим седмицним циклусом? Не, Мојсије није лагао, закључио је Шолим, јер су и прва три дана омеђена граничним појмовима „и би вече и би јутро.” Према томе, може бити, помислио је, да су ти дани трајали знатно дуже од данашњих, али то не мења истину да је Бог за 6 дана створио свет. Када је једном приликом читао Декалог запазио је нешто веома интересантно у вези 4 заповести. Наиме, образложење у (2 Мој. 20) зашто треба светковати ту заповест је написано у трећем лицу јединине. Зашто, запитало се? Одговор је нашао веома брзо. Бог није везан за време. Примена времена на Творца би била непримерена зато и не стоји у четвртој заповести да Бог говори „ја сам за 6 дана створио небо и земљу.” Прочитао је следеће стихове о томе: „Јер је хиљада година пред очима твојима као дан јучерашњи, кад мене, и као стража ноћна.” (Псалам 90,4) „Али ово једно да вам не буде непознато, љубазни, да је један дан пред Господом као хиљада година, и хиљада година као један дан.” (2. Петрова 3,8)

Једно је сигурно разумео да наша цивилизација још увек не зна шта је то време. Да ли време уопште и постоји? Присетио се тврдња Николе Тесле да у свемиру постоје две силе: фреквенција и вибрација. Када се осмотре осцилације, оне се разликују по времену и дешавају се у неком ритму. Али да ли је време нека супстанца или можда талас или је време људска фикција?

Интуитивно је осетио да је Бог седмичним ритмом увео нешто веома важно за живот људи, јер свака материја и сви ентитети на земљи имају своју резонанцију које се разликују, али које стоје у међусобној хармонији, те је тиме човека довео у симбиозу са универзумом дајући му седмични ритам времена за рад и одмор. Ако било шта није у складу са таласањима који долазе из етера оно мора да буде елеминисано из постојања. Размишљајући о свему томе Шолим је закључио да се рат у духовном свету и овде на земљи управо води око тог питања. Творац је успоставио своју резонанцију која долази из непомичне стварности, а сотона ради на томе да уведе своју вибрацију и свој ритам

нудећи човечанству други дан за одмор и другачији седмични циклус који се неће поклапати са Божијим. Шолиму је било јасно, да је питање за које време је створен свет, релевантно у борби са атеизмом и материјалистичком филозофијом коју је учио на факултету, и то не само у научном смислу него и у теолоском, јер Свето Писмо има Шабат, и има седмицу времена установљену приликом стварања света, те се према томе лојалност према библијском Богу Јехови показује између осталог и уважавањем седмичног циклуса, а можемо читати у Старом Савезу да се та лојалност очитовала такође и светковањем седмог дана, од стране његовог изабраног народа.

Због тога је снажно кренуо да то питање дана одмора истражи да би се уверио да ли га треба или не треба светковати и у Новоме Завету. Наиме, оценио је да је то једна од главних тачака размимоилажења између јудаизма и хришћанства, али и унутар задњег постоји цепање по тој основи. У Старом Завету налазе се извесни стихови који указују да је Шабат можда светкован од самог постанка света. Изнећу неке од њих:

Да ли постоје докази у Светом Писму да је СЕДМИ ДАН (Шабат) као установа уведена одмах након стварања света?

Докази да јесте: „И сврши Бог до седмог дана дела своја, која учини; и почину у седми дан од свих дела својих, која учини;” (1. Мојсијева 2,2) „И благослови Бог седми дан, и посвети га, јер у тај дан почину од свих дела својих, која учини;” (1. Мојсијева 2,3) „А после некога времена догоди се, те Кајин принесе Господу принос од рода земаљскога;” (1. Мојсијева 4,3)

Докази да је већ на самом почетку света био успостављен луно соларни календар са своје три временске јединице (година, месец и СЕДМИЦА (Шабат): „Потом рече Бог: нека буду видела на своду небеском, да деле дан и ноћ, да буду знаци временима и данима и годинама;” (1. Мојсијева 1,14) „И поживе Адам сто и тридесет година, и роди сина по обличју својему, као што је он, и надеде му име Сит.” (1. Мојсијева 5,3) „Шест стотина прве године века Нојевог први дан првог месеца усахну вода на земљи; и Ноје откри кров на ковчегу, и угледа земљу суву.” (1. Мојсијева 8,13) „А другог месеца двадесет седмога дана бјеше сва земља сува.” (1. Мојсијева 8,14) „Наврши недељу дана с том, па ћемо ти дати и другу за службу што ћеш служити код мене још седам година других.” (1. Мојсијева 29,27) „Јаков учини тако, и наврши с њом недјељу дана, па му даде Лаван Рахилу кћер своју за жену.” (1. Мојсијева 29,28) У овим стиховима видимо да је и пре Мојсија била позната већа временска јединица од године (Шабатна година), изведена према седмичном циклусу.” „Ево доћи ће седам година врло родних свој земљи мисирској.” (1. Мојсијева 41,29) „А иза њих настаће седам гладнијех година, где

ће се заборавити све обиље у земљи Мисирској, јер ће глад сатрти земљу,” (1. Мојсијева 41,30) Сагледавајући Библију у целини, разумео је да су првих једанаест поглавља Прве Мојсијеве њен темељ и онај који тај део не разуме на довољном нивоу не може очекивати да му касније буде било шта јасно из те књиге. И зато се јако фокусирао на њега, јер је веровао да се у њему налази кључ за сва неразумљива места у Светом Писму. Једно такво место је овај стих: 1. Мојсијева 3,1 „Али змија бјеше лукава мимо све звери пољске, које створи Господ Бог; па рече жени: је ли истина да је Бог казао да не једете са свакога дрвета у врту? ” (1. Мојсијева 3,1 – Даничић)

„Змија је била мудра међу свим дивљим животињама пољским које је Господ Бог начинио, и рекла је жени: „Да ли је Бог заиста рекао да не смеете да једете са сваког дрвета у врту?” ” (ИХЈ)

Ту се лепо види разлог зашто су у Средњем веку преводиоце Библије називали издаицама. Да ли је змија била лукава или мудра? То нису исти појмови. Ако прихватимо превод да је змија била „лукава” као тачан, онда просто нам се не да да истумачимо наведени стих буквално, то јест да се радило о дословној змији, пошто змија као једна од животињских врста не може да постане лукава када она нема разум? А са друге стране Бог каже да је у почетку све створио „веома добро.” Дакле та дословна интерпретација отпада. Могло би се прихватити да је сотона у ствари та змија која је као свој медијум употребила дословну змију.

Међутим, шта ако је тачан превод да је змија била „мудра” , а не „лукава” ? Е ту настају озбиљни проблеми у разумевању смисла пасуса, јер Бог је рекао да ће они умрети, а сад видимо да „мудра” змија каже Еви да они неће умрети. Шта ђаво овде употребљава: истину, лаж или полуистину? Ако користи лаж онда није мудар. Уколико користи полуистину онда је лукав, али ако користи истину онда није обмањивач. Шолим се нашао у дилеми коју од неколико гледишта да усвоји у погледу наведеног стиха. И у Новом Завету имамо исту ту дилему у различитим преводима по питању лукавости. Ради се о овом стиху: „Ево, ја вас шаљем као овце међу вукове. Будите дакле мудри као змије, а безазлени као голубови! ” (Матеј 10,16 – Даничић) „Ево како ја, вас шаљем као овце међу вукове; будите лукави као змије и безазлени као голубице.” (Матеј 10,16 – Томислав Дретар) Кренуо је да испита само значење појма „лукавство.” У томе му је помогао један дужи и један краћи текст који је нашао на интернету, стога ћу их овде и цитирати: „У основи речи лукав стоји значење светлост, која је свакако симболички повезана са интелектом. Лукавост није врлина глупих и примитивних (већ богова). Можда примитивац у складу са својом природом и јефтиним

интересима пружи упечатљив пример подмуклости, или оне 'лукавости' која је употребљена за остваривање јефтиних и приземних циљева, па тако очигледна постане и драстичан пример. Међутим ту се осветљава његова примитивна природа. Како сама реч каже, а људи када су именovali ствари, ваљда су то радили на прави начин.

У нашем језику, је дошла из грчког и латинског језика (а можда и обрнуто). Дедал (даедалус), сигурно можемо пронаћи корен речи деда, који свакако са собом носи симболичко значење мудрости, можда и највеће које можемо пронаћи унутар наших светова у којима одрастамо и стичемо врлине. Са друге стране 'лукс' (лук) светлост, можемо пронаћи у низ речи, које смо именovali а везани су са светлошћу. Од луке (место где пристају бродови), сетимо се велике луке (бакље) која у ноћи морнарима показује пут (осветљава – да не помињемо да је то место где су стизале велике новотарије из белог света – па и мудрост), па до лука (поврће) за ког се крије интелигентно решење природе, да у пределима где је суша он крије своју луковицу (главицу – видиш трик) испод земље, где чува залихе воде, а на врх земље баца бујне листове. Па сад, практиканти религије (А Ристо црни ништа не учиш ове твоје) би требали да се сете и миталогеме везане за Св. Саву, како је ђавола лукаво зезнуо баш око лука.

Када је ђаво видио бујне листове лука рече – ја ћу оно што је над земљом, а св. Сава, мудар и лукави човек рече – ја ћу оно што је под земљом ... прц, зезну ђавола. Слично га је зезнуо и за кртолу.

Заједничко за Христа и ђавола јесте ултимативна интелигенција, поводом тога именovali су их исто Луцифер, носилац светлости, бакљоноша. Мотив и љубав према људима је оно што их разликује, како користе тај свој квалитет ... морамо се сложити да је ипак интелигенција квалитет, тј. врлина.”

”Чуј, ја сам у доста превода Библије (на разним језицима) приметила како се преводилац баш очигледно труди ублажити неке "критичне" делове. Али настрану сад то, што се конкретно овога са змијом тиче, управо сам проверила реч у оригиналу (грчку реч дакле) – може значити "мудар", а може и "лукав, препреден". А имај на уму оно што сам већ споменула – да је текст писао неко ко долази из јудеохришћанске културе, а зна се која је тамо симболика змије. Оно, змија је на превару навела Еву да једе с дрвета спознаје.”

Након ових цитата Шолим је закључио да је превод који користи израз „лукава” је адекватнији. Међутим, у каснијем проучавању дошао је до једне информације која је то његово схватање мало пољуљала. Ради се о томе да су преводиоци који су то место у (1

Мој. 3:1) превели са „мудра” били највероватније потакнути да управо тако преведу игром речи која је карактеристична за хебрејски језик. Наиме, у претходном стиху употребљен је израз „арумим” да се означи да су Адам и Ева били „голи” , а онда у следећем стиху се користи израз „арум” да се означи да је змија била мудра како су многи превели. А та игра речи је објашњена од стране неких на следећи начин: мудар је онај који не носи одећу, који се држи Бога, јер људи су у почетку били обучени у светлост. Када су се људи побунили против Створитеља добили су одело „бегет” на хебрејском, што потиче од глагола „ливгот” (издати), тако да је одећа симбол издаје.” Постоје организми који емитују светлост ми користимо само око 20% гена и врло је могуће да имамо гене за емитовање светлости. На крају крајева сама реч „кожа” се на хебрејском каже „ор” . Иста та реч означава и светлост, отуда долази добро позната реч „ореол.” Е сад, логика иде овако: употребљене су две различите речи, јер једна означава стање голишавости, а друга да је одређена особа лукава, али пошто су обе веома сличне по изговору онда сматрају неки да ову другу треба превести као „мудра” , а не „лукава.” Међутим то онда мења разумевање ствари из корена.

Наиме, да Адам и Ева нису правилно разумели оно што им је Бог рекао када им је забранио да једу плод од дрвета познања добра и зла. Они су дословно разумели да ће тога дана када буду окусили плод умрети, али змија им онда као мудро створење разјашњава шта је Бог у ствари њима хтео да каже то јест да они неће буквално умрети већ ће тога дана осетити душевни бол који се јавља приликом стварног умирања.

Они су највероватније мислили да је дан смрти почетак молекуларног декомпоновања, или су сматрали да је смрт трансфигурирање човека.

Било како било ми при крају трећег поглавља прве Мојсијеве видимо да Бог потврђује змијине речи, јер се десило управо то што је „гуја” рекла. Очигледно да Бог није мислио онако како је тамо дословно написано у вези умирања Адама и Еве тог истог дана када су прекршили заповест. Човек се мора упитати па зар Мојсије то није запазио када је

писао Петокњижје да је Бога ставио у тешку контрадикцију и то стиховима који су веома близу један другог. Током хришћанске историје било је понуђено више објашњења. Једно од њих полази од тога да је Бог у почетку рекао једно, а после се предомислио, јер му је било жао, поступивши као што чине добри очеви са својом децом која су непослушна. На пример, отац каже свом сину немој то да чиниш добићеш батине, али дете га не послуша и учини што му је Отац забранио. Отац је рекао да ће га казнити, али из љубави према сину одлучује да то не учини. То објашњење је Шолиму

било веома прихватљиво. Али да наведем и објашњење да је Бог нашао замену у јагњету које је морало да умре уместо Адама и Еве, а које је симболисало једну савршену жртву, Исуса Христа који ће доћи у будућности. Оба одговора су нашем лику изгледала компатибилна и валидна и као целина прихватљива. Питање смрти у Светоме Писму га је посебно мучило. О томе је разговарао са адвентистима и Јеховиним сведоцима. Први имају објашњење које би се могло укратко изразити овако: у почетку није било смрти ни међу животиљама ни међу биљкама ни међу људима. Адам није створен ни смртним ни бесмртним, него је створен са условном бесмртношћу, то јест ако би прошао тест тада би задовојио бесмртност. Шолиму се ово гледиште учинило веома разумним и у складу са Писмом. Но ипак је допустио себи да чује и нека друга објашњења, а оно је много касније дошло од Јеховиних сведока. Сведоци верују да је смрт постојала и пре појаве греха на земљи. Животиње су умирале, а и биљке такође, јер су живе душе, животиње и људи, растиње користиле за исхрану. (в. 1 Мој. 1:30) У погледу човека сматрају да је и он створен као смртно биће, јер да би непрекидно живео морао да једе плод са дрвета живота. (в. 1 Мој: 9;16,17) Али како Адам није прошао пробу њему је ускраћен приступ том дрвету и смрт је ступила на сцену и за њега.

Према томе, заједничко за оба гледишта је то да човек није створен са урођеном бесмртношћу што и Писмо потврђује следећим стихом: „који једини има бесмртност и обитава у светлости којој се не може приступити, кога нико од људи није видео, нити може видети; њему част и вечна сила. Амин.” (1 Тим. 6:16) Шолим се тада забринуо и почео је себи и другима да поставља питање: Ако је то заиста тако „какав је то Бог који је у своју творевину одмах на почетку уградио механизам смрти.” Када је о томе преко скајпа једну пријатељицу питао, која је иначе Јеховин сведок, она му је рекла да га води сотона. Видео је да ту „леба „ нема па је кренуо да сам докучи одговор на то питање да ли је било смрти или није било смрти на земљи пре греха?

Једног поподнева седео је са комшијом на клупи и водио са њим пријатан разговор о духовним стварима. И посто се загледао у плочник приметио је неколико мрави који су трчкарали око његових ногу.

Помислио је у себи да је и мраве Бог створио у истом дану када је створио и Адама, те му се у уму јавило питање ако заиста није било смрту у почетку пре греха на земљи, како је Адам могао да избегне да не нагази којег мраву у Едену и да га тиме не усмрти? Он (Адам) свакако није стално гледао у земљу, јер би га то ужасно оптеретило. Онда је са комшијом поделио то своје питање нашта је саговорник само слегнуо раменима.

Када је било речи о томе да је Бог рекао Адаму да ће умети тога дана када буду окусили плод са дрвета од знања добра и зла, изоставио сам да наведем још једно гледиште које се налази у оптицају међу хришћанским мислиоцима. Наиме, хебрејска реч „јом” која се преводи нашом речју „дан” има више значења. Једно од тих значења је „еон” . Преведимо сад дословно 1 Мој. 2:17 : „Али са дрвета од знања добра и зла, с њега не једи; јер у који дан окусиш с њега, умирући умрећеш.” Овај задњи део реченице „ умирући умрећеш” , неки теолози тумаче да значи да ће сигурно умрети, али неки други истраживачи сматрају да то значи да ће сигурно умрети, али не тога дословног дана када буде окусио плод, него ће се то умирање догодити у једном одређеном временском трајању у епохи којој припада тај дан од 24 часа у који је окусио плод.Значи, процес умирања ће започети тога дан када буде прекршио Божију заповест и завршиће се коначним умирањем одређеног дана у истој тој епохи, те би превод наведеног стиха могао овако да гласи:” Али с дрвета од знања добра и зла, с њега не једи; јер у који еон окусиш с њега, умирући умрећеш.” Веома је значајно запазити да обе интерпретације тога стиха јасно показују, да Бог није лагао. Међутим, која од та два тумачења предочавају истину, то је и даље мучило Шолима, али је ипак био прожет осећањем захвалности за стечени фонд знања којим га је небо даривало и кренуо је даље са истраживањем свестан да на нека сазнања још мора чекати.

У Првој Мојсијевој у трећем поглављу постоји један стих који се у теологији назива протоеванђељем. Он гласи овако: „И још мећем непријатељство између тебе и жене и између семена твојега и семена њена; оно ће ти на главу стајати а ти ћеш га у пету уједати.” (1. Мојсијева 3,15 – Даничић) У једном тачнијем преводу стоји овако:

” Ставићу непријатељство између тебе и жене и између твог семена и њеног семена. Оно ћети главу здробити, а ти ћеш га у пету ранити.” (ИХЈ)

Стих јасно указује на програм еванђеља Исуса Христа и на Његову мисију која ће се гледано из перспективе времена када је стих написан или боље рећи посматрано из времена када је Бог то рекао првом брачном пару, остварити једнога дана у будућности. С тим у вези стих у четвртом поглављу исте књиге је био јако занимљив нашем лику.

Ту је Шолим запазио једну упорну тенденцију код многих преводаца да главну идеју Светог Писма, а то је спасење човечанства кроз личност Исуса Христа, некако помере што даље од читалаца Библије. Погледајмо неколико превода тога стиха.

” Иза тога Адам позна Јеву жену своју, а она затрудне и роди Кајина, и рече: добих човека од Господа.” (1. Мојсијева 3,15 – Даничић)

” Човек позна Еву жену своју. Она оста трудна, роди Каина и рече: `Ја родих једног човека, с ГОСПОДОМ`.” (Стварање 4,1 – Томислав Дретар)

” Човек позна своју жену Еву, а она затрудне и роди Кајина, па рече: "Мушко сам чедо стекла помоћу Јахве!" (Постанак 4,1 – Јерусалимска Библија)

Лингвистичари сматрају да би текст могао да гласи: „Иза тога Адам позна Јеву жену своју, а она затрудне и роди Кајина, и рече: „добих човека, Јахвеа.” Очито да је смисао другачији нарочито у односу на Даничићев превод. Ева је сматрала да је добила Божјег Сина као детета, Јехову у телесном облику. Ово је једно мишљење. Друго је уобичајено, да је Ева уз Божју помоћ добила сина. Оба су прихватљива, бар што се тиче лингвистичке стране, иако је много логичније ако се преведе буквално са јеврејског језика.

Интересантан је и превод речи "канах". Овај глагол који се преводи као "добих" исто тако може да се преведе и као "створих". Стога превод би могао да гласи и овако: "Створих човека са Богом". Цео тај стих је веома занимљив, јер та Евина изјава, колико год била незгодна да се преведе је пуна значења и није случајно ту написана. Она изражава Евину наду, њено веровање у Спаситеља Месију и очекивање Онога који ће се родити кроз женино семе, и који ће уништити сатону.

Проучаваоцима Библије је добро познато да се о приношењу животиљских жртава детаљно говори у Трећој Мојсијевој књизи, али Шолим је запазио да се о томе понешто наводи и у Првој Мојсијевој и то на самом почетку Светог Писма. Ради се о стиховима у којима се каже да су Каин и Авељ принели различите жртве и да је Бог погледао на Авељево жртву. Први је принео плодове земље, а други од свога стада. (в. 1 Мој. 4:3-5) Али још пре њих, после пада у грех, Адам и Ева су били обучени у хаљине од коже што наводи на помисао да је прва животињска жртва била принета управо од стране Адама и да се то догодило 14. Абиба и да је то био први Песах, а не онај приликом изласка Израелаца из Египта. Ако се тако збило онда тај датум није био случајно одабран. Наиме, то је време пролећног еквиноцијума, јер тада започиње пролеће, један природни циклус. У извештају у вези Божијег стварања сунца, месеца и звезда се каже да су та небеска тела знаци „посебним временима” , дакле не само данима и годинама. То би могло да значи да су неки посебни дани били резервисани, да се тако изразим, за одређену сврху, још пре појаве греха на земљи.

Шолим је развио гледиште које је донекле слично Фројдовом, наиме, да човек има три пријатеља која су му и три непријатеља: природу, породицу и државне институције.

Како му је природа и пријатељ и непријатељ? Природним законима човек долази на свет као здрава особа способна за срећан и благословени живот.

Међутим, та иста природа има и законе који проузрокују да се неко роди веома малформираан и да стога целог живота живи као јадно створење без икакве шансе да се оствари у овоме животу. Што се тиче породице она је толико јак фактор малте не скоро као и сама природа, те може своје дете учинити блаженим, али га може и упропастити за цео живот. Ако родитељи правилним васпитањем делује на дете оно добија крила и успех је неминован, али ако га застрашује или прекомерно застићује, од таквог се не може очекивати да постане зрела личност. Државне институције су такође ужасно деструктивни фактор, премда и оне могу да имају позитиву. Њена негативна страна се види јасно када се посматра институција војске. Она васпитава младе да убијају друге, али то такође повлачи и могућност да буду убијени. Позитивна страна се састоји у томе да у ванредним ситуацијама као сто су природне катастрофе, помогне у отклањању последица, не рачунајући њену заштитну функцију од страног агресора. Код других институција као што је рецимо болница ту је ствар мало компликованија. Дуги боравци у тој институцији имају за последицу психолошке и друге повреде, јер је то непрородан начин живота. Заправо сваки улазак у болницу је стрес са трајним последицама на личност. Ипак она својом медицином може некоме да продужи живот, али не живот без болести, него дужи живот са болешћу. Затим ту су разни информативни медијуми као што су на пример радио и телевизија који навелико и нашироко на увијен начин промовишу и пропагирају зло и криминал, а полицијска служба у свом послу сузбијања криминала често и сама сарађује са тим истим криминалом и ту настаје зачарани круг из којег нема изласка у смислу елиминације зла. Шолим је увидео да Свето Писмо даје објашњење такве грозне стварности која постоји и у природи и у друштвеним односима. Побуна Луцифера, а после тога и првог човека је проузроковала модификације у природи. Природни закони који су ступили на снагу након греха изазивају ратове, злочине и смрт, али у својој основи они су били најпре уведени да подржавају живот и та функција је једним делом очувана премда битно пригушена. Према Шолиму, човечанство има три начина да се ослободи дејства негативних космичких сила. Први начин јесте да делује увек компензативно у односу на све негативне космичке утицаје што је тако рећи немогуће, други начин јесте да се уздигне на такав ниво свести да ови нижи облици испољавања космичких законитости као што су рецимо деловање сунчевих пега, протуберанци и прецесија у кретању планета не изазивају оне последице у човечанству какве су увек изазивале од појаве греха на

овамо, пре свега ратове и болести. И трећи начин јесте овај који је сада на делу, а то је да ради на свом самоуништењу и на тај се начин ослободи и патње.

Међутим, овај трећи начин није никакво решење, јер не подразумева живот у било ком облику. Дакле, преостају само два начина.

Шолим је сматрао да је избор између ова два начина пресудан за човека и да је он веома важан са духовне тачке гледишта. Заузео је став да човечанство пре свега треба да ради на уздизању сопствене свести кроз религију Исуса Христа, а када постигне тај ниво тада ће бити способно и да делује компензаторно и тиме да уклони штетне последице деловања космичких закона.

Сматрао је да свет никада неће моћи да промени законе природе то може само онај који је те законе поставио, али може да их проучи и да ескивира њихово негативно дејство.

Друга фаза истраживања Писма

Следећи проблем који му се јавио и око кога се поприлично намучио да би га разумео је питање библијске исхране. Нема сумње говорио је често Шолим да је почетни Божији план био да човечанство не користи месо за исхрану. Као доказ за то наводио је (1 Мој. 1:29). Међутим, велики Потоп је сву вегетацију збрисао са земље и Бог је тада одобрио да се конзумира месо закланих животиња. Питао се да ли је то допуштење било привремено или трајно? Није могао да нађе одговор у самој Библији, јер Свето Писмо не каже ни да ни не, али му је интуиција говорила да је то допуштење ипак било привремено, то јест док се не обнови вегетација, али то се само по себи подразумевало, међутим, није касније никада издата наредба у Библији која би то допуштење поништила. Међутим, рекло би се да је Бог ипак имао намеру да у свом народу спроведе враћање на плодоједство као што је било у почетку, јер је Јеврејском народу дао *ману* за јело, а када су они почели да плачу за месом и он им ту жељу испунио, дајући им препелице, уследио је помор међу њима. Према Библијском тексту и контексту месо није прворазредна храна. У вези начина исхране постоји један стих који је Шолим доста дуго погрешно тумачио. Тај стих гласи: „Што се год миче и живи, нека вам буде за јело, све вам се дадох као зелену траву.” (1. Мојсијева 9,3) Дуго времена је сматрао да је смисао стиха тај да је њиме допуштено да се једе месо од свих постојећих животиња на земљи, а онда је једнога дана чуо за другачије разумевање дотичног стиха. Наиме, израз „миче” у ствари значи да није болесно и израз „живи” , значи да није цркнуто. И пошто следећи стих у истом поглављу забрањује једење крви, Шолим је закључио да су те уредбе идентичне онима из Левитске књиге. А узимајући у обзир и оно што је наведено у двадесетом стиху претходног поглавља закључио је недвосмислено да је и закон о чистим и нечистим животињама ступио на снагу одмах после Потопа. Ипак остало му је нејасно шта тачно значи задњи део трећег стиха јер се тамо употребљава израз који се користи у (1 Мој. 30) где се одређује шта је храна за животиње. Стога се питао да ли то значи да је Бог допустио човеку поред једења меса да једе и биље које је намењено животињама или је значење стиха да је Господ човеку кроз допуштење да једе месо дао и сточну храну, али не да је једе као животиња него пошто су животиње изграђене од онога што једу тада једући њих човек једе ту вегетацију из друге руке. На такав закључак навело га је то што преводиоци тај стих не превode са потпуно истим смислом. Неки у изразу „као зелену траву” убацују везник „и” па стоји овако: „Све сто се миче и живи служит ће вам за храну; све ја то вама

дајем, као и зелену траву.” (Лујо Бакотић) Након овога Шоле се мало вратио уназад у Свето Писмо и пронашао стих у (1 Мој. 3). Радило се о овом стиху: „Тада рече Господ Бог змији: кад си то учинила, да си проклета мимо свако живинче и мимо све звери пољске; на стомаку да се вучеш и прах да једеш до свог века.” (1. Мојсијева 3,14)

Раније се питао како то када се змије хране жабама и глодарима, а ова библијска змија једе прах? Међутим, један млади адвентистички проповедник му је сугерисао да израз „прах” не треба разумети буквално те би онда значење било да је змији наложено да једе друге одговарајуће животиње, јер су оне створене од праха те су у вишем смислу разумевања заиста прах.

Таква интерпретација му се учинила прихватљивом пошто се касније размишљајући о томе сетио да је учио у школи да биљке користе процес фотосинтезе за свој раст и развој, док животиње и људи не. Стога има смисла што онако стоји како је написано у Библији, јер биљке су много финија храна него месо животиња.

Општи Шолимов став по питању исхране је био да човечанство треба да тежи ка вегетаријанском начину исхране, јер је сматрао да је то Писмом подржано, али када би ушао у текстове Новог Завета који говоре о тој теми био је прилично збуњен. И поново по ко зна који пут видео је да сметњу у разумевању ствара неадекватан превод. Ево навешћу неке стихове где се то лепо види.

3 Који забрањују женити се, и заповедају уздржавати се од јела која Бог створи за јело са захвалношћу вернима и онима који познаше истину. 4 Јер је свако створење Божије добро и ништа није на одмет кад се прима са захвалношћу. 5 Јер се освећује речју Божијом и молитвом. (1. Тимотију 4, 3-5 – Вук Караџић)

” 3 који забрањују ступање у брак и захтевају уздржавање од јела која је Бог створио да их са захвалношћу узимају они који верују и који добро познају истину. 4 Јер све што је Бог створио добро је и не треба одбацити ништа што се узима са захвалношћу, 5 јер се то посвећује Божјом речју и молитвом која се за то упућује.” (ИХЈ)

Ми ту јасно видимо очигледну разлику у смислу. У првом преводу стоји „за јело” у другом тог израза нема. Када је Шолим погледао у библијски интерлинер да би проверио налази ли се тај израз у манускриптама, није га нашао, стога је закључио да је друго наведени превод адекватнији, јер прво наведени превод доводи Свето Писмо у контрадикцију пошто каже да је Бог створио животиње за јело, а ми знамо из раније цитираног стиха да то није тачно.

Други одломак из Новог Завета у вези исхране који је за Шолима био збуњујући је овај: „Све што се продаје на месарници, једите, и ништа не испитујете савести ради;” 1.

Коринћанима 10,25, „Јер је Господња земља и што је на њој.” (1. Коринћанима 10,26) „Ако ли вас ко од неверника позове, и хоћете ићи, једите све што се пред вас донесе, и не премишљајте ништа савести ради.” (1. Коринћанима 10,27) „Ако ли вам пак ко рече: ово је идолска жртва, не једите ради онога који вам каже, и ради савести; јер је Господња земља и што је на њој.” (1. Коринћанима 10,28)

Заузео је још раније чврст став да је закон о чистим и нечистим животињама на снази и у Новом Завету, али у различитим околностима живота од којих је неке апостол Павле навео у горњим стиховима могуће је извесно прилагођавање. На пример, када би боравио у болници, а често је притом био привремено непокрет и како је живео у граду у којем је био дођош, није имао никога од родбине при руци да му дође у посету и да му донесе другу храну, он је јео оброке које су му медицинске сестре доносиле а у којима је било свињских шницли. Или рецимо када би био у гостима код некога ко није уважавао једење само чистих животиња онда је и он јео оно сто су они јели.

Нису то биле нимало пријатне ситуације, јер како рећи у болници „носити то од мене” , а овамо је дошао да га они лече. Или, одбити храну пријатеља коме си дошао у госте, зар то не би било понижавајуће за дотичног. Дуго времена је био у недоумици да ли тиме правилно поступа или не? А онда је прочитао неколико задњих стихова у истом поглављу која су му разрешили дилему:

„Ако дакле једете, ако ли пијете, ако ли што друго чините, све на славу Божију чините.” (1. Коринћанима 10,31) „Не будите на саблазан ни Јеврејима, ни Грцима, ни цркви Божијој,” (1. Коринћанима 10,32) „Као што ја у свачему свима угађам, не тражећи своје користи него многих, да се спасу.” (1. Коринћанима 10,33)

Према томе, за човека није корисно да једе храну за коју је Бог рекао да се не једе, али ако је једење такве хране у функцији спасења других људи, треба је јести. Такав став му се учинио уравнотеженим и лишеним било каквог фанатизма, а сем тога управо таква интерпретација наведених спорних стихова му је изгледала непротивречна са другим деловима Писма.

При томе је пре свега мислио на следеће стихове: „Не погани човека што улази у уста; него што излази из уста оно погани човека.” (Матеј 15,11) А такође и на Римљанима посланицу 14 и на Матеја 23,24: „Вођи слепи који оцјеђујете комарца а камилу прождирете.” Стих у којем Исус каже да „не погани човека што улази у уста; него што излази из уста оно погани човека” , Шолим је схватио да је изречен у вези фарисејског ритуалног прања руку пре јела, и не односи се на закон о чистим и нечистим животињама. Ипак наш лик је категорички тврдио да је Христос изговоривши те речи,

открио људима један општи принцип који се може применити и на проблематику у вези нечистих животиња. Смисао речи Исуса Христа је по њему био следећи: не погани човека ни једење свињског мяса само по себи, него негативно дејство једења тавог мяса у етичком погледу. На следећој илустрацији која нема изравне везе са једењем нечисте хране, се то јасно види: ако неко попије рецимо литру вињака и плус ракију, и онда пролазећи угледа неку лепу малолетну девојку и изврши силовање, а потом убиство невиног детета, њега није опоганио алкохол који је попио, него чин који је извршио под дејством тог опијата. Позната је ствар да се различити људи зазличито понашају када се напију.

Шолимов тата је знао повремено да се напије али то се дешавало веома ретко, једном годишње на крају жетве када су се у предузећу у коме је радио организовали банкет. Сећао се Шолим да се његов отац после таквих прослава враћао кући гурајући бицикло и врдајући лево десно. У пијаном стању његов отац никада није био агресиван према сину, већ га је само или грлио или се смешио или плакао. Дакле, и понашање у пијаном стању зависи од карактера и нивоа свести дотичне особе. Што се тиче Исусове изјаве где Он каже „оцеђујете комарца а камилу прождирете” , Шолим је видео поруку да ми не требамо да будемо ситничари, већ стално да будемо свесни да Божија реч има дубљи смисао. Питање употребе сала као хране је такође мучило Шолима.

Наиме, у 1 Мој 9 се не наводи забрана једења сала поред забране једења крви што би се по неком резону очекивало да тамо стоји. Након дужег промишљања закључио је да је Мојсије пишући Пентатеух тако организовао штиво да детаљне појединости о жртвеном систему о којем је имао намеру да пише претежно смести у своју трећу књигу која се зове Левитска, а када је ту и тамо наводио поједине ствари у вези обредног система у другим својим књигама онда је то чинио само у кратким цртама. То је вероватно зато да се не би непотребно понављао. Ипак, остављао је довољно елемената читаоцу да би могао да на основу њих реконструише како је било пре склапања Савеза на Синају.

У погледу сала читамо у Трећој Мојсијевој следеће стихове: „И нека запали свештеник на олтару; то је јело од жртве огњене за угодни мирис. Све је сало Господње.” (3. Мојсијева 3,16) „Вечан закон нека вам буде од колена до колена у свим становима вашим: да не једете сала ни крви.” (3. Мојсијева 3,17) „И рече Господ Мојсију говорећи: ” (3. Мојсијева 7,22) „Кажи синовима Израилевим, и реци: не једите сала од вола ни од овце ни од козе.” (3. Мојсијева 7,23) „Може се узети за сваку потребу сало од живинчета које цркне или га зверка раздрије; али га не једите;” (3.

Мојсијева 7,24) „Ко ли би јео сало од стоке коју приноси човек на жртву огњену Господу, нека се истреби из народа својега онај који једе.” (3. Мојсијева 7,25)

На основу тих стихова и на основу контекста он је недвосмислено закључио да је сало од одређених животиња које су таксативно наведене, а које су се користиле за приношење на олтар, било забрањено за конзумацију у периоду Старог Завета за Израелски народ. Међутим пребало је дати одговор и на питање да ли је та забрана важила и пре Синаја? Шолим је потврдно одговорио себи на то питање, позивајући се на два стиха. Један се налази одмах на почетку Библије, а други у 5 Мојсијевој. Ево тих стихова: „А и Авељ принесе од првина стада свог и од њихове претилине. И Господ погледа на Авеља и на његов принос,” (1. Мојсијева 4,4) „Како се једе срна и јелен, онако једи; и чист и нечист нека једе.” (5. Мојсијева 12,22)

На основу првог стиха видео је да су верни људи и пре Синаја приносили претилину (сало) на жртву од одређених животиња, те је логично закључити да се оно није јело. А овај други стих сугерише да су се у свим временима срна и јелен јели на исти начин. Али остало је питање да ли та забрана важи и у Новом Завету? Адвентисти, које је консултовао нису били јединствени у вези тога.

Један је рекао да АСД нема званичан став по том питању. Други је тврдио да и у Новом Завету важи иста забрана. Трећи су говорили да је свако сало допуштено за јело осим сала од нечистих животиња, јер је по њима у Новом Завету обредни закон укинут па самим тим и те забране у вези сала. Шолиму је било јасно да се одговор врти око питања да ли је забрана једења сала у Старом Завету била ритуалне или здравствене природе? Ни ту не постоји јединствен став међу верницима. Они који верују да је реч о здравственом пропису научавају да забрану једења сала треба и даље поштовати.

Други који кажу да се радило о ритуалној забрани, која је била на снази у Старом Завету, те према томе верници у Новог завета нису у обавези да држе тај пропис. Трећа група тврди да је то била и ритуална и здравствена забрана. И премда је по њима церемонијални закон укинут, остала је да важи здравствена страна уредбе, тако да је забрана и даље на снази. На крају овог поглавља неизоставно би требало описати Шолимово гледиште о узроку Великог Потпопа. Извештај се налази у (1 Мој. 7). У теолошком свету постоји неколико интерпретација од којих су два најзначајнија. Једно тумачење долази из јудаистичких кругова. Они верују да се узрок крије у сексуалном мешању Синова Божијих за које тврде да су били анђели у људском облику и кћери човечијих. Шолим је сматрао да је такво спаривање немогуће јер су природе тих бића различите. Али, опет ако се узме да су Синови Божији како неки тврди приступали

женама не у својој анђеоској форми него у људској, онда би се евентуално такво гледиште могло прихватити. Иначе идентично поимање имају и Јеховини сведоци. Друго схватање је много једноставније, а заступају га адвентисти. Они кажу да се ту ради о женидбама Симових потомака који се називају Синовима Божијим и кћерима људским које су кћери Кајинових потомака, а трећа група Нефилими, су по њима потомци Симових потомака који су отпали од вере.

Још један узрок Великом потопу би се могао навести, а то је да се земља покварила пред Богом и да се напунила насиља. У ком смислу се земља покварила и о каквом се насиљу тачно радило, о томе немамо детаљне извештаје. Током времена појавиле су се теорије о томе да је било сексуалног мешања људи са животињама и да је то унаказило морални лик човечанства и био главни разлог да Бог водом опере земљу.

Након Потопа десила се још једна глобална промена. Радило се о томе да се копно које је до тада било једно поделило на континенте. (в. 1 Мој. 10:25) Шолима су такве информације у Светом Писму одушевљавале. Оне су у њему генерисале утисак да је Библија заиста Божија Реч. Касније је у вези наведеног стиха чуо једно сасвим другачије тумачење. Наиме да се ту радило о подели територија над којима ће поједини Елохими владати, што га је такође фасцинирало.

Осећам потребу да ово поглавље завршим са још једним али дубљим разматрањем питања библијске исхране али овога пута са намером да дођемо до одговора на питање да ли је пропис о чистим и нечистим јелима церемонијалан или здравствени закон? Па кренимо од самог почетка Светог Писма од стиха који говори о исхрани првих људи. Ми смо раније већ навели да у 1 Мојсијевој 1:29 стоји да је Бог одредио шта човек треба да једе односно чиме треба да се храни и ту врсту хране смо означили као првостепену. Радило се о биљној исхрани која је обухватала житарице, воће и језграсте плодове. Очигледно да је та храна одговарала биолошком и физиолошком устројству човека. Научне чињенице (анатомија и физиологија човека), говоре о томе да иста храна одговара и устројству данашњег човека. Међутим, десило се нешто што ће променити ток историје.

Преломна тачка је побуне првог брачног пара. Нелојалност човека према Богу је довела до низа промена не само на моралном плану већ и на биолошком.

Целокупна творевина је попримила другачију пророду, али нас сада интересује шта се десило са животињама, биљкама и људима. Неке животиње су почеле да се генетски мењају постајући месоједи што у почетку нису биле. (в. 1 Мој.1:30) Што се тиче биљака, имамо неке назнаке да су се и код њих догодиле извесне промене. Тако на

пример, имамо појаву биљака које ми данас зовемо поврћем. (упореди 1. Мој.2:5 са 1. Мој.3:18) Та биљна врста је била одобрена од стране Створитеља за исхрану људи после појаве греха и зато би могли да је назовемо другостепеном храном. Осмотримо сада човека. Анатомски гледано људско биће има изглед биљоједа. Даље, желудачна киселина му није толико јака као код месоједа, а дужина црева му је између дужине биљоједа и месоједа тако да човек може да једе готово све. Следећи важан тренутак у погледу исхране наступио је након свеопштег Потопа. Бог тада одобрава једење меса закраних животиња. Да ли су притом све животињске врсте одобрене за исхрану? Нису. Како то знамо? Па знамо на основу извештаја који наводе да је Ноје познавао разлику између чистих и нечистих животиња. (в. 1 Мој.7:2) У том пасусу се говори и о томе да је Ноју било заповеђено да узме од чистих животиња по седам пари, а од нечистих животиња по два пара. Зашто више од првих, а мање од других? Зато што је требало да буде више чистих животиња на свету, јер су се оне требале користити и за исхрану, али и за приношење на олтар у оквиру жртвеног система. А онда је Шолим наишао на онај проблем у вези (1 Мој. 9:3) о коме смо говорили раније.

Ево овде ћу навести три превода тога стиха да читалац јасно види у чему је проблем. „Све сто се миче и живи служит ће вам за храну; све ја то вама дајем, као и зелену траву. „(Лујо Бакотић) Према овом преводу излази да је Бог поред животиња дао људима да једу и „зелену траву.” Али те биљне врсте су раније дате животињама за исхрану. (в. 1 Мој.1:30) Човек просто не може лако да поверује да је Бог тако нешто одобрио, јер је једење траве неприродно за човека што и сама Библија потврђује. (Види Књигу пророка Данила 4:33) Осим тога многе траве су и отровне, а и велико је питање да ли би човечанство преживело једући такву храну. Идемо на следећи превод. „Што се год миче и живи, нека вам буде за јело, све вам то дадох као зелену траву.” (Ђуро Даничић) Како разумети наведену реченицу? Да је Бог дао све животиње за храну људима као зелену траву, а видели смо да зелену траву никада раније није дао. Шолим се дубоко запитао како би се тај стих могао разумети, а да то има неког смисла. Док је размишљао о томе јавила му се следећа идеја: можда се употребљени израз на хебрејском користио и као синоним за израз којим је означена биљна храна дата човеку у почетку. Дакле, у нашем случају би означавао оно биље које је наведено у 1 Мој. 29, али поставља се питање зашто није употребљен израз као у том стиху. Шолим на то није могао да нађе одговор. Али ово решење да су у питању синоними, му је изгледало прихватљиво, јер се у науци на пример, пшеница назива једном врстом траве, а она је као што смо видели одобрена за човека.

Можда је цела заврзлама у томе што се Библијска и научна класификација биљака не подударају потпуно. Поред тога, постоји и могућност да је у питању заједнички или општи назив за све производе земље, а на које ће се биљне врсте односити у конкретној реченици зависи од контекста. А сад идемо и на трећи превод.

” Све животиње што се мичу и што живе нека вам служе за храну. Све вам то дајем, као што сам вам дао и сво зелено биље.” (Превод ИХЈ)

Овај трећи превод својим значењем као да потврђује тумачење које смо дали за значење реченице предходног превода.

Пошто смо проблем око (1 Мој. 9:3) успешно превазишли да се вратимо мало назад и да простудирамо сврху проглашавања неких животиња за чисте, а неких за нечисте. Читајући Библију Шолим је запазио да је разлика између чистих и нечистих животиња била позната још пре Потопа.

Потребно је објаснити због чега је претпотопним људима било дато то знање или боље рећи предзнање, јер тада још није било дозвољено да се конзумира месо животиња. Ако предпоставим да им је то било дато због обредног закона да би знали које се животиње смеју приносити на жртву, а које не, и који је највероватније био одмах успостављен након пада у грех, мада у Светом Писму немамо изричите тврдње које то потврђују, али има неких наговештаја да је ипак уведен, поставља се питање да ли је церемонијални закон у то време био у потпуности имплементиран или не?

Да ли су они само приносили жртве паљенице, али не и остале врсте жртава, које тражи жртвени систем описан у књизи Левитској? Неки истраживачи са правом сматрају да жртвени систем није суштина, него начин на који се суштина, вера у Христа изражава. Она се у различито време изражавала различито, и оно што зовемо "церемонијални закон" мислећи на оно што је Израелски народ практиковао након изласка из Египта па све до Христа је исто тако био израз вере у Исуса на истоветан начин на који су верни људи животињским жртвама пре потопа изражавали веру у Христа.

Дакле, жртвени систем се могао мењати, и бити различит пре потопа, после потопа, после Синаја и итд. То је само начин на који се вера изражавала у жртву Исуса Христа који ће доћи једном у будућности. Међутим, то није била суштина вере. Суштина је и даље била Исус Христос који ће када се наврши време, гледано из перспективе препотопних људи, а и послепотопних све до Господа Месије, доћи на нашу планету и умрети за наше грехе.

Као што смо раније објаснили, на Земљи је због греха дошло до видљивих промена на свим ентитетима творевине. Но, нас овде сада занима шта се десило са животињама. Услед генетских промена појавиле су се различите категорије животиња. Неке су постале месоједи, друге нису претрпеле такве промене. Неке животиње су остале умиљате, друге су изгубиле ту особину.

Треће су постале агресивне, друге су остале и даље питоме. Е сад, Бог је све те животињске облике сврстао у две групације. Једну групу животиња проглашава нечистима, а другу чистима. Одмах се намеће питање, а по чему су једне чисте, а друге нечисте? У одговору на то питање нам може помоћи комбинација интуиције и наговештаја дати у Библији. Наиме, када су Адам и Ева згрешили и када су запазили да су голи, Бог им је начинио одећу од коже.

Неки мисле да се тада заправо догодила прва Пасха, то јест да су они, Адам и Ева морали да закољу извештан број животиња да би се од њих добила потребна кожа за израду одеће, па и да те животиње поједу. Тиме смо решили енигму по чему су неке животиње проглашене нечистима, а друге чистима. Дакле, чисте односно нечисте за јело. Е сад, све то има дубљи смисао који је потребно образложити. Нечисте животиње нису узете у жртвени систем, јер оне по својим одликама и особинама не одговарају симболичкој слици Исуса Христа. Насупрот томе чисте животиње симболички адекватно указују на жртву Исуса Христа, јер су по својим особинама безазлене, неагресивне, не хране се месом, па су стога и проглашене чистима и узете да послуже у жртвеном систему. Према томе, ни једна животиња није нечиста у моралном погледу, јер су све животиње невине. Извесне су проглашене таквима због својих одлика да би послужиле одређеној сврси. У препотопном жртвеном систему и послепотопном све до Синаја, приносиле су се све врсте чистих животиња на жртву. (в.1 Мој. 4:4; 8:20) Изгледа као да се није гледало која ће од чистих животиња бити принета, али пошто у Библији немамо извештај о томе не треба нагађати.

Постоји једна занимљивост у вези 1 Мој.11 где је дата класификација чистих и нечистих животиња и по чему их можемо разликовати. Наиме, коњ је проглашен нечистом животињом и многи се чуде и питају зашто? Кажу, па он је у хигијенском смислу веома чиста животиња, а и биљојед је. Да, али његова крв је пуна адреналина и веома је поносна и страствена животиња, те као такав није подесан да понесе симболику о којој смо мало пре причали и зато је највероватније проглашен за нечисту животињу.

Следећу важну ствар коју морамо да решимо је питање да ли је закон о чистим и нечистим животињама здравствени или обредни? Према адвентистичком учењу то је искључиво здравствени закон. Ја се не бих могао сложити са тим. Јер, ако је нешто у вези исхране библијски закон онда је то оно што пише у 1 Мој.1:29. То што у том стиху пише је у складу и са анатомијом и са физиологијом и са биологијом човека. Све остало у вези исхране људи је последица одређених околности. Подела животиња на чисте и нечисте је очигледно учињена са одређеном сврхом, а та сврха је церемонијалне природе, те и сам закон о разлици чистих и нечистих животиња припада обредном закону.

Овај закључак је веома важан за хришћане, јер ми сматрамо да је Исус Христос остварио обредни закон и да стога он више није на снази. То практично значи да хришћани могу да једну све врсте меса. У Еванђељу по Марку 7,19: стоји овако: „јер му не улази у срце, него у утробу, и одлази у нужник?” Тако је сва јела прогласио чистима.” „(НС) Дакле, нећемо бити спасени ако не једемо рецимо свињетину, а нећемо бити ни изгубљени ако је једемо, јер то није критеријум спасења, рекло би се према наведеном стиху.

Ми се не оправдавамо држањем било којег закона него вером у Божијег Сина. Наравно, морални принципи нису укинати, они важе и важиће заувек. У том смислу би требало јасно видети у чему је разлика између моралних и обредних заповести? Код моралних заповести немамо типологију. Не постоји неки будући пророчки догађај у коме ће та заповест наћи своје испуњење и престати да постоји. Насупрот томе у обредним заповестима имамо симболику и догађај на који указује.

Узмимо као пример четврту заповест Декалога:

„Држи дан одмора и светкуј га, као што ти је заповиједио Господ Бог твој.” (5. Мојсијева 5,12), „Шест дана ради и свршуј све послове своје.” (5. Мојсијева 5,13) „А седми је дан одмор Господу Богу твојему; немој радити никакав посао ни ти ни син твој ни кћи твоја ни слуга твој ни слушкиња твоја, ни во твој ни магарац твој, нити које живинче твоје, ни дошљак који је код тебе, да би се одморио слуга твој и слушкиња твоја као и ти.” (5. Мојсијева 5,14) „И памти да си био роб у земљи мисирској, и Господ Бог твој изведе те оданде руком крепком и мишицом подигнутом. Зато ти је Господ Бог твој заповедио да светкујеш дан одмора.” (5. Мојсијева 5,15)

У тој заповести видимо симболику која је потврђена у Јеврејима посланици апостола Павла, па да га цитирамо: 4 Јер је негде за седми дан рекао овако: "И почину Бог у седми дан од свих дела својих", 5а на овом месту опет: "Неће ући у мир мој!" 6 Како,

дакле, неки имају да уђу у њега, а они који су први чули радосни глас, не уђоше због непослушности, 7 то опет одређује један дан, једно "данас", кад у Давиду говори по толиком времену, као што јеречено: "Данас, ако чујете глас његов, немојте да вам одрвени срце ваше ". 8 Јер да их је Исус (Навин) довео у мир, не би потом говорио за други дан. 9 Остаје, дакле, још суботни одмор народу Божјем. 10 Јер, који је ушао у мир његов, и он почива од деласвојих, као и Бог од својих. 11 Трудимо се, дакле, да уђемо у тај мир, да нико не падне због исте непослушности.

Дакле, субота је била симбол духовног починка у Богу. Не би било на одмет за нашу анализу да упоредимо Шабат са неком од годишњих Субота. Рецимо са Јом Кипуром. Шта им је заједничко? Обе заповести су начињене на временској подлози или да кажем на временском носачу. Једна је седмицна субота, а друга годишња. Дакле једнако се и називају и обе припадају категорији празника. Ако имају толико заједничких карактеристика зар није онда логично да припадају истој категорији закона? (в. 3 Мој.23) Након остварења типологије тих Божијих заповести, остају дани да постоје, што је разумљиво.

Функција тих празника је испуњена те према томе за оне који су прихватили Христа нема срхе да их светкују.

Да се сада вратимо мало уназад па да ово до чега смо дошли применимо на закон о чистим и нечистим животињама. Једењем чистих врста животиња ми смо признавали да су оне симбол Исуса Христа који ће доћи и када је Он дошао сенка је нашла своју стварност. Тип је нашао свој прототип. И сада ако ми и даље тврдимо да је закон о чистим и нечистим животињама на снази онда не признајемо дело које је Божији Син остварио. Наравно, нас нико не тера да једемо месо у опште. Можемо ми да будемо и вегетаријанци ту нема никаквих проблема. Чак је то и пожељно, јер је у здравственом смислу безбедније, али грех је учити да се други не могу спасити ако једу месо од животиња које су у Старом Завету биле проглашене нечистима. Када је Исус рекао Јеврејима оно да ништа не погани човека сто му улази у уста него оно сто излази, његови ученици то нису разумели па им је он морао накнадно да објашњава. Изгледа да они ни после тога нису ту ствар разумели како треба па је морао Бог да са једном упечатљивом визијом коју је дао Петру једном за свагда објасни питање у вези чистих и нечистих јела. Наиме, да је Бог учинио да су и нечисте животиње и пагани постали чисти. (в. Марко 7:15-23; Дела 10:11-16)

На крају овог поглавља о библијској исхрани и о разлици чистих и нечистих животиња треба навести стихове из Светог Писма на које се заговорници учења да је

тај закон здравствене па самим тим и моралне природе, те да се његовим не вршењем не можемо спасити.

Ево тих стихова: „Народу, који ме једнако гневи у очи, који приноси жртве у вртовима и кади на опекама; ” (Исаија 65,3) „Који седе код гробова и ноћују у пећинама, једу месо свињеће и супа им је нечиста у судовима; ” (Исаија 65,4) „Јер, гле, Господ ће доћи с огњем, и кола ће му бити као вихор, да излије гнев свој у јарости и претњу у пламену огњеном.” (Исаија 66,15 „Јер ће Господ судити огњем и мачем својим сваком телу, и много ће бити побијених од Господа.” (Исаија 66,16) „Који се освештавају и који се очишћају у вртовима један за другим јавно, који једу месо свињеће и ствари гадне и мише, сви ће изгинути, вели Господ.” (Исаија 66,17) „А ја знам дела њихова и мисли њихове, и доћи ће време, те ћу сабрати све народе и језике, и доћи ће и видеће славу моју.” (Исаија 66,18) Ово што говори пророк Исаија, а мислим да то свако може да јасно разуме, односи се на припаднике Јеврејског народа који су се одметнули од Бога и кренули да врше верске обреде међу којима и такве који укључују једење свињетине. Господ их упозорава да ће им судити због тога. Када ће се то десити? Када буде дошао у сили и слави. Дакле, припадници Јеврејског народа ће васкрснути, а међу њима ће бити и они који су кршили прописе о чистој и нечистој храни не зато што су можда били гладни, него вршећи паганске обреде који су подразумевали једење нечистих врста меса, њима ће због тога бити суђено. Мислим да је јасно да се то не односи на хришћане, јер у хришћанској ери тај закон није на снази.

Заблуда адвентизма долази из следећег поимања категорије чисто/нечисто. Цитат који следи је из његових кругова.

” Постоје две категорије термина чисто / нечисто а то су:

1. Обредна чистоћа / нечистоћа – то је стање пролазног карактера које је било у директној функцији церемонијалног закона а било је резултат неке спољашње појаве (болест, сексуални односи, месечни циклус, порађај итд)! Веома је битно запазити да је ово стање било различито третирано у сваком конкретном случају нечистоће тако да је процес "чишћења" различито трајао и различито се спроводио. Када је неко био обредно нечист онда је то повлачило уздржавање од неке уобичајене праксе свакидашњег живота и то је трајало све док се не би десило очишћење! Након тога живот продужава уобичајеним током! Ова категорија термина чисто / нечисто била је на снази све док је био на снази и церемонијални закон а када је он испуњен – онда је све то било сувишно и непотребно!

2. Класификација животиња чисто / нечисто у функцију људске исхране Ова је класификација непроменљивог карактера јер је дефинисана типичним спољашњим одликама свих живих створења осим човека!!! Ово би се стање могло променити једино уколико би досло до физичке промене свих врста у смислу да би свиња рецимо почела преживати или ако би зец добио раздвојена копита! Не кажем да је ово немогуће него само кажем да је потребна директна Божија интервенција и тек онда би свиња преживала, зец би добио копита а ми бисмо их без икаквих дилема стављали на ражањ!

Али, док се то не деси, свиња је и даље нечиста, јер не прежива, а исто важи и за зеца јер нема раздвојена копита!”

А ко је одредио те две категорије термина чисто / нечисто? По ком основу? Где у Библији налазимо покриће за то? То је теорија која никакве библијске подршке нема. Ја ћу сада показати да су те две ствари недељиве, тј. да подела животиња такође припада обредном закону.

У Мојсијевом Закону имамо две врсте правила: она за најтеже преступе за које је предвиђена смртна казна и она за правила која третирају лакше преступе, али не предвиђају неку посебну казну него само очишћење крвном жртвом:

” Кажи синовима Израиљевим, и реци: Ако ко згреши нехотице и учини штогод што је Господ забранио да се не чини,” (3.Мојсијева 4, 2) „Ако свештеник помазани згреши, те буде на грех народу, нека за грех свој који је учинио принесе теле здраво Господу на жртву за грех.” (3.Мојсијева 4,3)” Ако ли ко из простог народа згреши нехотице, и учини

штогод што је Господ забранио да се не чини, те скриви,” (3. Мојсијева 4,27) „Кад дозна за грех свој, који је учинио, тада нека доведе на жртву јаре женско здраво за грех, који је учинио.” (3. Мојсијева 4,28)

Према томе, ако би неки Јеврејин нехотично појео штогод нечисто није била предвиђена смртна казна што значи да је морао само да принесе теле за грех. Из овога је јасно, дакле, да је подела животиња била део церемонијалног закона, а онај који би појео нешто нечисто је био, обредно нечист док се не би очистио крвном жртвом.

Каже се у горњем цитату који сам поставио: „Ово би се стање могло променити једино уколико би дошло до физичке промене свих врста у смислу да би свиња рецимо почела преживати или ако би зец добио раздвојена копита! Ту се јављају две нелогичности.

Прва, да ли то значи примера ради да је крв од менструације постала чиста? Како? Променила хемијски састав? Друга нелогичност је нешто сложенија. У савршеном

Божјем свету пре пада у грех постојали су зечеви и свиње, зар не? И логично је да су и тада зечеви имали шапе, а да свиње и тада нису преживале, јер немамо у Библији назнаке да је дошло до некакве еволуције животиња након пада у грех у смислу да су настајале нове врсте, већ се колико нам је познато променио пробавни тракт код извесних животиња и вероватно низ других особина. Ако би следили логику адвентизма, испада да су и тада ове животиње биле нечисте, што уопште није могуће, јер када је Бог створио животиње рекао је: „И створи Бог звери земаљске по врстама њиховим, и стоку по врстама њеним, и све ситне животиње на земљи по врстама њиховим. И виде Бог да је добро.” (Постанак 1,25)

Према томе, животиње тада нису биле нечисте ни у ком смислу речи.

” А свим дивљим животињама земаљским и свим створењима која лете по небесима и свим живим душама што се мичу по земљи дао сам за храну све зелено биље. И било је тако.” (Постање 1:30)

Трећа фаза истраживања Писма

Након три преломне тачке у историји човечанства, прамајчиног греха Адама и Еве, Каиновог убиство брата и недозвољеног мешања Синова Божијих са кћерима човечијим, са драматичним последицама које су након тога наступиле, уследила је четврта преломна тачка. То је био покушај тадашњег света да се супростави Божијим плановима о равномерном насељавању читаве планете. Извештај о томе се налази у 11 поглављу Прве Мојсијеве и Шолим га је често читао и размишљао о свему томе. Нема сумње, да и ово четврто проклетство које се манифестовало разбијањем јединственог језика је не мали губитак за свет и његову комуникацију. Како би било дивно да сви народи говоре истим језиком. Разумевање међу људима би било неупоредиво лакше и садржајније, нажалост свет није био свестан и захвалан на том великом дару Неба. Тај благослов је изгубљен и ми сада да би разумели припаднике других народа морамо да учимо њихове језике који су често веома различити од нашег, јер се народи међу собом разликују и по начину размишљања. Шолим је сматрао да је најлепше причати а посебно о Богу на језику на коме човек мисли.

Са догађајима у вези Вавилонске куле завршавају се првих 11 поглавља 1 Мојсијеве књиге. Тај одломак је према многим угледним теолозима темељ Светог Писма и Шолим је сматрао да ако тај део проучи добро да ће му све остало бити јасно као сунце. Међутим, преварио се. Читајући даље Библију наилазио је на веома тешка места за разумевање. Запазио је да загонетност постаје све већа што је дубље продирао у Библијски текст.

У већ помињаном 11 поглављу се наводи рођење Евера од кога потиче Абрахам, праотац Јевреја. Од тада па на даље пажња Светог Писма ће бити усредсређена на Јеврејски народ. И Шолим ту код првих читања није наилазио на неке велике проблеме у разумевању штива. Међутим касније, када је прешао на читање Новог Завета, појавила су се бројна и тешка питања која су вапила за одговорима, али се показало да је докучивање тих одговора веома тешка ствар и да су веома мали изгледи да се до њих дође. Шолим је проблематику вере свео на питање праве вероисповести. На основу којих критеријума пронаћи истинску веру, а све остало одбацити као религијско смеће. Кружио је дуго по разним црквама, надајући се да ће открити ту једину праву која носи Христово учење и у којој куца срце хришћанства. Понекад би помислио да је свака деноминација настала из Исусовог учења и да су оне све Његове те да није ни битно којој цркви човек припада. Посматрајући религијску стварност видео је јасно да

хришћанство није јединствено, али да нису ни друге вере јединствене. Најодвратнија ствар коју је запазио била је та да су се све цркве претвориле у корпорације.

Свака од њих има доктрину коју доказује Светим Писмом, а тумачења има као зрна песка на морској обали. Разумео је да су сва та тумачења проузрокована интересима појединих група. На пример, једна група људи унутар неке деноминације има извешан мотив да изгради посебну деноминацију и она креће да формулише неку своју доктрину која ће бити специфична у односу на све друге као што рецимо неко предузеће избацује на тржиште нови производ који мора бити другачији од предходног или другачији од производа других предузећа из исте бранше са циљем да га успешно пласира на тржишту. Дакле, закључио је Шолим, да би се у томе успело мораш имати „робу” , а свака роба има свог купца. У том послу, најтежи проблем је како ту новостворену доктрину презентовати другим људима тако да се она доживи као наук који је потпуно у складу са Писмом, јер је оно основни документ хришћанске вере од којег се полази и који је наш духовни оријентир.

Да би се то постигло често је потребно извести велику интелектуалну гимнастику и силовање библијског текста, јер је потребно теолошки оправдати одређено учење да би људи „прогутали” сервирану доктрину иначе од пројекта нема ништа. Како се то ради практично? Разни начини колају али неколико метода су најзаступљенији. Први, и можда најпопуларнији је извртање значења речи у Светом Писму. Други је манипулација преводима. Трећи је увођење доктрина које нису изведене из Библије. И четврта метода која се Шолиму учинила посебно перфидном је тумачење када се један део неког библијског текста и то посебно када се ради о пророчанству, тумачи симболички, а други део дословно, да би се библијски текст довео у склад са унапред створеним гледиштем. У ту сврху се често уводе помоћни изрази којих нема у самој Библији као што су рецимо „духовни израел” или „тројство” који више одмажу него што појашњавају смисао. Шолим је често наводио један пример из Откривења за такву врсту манипулације текстом Библије. Ради се о 7 поглављу у коме се наводи идентитет 144 000. Многи, а посебно адвентисти и Јеховини сведоци се отимају у доказивању да су то управо они. У погледу самог броја 144 000, први допуштају и симболично и дословно разумевање па како ко жели нека тумачи, а што се тиче других, ту постоји извесна ригидност у интерпретацији, јер кажу да је тај број дослован, али да се односи искључиво на њихове припаднике и то само на оне који су достојни да уђу у тај број, док остали припадају „великом мноштву” које ће, по њиховом учењу, живети на земљи, а не на небу. Према томе, по учењу „Куле стражаре” ради се о двама групацијама

спасених, а по Адвентистима о једној те истој групацији, јер кажу Јован није видео ту групу него је само чуо њихов број, а када се окренуо да је погледа видео је мноштво које нико није могао да изброји.

Причао је Шолим да је слушао предавање извесног адвентистичког професора који је управо користио тај метод силовања библијског текста. Радило се о тумачењу последњих седам зала. Рекао је отприлике овако: „браћо и сестре, ја вам предлажем да прва четири зла тумачимо доловно, а преостала три симболички.”

Шта рећи на то осим да се ради о ненаучном методу тумачења Светог Писма. Вратимо се на утврђивање идентитета 144 000. Да ми не бисмо шпекулисали које гледиште је исправно пустимо нека само Писмо каже своје. Зато ћу цитирати цело поглавље и још неке друге стихове који такође говоре о 144 000 или су у вези са њима.

Откривење 7,1 „И потом видех четири анђела где стоје на четири угла земље, и држе четири ветра земаљска, да не душе ветар на земљу, ни на море, ни на икако дрво. Откривење 7,2 „И видјех другог анђела гдје се пење од истока сунчаног, који имаше печат Бога живог; и повика гласом великим на четири анђела којима бјеше дано да кваре земљу и море, говорећи: Откривење 7,3 „Не кварите ни земље, ни мора, ни дрвета, докле запечатим слуге Бога нашег на челима њиховима. Откривење 7,4 „И чух број запечаћенијех, сто и четрдесет и четири хиљаде запечаћенијех од свију колена синова Израиљевих; Откривење 7,5 „Од колена Јудиног 12.000 запечаћенијех; од колена Рувимова 12.000 запечаћенијех; од колена Гадовога 12.000 запечаћенијех; Откривење 7,6 „Од колена Асирова 12.000 запечаћенијех; од колена Нефталимовог 12.000 запечаћенијех; од колена Манасијиног 12.000 запечаћенијех; Откривење 7,7 „Од колена Симеунова 12.000 запечаћенијех; од колена Левијева 12.000 запечаћенијех; од колена Исахаровог 12.000 запечаћенијех; Откривење 7,8 „Од колена Завулонова 12.000 запечаћенијех; од колена Јосифова 12.000 запечаћенијех; од колена Венијаминава 12.000 запечаћенијех. Откривење 7,9 „Потом видјех, и гле, народ многи, којег не може нико избројати, од свакога језика и колена и народа и племена, стајаше пред престолом и пред јагњетом, обучен у хаљине беле, и палме у рукама њиховима. Откривење 7,10 „И повикаше гласом великим говорећи: Спасење Богу нашем, који седи на престолу, и јагњету.

„И сви анђели стајаху око престола и старешине и четири животиње, и падоше на лице пред престолом, и поклонише се Богу.” (Откривење 7,11) „Говорећи: амин; благослов и слава и премудрост и хвала и част и сила и јачина Богу нашем ва век века. Амин.” (Откривење 7,12) „И одговори један од старешина говорећи ми: ови обучени у

беле хаљине ко су, и откуда дођоше?” (Откривење 7,13) „И рекох му: господару! ти знаш. И рече ми: ово су који дођоше од невоље велике, и опраше хаљине своје и убелише хаљине своје у крви Јагњетовој.” (Откривење 7,14) „За то су пред престолом Божијим, и служе му дан и ноћ у цркви његовој; и онај што седи на престолу уселиће се у њих.” (Откривење 7,15) „Више неће огладнети, и неће на њих пасти сунце, нити икаква врућина.” (Откривење 7,16) „Јер јагње, које је насред пријестола, пашће их, и упутиће их на изворе живе воде; и Бог ће отрти сваку сузу од очију њихових.” (Откривење 7,17) „И видјех, и гле, јагње стајаше на гори Сионовој, и с њим сто и четрдесет и четири хиљаде, који имаху име оца његова написано на челима својима.” (Откривење 14,1) „И чух глас с неба као глас вода многих, и као глас грома великог; и чух глас гудача који гуђаху у гусле своје.” (Откривење 14,2)

„И певаху као нову песму пред престолом и пред четири животиње и пред старешинама: и нико не могаше научити пјесне, осим оних сто и четрдесет и четири хиљаде који су откупљени са земље.” (Откривење 14,3) „Ово су који се не опоганише са женама, јер су дјевственици, они иду за јагњетом куд год оно пође. Ови су купљени од људи, првенци Богу и јагњету.” (Откривење 14,4) „И у њиховим устима не нађе се превара, јер су без мане пред престолом Божијим.” (Откривење 14,5)

„Говорим дакле: еда ли Бог одбаци народ свој? Боже сачувај! Јер сам и ја Израиљац од семена Авраамова од колена Венијамина.” (Римљанима 11,1) „Не одбаци Бог народа свог, који напред позна. Или не знате шта говори писмо за Илију како се тужи Богу на Израиља говорећи:” (Римљанима 11,2) „Господе! пророке твоје побише и олтаре твоје раскопаше, а ја остах један и траже душу моју да је изваде.” (Римљанима 11,3) „А шта му говори Божји одговор? Оставих себи седам хиљада људи који не преклонише колена пред Ваалом.” (Римљанима 11,4) „Тако дакле и у садашње време остатак би по избору благодати.” (Римљанима 11,5) „Ако ли је по благодати, онда није од дела, јер благодат већ не би била благодат; ако ли је од дела није више благодат, јер дело већ не би било дело.” (Римљанима 11,6) „Шта дакле? Шта искаше Израиљ оно не доби; а избор доби; остали пак заслијепише.” (Римљанима 11,7) „Као што је написано: даде им Бог духа неосјетљивог, очи да не виде, и уши да не чују до самога данашњег дана.” (Римљанима 11,8) „И Давид говори: да буде трпеза њихова замка и гвожђа, и саблазан и плата њима;” (Римљанима 11,8) „Да се њихове очи заслепе да не виде, и леђа њихова једнако да су погнута.” (Римљанима 11,10) „Говорим дакле: еда ли се спотакоше да падну? Боже сачувај! Него је њихова погрјешка спасење незнабошцима, да би се и они раздражили.” (Римљанима 11,11) „А кад је погрјешка њихова богатство

свету и штета њихова богатство незнабошцима, а камо ли да се испуне?” (Римљанима 11,12) „Јер вама говорим незнабошцима; јер, будући да сам ја апостол незнабожаца, хоћу да хвалим своју службу;” (Римљанима 11,13) „Не бих ли како раздражио свој род, и спасао кога од њих.” (Римљанима 11,14) „Јер кад је одмет њихов примирење свету, шта би било примљење, осим живот из мртвих?” (Римљанима 11,15) „Ако је квасац свет, то је и тесто; и ако је корен свет, то су и гране.” (Римљанима 11,16) „Ако ли се неке од грана одломише, и ти, који си дивља маслина, прицепио си се на њих, и постао си заједничар у корену и у масти од маслине;” (Римљанима 11,17) „Не хвали се гранама; ако ли се пак хвалиш, не носиш ти корена него корен тебе.” (Римљанима 11,18) „А рећи ћеш: одломише се гране да се ја прицепим.” (Римљанима 11,19) „Добро! невјерством одломише се, а ти вером стојиш; не поноси се, него се бој.” (Римљанима 11,20) „Јер кад Бог рођених грана не поштеде, да и тебе како не непоштеди.” (Римљанима 11,21)

„Гледај дакле доброту и непоштеђење Божије: непоштеђење на онима што отпадоше, а на себи доброту Божију, ако останеш у доброти; ако ли пак не, и ти ћеш бити отсјечен.” (Римљанима 11,22)

„А и они, ако не остану у неверству, прицијепиће се; јер их је Бог кадар опет прицепити.” (Римљанима 11,23) „Јер кад си ти отсјечен од рођене маслине, и прицепио се на нерођену питому маслину; а камо ли ови који ће се прицепити на рођену своју маслину!” (Римљанима 11,24) „Јер вам, браћо, нећу затајити тајне ове (да не будете поносити), слепота Израилу паде у дијел докле не уђе незнабожаца колико треба.” (Римљанима 11,25) „И тако ће се спасти сав Израил, као што је написано: доћи ће од Сиона Избавитељ и одвратиће безбожност од Јакова.” (Римљанима 11,26) „И ово им је мој завет кад отнем њихове грехе.” (Римљанима 11,27) „По јеванђељу, дакле, непријатељи су вас ради; а по избору љубазни су отаца ради.” (Римљанима 11,28) „Јер се Бог неће раскајати за своје дарове и звање.” (Римљанима 11,29) „Јер као и ви што се некад супроћасте Богу а сад бисте помиловани њиховога ради супроћења,” (Римљанима 11,30) „Тако и они сад не хтеше да верују вашег ради помиловања да би и они били помиловани.” (Римљанима 11,31) Јер Бог затвори све у неверство, да све помилује.” (Римљанима 11,32) „О дубино богатства и премудрости и разума Божијега! како су неиспитљиви његови судови и неистражљиви његови путеви!” (Римљанима 11,33) „Јер ко позна ум Господњи?” (Римљанима 11,34) „Или ко му би саветник? Или ко му напред даде што, да му се врати?” (Римљанима 11,35) „Јер је од њега и кроз њега и у њему све. Њему слава вавијек.” (Римљанима 11,36) Амин.

Има адвентиста који кажу да ће се Израелци на крају времена спасити као појединци. Међутим, то никада и није било доведено у питање. Они су се од почетка и спасавали само као појединци. Али Павле у 11 поглављу посланице Римљанима каже да ће се сав Израел спасити као народ, нигде не наглашава да ће то бити спасавање само појединих припадника тога народа.

Шолим је заузео став да је број 144 000 симболичан, јер је он производ бројева 12 пута 12 пута 1000 који су такође у Светом Писму на другим местима употребљени и у симболичком смислу, а да идентитет групације о којој је реч у 7 поглављу Откривења није симболичан него дослован то јест да се ради о припадницима Израелског народа. Међутим, у самом Откривењу ни један број као број није дат у симболичком смислу, због тога је тешко имати коначан став по том питању. Све у свему Шолим је закључио да термин „израел” има неколико значења. Сама реч би се описно могла превести као „онај који се бори са Богом.” То је пре свега име трећег јеврејски патријарха Јакова. Затим тај израз такође означава цео јеврејски народ. И на послетку тим изразом се означавају сви они без обзира на генетско порекло, који испуњавају извесне услове. Заправо прави Израелци су они који задовољавају карактеристике тројце патријараха Аврама, Исака и Јакова.

Да верују као Аврам, да имају искуство новорођења као Исак, и да буду истрајни у вери до краја као Јаков. У таквим случајевима када реч има више значења једино нам контекст и интертекстуална анализа може показати које је значење употребљено у конкретном стиху.

Шема

Настављајући са студиозним истраживањем Библије, Шолим је открио да се њен кључни стих налази у 5 Мојсијевој 6:4. Он гласи овако: „Чуј, Израиљу: Господ је Бог наш једини Господ.” Можда и није потребно нагласити, јер је то опште позната чињеница, да се Јеврејска вера разликовала од вера свих других народа пре свега управо по томе што су они веровали у једног Бога који је невидљив као чиста мисао, недокучив, необјашњив и неописив и који је изван времена и простора и материје. Народи су у почетку имали исправну спознају о Створитељу. То знање је пренето преко Ноја. Међутим, желели су да имају своје богове у кућама, да их гледају, додирују и носе са собом куда су год ишли и зато су почели да обожавају творевину уместо Творца. Јехова или Јахве, у нашем језику се користе оба изговора, је лично име за библијског Бога који је у почетку створио универзум и у њему наш сунчев систем. У 1 Мојсијевој 1:14 стоји следеће: „Потом рече Бог: нека буду видела на своду небеском, да дијеле дан и ноћ, да буду знаци временима и данима и годинама;” На хебрејском се за израз „времена” користи реч „моед.” Та реч означава посебна времена или празнике па тако у неким преводима Библије и стоји. Ево рецимо како Јерусалимска Библија тај стих преводи: „И рече Бог: "Нека буду свјетлила на своду небеском, да луче дан од ноћи, да буду знаци благоданима, данима и годинама,” А погледајмо и превод Института за хебрејски језик: „Затим Бог рече: "Нека на небеском своду буду извори светлости да деле дан од ноћи, и да служе као знакови за посебна времена, дане и године.” (Постанак 1,14)

Шолим се поново запитао: ако је Бог небеска тела поставио да буду знаци и празницима, а не само данима и годинама, да ли то онда значи да су исти постојали и пре Мојсија, па и пре Адамовог пада или је пак Господ само резервисао временске знаке за празнике које ће касније, после Адамовог пада, успоставити, јер је видео унапред шта ће се дешавати? Али сада је требало дати одговор на питање, који су то празници били пре прагреха. Видео је сасвим јасно да је Бог поставио све потребне објекте на небу да би човек посматрајући и изучавајући и мерећи њихова кретања могао да начини један прецизан календар.

У Светом Писму имамо дефиницију дана и ноћи и да они заједно чине један циклус што се види по томе јер у (1 Мој. 1:5) стоји, након што је протекло прво вече и прво јутро „дан један” , а не „дан први” као што то многи погрешно преводе. Човечанству је затим остало да дефинише остале јединице времена као што су месец и година и

видимо да су они то и учинили обзиром да се наводе године живота појединих патријараха пре свега Адама, јер стоји да је поживео 930 година. А видимо и то да су годину поделили на месеце. (в. 1 Мој.7:11). Осим тога, Бог им је дао и четврту јединицу времена, мању од месеца, а већу од дана, седмицу дана, јер је за 6 дана створио небо и земљу, а седмог дан је престао да ствара. И тај седми дан је благословио и посветио.

Шолим је осетио да се у том благосиљању и посвећивању седмог дана крије важна истина за човека коју је требало пажњиво размотрити. Наиме, дајући седмицу дана као јединицу времена која почиње првим даном, који ми на нашем језику зовемо недеља, а завршава се седмим даном, коју зовемо субота, Господ је увео континуирани седмични циклус који ће доћи непромењен све до наших дана. Према томе, три ствари је Бог успоставио уводећи четврту временску јединицу: 1) седмицу дана, која није одређена неком астрономском појавом, али је индиректно одређена кретањем земље око своје осе, пошто је то скуп који чине дани. Има учењака који сматрају да је седмица одређена месечевим менама, мађутим временски размак између две мене није тачно седам дана. 2) континуирани седмични циклус, дакле временски одсек који ће се непрекидно понављати од тада па надаље у будућности. (в. 1 Мој.8:10,12), и 3) Знак за главни празник.

Шолим се посебно сконцентрисао да разуме природу празника седмог дана или Сабата како је касније у време Мојсија назван тај дан. Дакле, на самом почетку Библије открили смо постојање једног временског знака који је био благословљен и посвећен. Али се онда наметнуло питање како дан односно извешан временски интервал може да буде благословљен? Бог је благословио одређено време, али шта је време? Неки научници кажу да време не постоји. Да је то што ми називамо временом у ствари људска фикција. Та питања су веома збуњивала Шолима и он је могао само да тумара од теорије до теорије у нади да ће једнога дана решити енигму седмога дана. Међу мислиоцима углавном постоје два гледишта у вези тога шта благослов седмог дана подразумева или значи. Једни кажу отприлике ово: тога дана читав свемир боље функционише него што функционише осталим данима. Други пак тврде да ако тога дана не раде то јест контемплирају тада примају од Бога посебне благослове као награду.

Било како било, библијски знак за празник број један је идентификован. Али у (1 Мој. 1:14) стоји „празници”, дакле има их више. Но пре тога треба да потражимо одговор на питање шта значи то да је седми дан посвећен? Неки од нас своја дела посвећују другим људима, али када Бог нешто посвећује шта то значи или представља? Да ли је Он седми дан посветио нама или некоме другом? Шолим је након дугог размишљања

закључио да се човек у почетку није физички ни умно замарао као што је то случај сада, јер у (1 Мојсијевој 2:15) стоји да је Бог сместио човека у Еденски врт „да га ради и да га чува.” Дакле, не пише и да се одмара. Али ако је тако било, а очигледно јесте, онда се поставља питање, шта се тога дана прослављало у Еденском врту? Наравно ово важи само уколико је тај празник био уведен већ пре пада у грех. У Светом Писму немамо експлицитан податак о томе. Адам и Ева су имали контакте са Богом свакога дана. (в. 1 Мој.3:8)

Али, пошто је реч о празнику, а празник се приређује за већи збор, то значи да је тога дана сазиван сабор небеских и људских бића, јер је седми дан спомен дан на стварање планете земље и прилика када треба одати захвалност Богу за тај чин. Наша планета је рођена на седми дан, тај дан је рођендан наше планете и то је једноставна чињеница.

Јако је занимљива појава да извесне деноминације које инсистирају на светковању суботе, јер сматрају да је то неопходан услов за спасење, а истичу да је то важно и због тога јер се ради, као што сам мало пре навео, о рођендану наше планете, док истовремено се гнушају на прослављање рођендана које чине људи, тврдећи при томе да се ради о паганском обичају, а овде је реч о прослављању рођендана једног небеско тела, али на то нису гадљиви. Међутим, и даље нисмо одговорили на питање за шта је седми дан посвећен? Одговор на то питање је мало сложенији и проналазимо га у каснијим текстовима Писма. У 1 Мојсијевој 3:19 читамо да ће Адам са знојем лица својега јести хлеб докле се не врати у земљу од које је узет. Одатле можемо да изведемо поуздан закључак да је након побуне уследила драматична промена, јер не само да је први човек постао земљорадник што пре пада није био, а то се види на основу Прве Мојсијеве 2:5, него му је од тада и сам процес рада причињавао терет и муку. Упознао је замор тела и духа. Ту слабост није имао раније те је институција седмог дана за њега постала веома значајна и неопходна, јер му је пружала преко потребан одмор који га је освежавао. Сада смо се веома приближили одговору на горе постављено питање. Зато идемо у 2 Мојсијеву 16:22 јер је у том стиху први пут у Писму „седми дан” назван „шабат” , што на хебрејском значи „одмор” или „спокој.” (види још и 1 Мој.16:26) Након тога видимо да је шабат” уврштен у Декалог као четврто Божије казивање. (в.1 Мој.20:8-11)

У том Божијем говору се наводи и разлог због чега је Бог благословио и посветио управо суботу, а не неки други дан. Наиме, због тога што је Бог за 6 дословних дана створио небо и земљу, а седмога дана је починуо. Стога Његов народ треба да светкује

тај дан опонашајући Створитеља то јест да 6 дана ради, а седмог да се одмара. Још један корак и ту смо.

У 5 Мој.5:15 се наводи разлог због којег је Бог заповедио да се светкује дан одмора. Према томе, као што смо управо видели, 2 Мој.20 каже због чега је субота благословљена и посвећена, а 5 Мојсијева 5 наводи због чега је Бог заповедио да се она светкује. Овај тренутак је јако важан и стога не би смели никако да ствар погрешно схватимо. Све до тада седми дан је имао функцију везану за процес рада и представљао је срећан завршетак тога процеса који се манифестовао одмором као и функцију спомен дана на стварање наше планете. Међутим, овде Бог изводи свој народ из Египта да би тај народ могао да светкује дан одмора, јер тамо није могао пошто је био у ропству. Тада Бог седмом дану даје једну важну симболику, духовно значење. Наиме, Бог Јевреје није само желео да их ослободи физичког ропства већ да их ослободи пре свега од робовања греху. Та слобода биће постигнута вером у Исуса Христа и Његову Мисију.

Према томе, „сабат” је указивао на спокој у Богу кроз веру у Сина Божијег. И када је Син Човечији дошао и спровео Мисију, то јест остварио оно што је указивало на Њега у Закону и Пророцима, та функција „шабата” је престала да важи, али је шабат као дан наставио да постоји и даље као и остали дани, јер они имају календарску вредност као јединице времена. Ту треба поново бити јако пажљив, јер функција Закона никада и није била да се човек вршењем добрих дела оправда пред Богом.

Закон нас води према Христу, а оправдавамо се вером у Сина Човечијег. Када поверујемо у нас улази Свети Дух који нас оспособљава да чинимо добра дела са правим побудама. Е сад, да се вратимо мало назад. Неки истраживачи оспоравају да „шабат” спада у категорију типолоских празника. Они кажу да је то искључиво морална заповест па стога није указивала на Христа те према томе важи и дан данас, а важиће и у вечности. Чак тврде да је и од вечности, што се директно коси са Исусовом изјавом да је субота створена ради човека, а не човек ради суботе. (в. Јеванђеље по Марку 2:27) Њихов најјачи „доказ” је претпоставка да и четврта заповест Декалога мора бити морална, јер се налази на каменим плочама међу осталих девет заповести које су евидентно моралног карактера, а из због тога што их је Бог исписао својим прстом. Они сматрају да Господ није смео да испише ни једну једину заповест типолошког карактера на каменим плочама, што је претпоставка без основе. Моралне заповести нису светковине, оне се не остварују него се врше. Према томе, не остварују се да би потом биле укинуте.

Шолим је дошао до закључка да гледиште о моралној природи шабата није утемељено на Светом Писму, што никако не значи да та заповест није морална. Као доказ да је „сабат” типолоска заповест наводио је 3 Мој. 23, где је седмична субота постављена као први празник, празник предводник, поред осталих 7 годишњих празника, који се по њој такође називају суботама. Сада бих цитирао један пост који је Шолим нашао на једном интернет форуму јер мислим да је пригодан: „Као и сами празници, Субота је постојала пре Мојсијевог закона. Она је била посвећена Господу још пре него што је преко Мојсија дао Свој закон у Старом завету! Када је дошао Мојсијев закон са својим уредбама о приношењу жртава и понуда у јелу и пићу, те жртве и понуде су постављене привремено – до Христа! Неке су се одржавале свакодневно, неке само седмичном Суботом, а неке сваког првог дана у месецу. Било је и жртава које су се приносиле на сваки свети празник у години. Али добро обратите пажњу на чињеницу да где год налазимо жртве и понуде у јелу и пићу које су установљене на свете празнике, налазимо да су везане и за седмичну Суботу. Поглавље у Мојсијевом закону, у коме су жртве и понуде додате годишњим празничним данима, додаје их и седмичном празнику (Шабату). Стога се аргумент да жртве укидају свете празнике једнако односи и на Суботу! Ако је по том аргументу укинута једно, онда мора бити укинута и друго. Жртве у Старом завету представљају прототип Христове жртве.

Оне су уведене са Мојсијевим законом са којим су и нестале. Али, дани у које су се приносиле те жртве нису никакав прототип Христове жртве, нити су дошли са Мојсијевим законом, као што са њим нису ни нестали!” Сада треба на основу Писма идентификовати временске знаке за остале празнике?

Један од њих је појава танког месечевог српа на небу који означава почетак сваког месеца и поводом тог знака празник који се назива Младина. Зашто је овај празник био уведен? Шта се у вези њега прослављало? Одговор на то питање потражимо у 5 Мојсијевој 33.14. Требало је захваљивљати Богу на благословима који долазе од тог небеског тела које је најближе земљи. Ја празник Младине видим као симбол Исуса Христа који осветљава таму људског живота.

Шолим је заузео став да у почетку пре Адамовог и Евиног греха, премда су сви знаци за благодане постојали, Бог није тражио да они само у одређене дане захваљују Јехови на датим благословима, они су то могли да чине кад год су хтели. Међутим, након пада наших прародитеља Бог је искористио одређене васионске знаке да поводом њих начини празнике који ће имати одређену духовну сврху. Ти празници ће понети

типолошко значење које ће указивати на појаву Исуса Христа и на Његову мисију спасења човечанства. Следећи празници би могли да буду везани за обе равнодневице, краткодневицу и дугодневицу. Међутим, ту постоји једна недоумица, јер не знамо поуздано каква је астрономска ситуација била пре и непосредно после Великог Потопа. За нас данас четири дана у години су важни. Ти дани представљају почетке годишњих доба, а то су циклуси у природи. Па тако у пролеће пристиже јечам, у лето пшеница, а у јесен воће и стога треба захвалити Богу на тим благословима који долазе од земље. Да би се све то још боље разумело потребно је изучавати и паганске религије па чак и сатанистичке. Можда ће се неко упитати зашто? Зато што су те криве религије сачувале у својој традицији зрневља истине које истраживачу могу помоћи да дође до комплетнијих података о правој вери. Не треба се плашити од таквих проучавања у смислу да нас то може одвести тамо где не треба да идемо, јер не заборавите „медени” су много опаснији по саму истину, него ови који отворено заговарају зло и убијају тело, али душу не могу убити. А што се тиче празника, као илустрацију могу навести једну организацију која се зове „Међународне вештице.” Ево како је неко описује: „Међународне вештице имају своје прописе и своју Свету књигу – "Књигу сенки". Основа заједнице је кавен. Вођа кавена је обично жена, која носи титулу краљице вјештица. Код иницијације "жртва" је симболична, мало крви новопримљеног члана секте, коју потом сви пију. Али, понекад, чланови секте или њихови непријатељи су истинске жртве вештичарских ритуала. Педесетих година овог века, дошло је до наглог бујања и популаризације квазипаганских култова, чије је заједничко име вика или вичкрафт, што би се могло превести као вештичарство или култ вештица. Припадници те секте тврде да је вика "спој русоовског враћања природи, паганизма, пансексуализма, розенкројцеровских ритуала, психопатског и садомазохистичког пражњења".

Основа заједнице је кавен, који броји 13 особа оба пола. Ако је вођа мушкарац – он носи титулу магнуса или ворлока. Осталих 12 чланова су вештице или вешци, а понекад кажу да су "свештеници велике Богиње". Највиши ранг у том култу је – велика свештеница или велики свештеник, који председавају скуповима већег броја кавена.

Ритуали нагих људи

Скупови се одржавају током њихових празника, поводом обе равнодневице, дугодневице, краткодневице, те Валпургијске ноћи (30. априла), Халовена (31. октобра), Свећњака (9. фебруара) и Ламаса (2. августа). Скупови, који се називају сабат,

почињу, по правилу, церемонијом "причешћа" – хлебом и вином, а завршавају се општом оргијом, уз ритуалну копулацију великог свештеника или свештенице са неким од чланова кавена. Ритуал се одвија унутар магијског круга. Користи се монотона музика која, по изјавама неких чланова, стресно утиче на присутне као и опојни напици са неком од халуциногених дрога. Сви чланови кавена су том приликом наги, јер "одећа спутава добре вибрације". Приликом иницијације новог члана неретко се користе садистичка мучења јер, по њима, "мучење чисти дух и тело кандидата"!...

Деведесетих година, ажурношћу органа безбедности у ВЈ, откривен је један од чланова Међународних вештица, који је дошао из иностранства да у нашој земљи одслужи редовни војни рок. По његовим тврдњама, Међународне вештице основане су 1980. године у Индији. Оснивач је извесни Енглец који живи у Индији, под именом Оскар. Ова секта је била прави модни хит деведесетих у Европи и САД, а у последње време и у Југославији, због слушања техно музике на сеансама и конзумирања дроге – екстази.

Зато су називи појединачних огранака те секте прилагођени "Тецхно хард цоре, као на пример: "психијатрија", "лудница", "екстаза", итд. Мање групе, од 30 до 100 чланова, које чине основне форме окупљања, понекад имају ограничења за пријем чланова, тако што не примају млађе од 18. ни старије од 35 година. На тај начин се стварају генерацијски компактне групе, што је добар предуслов и за јачи осећај сродности, културне, социјалне и верске припадности тој заједници. Један члан секте служи као "човек за везу", који једини, осим лидера, зна где треба да се одржи следећи састанак. Састају се искључиво средом, петком и суботом, а омиљена места окупљања су им гробља, на којима се изводе обреди од 24:00 до 06:00 сати ујутро, као и дискотеке у којима се слуша техно музика.

Састанци на гробљу

Када се састанак одржава на гробљу, обично се приноси "жртва", најчешће животиња, која се ритуално убија посебним бодежом, чија се дршка завршава полумесецом – паганским симболом Богиње – Мајке (за разлику од вештица, сатанисти користе обредни нож чија се дршка завршава мртвачком главом).

Код иницијације "жртва" је симболична, узима се мало крви новопримљеног члана секте, коју потом сви пију. Али, понекад, чланови секте или њихови непријатељи су истинске жртве вештичарских ритуала.

О томе шта ће бити предмет жртвовања суверено одлучује "свештеник". Он на ритуал долази обучен у црну одећу, или огртач са капуљачом на чијем рукаву су, извезена или одштампана, обележја секте – бели голуб и спирала. Бели голуб у окултизму симболише духовност, а спирала је графички израз Соломоновог чаробног штапа, односно змије, тј. гнозе (сознања). Поред тога, сваки члан може имати индивидуална обележја, као што су тетовирани слепи миш (моћ), ритуални бодеш (знак ватре), црна ружа (мистицизам), обрнути пентаграм (знак Сатане), мртвачка глава са укрштеним костима (знак бесмртности), глава човека дуге косе која лепрша према левој страни (симбол слободе), итд. Ти тетовирани симболи се обично могу наћи изнад леве подлактице, на левој страни груди, па чак и на полном органу.

Свештеник на ритуалу, уз помоћ помагача, дели дрогу и уз пратњу психоделичне музике (у којој доминирају бубњеви) наговештава почетак жртвовања. Затим подиже жртву увис (ако је животиња или дете) да је сви виде и обраћа се члановима секте, који за њим понављају молитву, која обавезно садржи следећу фразу: "Ми који смо на Земљи, чекамо да идемо горе, да летимо на небесима и да будемо слободни." Крв преклане жртве пије се из истог пехара, а сама жртва приноси идолу.

Идол је прилагођен савременим условима и представља металну конструкцију, висине око 1,5 метра, која се поставља на један од гробова и не разликује се много од било којег футуристичког дела архитектуре који представља женски принцип, тј. богињу са три пара дојки. На врху тог модерничког идола налази се лампа која светли, и она представља светло гнозе, која ће их одвести на небо. За време ритуала слуша се музика која се емитује уназад.

Данашњи чаробњаци и вештице све мање призивају традиционалне духове и демоне да им помогну, а уместо чаробних напитака – ту су халуциногена средства уместо враџбина и амајлија – биотехничке направе, а уместо мантри користи се психоделична музика. Све се, рекло би се, променило – само су циљеви вештица остали исти."

Из цитираног текста можемо видети да и „Међународне вештице” имају празнике поводом обе равнодневице, дугодневице и тако даље, као и да своје скупове називају сабатима исто као што то раде рецимо Јудаисти и Адвентисти. И заиста ми доста тога проналазимо и у Библији. Наравно не са таквим садржајем као код наведене организације, али очито да су употребљени исти временски оријентирани знаци.

Кључно питање у вези библијских празника укључујући и седмичну суботу је следеће: да ли хришћани треба да их светкују или не? Шолим је на то веома тешко

питање одговорио делимично негативно, јер није имао коначан став у погледу седмичне суботе. Она је за њега остала стална енигма, али је ипак саветовао да се држи.

Већи део хришћана сматра да нису у обавези да светкују празнике којих има заједно са суботом укупно осам. Доказе за то проналазе у Посланици Галатима, у Посланици Римљанима и у Посланици Колошанима. Навешћу стихове из све три посланице који се односе на то питање:

„А сад познавши Бога, и још познати бивши од Бога, како се враћате опет на слабе и рђаве стихије, којима опет изнова хоћете да служите? Галатима 4,10 Гледате на дане и месеце, и времена и године. Галатима 4,11 Бојим се за вас да се не будем узалуд трудио око вас.” (Галатима 4,9)

„Тако један разликује дан од дана, а други држи све дане да су једнаки: сваки да буде уверен за своју мисао. Римљанима 14,6 Који разликује дане, Господу разликује; и који не разликује дана, Господу не разликује. Који једе, Господу једе: јер хвали Бога; и који не једе, Господу не једе, и хвали Бога.” (Римљанима 14,5)

„Да вас дакле нико не осуђује за јело или за пиће, или за какав празник, или за младине, или за суботе;” (Колошанима 2,16)

Овај задњи стих називају „ахиловом петом” адвентизма. Међутим, није искључена могућност да је апостол Павле када је то написао мислио на церемонијалне суботе, а не на седмичну, која је краљица међу празницима и која је записана у Декалогу.

Неко ће на ове стихове одговорити са примедбом да се они односе на празнике из многобожачког верког календара, а не Јеврејског, јер су те посланице упућене хришћанима из многобоштва. Да то је истина, али ми смо горе показали да су и незнабошци користили исте астрономске појаве (знаке на небу) за конституисање својих празника као што је то и у Библији учињено. Нагласили смо такође да су ти празници код незнабожаца изопачени и самим тим лишени библијске типологије. У стиховима које сам навео апостол Павле осуђује обожавање знакова који су везани за кретање небеских тела.

Ми грешимо ако обожавамо те знаке, јер нису они Бог већ је Бог онај који их је створио. А не требамо ни да их светкујемо јер је њихова сврха испуњена од стране Исуса Христа.

У адвентистичкој литератури пише да је церемонијални закон уведен одмах након Адамовог пада у грех. Библија указује да је то могуће. Ако је заиста било тако онда излази да све церемоније које су уведене не од Мојсија на овамо него од сагрешења Адама на овамо су остварене од стране Исуса Христа и самим тим стављене ван снаге.

Јер, често се од стране неких теолога може чути да је на пример, закон о чистим и нечистим јелима још на снази, јер је тај закон од пре Мојсија, јер су људи још пре потопа познавали разлику између чистих и нечистих животиња што се може доказати на основу извештаја у 1 Мојсијевој 7. Међутим, ту није проблем од када тај закон датира, пошто се то јасно може утврдити на основу Библије, него је ту проблем одредити да ли је тај закон здравствене природе или церемонијалне. И у зависности како су на то питање одговорили теолози су заузели један или други став.

Да ли треба јести месо и које врсте меса за Адама и Еву пре пада је било депласирано питање, јер су они били биљоједи. Да ли су људи након пада јели меса, вероватно јесу. Ако је обредни систем био уведен одмах након побуне морали су бар ритуално да једу месо, али само од чистих животиња. Они који нису призивали име Божије, вероватно су јели и нечисте животиње. Међутим, потпуно је без значаја да ли је тај закон уведен за време Мојсија или пре њега, у погледу тога да ли важи и сада или не, битно је само да је уведен после појаве греха на земљи и то је моћан доказ да се ради о обредном закону. Животиње се разликују по својим особинама и одликама и није свака врста подесна да буде употребљена као симбол жртве Исуса Христа. Наравно, ми нисмо створени да једемо месо и то је за нас неприродна храна па самим тим и нездрава, али стицајем околности ми смо можда принуђени да једемо и ту храну. Према томе, не ради се о здравственом закону ни у ком случају, али стоји чињеница да су животиње које су набројане у 3 Мојсијевој 11 као нечисте у здравственом погледу мање безбедне.

Вратимо се сада на главну тему овог поглавља, а то је Израелска Шема. Као што је познато готово све хришћанске цркве научавају доктрину о Тројству. Иако међу тријадолозима има извесних разлика али углавном сви се слажу да се Бог састоји од три Ентитета: Оца, Сина и Светога Духа. Ово учење је било непознато у првом веку хришћанства. Оно се почело развијати у другом веку а попримило је данашњи облик у четвртном веку на васељенском сабору у Никеји 325. и на васељенском сабору у Халкидону 451. Оно што је карактеристично за то учење јесте да нико од великих теолога до сада није успео логиком да објасни како се то Бог састоји од три особе, а да је ипак то један Бог. Како три у један односно један у три, остала је загонетка све до данас. Свесни ове потешкоће многи су прибегли спекулацији па су рекли да је то мистерија која се не може разумети.

Шолим је годинама веровао у доктрину о Тројству. Међутим, једнога дана наишао је на изванредан интернет сајт који је заступао библијски монотеизам. Након читања понуђене литературе осведочио се да је доктрина о тројству небиблијска и да је такво

учење једно од највећих превара у историји цркве уведена од стране хришћанских вођа. Све до тада за Шолима је читање Библије било веома иритантно, јер му је изледала крцата контрадикцијама, али је није напуштао због вере да се у њој ипак крије благо истине. Оног тренутка када је схватио да је учињен огроман напор од стране официјеле цркве да се уведе једно учење о Богу које нема утемељење у Светом Писму, пред њим се отворило ново светло и он је од тада постао унитарни монотеиста. Када се то десило, одједном су све контрадикције које су стално излазиле пред њим када би читао Библију, нестале. Ја ћу овде изложити главне библијске аргументе у прилог унитарног монотеизма. Па да кренемо.

Као што сам већ учинио на почетку овог поглавља, поново ћу цитирати по мени најважнији стих у Староме Завету, то је чувена јеврејска Шема: „Чуј, Израилу: Господ је Бог наш једини Господ.” (5 Мојсијевој 6:4.)

Исус је био Јеврејин, он је васпитаван од малих ногу да нема другог Бога осим Једног Јединог. Сам Христос је веровао да је Бог у нумеричком смислу један. Он је то учење потврдио као тачно када га је један књижевник упитао која је највећа заповест? Ево шта Он каже у вези тога:

„А Исус одговори му: Прва је заповест од свих: чуј Израилу, Господ је Бог наш Господ једини;” (Марко 12,29) „И љуби Господа Бога својега свим срцем својим и свом душом својом и свијем умом својим и свом снагом својом. Ово је прва заповијест.” (Марко 12,30) „И друга је као и ова: љуби ближњега својега као самога себе. Друге заповијести веће од овијех нема.” (Марко 12,31) „И рече му књижевник: добро, учитељу! право си казао да је један Бог, и нема другог осим њега;” (Марко 12,32) „И љубити га свим срцем и свијем разумом и свом душом и свом снагом, и љубити ближњега као самога себе, веће је од свију жртава и прилога.” (Марко 12,33) „А Исус видевши како паметно одговори рече му: нијеси далеко од царства Божијега. И нико више не смијаше да га запита.” (Марко 12,34)

Тријадолози тврде да је Исус Бог Син, и да је имао дословну преегзистенцију то јест да је као особа био са Богом и да је био једнак Богу од вечности, и да се када се навршило време инкарнирао и постао људско биће. Као доказ наводе Еванђеље по Јовану 1:1.

” У почетку бјеше ријеч, и ријеч бјеше у Бога, и Бог бјеше ријеч.” (Јован 1,1-Превод В. Карацића)

Неки друге верзије Библије другачије преводе овај стих. Погледајмо рецимо превод Нови Свет: „У почетку је била Реч, и Реч је била код Бога, и Реч је била бог.” Верска

организација која себе назива „Јеховини сведоци” стих у Јовану 1:1 тумачи на следећи начин. Нека ми читалац не замери што ћу овде то њихово гледиште да представим у парафразираном облику.

Објашњавају претходно наведени стих овако: Запазимо да у овом задњем преводу је употребљена именица „бог” са малим почетним словом. Вероватно се питате зашто? Зато што људи који су радили на том преводу су логично закључили да неко ко је код неке друге особе не може бити исто што и та друга особа. Сагласно томе, противречио би претходном реченичном делу, у ком се каже да Реч беше код Бога, ако би се последњи део Јована 1,1 преводио тако као да гласи Бог у апсолутном смислу речи то јест да је реч о Свемогућем Богу. Једина омашка тог превода наведеног стиха је погрешан ред рећи задњег дела реченице. Наиме, у грчком рукопису стоји најпре именица „бог” па онда именица „реч.” Теолози који су извукли закључак да Јован 1:1 доказује да је Исус Бог повезују тај стих са 14 истог поглавља, где стоји да је „реч” постала тело. То је једини стих у Библији на коме су засновали учење о инкарнацији Бога. Међутим, да ли ови стихови подржавају такво научавање?

Када би први стих Јовановог пролога значио то што теолози троичари кажу да значи онда би он гласио овако: „У почетку беше Син, и Син беше са Богом и Бог беше Син,” али ми видимо да тако не стоји него је уместо именице „Син” употребљена именица на грчком „логос.” Зашто је употребљен тај израз? Еванђеље по Јовану је било намењено Александриским хришћанима који су били под утицајем грчких филозофа стоичара. Њима је појам „логоса” био веома познат и Јован га користи да би им приближио Исуса Христа то јест да би га они разумели и прихватили. Наиме, у њиховој филозофији „логос” је биће које се налази између Бога и људи, нека врста средињског бића које премешћује јаз између Бога и људи. Али Јован не даје том појму значење које оно има у грчкој филозофији него му даје значење које та реч има у јеврејској теологији односно у Танаху.

Ако је тако а ја верујем да јесте, онда то значи да је Исус Христос, Божији Син који је био у Божијим мислима и плановима од вечности. Да, али шта је Божија мисао.? Да ли је она по суштини иста као наша мисао? Одговор на то питање нико не зна. Бог је створио универзум имајући Њега као централну мисао. Месија је заправо разлог Божијег стварања свемира. Он је та мудрост за коју Стари Завет каже да је била са Богом. Међутим, телози су под утицајем паганске науке од Христа, Божијег Сина, Господа Месију, начинили Бога, Сина, „другог Бога” и тиме увели идолопоклонство, јер су учили да се Бог, за кога су говорили де је један, јер нису могли рећи два или три,

пошто би то био очигледан политеизам, рекли да се састоји од три Особе, од Бога Оца, Бога Сина и Бога Светога Духа, а да је то ипак један Бог. Ту науку нико на свету не може да разуме, јер је лишена логике. Ето то би било неко гледиште по питању доктрине о Тројству наведене верске групације.

Ортодоксија захтева од људи да верују у ту доктрину као у најважније учење хришћанства. Ако неко напусти веровање да се Бог састоји од три Особе, институционална црква таквог више и не сматра за хришћанина. Но за сваког човека је од судбоносне важности да утврди какво је било Христово учење по том питању. Ја овде нећу улазити у неку дубокоумну студију о томе каква је природа Бога, јер је то недокучива тајна. Потрудићу се само да изнесем јасне доказе из Светога Писма који недвосмислено показују ко је био Исус Христос и каква је била Његова Мисија?

Након две хиљаде година хришћанства многи људи се још увек питају: „Исусе, ко си ти?” И управо се један такав наслов појавио у Француској штампи. Традиционалне цркве су толико много порадиле на томе да замагле људима суштину Еванђеља да су чак покушали и саму Библију да измене у том правцу. На пример, истраживачима Светог Писма је позната тзв. Јованова запета. То је био покушај да се у Библију унесе текст који би експлицитно доказао да она учи доктрину о Тројству.

Ради се о 1 Јовановој 5:6-8. Упоредимо тај одломак у два превода. „Ово је Исус Христос што дође водом и крвљу и Духом, не само водом него водом и крвљу; и Дух је који сведочи, јер је Дух истина,” 1. Јованова 5,6 „Јер је троје што сведочи на небу: Отац, Реч, и свети Дух; и ово је троје једно.” 1. Јованова 5,7 „И троје је што сведочи на земљи: дух, и вода, и крв; и троје је заједно.” (1. Јованова 5,8 Превод В. Карацић)

6 Он је тај који је дошао водом, и крвљу, и Духом, Исус Христос; не само водом него водом и крвљу; и Дух је тај што сведочи, јер Дух је истина. 7 Јер је троје који сведоче: 8 Дух и вода и крв, и ово троје сведоче једно. (Превео Е. Чарнић)

Видите ли секвенцу која је убачена? Она се не налази у најстаријим преписима Библије. Шта рећи након овога? Сме ли човек да ради такве ствари? Погледајмо шта о томе каже Свето Писмо?

„Ништа не додајте к речи коју вам ја заповедам, нити одузмите од ње, да бисте сачували заповести Господа Бога свог које вам ја заповедам.” (5. Мојсијева 4,2) „Све су речи Божије чисте; он је штит онима који се уздају у њ.” (Прице Соломунове 30,5) „Ништа не додај к речима Његовим, да те не укори и не нађеш се лажа.” (Прице Соломунове 30,6) „Јер сведочим свакоме који чује речи пророштва књиге ове; ако ко дометне овоме, Бог ће наметнути на њега зла написана у књизи овој;” (Откривење

22,18) „И ако ко одузме од речи књиге пророштва овога, Бог ће одузети његов део од књиге живота, и од града светог, и од онога што је написано у књизи овој.” (Откривење 22,19)

Међутим, не залећите се, јер постоје стари латински преводи који имају „Јованову завету” . Шта ако се једнога дана пронађе рукопис старији од досад најстаријег који је такође има. Заузети коначан став о било чему је крајње опасно.

Дакле, изгледа да институционална црква није презала ни од чега само да прогура своје идеје. Шта је она у ствари желела да овим радњама постигне? Да би то објаснили морамо се вратити у време када је доктрина о Тројству настала, а то је период Римске Империје од 2 -5 века. Историчарима је познато да у том царству Јевреји нису били на добром гласи, владало је снажно антијеврејско расположење и црква се уплашила за своју егзистенцију будући да је сматрана једном од фракција јеврејске вере. Стога су се хришћански мислиоци бацили на посао да пером покажу и докажу да хришћанство није исто што и јудаизам. То удањавање од јеврејства је ишло толико далеко да је створена доктрина о тројству која негира Јеврејску Шему. Видели смо да је Шема највећа заповест у Закону коју је сам Исус потврдио и она је стога највећа истина дата човечанству. Напуштајући библијски монотеизам црква је отишла у тотални отпад. Али, да ли је службена црва заиста увођењем догме о Светом Тројству постала политеистична? Почастили су, како каже један учењак, Сина, али су обешчестили Оца. Да ли је то истина? У једно сам сигуран. Није добро чак ни истину подупирати лажима. Свака таква подршка је контрапродуктивна.

Ћидапоп је сматрао да је православна интерпретација тројичности Бога адекватна концепту који налазимо у Светом Писму. Као што је познато, у Библији се на много места наводи тријада: Отац, Син и Свети Дух. На основу тога црквени оци су дали елегантно тумачење да је Божија суштина недокучива и стога створена бића не улазе у однос са њом. Бог се не може чак ни дефинисати зато што се сам појам Бога односи на Његову везу са творевином, а не на тајну Његове трансцендентне суштине. Он је Креатор васионе, али творевина није од његове суштине. Термини теологије посматрају, дакле, однос између нас и Бога, а не између нас и Његове суштине. Зато осим Бога и творевине не постоји ништа друго, јер је Он бесконачан. Неегзистенција или ништавило, као сам од себе постојећи ентитет, нема постојање у Њему. Створена твар па самим тим и човек не могу бити лишени егзистенције, сем од Бога. Бог као ипостас не меша се са човеком, као што ни душа није истоветна са Богом, него су они два субјекта, сједињена у љубави и благодати. Сматрам да су се црквени оци

послужили парадоксом да би на упечатљив начин предочили чињеницу о несазнатљивости Бескочног, што је био уобичајени начин мислећих људи у древним временима када год би се суочили са нечим што се није могло људским умом схватити. Три који су један, односно један који су три. Признаћете, звучи парадоксално зар не?

Ко је Исус Христос или на јеврејском Јехошуа Машијах? Он је најчешће себе називао Сином Човечијим. Нема потребе да овде наводимо све стихове где се тај израз јавља, то може свако да провери у својим Библијама. Има их поприлично. Но ипак ћемо навести једно: Лука 6,5 И рече им: син је човечији господар и од суботе. У другим приликама назвао је себе Сином Божијим. Погледајмо један такав пример: Јован 10,36 Како ви говорите ономе којега отац посвети и посла на свет: хулу говориш, што рекох: ја сам Син Божји?

Од стране анђела је назван „Христос Господ” : „Јер вам се данас роди спас, који је Христос Господ, у граду Давидову.” (Лука 2,11) И на само једном месту је назван „богом” са потпуном сигурношћу, мада и ту постоје опречна мишљења да ли тај стих баш тако треба превести? Остали могући случајеви у којима се Исус назива Богом су сумњиви из граматичких, текстуалних, контекстуалних, интерпунктских или ситаксичких разлога. То једно једино место је следећи стих: „А сину: престо је твој, Боже, ва век века; палица је правде палица царства твога.” (Јеврејима 1,8) „Омиљела ти је правда, и омрзао си на безакоње: тога ради помаза те, Боже, Бог твој уљем радости већма од другова твојијех.” (Јеврејима 1,9) Треба знати да у време када је писана Библија и краљеве су називали боговима. Међутим, у мало пре наведеном стиху та реч је употребљена у апсолутном смислу.

Морамо дозволити да реч „бог” има и друго значење, јер библијски писци тај појам нису користили у смислу у којем га ми данас користимо. На пример, ми у Светом Писму имамо случај где се сотона назива „Богом” овога света.

У (Јовану 10:34) наилазимо на множину "богови." Испитивање контекста ће нам открити да Исус о израелским вођама говори као о "боговима". Зашто су они названи „боговима” ? Очигледно зато што су они представници Бога, преко којих се Бог обраћа овом свету, па им је стога дата узвишена титула (Пс. 82: 6). Сада бих поставио неколико стихова у којима Христос прави јасну разлику између себе и Бога Оца, што је према неким доказ да Исус није Бог у апсолутном смислу речи. „А ово је живот вечни да познају тебе јединога истинога Бога, и кога си послао Исуса Христа.” (Јован 17,3) „Како ви можете веровати кад примате славу један од другог, а славе која је од

јединога Бога не тражите? (Јован 5,44) „Да се не плаши срце ваше, верујте Бога, и мене верујте.” (Јован 14,1)

Ево још два пасуса који изгледа као да необориво кажу да је само Отац Бог и праве разлику између Христа и Бога. Написао их је апостол Павле. „А за јело идолских жртава, знамо да идол није ништа на свету, и да нема другога Бога осим јединога.” (1. Коринћанима 8,4) „Јер ако и има који се богови зову, или на небу или на земљи, као што има много богова и много господа:(1. Коринћанима 8,5) „Али ми имамо само једнога Бога оца, од којег је све, и ми у њему, и једног Господа Исуса Христа, кроз којег је све, и ми кроз њ.” (1. Коринћанима 8,6) „Једно тело, један дух, као што сте и позвани у једном наду звања својег.” (Ефесцима 4,4) „Један Господ, једна вјера, једно крштење, (Ефесцима 4,5) „Један Бог и отац свију, који је над свима, и кроз све, и у свима нама.” (Ефесцима 4,6)

Желео бих да прикажем и унитаристичко гледиште којим побијају схватање тројичара о томе да Јован 1:1 недвосмислено указује на то да је Исус Христос по својој природи једнак Богу оцу од вечности. У ту сврху препричаћу један чланак који сам на интернету пронашао. Не постоји утемељен разлог да разумемо да "реч" из Јована 1:1 значи другу божанску особу, пре Исусовог рођења. Тако на пример имамо персонификацију мудрости у Причама 8:22 и Луки 11:49 што не значи да је "она" друга особа. Отац је, и увек ће бити "једини истинити Бог" (17:3), "једини Бог" (5:44). Израз логос ("реч") из старозаветне перспективе је Божја Створитељска активност, Његова моћна животворна наредба путем које су све ствари настале (Пс. 33: 6-12). Божја реч је сила путем које су његове намере спроведене (Иса. 55:11).

Уколико је позајмимо из Новог Завета идентификоваћемо реч са креативном спаситељском поруком, јеванђељем. То значење има у целом Новом Завету (Мат. 13:19; Гал. 6: 6.). "Све је кроз њу постало, и без ње ништа није постало што је постало" (Јован 1:3). У Јовану 1:14 реч се материјализује у стварно људско биће које има божанско порекло кроз своје натприродно зачеће. Од овог тренутка "кад се наврши време" (Гал. 4: 4), Бог се изражава кроз ову креацију, која је слика првобитне креације у Адаму. Исусово зачеће и рођење означавају нову фазу Божјег деловања без преседана у историји. Као други Адам, Исус поставља сцену за цео програм спасења. Он утире пут ка бесмртности. Кроз њега је Божја намера најзад откривена у људском бићу (Јев. 1: 1).

Све ово, међутим, не значи да се Исус одрекао једног живота због другог. То би озбиљно пореметило паралелу са Адамом који је такође био "Син Божји" због директног стварања (Лука 3:38). То би се такође косило са чистим монотеизмом

откривеним кроз Свето Писмо који "се не може покварити" (Јован 10:35). Уместо тога, Бог почиње да нам говори у првом веку н.е. шта је његова последња реч свету (Јев. 1: 1). Управо је претпоставка о вечном Сину та која грубо ремети библијску Шему, доводи у питање монотеизам и угрожава стварну Исусову људскост (1. Јованова 4: 2; 2. Јованова 7). Ово разумевање Исуса у Јеванђељу по Јовану ће довести Јована у складу са осталим апостолима и монотеизам Старог Завета ће остати нетакнут.

Чињенице из црквене историје показују да је неограничени монотеизам Хебрејског Светог Писма ускоро после новозаветних времена напуштен под утицајем страних грчких идеја.

У исто време је заборављен предодређени оквир за месијанство, а са њим и реалност будућег месијанског Царства. Резултат тога су године конфликта, који још није решен, о томе како се већ постојећа друга божанска особа може комбиновати са потпуно људским бићем у једној особи.

Концепт дословне преегзистенцији Месије је страна идеја, део христолошке слагалице који се не уклапа. Без њега се појављује јасна слика Исуса у оквиру хебрејског откривења и апостолских учења. Бог, Отац, остаје једини истинити Бог, онај који је једини Бог (Јован 17: 3; 5:44), а јединство Исуса са његовим Оцем се проналази у јединству улога које има онај који је истинити Син, (Јован 10:36).

Шолим је након сагледавања свих ових аргумената био уверен да је доктрина о Тројству небиблијска и да је треба напустити што је он и учинио преставши да верује у тај концепт Бога срећом на кратко, а онда се поново сврстао међу тројичаре. Било је ту и других доказа ако је то збиља доказ, попут рецимо овог: У нашој стандардној Библији се реч Моногенес преводи као „јединорођени” , али она не значи „јединорођени" већ буквално „јединствен". Стручњаци кажу да је постојала грчка реч са значењем „јединорођени" и то је била реч „моногенетос” . Када се моногенес јавља у Новом завету заједно са ХУИОС – у стиховима Јован 3:16 и 1. Јовановој посланици 4:9 – она значи „јединствени Син. "

На крају овог поглавља које говори о преважном учењу хтео бих да читаоца упутим на сајт Шолима Ћидапопа на којем се налази чланак под називом: „100 библијских аргумената у корист унитаризационе вере” . Сајт се зове „УДАРНА СНАГА ИСТИНЕ” .

Закон, милост, благодат и вера

У овом поглављу које разматра питање односа закона и вере парафразираћу гледиште извесних хришћана које сам нашао на интернету, а које на мене оставља утисак библијске утемељености.

Покајање подразумева обраћење ка Богу. Друга ствар која је као близанац са покајањем, а која је битна за примање Божијег опроштења и спасења, јесте вера. Библија каже да ти је све могуће ако верујеш. Док је био на земљи, Исус Христос је охрабривао људе да имају веру у Бога. Заправо, то је било једно од Његових примарних учења, током целе Његове службе. Имајте веру у Бога. Ми не можемо примити Божије опроштење ако не верујемо.

Не морамо ништа да радимо да бисмо зарадили опроштење. Опроштење је далеко скупље него што би ми могли да сакупимо нашим радом, новцем, било каквим ходочашћем и сличним стварима. Бог нам даје то опроштење бесплатно. Зашто бесплатно? Зато што је оно толико вредно, толико скупо, да никада не бисмо могли довољно да платимо за њега било којим бројем добрих дела.

Вера није толико компликована ствар. Она само подразумева да испружимо своју руку и примимо оно што нам Бог нуди. Библија каже у Ефесцима 2:8 да смо спасени благодаћу кроз веру. То су две важне речи које налазимо у Новом завету: благодат и вера. Значење им је врло једноставно. Благодат је, можемо рећи, испружена Божија рука која нам пружа помоћ, благослове, опроштење и снагу за сваки задатак са којим ћемо се сусрести у животу. То је Божија благодат. Шта је вера? Вера је наша рука која се испружа да узме ту помоћ и те благослове из Божије руке. Ако бих желео да ти дам Библију, ти би морао да испружиш своју руку и узмеш је. То је вера. Када ми Бог у благодати понуди нешто, ја пружим руку своју и узимам то. Бог нас неће приморати ни на шта. Неће нас терати да узмемо нешто што не желимо да примимо. Дао нам је слободу избора. Он не жели неразумне роботе који чине само оно на чега их испрограмираш. Он жели да доносимо одлуке. Када изаберем да верујем, донео сам одлуку. Рекао сам: "Господе, ја верујем да је Христос умро за моје грехе и да је устао из мртвих, и ја га прихватам за мог Господа."

Библија доста говори о сили која се налази у имену нашег Господа Исуса Христа. Нема другог имена на земљи кроз које можемо добити спасење, кроз које можемо

добити опроштење. И ти можеш примити то ако само испружиш своју руку. Другим речима, ако кажеш Господу: "Господе Исусе, ја сам грешник. Желим се обратити од мојих греха. Верујем да си Ти умро за мене и ја те прихватам у свој живот, баш сада!"

То је једноставна молитва. Потребно ти је мање од једне минута да је изговориш, али ако молиш са озбиљношћу, можеш у моменту постати Божије дете. То није чаробна формула. Бог не тражи специфичне речи. Он је баш као отац, који кад слуша своје дете не тражи да му оно понавља одређену формулу и да прича исправним језиком. Њега није брига ни за граматику свог детета. Он слуша те речи као израз жудње дечијег срца. На исти начин, када говориш Богу, Бог слуша твоје срце пре него твоје речи! Исус је рекао ове речи у Јовану 6:37, "који долази к мени нећу га истерати напоље". Није битно ко си ти. Христос није умро само за хришћане. Он је умро за грехе целог света. Библија поставља сва људска бића у исту категорију, које год да су религије – ми смо сви грешници. Нема разлике између овога или онога. Сви смо рођени са истом природом. Библија једнако свима нуди опроштење и она каже: "Христос је умро за све ваше грехе."

Вера је пут којим ми испружамо нашу руку и узимамо све што је Бог обећао за нас у Христу. Има стих у Ефесцима 1:3, који каже: „Бог нас је благословио сваким духовним благословом на небесима у Христу.”

Како то да неки Хришћани више духовно расту од осталих? Разлог је вера. Можемо рећи, Божји благослови су као гозбена јела постављена по целом столу. Али, ако одеш у ресторан где се служи шведски сто, храна је тамо, међутим, нико ти је неће ставити на твоју тацну. Мораш да идем до стола и узети шта желиш. Ако узмеш мало, то је твој избор! Други је напунио своју чинију сваким јелом из сваке посуде. Ти си могао исто учинити, али ниси. Тако је то са многим Хришћанима. Не узимају све што им Бог нуди, и зато остају сиромашни. Вера значи видети ствари које нам Бог даје и узети их. Размислите о обећању које смо управо прочитали у Ефесцима 1:3. То значи, свака ствар коју требамо за наш дух, почевши од опроштења ...

Запамти, опроштење греха је само почетак! То је само полагање темеља за чудесну 'суперграђевину' коју ћемо изградити у долазећим данима! Брисање злих белешки наше прошлости је темељ, уклањање наше кривице, исплата нашег дуга, измиривање старог рачуна почиње са покајањем и вером. Обраћење Богу, решавање погрешних ствари које смо урадили у прошлости, и прихватање Божјег опроштења, бесплатно! Испружимо наше руке и кажемо: "Господе, Ти си ме благословио сваким духовним благословом на небесима у Христу. Желим да их примим! "

То је принцип који налазимо кроз Библију. Читамо у Јеванђељу да су два слепца дошла Исусу, Матеј 9. И кад су та два слепа човека дошла Исусу, питали су га да исцели њихове следе очи. Они су знали да Исус има силу да отвори њихове следе очи, и они су дошли и тражили од Њега да учини то. Исус је желео то да учини за њих, они су такође жудели да приме то. Али Исус их је ипак питао још једно питање: "Јел верујете да Ја могу то да учиним?" То је принцип у свем Божјем раду са нама, Он нас пита то питање.

Рецимо да тражимо опроштај од Њега, то је прва ствар коју ми тражимо. И Господ одговара, 'јел верујеш да ћу ти опростити?' Ако одговориш, 'па, Господе, нисам толико сигуран ...', онда га нећеш добити. Као и ти слепци, о којима често читамо у Матеју 9:27-29. Читамо да су дошли и тражили да им очи буду отворене, и Исус их пита, 'јел верујете да Ја могу то да учиним за вас?' Претпоставимо шта би било да је један од њих одговорио, 'нисам баш сигуран Господе, нисам сигуран да ли ћеш то учинити '. Знате ли шта би се десило? Отишли би даље са још увек слепим очима. Наставили би непромењени. Видите ситуацију овде? Они су желели да им буду отворене очи, Исус је желео да им отвори очи, али још увек нису то добили. Шта је недостајало? Вера. То је све. Зато понекад можеш доћи Господу са великом жељом за нешто, Бог такође може имати велику жељу да ти да то, и можеш рећи, 'ја имам жељу, Бог има жељу, значи да ћу добити то'. Не, нећеш. Постоји још једно питање на које мораш да одговориш; јел верујеш да ће Бог учинити то за тебе? То је питање које читамо у Матеју 9:28! Али они нису одговорили 'нисмо сигурни'. Они су рекли, 'да Господе!' То је смело признање! Да Господе, ми верујемо да можеш то да учиниш! И шта је Исус учинио? Дотакао је њихове очи, и рекао, 'нека вам буде, по вашој вери'. Видите ли то? "Не према вашој жељи, не чак ни према мојој жељи, него према вашој вери!"

Слушај ме сад, пријатељу; да си ти добио од Бога све што си желео, имао би много ствари до сад од Бога. И да си примио од Бога све што је Он желео да ти да, опет, имао би много, много ствари од Њега до сад. Зашто их ниси добио? Бог жели да ти их да, ти желиш да их примиш, а још увек их ниси добио! Шта је разлог? То што кад те Господ пита, 'јел верујеш да ћу ти дати?', Ти одговараш са 'нисам баш сигуран'. И онда Господ одговара теби и каже, 'нека ти буде, не према твојој жељи, не према мојој жељи, него према твојој вери!' То је оно што прави разлику.

Ако видиш како пада киша напољу, и изађеш са малом чашом, друга особа изађе са ведром, трећа особа понесе велики буре. Ко ће имати највише воде кад се врати унутра? Онај са великим буретом. Али не можеш рећи да је њему Бог дао више, или да је Бог

био пристрасан према њему. Не! Ти си изашао напоље са малом чашом! Толико си и добио. Она особа је изашла са буретом, и добила много више. Тако је то, вера је таква.

Божји благослови су ту за свакога, Он нас је благословио сваким духовним благословом на небесима. Али нећете сви примити једнаку количину. То зависи од ваше вере. Кад кажеш, 'Господе, ја верујем да си достојан поверења ...' Знате, вера прославља Бога! Зато је толико важна. Вера прославља Бога, што значи 'Господе, ја верујем да је оно што си рекао истина'. Верујеш да је оно што је Бог рекао у својој Речи истина. Желим да молиш баш сад, затвори очи и кажи ове речи: "Господе Исусе, ја верујем да си умро за мене. Баш сада, Ти ћеш опростити моје грехе! "И ако постоји било која друга потреба у твом животу, кажи то Богу управо сада, и кажи још:" Господе, ја верујем, даћеш ми чак и то! Ја верујем! Амин."

Аутори чланка су навели да вера није компликована ствар. Ја се слажем са тим. Међутим, објашњење разлога зашто неко верује, а други не верује је прилично сложено. Узмимо као пример једну илустрацију. Када сам ишао у основну школу догодило ми се, о чему сам раније писао, да сломим ногу током боравка у болници. И узмимо да сам тај догађај испричао двома непознатим особама које су сале на клупу крај мене у неком парку. Дотичне особе могу да верују или да не верује у то моје казивање. Ако ми једна од њих верује да се заиста тако догодило на основу чега она верује? Па употребиће свој ум. Зар неће помислити у себи: „нема разлога да ме лаже и зато му верујем.” Уколико јој то није довољно можда ће се распитати у болници, па када добије потврду почеће да верује. Ако ми она друга особа пак не верује, такође ће употребити свој ум. Можда ће запазити да се споља ништа не примећује, никакав деформитет, па ће закључити: „овај човек ме фолира, не верујем му.” У оба случаја оне немају коначан доказ, немају чињеницу, догађај нису виделе својим очима. Другим речима оне су на основу неких показатеља стекле овакав или онакав утисак.

Да ли вера захтева умност? Да. Мора се ићи у дубину да би се стекла вера. фарисеји и садукееји су тражили од Исуса да им покаже знак са неба и ево како им је Христос одговорио: „Род зли и курварски тражи знак, и знак неће му се дати осим знака Јоне пророка. И оставивши их отиде.” (Матеј 16,4) Дакле, вера подразумева истраживање, а не тражење да се добије натприродни доказ који ће „угасити” веру и успоставити „голу” чињеницу.

Грех

Израз „грех” се први пут јавља у Светом Писму у 1 Мој. 4:7. Ја овде нећу давати дефиницију греха какву обично можемо читати у теолошкој литератури него ћу једноставно изнети Шолимово појмање те категорије. Прво што је запазио јесте да је могућност сагрешења на овоме свету постојала и пре давања закона у писаном облику на Синају, а то значи да је и сам закон био на снази. Појмови добро и зло су још Адаму и Еви били познати пре сагрешења, а овде у наведеном стиху ми имамо директно повезивање тих категорија са грехом. И видимо да резултат, не чињења добра, води у грех. А сам грех је прекршај неке од моралних заповести. Према томе, први људи су познавали Божије моралне принципе, јер да нису не би били одговорни.

Сада ћу цитирати једно гледиште о греху које ми се веома допада јер мислим да је пробиблијско:

” Библија дели грехе у две категорије: "Греси тела" и "Греси духа." Гријеси тела обично укључују наше апетите који оду ван наше контроле: прељуба, прождрљивост, пијанство. Ово су видљиви греси. С друге стране, греси духа, нису тако видљиви. Они се зову понос, охолост, себичност, самоправедност, критизерство. Ови греси генерално нису тако шарени и упадљиви као греси тела. Они не изазивају много трача, можда зато што је трач такође један од греха духа. Скоро никад нисам чуо да је друштво санкционисало неког због ових греха. Људи у наше време не придају много пажње гресима као што су понос и охолост. Али Исус јесте. Нови Завјет нам даје изненађујуће пуно прича које укључују три особе: грешника тела, грешника духа и Исуса. Тако имамо причу о фарисеју, грешној жени која је помазала Исусове ноге; затим причу о фарисеју и скупљачу пореза; о изгубљеном сину и старијем брату и да, религијским вођама насупрот жене ухваћене у прељуби. У свакој од ових прича, људи који су били криви због греха тела, су схватили да су у великом проблему. Дошли су Исусу и били промењени. С друге стране, људи који су били криви због греха духа, поноса и охолости, су слепи. Они не виде своје стање. Они мисле да је могуће волети Бога и презирати људе. Они су у ствари мислили да су узор духовне зрелости зато што су избегавали грехе тела. Нису били свесни да је њихов грех много опаснији јер је уништио њихову способност да воле. И због тога су гријеси духа најопасни и најдеструктивнији греси од свих.

Ми смо скандализоване гресима тела. Исус је био скандализован гресима духа. Греси тела су лоши, али они су најмање лоши од свих греха. Сва најгора задовољства су

духовна: задовољство да убедим друге да сам у праву, да шефујем, да доминирам ... задовољство моћи или мржње. Јер у мени постоје две ствари, које се надмећу са људским бићем које желим да постанем. То су животињско биће, и ђаволско биће. Ђаволско биће је горе.

Због тога, хладни, самоправедни цепидлака који редовно иде у цркву може да буде много ближи паклу од проститутке. Ја претпостављам да су ови учитељи закона, на почетку свог живота имали љубав према Богу и ближњима. Али временом нешто се догодило. Сво њихово учење о Библији их је испунило поносом. Сви њихови покушаји послушности су их испунили омаловажавањем за оне који су мање посвећени. Сва њихова духовна моћ их је испунила презиром за слабе. Оно што је подмукло у гресима духа је да они који их имају апсолутно нису тога свесни. Са гресима тела ти макар знаш да си забрљао. Са гресима духа, немаш појма.”

Новозаветни обреди

Ови обреди имају своје порекло у старозаветним ритуалним радњама. Наиме, желим рећи да они нису нешто потпуно непознато и неповезано са верском науком и праксом из давних предхришћанских времена.

Крштење

Када је реч о библијском крштењу за које знамо да га треба вршити уроњавањем, јер се за појам крштења користи грчка реч „баптизо” која управо има то значење „ уронити „, „ заронити „, стога се намеће питање који вид загњуривања у воду је исправан? Наиме, запазио сам да нас Православци у Црној Гори, конкретно тако чини митрополит Афилохије Радовић, крштавају уроњавањем према напред, а рецимо адвентисти то чине према назад. Адвентисти свој став оправдавају обичајем у неким културама да се мртви сахрањују положени на леђа. Пошто је крштење симболичко сахрањивање грешног човека у водени гроб и излазак из њега као симбол васкрсења онда кажу они да човека у том положају треба крштавати. Међутим, постоје културе које практикују другачији положај приликом сахрањивања умрлог. Неки народи то чине тако што човека закопају у усправном положају или пак у седећем положају. Неки сматрају да начин уроњавања нема везе са сврхом уроњавања. Јер, да је то битно, писало би у Библији. Све што је битно за спасење човечанства пише у њој. Многи постављају и себи и другима питање да ли је крштење неопходно ради спасења?

Прочитајмо шта о томе каже Библија: Марко 16,15: „И рече им: идите по свему свету и проповједите јеванђеље свакоме створењу.” Марко 16,16: „Који узверује и покрсти се, спашће се; а ко не верује осудиће се.” Међутим, овде је проблем што ти стихови спадају у одломак који се не налази у најстаријој до сада пронађеној Библији. Ипак и поред тога на основу ова два стиха закључујем да сам чин крштења по себи не спасава, то јасно показује задњи део другог стиха „ а ко не верује осудиће се. „ Не каже, „а ко не верује и не покрсти се, осудиће се.” Према томе, неко може да буде крстен, а да не буде спасен. Са друге стране, неки који верују биће спасени иако се стицајем разних околности нису крстили. Један такав пример имамо у Писму: Лука 23,43: „ И рече му Исус: заиста ти кажем: данас ћеш бити са мном у рају.” Није на одмет да прочитамо и ове стихове: Јован 15,7: „Ако останете у мени и речи моје у вама остану, шта год хоћете иштите, и

биће вам.” Јован 15,8: „Тијем ће се отац мој прославити, да род многи родите; и бићете моји ученици.” Ту Исус не помиње крштење!

Из наведеног се јасно види да Христос није стављао фокус на самом чину крштења као ритуалу, него на веровању у Еванђеље. Да верујемо у Добру вест да би нам то веровање променило живот на боље. Следећи стихови показују да неко може бити ученик и пре крштења: Дела апостолска 19,1: „Догоди се пак, кад бјеше Аполос у Коринту, да Павле пролажаше горње земље, и дође у Ефес, и наставши неке ученике” Дела апостолска 19,2: „Рече им: јесте ли примили Духа светог кад сте веровали? А они му рекоше: нијесмо ни чули да има Дух свети” .

Дела апостолска 19,3: „А он им рече: на што се дакле крстите? А они рекоше: на крштење Јованово” . Дела апостолска 19,4: „А Павле рече: Јован крсти крштењем покајања, говорећи народу да верују онога који ће за њим доћи, то јест, Христа Исуса” . Дела апостолска 19,5: „А кад то чуше, крстише се у име Господа Исуса” . Дела апостолска 19,6: „А кад Павле метну руке на њих, сиђе Дух свети на њих, и говораше језике и прорицаху” . Дела апостолска 19,7: „А бијаше људи свега око дванаест.”

Даље, крштавати малу децу (бебе) не треба практиковати, јер оне због незрелости не могу лично да сагреше. Сматрам да ће сва деца која су умрла као мала бити у Краљевству Божијему, јер је Исус рекао: Марко 10,14: „А Исус видевши расрди се и рече им: пустите децу нека долазе к мени, и не браните им; јер је таквих царство Божије.” Лука 18,16: „А Исус дозвавши их рече: пустите децу нека долазе к мени, и не браните им; јер је таквих царство Божије.” Током проучавања адвентизма запазио сам да он стоји на становишту да ће само деца верних родитеља ући у Царство Божије, док неверних неће. Заправо они сматрају да таква деца и ретардиране особе неће ни васкрснути. Имамо ли ми у Библији експлицитну науку о томе? Мислим да немамо. Сви знамо да је Јован Крститељ био велики пророк. Да ли је он био крштен од стране некога из његовог табора? Да ли је неко од дванаест Христових апостола био крштен? Знамо да су неки били крштени од стране Јована пре него што су пришли Исусу.

Крштење применом обе формуле

Прва формула је наведена у четвртом Еванђељу и гласи: Матеј 28,19: „Идите дакле и научите све народе крстећи их ва име оца и сина и светог Духа,” А друга гласи овако: Дела апостолска 2,38: „А Петар им рече: покајте се, и да се крстите сваки од вас у име Исуса Христа за опроштење грехова; и примићете дар светог Духа;” Дела апостолска

10,48: „И заповједи им да се крсте у име Исуса Христа. Тада га молише да остане код њих неколико дана.” Дела апостолска 19,5: „А кад то чуше, крстише се у име Господа Исуса.” И у погледу формуле по којој треба крштавати цркве су се поделиле.

Можда је решење крштавати на оба начина. Ево зашто. Ако је по среди контрадикција треба је сачувати, јер не знамо зашто тако стоји. Ако пак није, него је реч о нашем неразумевању нећемо направити грешку применом обе формуле, јер у том случају нема суштинске важности да ли се крштавамо само у име Исуса Христа или у име Оца, Сина и Светога Духа пошто је то онда исто, будући да је Бог Отац послао Сина да се ми у Његово име крстимо, па се тиме крстимо и у Оца, а кроз Сина и у Духа Светога. Верска пракса треба да одражава фактичко стање у Библији. Колико пута се једна особа може крстити? Једном, приликом уласка у заједницу, али и више пута у случају огрешења када особа која је била екскомуницирана, жели да се прикључи поново.

Причест

Хришћанска заједница треба да практикује дружење око отвореног стола. То је традиција која је дошла од Исуса Христа. Приликом тих окупљања узимала би се еухаристија (Причест, Вечера Господња). У вези са еухаристијом поставља се питање која врста хране и пића би се користила у том обреду? Да би читалац разумео проблематику нека прочита следеће постове на форуму сајта „Ударна снага истине”, а тема носи наслов „артос или азима” Власник странице је, као што је то већ наведено, Шолим Ћидапоп, главни лик овог романа. Дотични је сматрао, да би били симболички и стварно најближи истини ако би се користио бесквасни хлеб (погача) и безалкохолно вино, то јест грожђани сок, у обреду Вечере Господове.

Обред понизности

У православљу постоји такав обред, али га не врше мирјани него само свештена лица. Због тога ћу радије препричати један текст који долази из адвентистичке литературе. Као што је познато адвентисти такође практикују наведени обред.

Драгоцене тренутке сусрета са Господом у симболима који представљају Његово дело за наше спасење налазимо у обредима. По узору на тачност која се захтевала у старозаветним обредима, ми смо дужни да вршимо наредбе Господње на начин који правилно одсликава дух Његовог дела, и величанственост Његове славе. Ми нисмо

остављени без упутстава како приступити обредима. Божје одобравање или негодовање почиваће над нама у односу на то с каквом озбиљношћу спроводимо Његова упутства.

Припрема за велики обред примања вечере Господње почиње обредом понизности. Колико често се овој припреми приступа формално, без испитивања стварног стања срца. Разговори који се пре, па чак и током самог обреда понизности воде, често представљају отров за правилно разумевање дела које Господ за нас чини у овом обреду. Зар благослов не би почивао над нама уколико бисмо се пре прања ногу помолили за брата или сестру пред којима вршимо службу понизности? Формална понизност, ако није праћена правом понизношћу срца нема никакву вредност у Божјим очима. Она може да задовољи човека који не може да види тајне људског срца, и може задобити његово одобравање, али ако изостане Божје одобравање, такав поступак ће представљати проклетство за починитеља. У одабиру особе са којом ћемо вршити обред понизности, често се бирају особе са којима смо у добрим односима, и са којима нисмо имали никаквих размирица.

Тиме се пропушта драгоцену прилику да се пред симболима Христове смрти изађе у помирењу са братом или сестром са којима смо претходно имали потешкоће. Током обреда вечере Господње, а нарочито након њега, важно је задржати у својим мислима сећање на величанствену жртву Онога који је понео на себе грехе света.

Веома често се дешава да се обични разговори започињу већ приликом излаза са места састанка, што показује да се неки људи задовољавају поштовањем форме, а не стварним значењем обреда којем су присуствовали. Дубок утисак који треба да остави мисао о умирућем Спаситељу не оставља траг на њиховом уму, и они пропуштају да приме благослов којим би њихова душа могла бити оплемењена.

У обреду молитве за болесне и миропомазања које следи, налазимо откривење Божје милости према нашем палом роду. Овај обред се готово више и не користи у многим срединама, што је жалостан знак недостатка вере у Божјем народу. Иако се, нема сумње, често изричу молитве за болесне, оне су ретко праћене испуњавањем упутства које нам је дато у Божјој речи. О, нека би јача вера и боља побожност красила Божји народ!

Конечно, у обреду крштења, налазимо ону предивну истину о умирању своме "ја" и васкрсавању у нов живот у Исусу Христу. Али колико њих се прима који нису умрли греху и који својом необраћеношћу представљају проклетство за цркву, који вуку остатак народа Божјег у неверство, грех и пропаст, при чему имају помоћ необраћених

које су, приликом доласка, већ затекли у цркви. У настојању да се обезбеди довољан број крштених за одређени период, занемарују се бројни надахнути савети који се тичу услова који крштеници треба да задовоље. Приликом припреме крштеника снижавају се мерила и одбацују установљени принципи, а нови број крштених верника даје утисак о расту и напретку цркве, док у стварности Божја црква прима људе који нису сједињени са Христом. Драги читаоци, потражимо Господа, потражимо Његова упутства, уложимо постојане напоре да их спроведемо и благослов од Бога пратиће наше напоре, а Његово одобравање обележиће наше животно дело.

Господња вечера

Симболи Господњег дома су једноставни и лаки за разумевање, и истине које они представљају имају за нас најдубље значење.

Христос је стајао на месту преласка између два система, и њихова два велика празника. Он, неокаљано Јагње Божје, припремао се да преда самог себе као жртву за грех, да би на тај начин окончао систем типова и церемонија које су четири хиљаде година указивале на његову смрт. Док је јео Пасху са својим ученицима, успоставио је на том месту службу која треба да буде знак сећања на Његову велику жртву. Јеврејски национални одмор требало је да се заувек укине.

Служба коју је Христос успоставио треба да се одржава од стране Његових следбеника у свим земљама и генерацијама.

Пасха је успостављена као знак сећања за избављење Израиља из Египатског ропства. Бог је наредио, када деца буду питала за значење овог обреда, да се историја понавља из године у годину.

На тај начин предивно избављење је требало да се држи у свежем сећању у свим умовима. Обред Господње вечере дат је у знак сећања на велико избављење, које је резултат Христове смрти. Овај обред треба да се одржава док год Он не буде дошао по други пут у својој сили и слави. То је средство којим се Његово велико дело за нас држи свежим у нашим умовима.

Христов пример забрањује искључивање из Господње вечере. Јавни грех, истина, искључује кривца. То Свети Дух јасно учи (1. Коринћанима 5:11). Али, осим овога, нико не сме да изриче суд. Бог није препустио људима да одлуче ко ће учествовати у оваквим приликама. Јер ко може да чита срца? Ко може да разликује кукољ од жита? "Али човек да испитује себе, па онда од хлеба да једе и од чаше да пије". Јер "који

недостојно једе овај хлеб или пије чашу Господњу, крив је телу и крви Господњој". "Јер који недостојно једе и пије, суд себи једе и пије, не разликујући тела Господњег." (1. Коринћанима: 28.27.29).

Нико не треба да искључи себе од Свете вечере зато што су можда присутни они који нису достојни. Сваки ученик је позван да јавно узме удела и на тај начин посведочи да прихвата Христа као личног Спаситеља.

Узимајући са својим ученицима удела у хлебу и чаши, Христос се обавезао да ће им бити Спаситељ. Поверио им је Нови завет којим сви они који га приме постају Божја деца и сунаследници са Христом. Овим заветом сваки благослов који Небо може поклонити за овај живот и живот који ће доћи припадао је њима. Дело овог завета морало је да буде потврђено Христовом крвљу. Обред Вечере Господње требао је стално подсећати ученике на бесконачну жртву која је принесена за свакога од њих појединачно као члана пале људске породице.

Слуга слугама – Кад су ученици ушли у дворану за вечеру, њихова срца била су испуњена осећањем увређености. Јуда се прогурао до Христа с леве стране, а Јован је седео с десне. Ако је постојало неко више место, Јуда је био спреман да га заузме, а сматрало се да је то место крај Христа. А Јуда је био издајник.

Појавио се још један разлог за расправу. На светковинама је било уобичајено да слуга опере ноге гостима, па су и овом приликом за то биле извршене припреме. Крчаг, умиваоник и убрус били су спремни за прање ногу; како није било слуге, ученицима је пало у део да то ураде. Међутим, сваки ученик, попуштајући повређеном поносу, одлучио је да не изврши дужност слуге.

Сви су изразили хладнокрвни немар, наоко несвесни да било што морају учинити. Својим ћутањем одбацили су могућност да се понизе.

Како да Христос поведе ове јадне душе тамо где Сотона над њима неће извојевати одлучујућу победу? Како им показати да их само звање студената не чини ученицима или осигурава место у Његовом царству? Како им показати да се стварна величина огледа у служби љубави и правој понизности? Како запалити љубав у њиховим срцима и припремити их да схвате оно што је желео да им каже?

Ученици нису учинили никакав покрет да послуже један другоме. Исус је чекао неко време да види шта ће они учинити. Тада је Он, божански Учитељ, устао од стола. Одлажући горњу хаљину која би Му сметала, узео је убрус и запрегао се. Изненађени ученици посматрали су све то и у тишини чекали да виде шта ће уследити. "Потом усу

воду у умиваоницу, и поче прати ноге ученицима и отирати убрусом којим беше Запрегнут." Овај поступак отворио је очи ученицима. Горки стид и понижење испунили су им срце. Разумели су неизговорени укор и себе сагледали у сасвим новом светлу. Тако је Христос изразио своју љубав према својим ученицима. Њихов себичан дух наносио Му је бол, али није се упустио ни у какву расправу с њима о овој њиховој тешкоћи. Уместо тога дао им је пример који они никада неће заборавити. Његова љубав према њима није се лако могла помутити или угасити. Знао је да Му је Отац све дао у руке, да од Бога изиђе и к Богу иде. Једно од последњих дела Његовог живота на Земљи било је да се запрегне као слуга и изврши дужност слуге.

Христос је желео да Његови ученици разумеју да то што им је опрао ноге није нимало умањило Његово достојанство. "Ви зовете мене учитељем и Господом и право велите: јер јесам." Нико није био тако уздигнут као Христос, па се ипак спустио до најпонижније дужности. Да Његов народ не би био заведен себичношћу која пребива у телесном срцу и која јача удољовањем саме себи, сам Христос је дао пример понизности. Док су се расправљали око највишег места, Он, пред ким треба да се савије свако колена, Он, коме анђели славе служе и то сматрају за част, сагнуо се да опере ноге онима који су Га звали Господом. Он је опрао ноге свом издајнику.

Сада, пошто је опрао ноге ученицима, рекао је: "Ја вам дадох углед да и ви тако чините као што ја вама учиних." Овим речима Христос није наложио само показивање гостољубивости. То је значило знатно више од самог прања ногу гостима који су се упрљали прашином на путовању. Христос је овде успоставио једну верску службу. Дело нашег Господа овај свечани чин понизности учињен је посвећеним обредом. Ученици треба да га поштују, да би увек могли држати на уму Његове поуке о понизности и служби.

Обред понизности – Овај обред је припрема коју је Христос одредио за службу Свете вечере. Докле год се гаји гордост, непријатељство и борба за првенство, срце не може ступити у заједницу са Христом. Нисмо спремни да узмемо заједничко учешће у Његовом телу и Његовој крви. Зато је Христос одредио да се прво поштује успомена на Његову понизност.

Док приступају овом обреду, Божја деца се требају сећати речи Господа славе: "Знате ли шта ја учиних вама? Ви зовете мене учитељем и Господом; и право велите, јер јесам. Кад дакле ја опрах вама ноге Господ и учитељ, и ви сте дужни један другоме прати ноге. Јер ја вам дадох углед да и ви тако чините као што ја вама учиних. Заиста вам

кажем: није слуга већи од господара својега, нити је посланик већи од онога који га је послао.

Кад ово знате, благо вама ако га извршувате." У човеку постоји склоност да себе цени више од свог брата, да ради за себе, да тражи највише место; ово често рађа предрасуде и горчину духа. Обред који претходи Господњој вечери треба да уклони ове неспоразуме, да ослободи човека његове себичности, да га скине са штупа његовог самоузвишења до понизности срца која ће га повести да служи своме брату.

Свети Посматрач с Неба присутан је на овој свечаности и чини је тренутком за испитивање душе, за осведочење о греху и за блажену сигурност да су греси опроштени. Христос се ту налази у пуноћи своје милости да измени ток мисли које су текле себичним каналима. Дух Свети оживљава осетљивост оних који следе пример свога Господа. Кад се сећамо Спаситељеве понизности, мисао се наставља на мисао: јавља се цео низ успомена, успомена на Божју велику доброту и љубав и на нежност земаљских пријатеља.

Кад год се овај обред правилно испуњава, Божја деца долазе у свету везу, да би помогли и благословили једни друге. Заветују се да ће живот посветити несебичној служби, али не само један за другог. Њихово поље рада је исто тако пространо као што је било и поље рада њиховог Учитеља. Свет је пун оних којима је потребна наша служба. Сиромашни, беспомоћни, ненаучени, налазе се на сваком кораку. Они који су имали заједницу са Христом у горњој соби кренуће да служе као што је и Он служио.

Подсећање на Христов други долазак – Кад су се окупили око стола, тужним гласом је рекао: "Веома сам желео да ову пасху једем с вама пре него пострадам; јер вам кажем да је одселе нећу јести док се не сврши у царству Божијем. И узевши чашу даде хвалу, и рече: узмите је и разделите међу собом; јер вам кажем да нећу пити од рода виноградског док не дође царство Божије."

Служба Господње вечере не треба да буде време туге. То није њен циљ. Кад се Господњи ученици окупе око Његовог стола, не треба да се сећају и оплакују своје недостатке. Они се не требају задржавати на свом прошлом верском искуству, без обзира да ли је оно било охрабрујуће или не. Исто тако не треба да се сећају својих међусобних несугласица.

Припремна служба отклонила је све ово. Самоиспитивање, исповедање греха, измирење несугласица, све је то остварено. Сада долазе да се сретну са Христом. Они не треба да стоје у сенци крста, већ у Његовој спасоносној светлости. Они треба да

отворе душу сјајним зрацима Сунца правде. Са срцима очишћеним Христовом драгоценом крвљу, потпуно свесни Његовог присуства, иако невидљивог, треба да чују Његове речи: "Мир вам остављам, мир свој дајем вам: не дајем вам га као што свет даје." (Јован 14,27)

Док примамо хлеб и вино који представљају Христово сломљено тело и проливену крв, придружујемо се у мислима призору Свете вечере у горњој соби. Изгледа нам као да пролазимо вртом који је посвећен самртним мукама Онога који је понео грехе света.

Постајемо очевици борбе која нам је донела помирење са Богом. Разапети Христос уздиже се међу нама. Гледајући распетог Откупитеља, боље схватамо величину и значај жртве коју је Величанство Неба поднело за нас. План спасења прославља се пред нама, а помисао на Голготу буди у нашем срцу живе и свете осећаје. Хвала Богу и Јагњету биће у нашем срцу и на нашим уснама; гордост и служење своме ја не може напредовати у души која се живо сећа призора с Голготе.

Кад се вера удубљује у велику жртву нашега Господа, душа прима Христов духовни живот. Таква ће душа на свакој Господњој вечери примити духовну снагу. Ова служба успоставља живу везу којом је верник повезан са Христом па тако и са Оцем. У посебном смислу она успоставља везу између зависних људских бића и Бога.

Служба Господње вечере указује на Христов други долазак. Она је одређена да ову наду сачува живом у мислима студената. Кад се год буду сакупљали да оживе успомену на Његову смрт, сећаће се како "узе чашу и давши хвалу даде им говорећи: пијте из ње сви; јер ово је крв моја новог завета која ће се пролити за многе ради отпуштења греха. Кажем вам да нећу од сад пити од овога рода виноградског до онога дана кад ћу пити с вама новог у царству оца својега." У својим страдањима налазили су утеху, надајући се поновном доласку свога Господа. Неизрециво драга мисао им је била: "Кад год једете овај хлеб и чашу ову пијете, смрт Господњу обзнањујете, докле не дође." (1. Коринћанима 11,26) То никада не смемо заборавити. Исусова љубав која нас покреће својом силом, треба да се очува свежом у нама. Христос је засновао ову службу да би нашим осећајима говорила о Божјој љубави која се показала према нама. Између наших душа и Бога не може постојати заједница осим кроз Христа. Заједница и љубав између брата и брата мора да буде утврђена и трајна помоћу Христове љубави.

Само Христова смрт могла је Његову љубав учинити делотворном за нас. Једино захваљујући Његовој смрти радосно можемо очекивати Његов други долазак. Његова жртва је центар наше наде. На њој морамо учврстити своју веру.

Обред молитве за болесне и миропомазање

Писмо каже да "се треба свагда молити Богу, и не дати да дотужи". (Лука 18:1) Ако икада постоји време када се осећа потреба за молитвом, онда је то тада када изда снага и када изгледа да живот измиче из руку. Они који су здрави често заборављају дивну милост која им се пружа из дана у дан, из године у годину, па не хвале Бога за Његова добротинства. Међутим, када дође болест, тада се сете Бога. Када људска сила малакса, људи осећају потребу за божанском помоћи. Наш милостиви Бог никада се није окренуо од душе која искрено тражи помоћ од Њега. Он је наше прибежиште у болести и здрављу. Христос је и данас онај исти лекар пун саучешћа, као што је био у време свог земаљског рада. У Њему се налази исцељујући мелем за сваку болест, обнављајућа сила за сваку слабост.

Његови ученици данас треба да се моле за болеснике исто као што су се давно молили и ученици. Излечење ће уследити, јер "молитва вере може помоћи болеснима". Христове слуге су канали Његовог деловања, и преко њих он жели да покаже своју исцељујућу силу. Наш посао је да пред Бога изведемо болесне. Ми морамо да их поучимо да верују у Великог Иселитеља. Спаситељ жели да охрабримо болесне, безнадежне, и невољне, да се ухвате за Његову силу.

Услови за услишење молитве – Међутим, ми можемо полагати право на испуњење Његових обећања једино ако смо послушни Његовој речи. Псалмиста каже: "Да сам видео у срцу свом безакоње, не би ме услишио Господ." (Псалам 66:18). Ако смо му само делимично послушни, са пола срца, над нама се неће испунити Његова обећања.

У Божјој речи постоје упутства која су у вези са нарочитом молитвом за оздрављење болесних. Изношење такве молитве представља најсвечанији чин и не сме се предузети без брижљивог разматрања. У многим случајевима, оно што називамо вером у молитви за исцељивање болесних, није ништа друго до претпоставка.

Многи попуштањем самом себи навлаче болести. Они нису живели у складу са природним законом здравља или принципима изричите моралне чистоте. Други не поштују законе здравља својим навикама у јели и пићу, облачењу или раду. Неки облик порока често је узрок болести ума и тела. У случају да ове особе добију благослов здравља, многе од њих наставиће да иду истим путем немарног престапања Божјих природних и духовних закона, мислећи да ако их Бог исцели у одговору на молитву, они по слободној вољи могу да наставе са нездравим навикама и да без ограничења попуштају исквареном апетиту.

Када би Бог учинио чудо у опорављању ових особа, Он би охрабривао на грех.

Узалудан је посао учити људе да гледају на Бога као на лекара свих болести, ако не науче како да напусте своје нездраве навике. Да би добили Његове благослове као одговор на молитву, они морају да престану да чине зло и науче да чине добро. Њихова околина мора бити здрава, њихове животне навике исправне. Они морају да живе у складу са Божјим законима, како природним, тако и духовним.

Онима који желе молитву за обнављање свог духовног здравља треба објаснити да преступ Божјег закона, било природног или духовног, представља грех, да се грех мора признати и оставити ако желе да добију благослов.

Писмо нам заповеда: "исповедајте дакле један другогме грехе, и молит се Богу један за другога, да оздрављате." (Јаков 5:16). Ономе који захтева да се молимо за њега, изнесимо ове мисли: "Ми не можемо да читамо шта је у срцу или знати тајне вашег живота. То је познато само вама и Богу. Ако се покајете од својих греха, ваша је дужност да их признате. "Тајни грех треба исповедити Христу, једином Посреднику између Бога и људи. Јер, "ако ко сагреши, имамо заступника код оца, Исуса Христа, праведника." (1. Јованова 2:1).

Сваки грех представља увреду за Бога и треба га преко Христа, признати Њему. Сваки јавни грех треба јавно признати. Зло нанесено ближњем треба признати баш ономе коме је нанесено. Ако је неко ко тражи оздрављење крив за оговарање, ако је посејао несугласице у дому, суседству или цркви, и ако је изазвао отуђеност и свађу, ако је ма каквим рђавим поступком друге навео на грех, то треба да исповеди Богу, и онима о које се огрешио. "Ако признајемо грехе своје, веран је и праведан да нам опрости грехе наше, и очисти нас од сваке неправде." (1. Јованова 1:9).

Када се исправе неправде, онда у тихој вери можемо да изнесемо потребе болесних пред Господа, као што нас Свети Дух наводи. Он зна сваког појединца по имену и брине се за свакога, као да на земљи не постоји нико други за кога је дао свог љубљеног Сина. Болеснике треба охрабрити да се поуздају у Њега и буду радосни зато што је Божија љубав тако велика и поуздана. Забринутост за себе изазива слабост и болест. Када би пожелели да се уздигну изнад потиштености и суморности, њихови изгледи за оздрављење били би већи, јер "око је Господње на онима који чекају милост Његову." (Псалам 33:18).

У молитви за болесне треба да се сетимо да ми "не знамо за шта ћемо се молити". (Римљанима 8:26). Ми не знамо да ли ће благослов који желимо бити најбољи или не. Зато наше молитве треба да садрже и ову мисао: "Господе, Ти знаш сваку тајну душе.

Ти познајеш ове особе. Исус, њихов Заступник, дао је свој живот за њих. Његова љубав према њима, већа је него што наша може да буде.

Ако је теби на славу и за добро невољника, ми те у име Исусово молимо да се поврати здравље. Ако није Твоја воља да оздраве, молимо Те да их Твоја благодат теши и да их Твоје присуство подупре у њиховим патњама."

Бог познаје крај од почетка. Он познаје срца свих људи. Он чита сваку тајну душе. Он зна да ли ће они за које се молимо моћи или не да издрже искушења која би дошла на њих када би дуже живели. Он зна да ли би њихов живот био благослов или проклетство за њих и за свет. То је један од разлога зашто треба приликом изношења наше молитве, са озбиљношћу да кажемо: "Не моја воља, него Твоја." (Лука 22:42). Исус је додао ове речи потчињавања Божјој мудрости и вољи када се молио у Гетсиманском врту: "Оче мој, ако је могуће да ме мимоиђе чаша ова". (Матеј 26:39). Када су ове речи одговарале Њему, Божјем Сину, колико су прикладније за усне смртног, грешног човека!

Најбоље ћемо поступити када своје жеље Поверимо мудрому небеском Оцу и када све предамо Њему у савршеном поверењу. Ми знамо да ће нас Бог услишити, ако тражимо по Његовој вољи. Али натурати своје молитве без понизног духа није добро; наше молитве морају да добију облик молбе, а не заповести.

Има случајева када Бог својом божанском силом одлучно обнавља здравље. Међутим, не исцељују се сви болесници. Многи су склоњени да спавају у Исусу. Јован је на острву Патмос добио налог да пише: Благо мртвима који умиру у Господу одсад. Да, говори Дух, да почину од трудов својих: јер дела њихова иду за њима. "(Откривење 14:13). Из овог видимо да ако особе не оздраве, не смемо их оценити као оне који немају веру.

Сви желимо хитан и непосредан одговор на своје молитве и падамо у искушење да се обесхрабимо ако одговор касни или долази у неочекиваном облику. Међутим, Бог је сувише mudar да би одговорио на наше молитве увек у исто време и на исти начин, онако као што желимо. Он ће учинити више и оно што је боље за нас, а не само да испуни све наше жеље. Пошто можемо да се поуздамо у Његову мудрост и љубав, не треба да га молимо да пристане уз нашу вољу, већ треба да тражимо да почне и доврши своју намеру. Наше жеље и интереси треба да се изгубе у Његовој вољи. Ова искуства која кушају веру су за наше добро. Помоћу њих се показује да ли је наша вера права и искрена и да ли почива на Речи самога Бога, или је, зависно од околности, несигурна и променљива. Вера јача када се спроводи у дело. Ми морамо допустити да стрпљење

ради свој савршени посао, сећајући се да у Писму има драгоцених обећања за оне који чекају на Господа.

Сви не разумеју ова начела. Многи који траже Господњу исцељујућу милост, мисле да морају добити непосредан и брз одговор на своје молитве, или је њихова вера несавршена. Због овога, оне који су ослабљени болешћу треба мудро посаветовати, да разборито раде. Они не треба да потцене своју дужност према пријатељима који ће их можда надживети, или да занемаре употребу природних средстава за обнављање здравља.

Овде се често налази опасност да се учини грешка. Верујући да ће излечење стићи као одговор на молитву, многи се боје да учине било шта што би изгледало да указује на недостатак вере. Међутим, они не треба да занемаре сређивање својих послова онако како би желели ако очекују да ће их смрт однети. Не треба да се боје да изусте речи охрабрења или савета, које желе да упуте у часу расанка са својим драгим. Они који траже исцељење молитвом не смеју да занемаре употребу лековитих средстава које им стоје на дохват руке. Употреба таквих лекова, које је Бог обезбедио да отклоне бол и помогну природи у њеном послу обнове, није одрицање вере. Када сарађујемо са Богом, и када сами стварамо стање погодно за излечење, то не представља никакво одрицање од вере. Бог је препустио нашој моћи стицање знања о законима живота. Ово знање стављено нам је надомак руке да га користимо. Ми треба да користимо свако средство за обнову здравља, користећи сваку могућу предност, радећи у складу са природним законима. Када смо се молили за опоравак болесника, ми можемо да радимо с још већом снагом, захваљујући Богу што имамо предност да сарађујемо с Њим, тражећи Његов благослов за средства која је Он обезбедио.

Ми имамо Божије одобрење за коришћење лековитих средстава. Језекија, јудејски цар, био је болестан, и Божји пророк му је донео вест да ће умрети. Он је повикао ка Господу и Господ је чуо свога слугу и послао му вест да ће 15 година бити додато његовом животу. Једна Господња реч могла је одмах да излечи Језекију, али су стигла нарочита упутства: "Да узму груду сувих смокава и превију на оток, те ће оздравити." (Исаија 38:21).

Када смо се молили за оздрављање болесника, без обзира на исход случаја, немојмо изгубити веру у Бога. Ако смо позвани да поднесемо губитак, прихватимо горку чашу, имајући на уму да је Очева рука подржава на нашим уснама. Међутим, ако се здравље поврати, не сме се заборавити да прималац исцељујуће милости треба да се потчини новим, обновљеним обавезама према Створитељу. После излечења 10 губаваца, само

један се вратио да пронађе Исуса и ода му славу. Нека нико од нас не буде као она незахвална деветорица чија су срца остала недирнута Божјом милошћу. "Сваки добри дар и сваки поклон савршени одозго је, долази од Оца светлости, у ког нема промењивања ни мењања видеа и мрака." (Јаков 1:17).

Шолимов свет имажинације: 14. Прелазак

Улазимо у сферу приказивања Шолимовог живота у његовој имажинарној фази. Наиме, пошто је стекао одређена знања проучавајући Свето Писмо, дошао је на идеју да би за њега самог, а и за свет у коме је живео најбоље било да се не приклања ни једном од постојећих црквених концепција разумевања Бога, нити њиховим институцијама, већ да покуша да створи један верски покрет који би буквално у свему следио науку коју је нашао истражујући Библију. Да би остварио тај циљ направио је већи број група на фејзбуку, а затим је позвао људе да приступе покрету који је назвао Пут (на латинском Виа). Осим изведеног броја људи који су се заинтересовали да сазнају нешто више о самом покрету и његовим циљевима нико није изразио вољу да се прикључи. После извесног времена Ћидапопу је било јасно да концепција коју је представио људима кроз филозофију покрета је њима веома страна. Схватио је да она није привлачна за већину, јер је дестимулативна у материјаном смислу. Наиме, заједнице које имају раст, а то су претежно протестанске деноминације новим члановима обећавају куле и градове и та мисао покреће одређен профил људи, а такви чине већину у друштву, да се укључе, јер то може за њих значити остварење њихових животних снова као што су могућност да се обогате, да пропутују свет, да нађу брачног партнера, да нађу запослење, да уживају у плодовима туђег рада итд. Будући да је Шолим уклонио све стимулансе тога типа из свог разумевања религије, јер их у Светом Писму није нашао, те је стога и покрет који је намеравао да устоличи био лишен свих тих фактора на које се остале верске концепције, идеологије и цркве обилато ослањају. У таквој ситуацији он проналази решење да све оно што је у стварном животу замислио, а није профункционисало, оствари у једном другом свету, свету имажинације. Међутим, та фикција не би била потпуно не везана са стварношћу већ би са њом била тако испреплетена да се понекад може учинити као да је заправо реалност, а да ипак није, и обрнуто. У ту сврху, на пример, употребиће личности које је реално упознао у животу, али са којима је имао потпуно другачији однос. У роману они ће добити друга имена и односи који ће се у имажинацији остварити често ће бити сасвим другачији. Неке ствари остаће исте као и у реалности, али се то неће наводити тако да ће читаоцу та врста сазнања бити ускраћена.

Граница између стварности и имажинације је вештачке природе, јер ју је човек створио. Када нешто замишљамо ми трошимо природну енергију, енергију космоса. Наша машта има материјални носач као што су гени материјални носиоци наслеђа, а

саме информације које носе су нешто нематеријално, али ипак нико не каже да оне не постоје, па тако је и са мислима које нису опредељене у ономе што називамо стварност. На крају крајева и само маштање се одвија у реалном животу. Само они који живе могу и да маштају.

Да ли ће оно што смо измаштали прећи на другу страну и постати реалност или се већ остварује у неком паралелном свету ми то не знамо. Наше је да покушамо да енергетски напон који постоји између та два пола као што постоји у електричном пољу, искористимо на славу Богу и добро својих ближњих. Дакле, ту очигледно постоји разлика потенцијала, јер најпре замислимо нешто, а онда крећемо да то остваримо. Ако је та разлика напона довољно велика имаћемо реализацију, то јест наше мисли које су нематеријалне, али ипак реалне, иако их не можемо видети, прелазе у облик који је опипљив заправо чит за наша чула или једноставно осећамо да нешто егзистира да је ту премда то не региструјемо са наших пет чула. На пример, ми не можемо да створимо љубав али ако нас неко воли ми то духом својим осећамо.

Када је Шолим Тидапоп коначно разумео Христову изјаву из Матеја 10,23: „Јер вам кажем заиста: нећете обићи градова Израљевих док дође Син човечији” , (која је узгред речено за многе хришћане веома чудна, јер сви знамо да је хришћанство веома распрострањено и да се може наћи у скоро сваком кутку земље, а такође и у самом Израелу, међутим то хришћанство које је сада доминантно у свету је нешто сасвим друго од онога што је Христос научавао, јер нема силу), одлучио је да практично пронађе верску заједницу која бар декларативно тврди да се Сила Божија манифестује на њиховим богослужењима. Избор је пао на Пенатакосталне цркве, јер оне тврде да имају дар говорења језицима и дарове исцељивања. И тако је једне недеље пошао да на лицу места проучи пентакостализам. Али да се вратимо мало назад и да још нешто кажем о томе зашто овај свет после толико векова проповедања еванђеља још увек није евангелизиран, упркос моћним медијумима као што су радио, телевизија, интернет? Евангелизације које спроводе цркве данашњице су фарса. Оне не шире Христово учење већ настоје да изврбују особе из света које имају новчана средства да би их током година економски исцрљивали. Оне могу тим особама да помогну у решавању извених њиховим потреба и проблема али само ако је то у функцији главног циља црквене администрације, а то је прикупљање новца.

Да објасним ту ствар пластично. Ако им у цркву дође човек са неким здравственим проблемом и они тај проблем не успеју да реше, јер немају силу, они га неће придобити за Христа, што је разумљиво, будући да Христос у Еванђељу по Марку 16,17,18 каже

ово: „17 А знаци онима који верују биће ови: именом мојим изгониће ђаволе; говориће новијем језицима; 18 Узимаће змије у руке, ако и смртно што попију, неће им наудити; на болеснике метаће руке, и оздрављаће.” Према томе, када је Исус изјавио оно што сам навео на почетку овог одломка, он није мислио само на географску раширеност еванђеља већ и на природу те радосне вести. То треба да буде радосна вест од Бога, а не од људи који су је перфидно срочили на својим факултетима и институтима. Будимо искрени и поштени, ако не располажемо силом, ми немамо веру Исусову.

Покрет Пут

Видно разочаран религијским стањем у ком се налази свет, а посебно црквом којој је припадао, Шолим креће, да оствари своју идеју стварања верског покрета који ће у свему да прати хришћанство какво је оно било у време апостола. Ради тога је, као што сам већ навео, направио више група на фејзбуку и позвао чланове да се прикључе, ако желе. Како је више њих само показало интересовање, али не и спремност да постану пуноправни чланови, није му преостало ништа друго него да у својој имажинацији спроведе замишљено дело. Дан је био прелеп, када је Шолим отпутовао авионом у Франфурт на Мајни код свог пријатеља кога је упознао преко интернета. Након срдечног пријема креће одмах са стварањем мале гупе верника покрета ПУТ. Окупило се њих седморо, шесторица мушкараца плус једна женска особа, сестра Шоломовог пријатеља. После даноноћних дебатовања о разним верским проблемима успели су да постигну консензус и прва група покрета је формирана на тлу Европе. Али изненада Шолим се разболео, наиме, његова стара болест се покренула. Постао је привремено непокретан јер му је колено било отекло, а пошто је становао код свог пријатеља није се нашло боље решење него да Шолимова сестра, која је иначе била болничарка, негује идејног вођу покрета. Сестра Шолимовог пријатеља звала се Елиза. Била је то млада Немица, од неких двадесетак година лепих облина, плаве таласасте косе, светле пути, емпатична и веома побожна. Трудиласе из све снаге да се наш болесник што пре опорави и често је улазила у његову собу тако да му ни једног тренутка није било досадно. Једном приликом када му је донела ручак и нагла се над њим, осетио је мирис њеног тела који га је подсетио на мирис пољског цврћа из његовог завичаја. Будући да је опоравак дуже потрајао њих двоје су се веома интимно збижили и заволели тако да је она често и ноћу долазила код њега да му чита поезију. Коначно Шолим се опоравио и поново је био на ногама. Сада су већ сви знали да су он и Елиза у вези. Једног дана у вечерњим сатима Шолим је запресио Елизу. Она је пристала на брак и они су се венчали у тамошњој Православној цркви. Након свадбе, Шолим доноси одлуку да се врати у домовину. Имао је извесних проблема да приволи жену да пође са њим у његову земљу и да тамо живе, јер на западу као што је опште познато Србија није била на добром гласу. На крају је попустила и они су пошли. Путовали су возом. Жена његова по природи преосетљивља често је повраћала током пута, стога Шолим одлучује да на извесно време прекину путовање.

Стигавши у Загреб одлазе да посете пријатељицу, такође једну добру верну особу. За месец дана боравка у главног граду Хрватској успева да формира још једну малу групу покрета ПУТ, потом одлазе у Сплит на краће летовање. Тамо није успео да заинтересује људе за идеју и стога одлазе у Дубровник где наилази на невероватан одазив грађана католичке вероисповести. Успева да оснује 12 малих група.

Потом се спуштају јужније у Црну Гору, у Боку Которску где у Херцег Новом и Игалу формирају још две групе. Задовољан резултатима, полазе у Србију. Када су стигли у Београд, били су у дилеми где да се настане? Да ли на северу Војводине у Суботици где је Шолим поседовао стан или у Итебеју који се налази на Румунској граници где је имао стару кућу. Одлучили су се за ово друго. Одмах по доласку у то село почели су да разрађују планове о реновирању куће и о формирању мале групе за проучавање Светога Писма. Током неколико година вршили су ситне поправке екстеријера и интеријара куће. Велика окућница има је омогућавала да гаје воће и поврће сто им је пунило кућни буџет. Током тог времена родиле су им се две ћерке. Дуња и Јозефина. Обе су добиле од мајке и оца верско васпитање и као мале су биле веома одане Богу и својим родитељима. У селу као породица нису били омиљени, јер су их сматрали јеретичима и секташима, али су их ценили због њиховог поштења и квалитетних пољопривредних производа који нису били прскани хемијским средствима. Елиза је преко дана припремала храну и радила кућне послове, док су њене ћерке у томе јој помагале са радошћу.

Шолим је знао да по цео дан проучава Писмо. Када би наишао на неко тешко место за разумевање није га напуштао све док му смисао не би био потпуно јасан. Сваке седмице у вечерњим сатима заказивао би састанак мале групе коју је са тешком муком успео да окупи, јер народ у његовом родном месту није био наклоњен да се бави духовним стварима. Ипак, мала екипа од њих седморо је вадилa просек свим другима. Радило се о четири мушке и три женске особе. Шолим је био поносан на њих, јер су збиља били посвећени истраживању Библије. У теолошком погледу слагали су се готово у свему, али постојало је једно питање где никако нису успевали да постигну консензус. Радило се о томе да ли хришћани требају да светкују Шабат или не? Наиме, да ли је држање тога дана услов спасења или није? Међу њима је било чланова са различитом верском позадином.

Један од њих, Абрахам Стратимировић, био је загржени адвентиста. Човек средњих година, нижег раста, мишићав, који је и даље посећивао Цркву адвентиста седмога дана, али је имао извесне резерве према неким недолочним дешавањима у својој

заједници. Једном речју, није био што би се рекло класични „адвентиста.” Он је тврдио да је субота део моралног Божијег закона и као тава је обавезна уколико човек жели да буде вечно спасен. Други су имали супротно гледиште и тврдили су да се нико не може спасити делима закона. Најгласнији у томе је био Доротеј Стефановић, младић од двадесетак година, лепог лица, витак и веома висок, вегетаријанац, носио је подужу косу која му је често падала на очи те је стално забацивао главом да би је померио.

Сагледавши укупну ситуацију, Шолим као водећи члан групе и лидер Покрета доноси одлуку да се организује серија састанака како би се то питање у вези светковања суботе подробно истражило и на крају донео закључак који би обавезивао све чланове ПУТА.

Било је договорено да се свакога дана у петнаест часова састају у Шолимовој кући у двористу испод једног огромног дрвета крушке где се налазио велики камени астал и столице.

Стартни састанак је био одржан у први дан недеље. Елиза се побринула да их послужи предивним штрудлама са маком пре него што ће дебата почети. Расположење је било добро, што се видело на лицима учесника, а и дан је био предиван, прави пролећни. На небу није било ни једног облачка, где би се год погледало, видела би се лепота природе, а ту је био и цвркул птица које као да су и саме желеле да учествују у предстојећем разговору. Шолим је изнео уводну реч.

— Браћо и сестре, ви сви знате да у Првој књизи Мојсијевој 2:2,3 ми имамо извештај о томе да је Бог у седми дан „починуо” и да је благословио и посветио тај дан. Знамо такође да је Господ током свете историје благосиљао људе и предмете. Благослов означава на подручју вере жељу да се некој особи или ствари додели божанска милост. Циљ благослова је промовисање среће и напретка те заштита и очување. У наведеном стиху ми имамо случај да је Бог благословио и посветио један сегмент времена. Стога да би се уклонила субота морао би се уништити читав сунчев систем, што Јеврејски рабини с правом често истичу. Међутим, поставља се питање шта је то време? Научници на то питање дају различите одговоре. Исак Њутн је сматрао да постоји апсолутно време. За разлику од њега Никола Тесла је тврдио да време не постоји. Ако је време људска фикција, да ли то значи да је Бог благословио и посветио непостојећи ентитет. Али, оно што је сигурно, то је да ми низове промена у природи доживљавамо као „време.” А и опште је познато да се у физици време везује за кретање материје.

Дакле, поштована браћо и сестре, Бог је благословио и посветио један сегмент извесне физичке величине коју ми зовемо „време”, а коју нико до данас није успео да објасни. Наука нам није дала одговор на питање шта је то време, филозофија такође,

религија ни она не пружа тај одговор? Да ли се онда одговор можда налази у Светом Писму? Видећемо. У енциклопедијама ћете прочитати да је време физичка величина која се не дефинише. Зашто?

Вероватно зато што време не можемо да узмемо у своје руке и да измеримо брзину времена. Један истраживач је овако објаснио њену природу: „Когнитивна дефиниција времена формално не постоји, а интуитивна спознаја да оно одступа од Њутновског модела статичног оквира кроз који се нижу догађаји просторних димензија, магловито се одражава у математичком формулисању простор-времена као неодвојиве целине. Ипак спиритуално-духовна спознаја разних традиција а нарочито илуминираних посвећеника указује да је време заправо траг, пројекција чулно несазнатљиве вечности, егзистирајуће у вишим сферама а еманиране кроз илузију коначности и ентитетске просторне темпоралне фиксираности. Дакле, време је унутрашња, психичка категорија пар екселанс.

Време је, гледано очима емпиристи, мера промене. Оно, што представља одраз циклус нематеријалних, чулно непознатљивих закона виших сфера, когнитивно се може перципирати као вибрација или низ правилних секвенци. Мерење времена представља у ствари праћење правилних секвенци, природних или артифицијелно генерисаних, које вибрирају силом имплементираних природних закона, од земљине теже која "празни" пешчани сат, преко њихања клатна, па све до диференцијалних зупчаника или осцилација кристала кварца.”

Пошто је време једнако везано за физички свет и за персоналну егзистенцију, оно је могућно тумачити, помоћу различитих духовних способности. Садашњости одговара психолошка способност перципирања, прошлост стоји у вези са памћењем, док је будућност условљена моћима рационалног предвиђања. Психолошкој структури времена одговара граматичка структура глагола. Ако је време психичка категорија, а не физичка величина, поставља се питање да ли је оно трајно или привремено. Можда би брат Абрахам желео нешто у вези тога да каже?

— Као што сви знате ја долазим из Цркве Адвентиста седмога дана. Наша заједница научава да су све заповести Декалога па самим тим и четврта, која се бави питањем светог времена, од вечности, да су одувек постојале као и сам Бог што одувек егзистира, и да ће увек постојати кроз сву вечност.

— Морам да ти упаднем у реч – рече Шолим. Знајући за такво адвентистичко гледиште, сећам се да сам једном адвентисти поставио у вези тога питање када је устврдио то што си и ти мало пре овде нама ипричао. На моје питање, па како то?

Одговорио је: па тако лепо. Што није био никакав одговор, сложићете се? Нисам ушао са њим у полемику, али сам се благо насмешио. Видите, драги моји суверници и чланови Покрета, адвентизам тврде да је четврта заповест од вечности као и сам Бог, а у Светом Писму ми имамо експлицитну изјаву Исуса Христа да је субота створена ради човека, а не човек ради суботе. Према томе, субота је СТВОРЕНА, немојмо то сметнути са ума.

— Адвентисти тврди да је седми дан рођендан наше планете – рече Доротеј изненада. И ја бих се са тиме потпуно сложио. Међутим, Адвентисти и Јеховини сведоци, а то је вама сигурно познато, не славе рођендане. Они кажу да тај обичај има паганско порекло. А ми видимо код Адвентиста верску праксу да се прославља рођендан једног објекта у свемиру. Ако иза тога стоји Божија заповест, имам пуно разумевања за светковање седмога дана. Јер, у односу на тај седми дан, требало би да се мери старост земље. Хајде да поближе размотримо шта је то „рођендан” ?

” дан на који је једна људска једника рођена. Уобичајено је скоро код свих култура и у свим временским периодима да се овај дан свечаније проведе, а у зависности од могућности и прослави, као дан сећања на рођење човека. Обично се за рођендан прави рођенданска торта украшена свећицама које слављеник гаси дувањем. У односу на овај дан мери се старост особе.” Википедија

У рукама држим чланак који су написали „Јеховини сведоци” , а говори о обичају прослављања рођендана. Желим да вам га прочитам, те вас молим за мало стрпљења.

Рођендан

Дефиниција: Дан нечијег рођења или годишња прослава тог дана. На неким местима годишњица нечијег рођења, нарочито рођења детета, слави се уз гозбу и давање поклона. Није библијски обичај.

Да ли Библија похвално говори о рођенданским прославама? Библија спомиње само две такве прославе: Пост. 40:20-22: „Трећег дана после тога био је фараонов рођендан. Он је приредио гозбу... Главног пехарника је вратио на положај пехарника... А главног пекара је обесио.” Мат. 14:6-10: „Кад се славио Иродов рођендан, Иродијадина кћи је играла пред њима и толико се допала Ироду да се заклео да ће јој дати што год затражи. Она је тада, по наговору своје мајке рекла: 'Дај ми овде на послужавнику главу Јована Крститеља'... И послао је људе да одрубе главу Јовану у затвору.“

Све што пише у Библији има своју сврху (2. Тим. 3:16, 17). Божја Реч не говори похвално о рођенданским прославама.

Одакле потичу обичаји повезани с рођенданским прославама?

Разни обичаји којима данас људи прослављају рођендане имају дугу историју. Они вуку корене из магије и религије. У древно доба честитање, даривање и слављење – уз упаљене свећице – били су обичаји чија је сврха била да се слављеник заштити од демона и да му се обезбеди сигурност у предстојећој години... Све до четвртог века у хришћанству се нису славили рођендани јер су сматрани паганским обичајем

Грци су веровали да свако има духа заштитника или демона који је био присутан приликом његовог рођења и који га је штитио током живота. Тај дух је на неки мистичан начин био повезан с богом на чији је рођендан особа била рођена. Римљани су такође прихватили ту идеју... Она се огледа у веровању у анђеле чуваре, добре виле и свеце заштитнике... Обичај паљења свећица на торти увели су Грци... Медени колачи округли као месец уз упаљене свећице стављани су на олтаре у [Артемидином] храму... Према народном веровању, рођенданске свећице имају моћ да испуне жеље... Упаљене свећице и жртвена ватра имали су посебно мистично значење откад је човек почео да прави олтаре својим боговима.

Тако се рођенданским свећицама исказује част и поштовање детету које слави рођендан... Суштински део овог празника чине рођенданске честитке и жеље да слављеник буде срећан... Све је то повезано с магијом...

Сасвим је на месту да се породица и пријатељи окупе неком другом приликом како би се забавили и уживали у јелу и пићу

Проп. 3:12, 13: „Нема ништа боље него да се радују и да чине добро за живота свога, и да сваки човек једе и пије и ужива у добру од свег труда свога. То је дар од Бога.“

Надам се да вам није био предугачак и досадан чланак који сам управо прочитао. Као што смо видели Јеховини сведоци кажу да Библија наводи само два места где се помиње рођендан. То је тачно. Међутим, постоји још један стих у коме се додуше експлицитно не помиње реч „рођендан” , али није искључена могућност да се управо ради о рођенданима и притом се не говори ни похвално ни непохвално о том обичају. Стих гласи овако: Јов 1,4: „И синови његови састајаху се и даваху гозбе код куће, сваки свога дана, и слаху те позиваху три сестре своје да једу и пију с њима.”

Да ли ми на основу ова три места из Светога Писма која су цитирана, можемо да недвосмислено закључимо да је грех прослављати рођендане? Ја мислим да не можемо. Прослављање рођендана по мом резону спада у ону категорију обичаја чије упражњавање нити нас може спасити, а нити нас може лишити спасења.

— Пажљиво сам вас слушао – замишљено рече Шолим, али волео бих да овде присутан брат Стефан Анастасијевић каже коју у вези теме коју смо покренули.

— Врло радо, тихо изусти Стефан – имам много тога да вам кажем. Ви знате да сам ја бивши адвентиста. Немојте мислити молим вас да сам био неморалан, али имао сам, како они кажу, чудне идеје и схватања те су ме избацили из цркве као окорелог јеретика. Али ја ипак у дубини своје душе више мислим да је разлог било моје сиромаштво, то јест моје не плаћање десетка, него ли некаква моја настрана гледишта и томе слично. Али пустимо све то, било па прошло. Него, ја бих желео са вама да поделим резултате својих истраживања проблематике Шабата и у опште библијског седмог дана. Спровео сам интертекстуалну, контекстуалну, синтаксичку и граматичку анализу стихова из Светог Писма, који се односе на ову нашу тему. И ево до чега сам дошао? Кренућу од стиха где се први пут помиње „седми дан.”

Ако је све било "веома добро" у почетку (Постање 1:31), исто тако ће бити и на крају. "Све је створено по Њему и за Њега" (Колошанима 1:16). Сваког од првих шест дана стварања, Бог је учинио нешто што је имало важне и трајне резултате за свет и човечанство, па очекујемо да Његов прекид активности и чин благосиљања и посвећења седмог дана такође има трајне резултате за свет који је створио. Тиме што нам је дао суботу при стварању света, Бог нам је желео нешто рећи. Погледајмо две ствари које нам је Бог рекао кроз суботу:

1. У Библији број седам има симболичко значење довршености, потпуности и савршенства. Хебрејска реч „шебии” значи „седам.” Учестало понављање броја седам у извештају о стварању, наглашава функцију седмог дана као гласника савршености и завршености Божјег првобитног стварања.

Двапут у Постанку 2:2-3 имамо израз "шабат", у питању је глагол који многи погрешно преводе са "одморио се", јер тај јеврејски израз у ствари значи „шабатовао је”, то јест "престао је са радом", или "стао је". Дакле, Бог је престао са стварањем, да би нам показао да је веома задовољан свиме што је створио – није било потребно да нешто дотерује! Занимљиво је да су у Постанку 2:1-3, четири речи најчешће споменуте: Бог, седми дан, посао, и завршио. Свака од ових речи спомиње се три пута, јер су оне централне за поруку целог пасуса, а она гласи: Бог је у седми дан прогласио да је посао готов, готов, говот!

2. Субота има значење печата Божјег власништва и ауторитета. У Десет заповести, као и у суботњим и јубилејским годинама (Левитски законик 25:23; Поновљени закон 15:1-18), истакнуто је ово значење суботе: верник је позван да се "сети" да је "Бог у

шест дана створио небо и земљу, море и све што је у њему "(Излазак 20:11; 31:17). ДАКЛЕ, ПРАЗНОВАТИ СУБОТУ ЗНАЧИЛО ЈЕ ПРИЗНАТИ БОГА ЗА СТОРИТЕЉА И ВЛАСНИКА СВЕГА ЖИВОТА И БОГАТСТВА.

Српска реч "субота" долази преко грчког односно латинског од јеврејске речи „шабат”, која значи "починак, одмор, мировање." Шабатни прописи Мојсијевог закона односили су се на седмични дан починка, на одређени број посебних дана у години, на седму годину и на педесету годину. Седмични дан починка, односно седми дан недеље према јеврејском календару, траје од заласка сунца у петак до заласка сунца у суботу. Често се тврди да је "Бог успоставио Шабат у Еденском врту", неки иду тако далеко да повезују „шабат” из Постанка 2:3 са извештајем из Изласка 20:11. Тај стих ћемо детаљно објаснити.

Постанак 2,2: „И седмог дана Бог доврши своје дело које учини. И почину у седми дан од свега дела које учини.” „И благословио је Бог седми дан и посветио га, јер је у тај дан починуо од свега дела својега. Бог је тако створио све што је и наумио начинити.” (Постање 2:3 – Н.С.П.) Овај стих многи користе да исмејавају Библију, како учи да се Бог уморио и морао се одмарати попут човека. Многи преводиоци праве грешку кад преводе овај стих.

У хебрејском језику не постоје глаголска времена каква постоје у већини Европских језика.

У Српском језику постоје три основна глаголска времена: прошло, садашње и будуће. Но јеврејски глаголи у основи изражавају трајање радње, то јест приказују је или као довршену (глаголи свршеног вида) или као недовршену (глаголи несвршеног вида). Ти јеврејски глаголи свршеног и несвршеног вида могу се односити и на радњу из прошлости и на радњу која лежи у будућности, а контекст показује о којем се времену ради.

На пример, свршени глагол обично се односи на радњу из прошлости, али се може користити и за будуће догађаје, при чему се о њима говори као да су се већ збили и постали прошлост, чиме се истиче да ће се они сигурно и неизбежно догодити.

Приликом превођења изузетно је важно прецизно изразити вид хебрејског глагола, јер се у супротном може изменити смисао текста и пренети потпуно крива мисао. Да бисмо разјаснили шта то значи, осврнимо се на глаголске изразе у 1 Мојсијева 2:2,3. У другим се преводима у вези са Божјим починком седмог дана користи свршени глагол "починути." Желим истакнути, да превод Јеховиних сведока је исправан сто се тиче тог стиха из Постанка 2:2. "И до седмог дана Бог је довршио дело своје које је начинио, и

седмога је дана стао почивати [другим речима, " почео је да почива "] од свега дела које је начинио. Јеврејски глагол који је у 2. стиху преведен изразом 'стао је почивати' несвршеног је вида, па означава радњу која није довршена, односно радњу која траје. Превод 'стао је почивати' у складу је са оним што стоји у Јеврејима 4:4-8. С друге стране, јеврејски глагол у 1. Мојсијевој 2:3 свршеног је вида, те је преведен изразом 'починуо је', а његов смисао постаје јасан узмемо ли у обзир оно што стоји у 2. стиху тог поглавља и у Јеврејима 4:4-8. Највећи сведок наш вољени Исус је то потврдио док је био на Земљи. Он је рекао: „Јован 5,17 Исус им одговори: "Отац мој све до сада ради па и ја радим." Тако јасно смо доказали да Јахве није починуо у дословном смислу нити је њему потребан одмор.

Драги пријатељи, желим да вам кажем до којег закључка сам ја дошао након ово моје краће студије о дану библијског одмора који је познат као „шабат” ? Видели смо да је Бог прекинуо активност стварања седмог дана. И сазнали смо да је у дотичном стиху употребљен глагол у несвршеном виду. Шта нам то говори? Да ли је Бог тиме заувек прекинуо стварање? Да ли то значи да више никада неће стварати? Ја мислим да не значи то. „Шабат” и „шабатоване” је створено за човека, а не за Бога. То је сам Исус рекао, као што смо раније читали. Богу није потребна ни субота ни недеља нити било који други дан. Дакле, Бог је престао са стварањем у погледу планете земље од тог првог седмог дана, првобитне седмице, и Он је и сада у тој фази мировања.

Она употреба несвршеног глагола нам показује да су људи које је Бог створио требали „почивати” заједно са својим Богом од тог седмог дана па сваког наредног дана у бескрај, а не да раде шест дана, а само седмог дана да имају мир са Богом, када своје активности прекидају.

Међутим, човек је згрешио и тада је наступила другачија реалност која ће потрајати извесно време, све док симболика и смисао „шабата” не буду остварени кроз лик и дело Исуса Христа. Адвентисти на ово имају приговор. Кажу: „шабат је успостављен пре појаве греха.” Да, тако је, али то никако не значи да су први људи пре пада у грех требали само једном седмично да „шабатују” , пре ће бити да им је сваки дан живота требао бити „шабат” рачунајући од тог првог „седмог дана.”

Ипак да кажем и ово, шабат јесте успостављен пре појаве греха на земљи, али не и пре појаве греха на небу. Даље, Свето Писмо јасно открива да су седмични принцип, затим седмични циклус дана и шабатоване, били познати предпотопним људима.

Прочитајмо следеће стихове који говоре о томе: 1. Мојсијева 4,15: „А Господ му рече: за то ко убије Кајина, седам ће пута то покајати. И начини Господ знак на Кајину да га

не убије ко га удеси.” 1. Мојсијева 4,24: „Кад ће се Кајин осветити седам пута, Ламех ће седамдесет и седам пута.” 1. Мојсијева 7,2: „Узми са собом од свих животиња чистих по седморо, све мужјака и женку његову; а од животиња нечистих по двоје, мужјака и женку његову,” 1. Мојсијева 8,10: „И почека још седам дана, па опет испусти голубицу из ковчега.” 1. Мојсијева 8,12: „Али почека још седам дана, па опет испусти голубицу, а она му се више не врати.” 1. Мојсијева 29,27: „наврши недељу дана са том, па ћемо ти дати и другу за службу што ћеш служити код мене још седам година других.” 1. Мојсијева 29,28: „Јаков учини тако, и наврши с њом недељу дана, па му даде Лаван Рахилу кћер своју за жену.”

У наредним стиховима које ћу навести појављује се глагол „шабатовати” . Браћо нека вас не буне то што се у нашем преводу на Српском то не види, али погледате хебрејски текст па ће вам бити потпуно јасно. Сви цитати се односе на време пре давања закона на Синају. 1. Мојсијева 2,2: „И сврши Бог до седмог дана дела своја, која учини; и почину у седми дан од свих дела својих, која учини;” 1. Мојсијева 2,3: „И благослови Бог седми дан, и посвети га, јер у тај дан почину од свих дела својих, која учини;” 1. Мојсијева 8,22: „Отселе докле буде земље, неће нестајати сетве ни жетве, студени ни врућине, лета ни зиме, дана ни ноћи.” 2. Мојсијева 5,5: „Још рече Фараон: ето, народа је много у земљи; а ви још хоћете да оставља своје послове.” 2. Мојсијева 12,15: „Седам дана једите хлебова пресне, и првог дана уклоните квасац из кућа својих; јер ко би год јео што с квасцем од првог дана до седмог, истријебиће се она душа из Израиља.” 2. Мојсијева 16,30: „И почину народ у седми дан.А сада ћу навести стих у којем се први пут помиње „субота” у Библији:” 2. Мојсијева 16,23: „А он им рече: ово каза Господ: сутра је субота, одмор свет Господу; што ћете пећи, пеците, и што ћете кувати, кувајте данас; а што претече, оставите и чувајте за сутра.” (Превод ДК)” Тада им је он рекао: "Овако је казао Јехова. Сутра ће бити сабатни одмор, свети сабат посвећен Јехови. Шта желите да печете, испеците и шта желите да скувате, скувајте, а сав вишак оставите код себе и чувајте за ујутру. "(Излазак 16:23, Превод НС)

Након свега што сам вам изложио вероватно се сада питате, а то је и врло често питање оних који се занимају за ствар вере и који желе да разумеју суштину „шабата” , зашто се нигде у Светоме Писму не помиње да је неко или светковао или кршио седми дан од Адама до Мојсија? То је раздобље од неких 2500. година. У том периоду није стављен акценат ни на једну појединачну заповест. Колико је мени познато нема примера ни да је неко похваљен за држање неке друге заповести нити је Божији закон у том времену дат у форми инструкција.

Најстарији Божји закон није био писан на камену. Он се, садржан у људским срцима и савјести, то јест у природи човека, преносио с оца на сина, из генерације у генерацију. Доказ томе је, како каже Апостол Павле: да и многобошци, не имајући закона, сами од себе чине што је по закону; они не имајући закона сами су себи закон", јер "закон је написан у њиховим срцима, будући да им савјест свједочи." (Рим.1,19-20; 2,14-15.) Даље, треба знати да је тада човечанство било у свеопштој побуни. Само мала група људи је остала верна Богу. Тек се од Сита почело призивати име Господње. (в. 1 Мој. 4:26)

— Није најважнији овај или онај стих – рече Јелена, млада удовица која се прва у селу причључила Покрету. Важно је имати комплетну слику пред очима. Исус се држао закона, јер га је Бог ЈХВХ ставио код закон. (Гал 4,4) Држао је суботу и остале законе у шта се можемо уверити читајући Еванђеља. Закон о суботи је добио Мојсије. Да ли је Аврам светковао суботу, не знамо поуздано? Вероватно јесте, а можда и није. Је ли Аврам био лош човек, ако није држао шабат? Исус је дошао да испуни Стари савез, а Бог ЈХВХ каже да је Нови савез јачи. Па зашто је Исус умро на крсту, ако се ништа не мења? Исус није дошао само да понови оно што је Мојсије рекао. То што Павле у посланици Јеврејима у 10 поглављу наводи, нама даје до знања, да су сви ти закони блага сенка онога што треба да дође. Све су то показатељи на нешто много веће, много боље. Треба закон духовно схватити. Прочитаћу вам један одломак из наведене посланице који то веома јасно образлаже: 1 „Јер закон има само сенку будућих добара, а не и само обличје ствари, па не може никад истим жртвама, које они напрестано приносе сваке године, усавршити оне који приступају. 2 Зар се иначе не би престале приносити, зато што се не би више осећали грешни они који су тако служећи једном очишћени? 3 Али оне сваке године подсећају на грехе, 4 јер крв бикова и јараца не може да отклони грехе. 5 Зато улазећи у свет говори: »Жртва и приноса ниси зажелио, али си ми тело приправио; 6 жртве које се спаљују и жртве за грех нису ти биле угодне. 7 Тада рекох: ево долазим – у књизи је написано за мене – да учиним, Боже, твоју вољу«. 8 Док он горе говори: »Жртва и приноса, жртва које се спаљују и жртва за грех ниси зажелио, нити су ти биле угодне«, оне се по закону приносе; 9 тада рече: »Ево долазим да учиним твоју вољу«. Укида прво – да постави друго. 10 По овој вољи ми смо освећени приношењем тела Исуса Христа једном за свагда.” (Јев. 10,1-10)

— Е браћо и сестре – нежним гласом обрати се Милица, жена у позним годинама, која је увек говорила да је молитва најјаче оружје које човеку стоји на располагање – ништа нећемо постићи дубокоумним анализама и опсервацијама, ако се не будемо понизили

као мала деца и усрдним молитвама Богу затражили да нас просветли његов Свети Дух и пошаље нам откривење које је потребно за све наше теолошке недоумице које имамо. А сами видите да смо ову дискусију почели без молитве што није пробитачно.

— У праву си сестро – рече Шолим, и замоли је да она својом молитвом заврши дебату за тај дан.— Врло радо брате – одговори Милица. Неће моја молитва бити превише дугачка. Изразићу Богу молбу да се на крају ове серије разговора о шабату донесу закључци који ће бити у складу са науком целокупне Библије, а не само са овим или оним њеним сегментом. Поштовани, вама је сигурно познато да су многе верске заједнице управо на томе изградиле свој „имиџ.” Дакле, узму једно библијско научавање које се односи на одређену епоху, те га пренагласе и наметну као искључиву истину за садашње време.

Моја молитва коју сам вам обећала би гласила овако: Боже, који си Једна Особа, а не три, како то погрешно већина данашњих хришћанских деноминација уче, наине кажу да си ти један, али да се састојиш од три особе, што се супроти и Светом Писму и логици. Ми смо се овде окупили да размотримо питање у вези шабата па те молимо да нам у томе помогнеш, јер без твога Духа никакав ваљани резултат нећемо постићи у том погледу.

Ми смо мала и сиромашна група, али смо пред собом поставили велике и далекосежне циљеве, пружи руке и помози нам. Осећамо да ти водиш наш покрет и верујемо да ћеш нам показати све бољи и бољи пут. За све то те молимо у име Исуса Христа, Твога Сина, Господа Месију. Амин!

— Амин!— рекоше сви присутни и пођоше својим кућама. Након тог првог састанка одржана су још шест од којих ћемо само задњи седми да изложимо јер је тај састанак епилог и сублимација свих претходних.

— Драга браћо и сестре – обрати се Шолим присутнима, окупили смо се овде да утврдимо смернице које ће имати значаја за све мале групе нашег покрета како у земљи тако и у иностранству. После седмодневног дебатованја и разматрања задате теме задовољство ми је да констатујем да смо постигли консензус око тако важне тачке вере као што је питање седмога дана познатог у Светоме Писму под називом шабат. У том погледу ја сам сачинио један документ те молим све оне који се слажу са тачкама изнетим у њему да се потпишу, а онда ћемо копије тога документа послати свим малим групама диљем света. Ја ћу га сада пред вама најпре прочитати, а након тога ви ћете на њега ставити своје потписе.

Драга браћо и сестре,

Централна група покрета ПУТ је разматрала питање светковања „шабата” , то јест да ли је та библијска установа на снази и у Новом Савезу као што је била у Старом? После озбиљног и темељног претресања тог питања и уз молитве Богу, Створитељу свега, постигнут је консензус од стране свих чланова водеће групе. Сматрамо да је шабат успостављен приликом стварања света од стране Бога. Такође мислимо да је био на снази све до Мојсија, али да је од стране човечанства у том периоду био скоро потпуно занемарен и заборављен.

Ево неколико библијских аргумената за такву тврдњу: 2. Мојсијева 5,1: „А после изиђе Мојсије и Арон пред Фараона, и рекоше му: овако вели Господ Бог Израиљев: пусти народ мој да ми празнују празник у пустињи.” 2. Мојсијева 10,9: „А Мојсије рече: с децом својом и са старцима својим ићи ћемо, са синовима својим и са кћерима својим, са стоком својом ситном и крупном ићи ћемо, јер имамо празник Господњи.” 2. Мојсијева 32,5: „А кад то виде Арон, начини олтар пред њим; и повика Арон, и рече: сјутра је празник Господњи.” У горња три стиха се наводи неки Господњи празник који су Израелци имали да испоштују и пре давања закона на Синају. Који је то празник могао бити? Ми верујемо да је то био управо шабат. Ипак постоји гледиште да је можда био у питању неки од других празника, али сигурно не у облику једног од оних који су наведени у 3 Мој. 23, јер су они успостављени касније. Наиме, неки истраживачи предпостављају да су сви покретни празници Господњи којих је било седам, постојали и раније, али да су били прослављани у другом облику и да су покривали исте датуме као и ови каснији из јеврејског религиозног календара. На пример, Пасха је први покретни празник, она је могла бити празник захвалности за пристигли јечам, жетвени празник и тако даље. Међутим, пошто у Писму немамо убедљив доказ за то, а наше није да нагађамо, онда нам не преостаје друго него да прихватимо оно прво гледиште за који имамо одређен доказ. Па стога да га и наведемо: 5. Мојсијева 5,15: „И памти да си био роб у земљи Мисирској, и Господ Бог твој изведе те оданде руком крепком и мишицом подигнутом. Зато ти је Господ Бог твој заповедио да светкујеш дан одмора.”

Сматрамо да наведени стих представља веома јак доказ у прилог тога да је субота као институција била позната и пре давања закона на Синају, заправо од самог стварања света. Наш Господ пошто је изабрао свој посебан народ, Јевреје, поново реafirмише ту заборављену установу која је затим била на снази све до Исуса Христа. Након испуњења Торе и Закона од стране Божијег Сина, Бог преко апостола Павла даје нову светлост из које ми закључујемо да за хришћане ова вредна и поштовања достојна

заповест Старога завета више не важи, а то се може јасно видети из ових стихова: Галатима 4,10: „Гледате на дане и месеце, и времена и године.” Галатима 4,11: „Бојим се за вас да се не будем узалуд трудио око вас.”

Колошанима 2,16: „Да вас дакле нико не осуђује за јело или за пиће, или за какав празник, или за младине, или за суботе;” Колошанима 2,17: „Које је све било сен од онога што шћаше да дође, и тело је Христово.”

Ми сматрамо да чланови покрета ПУТ не требају никога да укоравају, а посебно не своју браћу која су на пример формирала малу групу и у оквиру ње светкују, недељу или који други дан. Премда водеће тело сматра да се држањем наведене заповести нико не може спасити вечне смрти, ипак не желимо и немамо право да другима а особито не браћи која су део нашега покрета, а припадају другим малим групама, намећемо своје гледиште и своју верску праксу.

Такав став смо донели на основу ових стихова из Библије: Римљанима 14,5 Тако један разликује дан од дана, а други држи све дане да су једнаки: сваки да буде уверен за своју мисао. Римљанима 14,6: „Који разликује дане, Господу разликује; и који не разликује дана, Господу не разликује. Који једе, Господу једе: јер хвали Бога; и који не једе, Господу не једе, и хвали Бога.”

У Новоме Савезу је на снази Христов Закон и ми треба да се упознамо са њим, јер је то Божији Закон, а назива се Христовим, јер је дан преко Исуса који је коначни Божији заступник и најузвишенија Божија објава у свемиру. Мојсијев закон више није на снази, али нормално остали су дани. Да објаснимо то са једном илустрацијом или аналогијом. Нека особа може да одлучи примера ради, да више не прославља своје рођендане. Међутим, и након те одлуке годишњице њеног рођења ће наставити да се нижу и она ће и даље наставити да рачуна своју старост на основу тога дана. Исто тако и када је у питању „шабат” и уопште седмични циклус који је Бог успоставио приликом стварања, може и треба да остане и даље као временска јединица мања од месеца, а већа од дана. Није на одмет и није погрешно да имамо то као календарску вредност у животу наше цивилизације, али светковање тога дана као чиниоца спасења, више се не захтева. Бог свакако није успоставио седмични циклус онако произвољно, да би само створио један празник задњег дана тог интервала времена, већ је то извесно начело које је Створитељ уткао у саму творевину. Током историје хришћанства биле су написане разне студије о Посланици Колошанима 2:16 коју смо горе цитирали, а која се сматра слабом тачком адвентизма.

Понуђена су различита тумачења често веома конфузна која иду од тога да се тим стихом заправо потврђује да су први хришћани светковали шабат и да је и даље треба држати, па све до става који јасно показује да она не важи за хришћане који су дошли од незнабожаца. Ово задње би значило да Јевреји требају и даље да држе суботу, јер је она за њих не само метафизички празник него је везана и за њихову националну припадност, она је постала део њиховог националног идентитета, премда ни њих то светковање не може спасити, пошто се сви без разлике спасавамо вером у Исуса Христа. Можемо се и сами уверити у то ако прочитамо следећи стих: Дела апостолска 15,9: „И не постави никакве разлике међу нама и њима, очистивши вером срца њихова.”

Да се вратимо на Посланицу Колошанима 2:16. У њој се цитира једна трочлана фраза која се налази у Књизи пророка Осије 2:11. Међу новозаветним научницима не постоји консензус око значења тријаде која обухвата три грчка термина: хеорте, нумениа и саббата. Ми смо нашим тимским истраживањем закључили да оба стиха говоре о укидању свих церемонијалних празника и оба користе исти редослед у поменутој фрази, наиме обрнути паралелизам: годишњи празници, месечни празник, па опет годишњи празници.

Јеврејска реч *хаг* има редуковано значење и односи се искључиво на тзв. празнике радости у које спадају Пасха, Пентакост и Сукот, али пре свега Шабат, јер је он први и најглавнији празник радости, празник предводник по коме се и сви остали церемонијални празници називају суботама, а налазимо је у оним стиховима из Друге Мојсијевој који се односе како смо видели на седмичну суботу. Али већина коментатора је нажалост то превидела или под утицајем своје телогije није хтела да примети тако важну ствар, те шабат нису сврстали у ту групу празника. У Септуагинти ми видимо да је јеврејска реч „хаг” преведена грчким термином „хеорте” коју сусрећемо у Колошанима 2:16. То је за нас доказ да је апостол Павле тим изразом обухватио и седмични шабат. Према томе, за хришћане сви празници су укинати, јер су они били сен добара које ће доћи. Дакле, хеорте обухвата: седмични Шабат, Пасху, Педесетницу и Сенице, нумениа је месечни празник, а саббата обухвата Дан Труба и Дан Помирења.

Има деноминација које научавају да Христос није укинуо ни један празник. Оне се позивају на речи Исуса Христа из Еванђеља по Матеју које гласе овако: Матеј 5,17: „Не мислите да сам ја дошао да покварим закон или пророке: нијесам дошао да покварим, него да испуним.” Матеј 5,18: „Јер вам заиста кажем: докле небо и земља стоји, неће нестати ни најмањег словца или једне титле из закона док се све не изврши.” Матеј

5,19: „Ако ко поквари једну од ових најмањих заповести и научи тако људе, најмањи назваће се у царству небескоме; а ко изврши и научи, тај ће се велики назвати у царству небескоме.” Многи не схватају да постоји огромна разлика између укидања (кварења) Торе и Пророка, то јест онога што је написано у њој, а односи се на мисију Исуса Христа од испуњења истог од стране Божијег Сина. Ако је нешто остварено и тиме престало да важи, то није насилно уклоњено некаквим самовољним ауторитетом. Дакле, смисао онога што је наведено у Закону и Пророцима је постигнут и било би и непотребно и бесмислено упражњавати нешто што је испуњено. Свето писмо каже да када се промени свештенство мора да се промени и закон. Јеврејима 7,12: „Јер, кад се промени свештенство, мора се и закон променити.” Исус је првосвештеник по реду Мелхиседекову, а не по Левитском реду. Нисмо под Мојсијевим законом, већ под Христовим законом. Послушајмо шта Писмо о томе каже: Римљанима 7,4: „Зато, браћо моја, и ви умресте закону телом Христовим, да будете другога, онога што уста из мртвих, да плод донесемо Богу.

1.Коринћанима 9,21: „Онима који су без закона био сам као без закона, премда нијесам Богу без закона него сам у закону Христову, да придобијем оне који су без закона.” Галатима 2,16: „Па дознавши да се човек неће оправдати делима закона, него само вером Исуса Христа, и ми веровасмо Христа Исуса да се оправдамо вером Христовом, а не делима закона: јер се делима закона никакво тело неће оправдати.” Галатима 6,2': „Носите бремена један другог, и тако ћете испунити закон Христов.”

Апостол Павле каже у једном стиху, да се нико неће оправдати делима закона, а у другом стиху исте посланице да се потрудимо један за другога како би испунили закон Христов. На која дела закона је мислио Павле? Очигледно на дела Мојсијевог закона. Имати веру Исусову и испунити Његов закон је битно за спасење. Прочитајмо следеће стихове:

Јован 13,34: „Нову вам заповест дајем да љубите један другог, као што ја вас љубих, да се и ви љубите међу собом.” Римљанима 13,8: „И не будите никоме ништа дужни осим да љубите један другог; јер који љуби другога закон испуни. Јован 14,15: „Ако имате љубав к мени, заповести моје држите.”

У Откривењу, последњој књизи Библије је записано да се свети препознају по томе што држе заповести Божије и веру Исусову и имају Његово сведочанство. Откривење 12,17 И разгневи се змија на жену, и отиде да се побије са осталим семеном њеним, које држи заповести Божије и има сведочанство Исуса Христа.Откривење 14,12 Овде је трпљење светих, који држе заповести Божије и веру Исусову.Откривење 19,10 И

паднувши пред ногама Његовим поклоних му се; и рече ми: гле, немој, ја сам слуга као и ти и браћа твоја која имају сведочанство Исусово. Богу се поклони; јер је сведочанство Исусово Дух Пророштва. Шта је сведочанство Исусово? То је оно што нам је он саопштио кроз Свето Писмо. Христов закон је Божији закон као што је то био и Мојсијев. Назива се тако, јер је Христос посредник Новог завета. Највиши и коначни Божији заступник. И зато је Његов закон јачи и већи и бољи од претходног Мојсијевог. Зато се за Њега и каже у Старом завету да ће закон учинити великим и славним. (в. Исаија 42:21)

Реформатор Мартин Лутер је Декалог (Десет Божијих заповести) поделио на два дела. На природне и церемонијалне заповести. Сматрао је да су све одредбе из Декалога природне, сем једне, четврте. Адвентисти су нешто слично учинили кад су целокупни Мојсијев закон поделили на морални и церемонијални. По њима моралне заповести су све оне са камених плоча, а обредне све остале сем грађанских закона и здравствених прописа. Да ли је то требало урадити или не? У Светом Писму ми не проналазимо такву поделу Божијег закона. Нема стиха у којем ми можемо прочитати "церемонијални закон"?

То је људска терминологија која је измишљена зарад одређених "теолоских заблуда." Божији морални закон нису само "10 заповјести", то нећемо наћи нигде у Библији. Уђимо у Писмо и пронађимо одговоре на оваква питања: Ефесцима 2,15: „Закон заповијести наукама укинувши; да из обоба начини собом једног новог човека, чинећи мир;”

14 „на тај начин што је избрисао обвезницу која је својим одредбама била против нас и уклонио је – приковавши је на крст.” (Кол.2: 14)

Држимо да горњи стихови јасно говоре у прилог тога да је Стари Савез са својим кодексом закона укинут, те замењен Новим Савезом и Новим Законом који се назива Христовим.

Постоји гледиште које нам се чини прихватљивим, јер је изгледа у складу са целокупном науком Библије. Наиме, ради се о извесним заповестима као што је на пример обрезање, затим систем приношења животињских жртава и слично, које нису у апсолутном смислу речи Божије заповести премда их је он наложио да се држе.

Међутим, познато је да су Египћани практиковали обрезање још пре Јевреја, а такође присутно је веровање код неких истраживача да су Каин и Авељ први увели приношење крвних и бескрвних жртава којима су хтели сваки на свој начин да покажу захвалност или да угоде Богу. Према таквом резонувању Творац је касније развио и

систематизовао ту њихову идеју приношења жртава.И, можемо читати да се Авељева жртва допала Господу, а на Каинову није погледао.

Сматрамо да горе изнето гледиште није без Библијског покрића, а то доказујемо следећим стихом: 1. Коринћанима 7,19: „Обрезање је ништа, и необрезање је ништа; него држање заповести Божијех. А ми браћо сви знамо да је управо Бог наредио Авраму, а касније и Израелском народу да се сви њихови мушкарци обрезају осмог дана по рођењу.”

Ми верујемо да је Божији закон непроменљив и да постоји од када постоји универзум. Тај закон је током историје даван у различитим формама и применама. Облици тога закона могу бити променљиви али начела на којима се он базира су иста и трајна. Коначни облик тога закона нама је дан кроз Исуса Христа и тај облик Божијег закон је најузвишенији и најбољи од свих претходних тако да се за Мојсијев закон каже да је „сенка” онога што је имало да дође. Данас у свету постоје деноминације које тврде да заповести из Декалога нису „сенка” . Ми се не би могли сложити са таквом констатацијом. Исус је у Еванђељу по Матеју рекао:

Матеј 5,21 Чули сте како је казано старима: не убиј; јер ко убије, биће крив суду.Матеј 5,22 А ја вам кажем да ће сваки који се гневи на брата свог ни за шта, бити крив суду; а ако ли ко рече брату свом: рака! биће крив скупштини; а ко рече: будало! биће крив паклу огњеном.

Дакле, читајући можемо јасно да видимо да је Божија заповест о неприкосновености и достојанству људског живота дата кроз Христов закон неупоредиво јача, већа и боља него та иста заповест дата у Мојсијевом закону. Према томе, онај првобитни закон је „сенка” спрам овог коначног Христовог.

Централна група покрета ПУТ поздравља браћу широм света те се нада да ће изнете смернице у овом документу бити на благослов свима који га буду читали.

Централа

Потписи Чланова:

Лета Господњег 2015.

Шолим Ћидапоп

Елиза Ћидапоп

Абрахам Стратимировић

Доротеј Стефановић

Стефан Анастасијевић

Нада Болорин

Милица Карапанџић

Борба за истиниту веру

Након успешне сесије разговора о Шабату, Елиза је била замољена да састављени и потписани документ од стране свих учесника проследи малим групама што је она и учинила. После извесног времена Шолим доноси одлуку да крене на евангелизаторску турнеју по Румунији и Мађарској. Најпре долази у Темишвар. Изнајмљује собу недалеко од центра града и одмах почиње да разрађује планове како да се приближи људима да би им сведочио. Осмислио је да то ради на улицама града по парковима где људи седе на клупама или поред фонтана и вештачких језера и на обалама реке Бегеј. Једног јутра, шетајући долмом угледао је једну госпођицу која је седела на трави и читала неку књигу са црним корицама. Помислио је у себи: „вероватно чита Свето Писмо.” И није погрешно, у шта се могао уверити када јој се довољно приближио. Свето писмо које је читала је било на српском то је одмах запазио и зато јој се на свом језику обратио.

— Госпођице, видим читате Библију – рече Шолим помало лукавим гласом. А да ли вам је нешто не јасно у њој?

— Извините господине, зашто би ми било не јасно, мислите да сам глупа –узврати млада дама оштрим гласом?

— О не! знате драга госпођице, то из мене говори моја верска историја. Када сам био ваших година много сам читао Писмо, али ми оно није било јасно и нисам у то време могао да видим у њој неки виши склад. Непрестано ми се чинило да је то једно контрадикторно штиво, али нисам одустајао, јер сам веровао да се у њој налази тајна, тајна живота која ће ми помоћи да постанем срећан човек.

— Па добро – рече госпођица, признаћу вам да постоји нешто у њој што ни мени никако није јасно и не могу да разумем, просто не улази ми у ум. Ако желите могу вам изложити о чему се ради.

— Може – рече Шолим бојом гласа који се често чује када се некоме саопшти нешто веома повољно и пожељно.

— Знате – уздахну дама, и настави даље, мучи ме питање Ђавола. Вама је сигурно познато, јер видим да сте упознати са духовним стварима, да постоје два гледишта о томе ко је Сатана? А што се тиче гледише које тврди да је Ђаво људска измишљотина нећу у опште да разматрам овде, јер је скроз безбожно и као такво ме не интересује. Сада ћу вам предочити прво од два која су мени од значаја. Прочитаћу вам један одломак из неке књиге на коју сам наишла сурфујући интернетом.

Ко је архи убоица људи?

Понекад изворне речи библијског текста су остављене непреведене ("мамон", у Мт. 6: 24 (Караџић), је један арамејски пример тога). Као реч, 'сотона' која је једна непреведена хебрејска реч и значи 'противник', док је 'ђаво' превод грчке речи 'диаболос', а значи лажац, непријатељ или клеветник. Ако би веровали да су сотона и ђаво некакво биће изван нас које је одговорно за грех, онда кадгод наиђемо на ове речи у Библији, морамо схватити да се тичу зле особе. Библијска употреба ових речи показује да се оне могу користити као обични придеви, описујући обичне људе. Ова чињеница онемогућује мишљење да речи ђаво и сотона као што су употребљаване у Библији упозоравају на велику опаку особу или бића изван нас.

Реч 'сатана' и реч 'враг' да ли су то синоними?

1 Цар.11: 14 бележи "подиже Господ противника (иста хеб. реч другде преведена "сотону") Соломуну, Адада Идумејца". "Подиже му Бог још једног противника (још једног сотону), Резона ... И беше противник (сотона) Израиљев" (1Цар.11: 23,25). Ово не значи да је Бог подигао наднаравну особу или неког анђела да буде сотона / противник Соломуну; Он је подигао обичне људе. Мт.16: даје други пример. Петар је покушавао одвратити Исуса од одласка у Јерусалим да умре на крсту. Исус се окренуо и рекао Петру "Носи се од мене, сотоно ... јер ти није на памети што је Божје, него што је људско". Па тако је Петар назван сотона. Запис је кристално јасан да Христ није говорио неком анђелу или чудовишту кад је говорио ове речи; он је говорио Петру.

Зато што реч 'сотона' значи тек противник, добра особа, чак и Сам Бог, може се назвати 'сотона'. У суштини нема ничег нужно грешног око саме речи. Грешне конотације које реч сотона има делом су дужне чињеници да је наша властита грешна нарав наш највећи 'сотона' или противник, и исто тако због употребе речи у говору света да се тиче на нешто повезано са грехом. Сам Бог може бити сотона за нас тиме што доноси невоље у наше животе, или стајањем на путу погрешног смера неке акције коју смо напустили. Али чињеница да се Бог може назвати 'сотона' не значи да је Он Сам грешан.

Књиге Самуела и Дневника су паралелни описи истих догађаја, као што су четири Јеванђеља, записи истих догађаја али користе различити језик. 2 Сам.24:1 бележи "А Господ ... надражи Давида на њих говорећи: хајде изброј Израиља". Паралелни опис у 1Днев.21:1 вели "Али уста сотона на Израиља и наврати Давида да изброји Израиља".

У једном пасусу Бог је провокатор, у други је сотона. Једини закључак је да је Бог деловао као 'сотона' или противник Давиду. Он је учинио исто Јову доводећи невоље у његов живот, тако да је Јов рекао о Богу: "силом руке своје супротиш ми се" (Јов 30:21); 'Ти делујеш попут сотоне против мене', беше оно што је Јов у основи говорио.

Позабавимо се сада речју 'ђаво' у Библији и како га она описује? Исус је рекао, "Нисам ли ја вас дванаесторицу (ученика) изабрао? А ипак, један је од вас ђаво (Јв.6:70). Говораше то о Јуди Искаротском" који беше обичан, смртник. Он није говорио о личном бићу с роговима, или о такозваном 'духовном бићу'. Реч 'ђаво' овде једноставно указује на лошу особу. 1Тим.3:11 снабдева други пример. Супруге црковних старешина да не буду "клеветнице"; изворна грчка реч овде је 'диаболос', која је иста реч преведена 'ђаво' другде. Па тако Павле упозорава Тита да старије жене у еклезији не буду "клеветнице" или 'ђаволи' (Тит 2:3). Слично тако је рекао Тимотију (2Тим.3:1,3) да "у последњим данима ... људи ће заиста бити ... клеветници (ђаволи)". Ово не значи да ће се људска бића претворити у натприродна бића, но да ће бити злобнија. Треба бити прилично јасно из свега овога да речи 'ђаво' и 'сотона' не односе се на палог анђела или грешног бића ван нас.

Позабавимо се појмовима као што су: грех, сатана и ђаво. Многи се плаше од тих речи.

Речи 'сотона' и 'ђаво' су употребљени фигуративно да опишу природне грешне склоности унутар нас... Ови су наш главни 'сотона' или противник. Они су такође персонифицирани, и као такви о њима се може говорити као о 'ђаволу' – нашег непријатеља, клеветника истине. Овоме личи наш природни 'човек' – на самог ђавола. Веза између ђавола и наше зле жеље – греха унутар нас – је учињена изричитом у неколико пасуса: "Па будући да деца (ми сами) имају заједничку крв и месо, и сам он (Исус) тако постаде у томе учесником да смрћу (својом) обескрепи онога који имаше моћ смрти, то јест ђавола" (Јев.2:14).

Ђаво је овде описан као да је одговоран за смрт. Али "плата је греха смрт" (Рим.6: 23). Стога грех и ђаво морају бити паралелни. Слично Јак.1:14 вели да наше зле жеље кушају нас, водећи нас греху и према томе к смрти; али Јев.2:14 вели да ђаво носи смрт. Исти стих каже да је Исус имао нашу природу како би уништио ђавола. Стави ово наспрам Рим.8:3: "(Бог) пославши Сина свога у обличју грешнога тела (тј. у нашу људску природу) и с обзиром на грех, осуди грех у телу". Ово показује да ђаво и грешне склоности које су природно унутар људске нарави су ефективно исто. Веома је важно разумети да је Исус био у искушењу исто као и ми. Погрешно разумевање науке

о ђаволу значи да не можемо исправно ценити Исусову природу и дело. Једино, јер је Исус имао нашу људску природу – ђаво унутар њега – можемо имати наду спасења (Јев.2:14-18; 4:15).

Савлађујући жеље своје властите природе, библијског ђавола, Исус је био у стању да уништи ђавла на крсту (Јев. 2:14). Ако ђаво јест лично биће, онда оно не треба више постојати. Хеб. 9: 26 вели да се Христ појавио "да грех укине жртвом својом". Јев. 2:14 парира овим, изјавом да је кроз своју смрт Христ уништио ђавола у себи. Својом је смрћу у очекивању Исус уништио "грешно тело" (Рим.6:6), тј. људску нарав, грех откривен у (облику) самих наших тела.

"Ко чини грех, од ђавола је" (1Јв.3:8), јер је грех резултат давања пута нашим сопственим природним, злим жељама (Јак.1: 14,15), које Библија назива 'ђаво'. "Зато се појави Син Божји: да разори дела ђаволска" (1Јв.3: 8). Ако смо исправни у казивању да су наше зле жеље ђаво, онда дела наших злих жеља, тј. њихов исход, су наши греси. Ово је потврђено 1Јв.3: 5: "он (Исус) се појави да однесе грехе". Ово потврђује да су "наши греси" и "дела ђаволска" исто. Дела 5: 3 снабдева други пример ове везе између ђавола и наших греха. Петар рече Ананији: "зашто ти сотона испуни срце"? Онда у стиху 4 Петар каже "Зашто си дакле такову ствар метнуо у срце своје?" (Карацић) Зачети чега лошег у наша срца је исто као сотона да нам пуни срца. Ако ми сами зачнемо нешто, на пр. грешни план, онда он почиње унутар нас. Ако једна жена зачне дете, оно не постоји изван ње; оно почиње унутар ње. Јак.1:14,15 користи исту фигуру у опису како наше пожуде зачнују и рађају грех, који рађа смрт. Пс.109:6 поистовећује грешника са сотоном (по Даничићу "безбожника" с "противника") "Постави над њим злог човека, и нека му сотона стане уз његову десну руку" (изв. текст), тј. да влада над њим (уп. Пс.110: 1).

Сада ћемо мало причати о употреби персонификације у Библији.

Можемо разумно одговорити: 'Па то заиста говори као да је ђаво једно биће!' Ово је сасвим тачно; Јев.2:14 говори о "онога који имаше моћ смрти, то јест ђавола". Чак и мала количина библијскога читања показује да се често користи персонификација – говорење о апстрактној идеји као да је особа. Тако При. 9: 1 говори о жени званој 'Премудрост' која зида себи кућу, и Рим. 6:23 изједначује грех с господарем који отплаћује смрћу. Наш ђаво, 'диаболос' често представља наше зле жеље. Ипак не може се имати апстрактни дијаболизам; зле жеље које су у човечије срце не могу постојати одвојено од човека; стога је ђаво персонификован. Грех је често персонификован као господар (пр. Рим.5:21; 6:6,17; 7:3). Разумљиво је, стога, да је 'ђаво' такође

персонификован, с обзиром да ђаво такође указује на грех. Слично, Павле говори о нама да имамо два бића, као да су, у оквиру нашег тела (Рим.7:15-21): телесни човек, 'ђаво', бори се са човеком Духа. Ипак је очигледно да нема два дословна, лична бића која се боре унутар нас. Овај грешни део наше природе је персонификован као "the evil one" (Мт.6:13 – Карацић) – библијски ђаво. Иста грчка фраза преведена "злога" овде је преведена као "опакога" у 1.Кор.5: 13, показујући да кад особа иде пут греха, његов "онај зли" – он сам – постаје "онај зао", или 'ђаво'.

Како се термини 'ђаво' и 'сатана' котирају у политичком контексту?

Ове су речи 'ђаво' и 'сотона' исто тако употребљене да опишу опаки, грешни светски поредак у којем живимо. О социјалним, политичким и псеудорелигиозним хијерархијама људске расе може се говорити као о облику 'ђавола'. Ђаво и сотона у Новом завету често се односе на политичке и друштвене моћи јеврејских или римских система. Тако ми читамо о ђаволу где баца вернике у тамницу (Отк.2:10), односећи се на римске власти које затварају вернике.

У овом истом контексту читамо о цркви у Пергаму да је смештена где и столица сотоне, или престо. Беше то место владавине римске колоније у Пергаму, где је такође било и верника. Ми не можемо рећи да је сам сотона, ако постоји, лично имао престо у Пергаму. Појединачни је грех описан као преступ против Божјег закона (1.Јв.3:4). Али грех изражен колективно као политичка или друштвена сила опречна Богу је сила много моћнија но појединац; ова колективна моћ је некад персонифицирана као моћно биће звано сотона. У овом смислу Иран и друге исламске силе називају Сједињене Државе, "великим сатаном" – тј. великим противником њихове „ствари”, у политичким и религиозним односима. Овако су речи 'ђаво' и 'сотона' често употребљаване у Библији.”

— Хм, видим да се ради о христаделфијанском поимању Сатане – рече Шолим. Да има неких савремених научника који кажу да Сатана заправо не постоји. Они тврде да он није ништа више до плод људске маште. Ова полемика није нешто ново. „Ђаволова највећа обмана“, написао је Шарл Бодлер, песник из 19. века, „јесте у томе да нас увери како он не постоји.” Но да кажем нешто о христанделфијанистичком разумевању Ђавола. Њихово веровање о сатани је јединствено у односу на друге хришћанске групе. Међутим, оно ипак није оригинално и није библијског порекла. Преузето је из рабинског јудаизма. Текст који сте ми прочитали је занемарио да каже једну важну ствар, а то је да се хебрејска реч „сатан” користи у Светоме Писму и као придев, али и

као лична именица. Случајно имам овде код себе један текст од „Јеховиних сведока” који говори о истој теми па бих желео да вам га прочитам. Чланак је по мом мишљењу веома аргументован и надам се да ће вам помоћи у разумевању питања у вези сатане. Па да кренем са читањем ако немате ништа против.

— Само изволите господине, једва чекам да чујем – прозбори умилним гласом девојка, која рече касније да се зове Лара.

— Врло радо, ево почињем:

Кренућу са идентификацијом особе која нам је позната под називом Нечастиви илити Ђаво.

Цркве га углавном овако дефинишу: Духовно створење које је главни непријатељ истинитог Бога, Јахвеа, и свих оних који га обожавају. Добио је име Сатана јер је постао Јеховин противник. Такође је познат као Ђаво, јер је највећи клеветник Бога. Сатана је описан као празмија, очигледно зато што се у Едену служио змијом да би преварио Еву, због чега је змија постала симбол за варалицу. У Откривењу је Сатана такође симболично описан као змај који прождире.

Како можемо знати да ли таква духовна особа заиста постоји?

Библија је главни извор доказа. У њој се много пута на њега указује по имену (Сатана 52 пута, Ђаво 33 пута). Ту је такође забележено сведочанство очевица које потврђује да Сатана постоји. О ком очевицу је реч? О Исусу Христу, који је... дошао на земљу и који је то зло духовно створење често помињао по имену (Лука 22:31; 10:18; Мат. 25:41).

Оно што Библија говори о Сатани Ђаволу заиста је логично. Зло које постоји у свету далеко надмашује људску злобу. Библијско објашњење о Сатанином пореклу и његовом деловању разјашњава зашто упркос томе што већина људи жели да живи у миру већ хиљадама година харају мржња, насиље и ратови и зашто је то сада достигло такве размере да читавом човечанству прети уништење.

Ако Ђаво не би постојао, онда никоме не би помогло то што је прихватио оно што Библија говори о њему. Међутим, у многим случајевима су људи који су раније били у дотицају са окултизмом или су припадали некој групи која се бави спиритизмом рекли да су их узнемиравали „гласови” из невидљивог подручја, да су били „опседнути” натприродним бићима, и томе слично. Осетили су право олакшање када су сазнали шта Библија говори о Сатани и демонима, када су применили библијски савет да прекину са спиритизмом и када су се у молитви обратили Јехови за помоћ.

То што верујемо да Сатана постоји не значи да верујемо да има рогове, зашиљен реп и виле у рукама и да пече људе у паклу. Библија не описује Сатану на тај начин. То је производ маште средњовековних уметника на које су утицали прикази митолошког грчког бога Пана, као и дело италијанског песника Дантеа Алигијерија под називом „Пакао“. Библија не научава да постоји пакао, већ јасно каже да „мртви нису свесни ничега“ (Проп. 9:5).

Да ли је Сатана можда само зло у људима?

У Јову 1:6-12 и 2:1-7 извештава се о разговору између Јехове Бога и Сатане. Да је Сатана зло у особи, онда би у овом случају зло било у Јехови. Али то је у оштрој супротности са оним што нам Библија каже о Јехови, наиме да „у њему нема неправде“ (Пс. 92:15; Откр. 4:8). Вредно је запазити да се у извештају о Јову у хебрејском тексту користи израз хас Сатан (са одређеним чланом), из чега се види да се ту говори о особи која је истакнути Божји противник. (Види и Захарију 3:1, 2.)

У Луки 4:1-13 извештава се да је Ђаво покушао да искуша Исуса како би му се покорио. У извештају се каже да Ђаво говори а Исус му одговара. Да ли је Исуса искушавало зло у њему? То не би било у складу са описом Исуса који Библија даје, наиме да је безгрешан (Јевр. 7:26; 1. Петр. 2:22). Премда се у Јовану 6:70 грчка реч диаволос користи да се опише лоша особина која се развила у Јуди Искаротском, у Луки 4:3 користи се израз о диаволос (Ђаво, са одређеним чланом испред), чиме се указује на особу.

Да ли се приписивањем кривице Ђаволу само избегава одговорност за лоше стање у свету?

Неки људи криве Ђавола за оно што сами раде. Ипак, Библија показује да су често људи великим делом одговорни за зло које доживљавају, било да оно долази од других или је последица њиховог понашања (Проп. 8:9; Гал. 6:7).

Међутим, Библија нас не оставља у незнању што се тиче постојања и тактика надљудског непријатеља који је човечанству нанео много бола. Она нам показује како можемо избећи да будемо под његовом влашћу.

Одакле потиче Сатана?

Сва Јеховина дела су савршена; неправда не потиче од њега. Дакле, он није створио ниједну злу особу (П. зак. 32:4; Пс. 5:4). Онај који је постао Сатана у почетку је био

Божји савршени духовни син. Када је Исус рекао да Ђаво „није остао постојан у истини“, указао је на то да је некада био „у истини” (Јов. 8:44).

Међутим, као и сва друга Божја интелигентна створења, и овај духовни син је добио дар слободне воље. Он је злоупотребио своју слободу избора, дозволио је да се у његовом срцу развије уображеност, затим је почео да жуди за обожавањем које припада једино Богу и тако је навео Адама и Еву да слушају њега уместо Бога. Тако је својим поступцима учинио себе Сатаном, а Сатана значи „противник” (Јак. 1:14, 15.)

Зашто Бог није уништио Сатану одмах након што се побунио?

Сатана је покренуо важна питања: (1) Да ли Јехова има право да влада и да ли то чини на праведан начин? Да ли је Јехова људима ускратио слободу која им је потребна да би били срећни? Да ли људи могу успешно управљати собом и остати живи само ако су послушни Богу? Да ли је Јехова био неправедан када је дао закон којим је прописао да непослушност води до смрти? (Пост. 2:16, 17; 3:3-5). Дакле, да ли је Јехова заиста имао право да влада? (2) Да ли ће разумом обдарена створења сачувати своју беспрекорност према Јехови? Када су се Адам и Ева побунили, покренуто је питање: Да ли су Јехови његове слуге заиста послушне из љубави или ће сви људи напустити Бога и следити Сатану? Ово друго питање Сатана је поново покренуо у Јововим данима (Пост. 3:6; Јов 1:8-11; 2:3-5; види и Луку 22:31). Та питања се нису могла решити тиме што би се једноставно погубили бунтовници.

Бог није морао ништа себи да доказује. Међутим, да та питања никад више не би нарушила мир и хармонију у свемиру, Јехова је допустио да прође доста времена да се она реше тако да више не буде никакве сумње. После одређеног времена било је очигледно да су Адам и Ева морали да умру због непослушности Богу (Пост. 5:5). Међутим, било је укључено више тога. Зато је Бог дозволио и Сатани и људима да испробају све облике владавина које сами измисле. Ниједан од њих им није донео трајну срећу. Бог је дозволио људима да иду до крајње границе у свом начину живота којим показују презир према његовим праведним мерилима. Данас се јасно види до чега је то довело.

Истина је оно што Библија каже: „Човек који ходи не може да управља својим корацима” (Јер. 10:23). У исто време, Бог је својим слугама дао прилику да својом послушношћу из љубави докажу да су му верни, и то упркос Сатаниним замкама и прогонству.

Јехова подстиче своје слуге: „Буди мудар, сине мој, и обрадуј ми срце, да могу одговорити ономе ко ми се руга” (Посл. 27:11). Они који остану верни већ сада имају

велике благослове, а имају и могућност да добију вечни живот у савршенству. Тај живот ће користити да врше вољу Јехове, Бога чије особине и мерила истински воле.

Колики утицај Сатана има у данашњем свету?

Исус Христ је указао на њега као на 'владара света', онога кога човечанство слуша тиме што на његов подстрек игнорише Божје захтеве (Јов. 14:30; Еф. 2:2). Библија за њега каже и да је „бог овог света“, коме се одаје част религиозним обичајима које људи овог света практикују (2. Кор. 4:4; 1. Кор. 10:20).

Када је искушавао Исуса Христа, Ђаво га је „одвео на висину и показао му одједном сва краљевства света. И Ђаво му је рекао: 'Даћу ти власт над свима њима и њихову славу, јер је мени предата и дајем је коме хоћу. Ако ми се, дакле, поклониш, сва ће власт бити твоја'" (Лука 4:5-7). Откривење 13:1,2 показује да Сатана даје 'моћ и престо и велику власт' светском политичком систему. Из Данила 10:13, 20 види се да је Сатана поставио демонске кнезове над водећим краљевствима на земљи. Ефешанима 6:12 указује на њих као на 'поглаварства, власти, светске владаре ове таме, зле духовне силе на небесима'.

Није чудо што се у 1.Јовановој 5:19 каже: „Цео свет је у власти Злога“. Међутим, Сатанина власт ће трајати само једно о аничено време и то само зато што Јехова, Свемоћни Бог, то допушта.

Колико дуго ће Сатани бити допуштено да заводи човечанство?

Ослобођење од Сатаниног злог утицаја описано је следећим речима: „Видео сам једног анђела како силази с неба с кључем од бездана и великим ланцем у руци. Ухватио је змаја, празмију, који је Ђаво и Сатана, и свезао га на хиљаду година. Бацио га је у бездан, који је над њим закључао и запечатио, да више не заводи народе док се не наврши хиљаду година. После тога треба да буде накратко одвезан" (Откр. 20:1-3). Шта ће се затим десити? „Ђаво, који их је заводио, био је бачен у огњено и сумпорно језеро" (Откр. 20:10). Шта то значи? Откривење 21:8 даје одговор: „Оно представља другу смрт." Сатана ће бити заувек уништен!

— Мислим да ми је сада много јасније – обрати се Лара Шолиму након краће паузе после његовог читања. Речите ми господине Шолим, да ли припадате или сматрате себе верником неке конфесије?

— По родитељима сам припадник Српске православне цркве – одговори јој Шолим. Али од кад знам за себе имао сам многобројна питања и дилеме у погледу верског учења своје цркве и у одређеном тренутку свога живота, створио сам верски покрет под називом „пут" и сада сам припадник истог.

— Па то је дивно – узвикну Лора! Радо би приступила таквом покрету. Шта је потребно да учиним да бих постала члан?

— За почетак крстити се на библијски начин, имати веру Исусову и држати Христов закон.

— Ту смо поред реке, да ли би ме крстили?

— Наравно, ако свим срцем желите.

— Да!

Обоје су затим ушли у воду и Шолим је крстио Лару у име Исуса Христа. Након тога видели су се још неколико пута. У тим сусретима Лара је добила потребне смернице како да идеју покрета развије у свом граду, а онда је Шолим отпутовао у Сегетин где је такође имао намеру да оснује малу групу покрета ПУТ. Када је стигао у Мађарску имао је знатне проблеме у сналажењу, јер није владао тамошњим језиком. Његов матерњи језик је био Српски, и нешто мало је знао Енглески. На улицама Сегедина су га салетале прелепе проститутке тако да је непрестано био под искушењем да духовно падне. Иако се трудио из петиних жила да окупи групу верника није успео у томе. Сотона је успео да га спречи у том племенитом циљу. Разочаран доноси одлуку да крене даље. Овога пута одредиште му је била Турска, тачније Истамбул. Још раније је читао да у Турској живи велики број грађана исламске вероисповести са турским именима, који говоре Српским језиком и кажу за себе да су они потомци оних Срба који су пре више стотина година емигрирали у Турску. И да према неким подацима у тој земљи живи око девет милиона Срба од тог броја у Истамбулу око три милиона, који и дан-данас говоре српски и свако од њих зна које је презиме породица носила и која је крсна слава куће била!

Када је Шолим Ђидапоп стигао у Истамбул, невероватно брзо је пронашао смештај и где ће да се храни. Био је одушевљен и изненађен гостопримством Турака, јер у земљи из које је дошао име „турчин” има негативан призив. Сместио се код једне породице која га је примила као да је њихов најрођенији род. Домаћин те куће, човек познијих година веома побожан у својој исламској религији, радо и често је волео да прича са Шолимом о вери. Пошто се испоставило да је он један од оних који су пореклом Срби, једног дана поставио је Шолиму занимљиво питање.

— Брате Шолиме – обрати се чича на чистом Српском језику. Остарио сам али ми није јасно и вероватно ми никада неће бити, због чега не могу да будем – Србин муслиман ?!

— Драги пријатељу, томе је кумовала Српска православна црква – одговори самоуверено Шолим. Ради се о мешању појмова верског и националног. Они никога не сматрају Србином ко није православне вероисповести. Таквим својим ставом наша црква је десетковала Српски народ. Последице тога су далекосежне, а штеточински учинач по наш национ се ни описати довољно не може. Негативност, коју таква верска политика производи, географски обухвата и Србију, и Босну, и Црну Гору и Македонију, а и шире где год живе људи Српског порекла. Тако да од стране Српске православне цркве, нигде ни признатих Срба католика, ни Срба унијата, ни Срба протестаната нема.

То је кроз историју навукло велику несрећу по наш народ. Има припадника извесних протестантских деноминација који у разговору са другима па и са самим Србима морају на неки начин вербално да потврђу да су Срби. Ја сам лично чуо једног адвентисту који је рекао: „па и ја сам Србин.” Према томе, поштовани брате Србине, ниси нажалост једини који има тај проблем.

— Брате Шолим, желео бих да ме упознаш са идејама Покрета. Шта је његов циљ и његова суштина?

— Пре свега идеју да створим један такав облик хришћанства је настала у мојој глави као реакција на стање које видимо у хришћанској религији. Верујем да постоје многи људи који осећају да има нечег изванредно значајног у особи и у учењу Исуса Христа. Ипак када разгледају „хришћанство” , у његовој историји и у његовим данашњим облицима они наилазе на широку разноликост цркава и заједница са свим њиховим различитим основама, учењима и праксама. Збуњени од постојања толиких група које тврде : „ми смо хришћани” , могу да падну у искушење да одбаце саму потрагу за „истином” као безнадежну. Приказати људима облик хришћанства какав је био у првом веку наше ере је насушна потреба данашњег света. Када људи осете да постоји заједница у којој још увек куца срце хришћанства знаће да је вредно волети Истину и Истина ће их спасити. Све идеје сам нашао у Светом Писму. Нисам никакав пророк, ни онај који сне сања, ни видовњак. Ја сам обични самоуки истраживач Светога Писма и ништа више од тога.

— Ако сматраш да задовољавам услове волео бих да приступим покрету Пут – облучно рече старац.

— Услов је врло једноставан. Ако имаш веру Исусову и држиш Христов закон добро си дошао.

— Да! Спреман сам да тако живим.

Након пар дана отишли су на обалу Мраморног мора у којем је Шолим крстио старца у име Исуса Христа. Чича је недуго после тога успео да окупи већи број чланова Покрета које је поделио у четири мање групе. Оне ће постати јака основа за даљу експанзију истине у том делу света. Три дана после тога Шолиму је стигло Писмо из завичаја у коме га један од оданих сарадника извештава о неверничким радњама његове спупруге Елизе. Наиме, комшија који станује преко пута њихове куће је примећен да често посећује Шолимову жену и то не ретко ноћу. Ово је Шолима погодило као гром из ведре неба и он одлучује да прекине мисију и да се врати у Србију. Била је недеља када је последњи пут бацио поглед на Босвор, окренуо се и отпутовао у домовину.

Било је касно поподне, већ је почео да пада мрак, задњи аутобус је управо стигао из некадашње Мале Барселоне, из њега излази једна висока елегантна фигура у црном оделу, био је то Шолим Ћидапоп, враћа се кући ненајављен, док уморан корача Банатским шором према свом дому, осећа да му срце све јаче удара, пулсирање „чуке” осећа и у глави и у ушима. Када је стигао снажно је ударио два три пута у врата капије. После пар минута излази Елиза у баде мантилу сва изненађена.

— О! па одкуд ти драги, ниси се најавио да стижеш – рече задихано?— Није било времена да се најавим – рече Шолим онако скоро муцајући. А теби као да није драго што сам се вратио?

— Не, не! Знаш ти веома добро да те волим. Просто си се појавио тако изненада, па ето извини нисам те ни пољубила.

— Добро, добро мила.

Елиза је осетила да Шолим нешто зна, по његовом неуобичајеном ћутању и зато је решила да му све призна те ноћи што је и учинила. Шолим се са тим борио дуже време, али је коначно преломио и опростио је Елизи.

Након годину дана договорио се са браћом да у његовом иначе пространом дворишту заједнички саграде један објект за верске потребе. Замислио је да то буде дворана саграђена од еколошких материјала, модерног и авангардног изгледа. Када су прикупили довољно новца изнајмили су извешан број зидара и графичара који нису били из Шолимовог села јер их ту и није било него из даљих крајева Срвбије. Шолим се погодио са њима за цену и за смештај и исхрану. Елизи је припала дужност да одреди ко ће код кога да буде смештен. Међу њима је био један веома симпатичан младић мало подуже косе, графичар, веома леп и духовит, шаљивција и кицош. Он је ето случајно или не, закључите сами, допао да буде смештен код шолимових.

Градња је текла по плану и све је ишло како су замислили. Међутим, изнената Шолимова стара бољка је прорадила поново. Хемартроза колена како се то стручно зове пореметила је планове око изградње молитвеног дома. Шолим је поново постао привремено непокретан. Али као што каже једна народна пословица „ни једно зло не иде само”, догодило се нешто што је ту мудру изреку и потврдило. Једне ноћи док се Шолим пресавијао од болова, видео је кроз застакљена врата своје спаваће собе како је ходником прошла нека силуэта. Сујеверна особа би помислила „ето духа”, али Шолим је те празноверице одавно одбацио. Био је сигуран да се ради о графичару који се ушуњао у собу његове жене. Али, као да ни сам себи није веровао, одлучио је некако да се довуче до врата собе своје жене, да би коначно добио и ту потврду.

Уз помоћ штапа, на силу уз изузетно јаке болове док му је зној капала са чела као да је покисао, пришао је близу собе и чуо оне слатке јецаје које су уметници и песници опевали у својим делима. Није имао снаге, да направи тај један корак напред и да уђе, чинило му се да више има за повратак назад, а тако је и било.

Након овог немилог догађаја, Шолим је затражио развод који је и добио од Елзе. Она је пошла за графичарем, а суд је одредио једну ћерку њој, а једну њему. Дуња је изразила жењу да остане са татом. И тако се један брак завршио, а пројекат изградње молитвеног дома заустављен за извесно време.

Пошто се сасвим опоравио, а томе су допринели нови лекови до којих је дошао у међувремену, Шолим креће у нову мисију. Овога пута у Русију. Дуњу која је још била малолетна, је поверио једној побожној породици да се стара о њој док се он не врати кући. Била је субота када је стигао у Санкт Петербург. У почетку док није нашао смештај, спавао је по клупама паркова. И тако једном приликом док је луњао градом размишљајући како да стекне бар једног пријатеља у овој великој земљи и великом граду који би био вољан да разуме идеје које је носио у себи, наједном бацивши поглед десно виде преко пута једну особу женског пола која је зурила право у њега. Као привучен магнетом прешао је улицу и упутио се равно према њој. Стао је на пар корака од ње и тада је приметио страх у њеним очима.

— Имате ли господине мало вотке — утитала га је? Руски језик није знао али како Српски има сличности са Руским није имао већих проблема у споразумевању.

— Немам драга госпођице, али имам нешто новаца који бих вам радо дао да себи купите храну јер видим да сте у финансијским тешкоћама.

— Шта је са вама господине, мени храна не треба, треба би нешто јако да заборавим и ко сам, и шта сам, и одакле сам? Ви мора да сте пали са крушке — благо се насмеја жена

на којој се видело да је била припадница неког вишег сталежа, али да јој се десио ето некакав животни удес те је доспела на дно друштва.

Шолиму је било јасно да се ради о особи зависној од алкохола, али која је, бар је он тако проценио, имала у себе неки потенцијал да се из тог стања ишчупа.

— Верујте ми, желим да вам помогнем, али да вам купим вотку не могу, јер ми то савест не да – рече Шолим.

— Па ког Ђавола сте ми онда и пришли. Ви да ми помогнете? Не будите смешни, мени ни Бог не може помоћи.

— Управо вам Он може помоћи.

— Како?— Молићемо се заједно. Ви се молите Богу за моје проблеме, ја ћу се молити за ваше.

— Да нисте ви мало шашави – упита жена сасвим озбиљно? Одакле сте?

— Из Србије.

— Скоро да сам знала. Слушала сам да у тој земљи има необичних људи. Ипак послушаћу вас. Кажите конкретно зашта да се молим Богу када сте ви у питању?

Шолим јој је укратко описао своје јаде, а и то да никако не може да нађе подесан смештај. Тада је она почела да се моли овим речима: „Боже упознала сам овог човека, који долази из Србије, из земље песника и ратника како кажу неки писци. Ето, као што и сам видиш скоро да нема пребијене паре, а хоће другоме да помогне. Или је луд ил' му ноге смрде. Али добро, ипак те молим да му изађеш у сусрет да би се искобељао из своје невоље. Дај му неки кров над главом, а за остало ће се побринути сам.”

Сад је требао Шолим да се помоли за њу. Молитва је била језгровита и веома кратка: „Мој Боже, стојим пред тобом са овом женом која се налази на раскрсници свога живота, молим те за силу која може да преокрене њен живот, да уместо вотке пожели воду живота. Молим те за то Једни Боже у име Исуса Христа. Амин!”

Када је изговорио своју молитву жена која је имала око 35. година и звала се Наташа загрлила је Шолима и захвалила му на лепим жељама и на не дугој молитви јер је одувек мрзела када се неко у бескрај јавно моли пред другима. Овакав начин је за њу био несвакидашњи и доживела је то као освежење. После тога почела је да пропитује Шолима о његовим верским погледима. Она је раније веома интензивно проучавала Библију и није била нимало неупућена у теолошка питања. Након вишесатног причања они су се разишли али су се претходно договорили да се нађу у једном парку како би наставили да се друже.

Након пар недеља, Шолим је пронашао смештај код једног старијег човека инвалида. Погодили су се да станује код њега за мале паре уз обавезу да му свакога дана доноси ручак из оближњег ресторана. Сав срећан, кренуо је да се нађе са Наташом и да јој саопшти лепу вест. Било је вече, дувао је хладан ветар са севера, Наташе није било. Расположење му се покварило када је изненада иза себе спазио тражену особу која је сва дрхтала од грознице. Скинуо је свој капут, огрнуо је и одвео у свој стан. Постаро се око ње колико је год могао док најзад није оздравила. Након те болести, Наташа је постала потпуно друга особа у карактерном смислу.

На вотку се гадила, почела је да води рачуна о своме здрављу, причала је само о Богу и свему што се тиче спасења човека од патње и смрти. Једно вече замолила је Шолима да јој објасни у чему је суштина хришћанства? Шта је Христов закон и по чему се разликује од Мојсијевог закона? У чему је смисао Христовог учења и на који начин је Он спасао човечанство? Да ли се спашавамо само вером, или вером плус делима? Рекла му је да та питања јој никада нису била потпуно јасна и да у својој цркви није добила задовољавајуће одговоре на њих.

Шолим је неколико минута ћутао погнуте главе, а онда се полако исправио и упериио свој поглед према Наташи.

— Црква драга моја — рече са неком недокучивом тугом, није више место где се добијају одговори. То је место где се одговори скривају. Попови, проповедници и пастори свих деноминација се обучавају у томе како ће да држе дуге и наизглед високоумне проповеди и беседе, али да никада не дају тачне одговоре на постављена питања пастве. Наиме, њима је наложено да истину скривају као змија ноге, јер знају да ако би дали истинити одговор да би њихова економска и духовна сила била скрхана. Зато радије причају приче у ветар. Која црква има петљу да изађе пред народ и да им каже да их је обањивала вековима тако што се користила синкетизмом? Да им у лице саопшти ово: проучавали смо ваша пређашња веровања, а онда смо их оденули цвећем хришћанства и понудили вам тај производ као веру одозго, али ми смо знали да је то дело наших мозгова? Ви сте веровали да је то Еванђење послано са неба, али нисте ни слутили да смо ми следили упутства Божијег непријатеља који је наш идејни вођа. У Светом Писму сте прочитали да је Месија „сунце правде” , а ми смо томе лукаво доскочили знајући да сте ви и ваши преци обожавали сунце као свог Бога, па смо вам рекли да је то „сунце правде” наш Исус и одредили смо да 25. Децембар буде рођендан нашег Господа, пошто од тог дана сунце почиње све јаче да исијава на небу. И ви сте тако преварени обожавали један објекат у свемиру уместо онога који је то светлило

створио и који је дао свога сина Исуса Христа као свог коначног заступника на земљи. Многи од вас су се питали, одкуда баш тај датум, јер су видели да је он заснован на претпоставкама без покрића и то их је бунило, али су под нашим снажним притиском били сломљени и принуђени да нас признају за највиши ауторитет. О стварима о којима Библија „ћути” ми смо говорили уместо ње, и тако смо начинили религију човека, одбацивши религију Бога.

Ох! моја Наташа, покушаћу да одговорим на твоје питање онако како ја мислим да јесте. Мојсијев закон је као пут који води ка неком одредишту. То одредиште је циљ нашег пута, а тај циљ је Исус Христос. Ја тај закон посматрам као једну целину, а не као што то раде неке цркве које га деле по разним основама да би удовољили захтевима своје теологије. Теби је сигурно познато да је Исус рекао ово: „17 Не мислите да сам дошао да обезвредим Закон или Пророке. Нисам дошао да обезвредим, него да испуним.

18 Јер заиста, кажем вам, пре ће се догодити да нестане небо и земља него да и најмање слово или делић слова нестане из Закона и да се све не испуни. 19 Ко, дакле, прекрши једну од ових најмањих заповести и тако научи људе, биће назван најмањим у небеском краљевству. А ко их извршава и научава, биће назван великим у небеском краљевству. 20 Јер, кажем вам, ако ваша праведност не буде већа од праведности писмозналаца и фарисеја, нећете ући у небеско краљевство.” (Матеј 5:17-20, превод НС)

Реч "Тора" (Закон) на јеврејском има више значења у зависности од контекста у којем се употребљава. У најужем смислу означава пет књига Мојсијевих, али се реч "Тора" може користити и за целу јеврејску Библију (Стари Завет – Танах, Писани Закон) или у најширем смислу за цео скуп јеврејских закона и учења. За Јевеје не постоји "Стари Завет". Књиге које у Хришћанству чине Нови завет нису део јеврејског писма. Стари Завет називају Писана Тора или Танах. Дека логос (десет речи) је грчки превод јеврејског израза Ашерета ха-Д'вареem [2 Мој. 34:28, 5 Мој. 4:13 и 5 Мој. 10: 4]. Јеврејска реч "митзвот", на грчки преведена као "ентоле", означава заповест, а у Тори, по учењу Јудаизма, има укупно 613 митзвот = заповести. У Новом Завету ова се реч употребљава често за заповести Торе (нпр. Матеј 5:19) или за Христове заповести о љубави (нпр. 1.Јованова 2: 3). Нема сумње да би аутори Новог Завета употребили правилан израз Декалог да су имали за то потребе. Очигледно, из неког разлога нису нашли за сходно да о томе пишу. Поставља се питање – зашто?

Очигледно, израз "Десет речи" није у књигама Мојсијевим употребљен случајно. Не ради се о обичним "заповестима", већ о посебним одредбама које садрже целокупни

старозаветни Закон [5 Мој 4:13, 9: 9,11]. Све се ове одредбе понављају и образлажу кроз детаљне заповести (митзвот) на другим местима у Петокњижју. На пример, шеста "реч" Декалога, "не убиј" детаљно је описана у 2.Мојсијевој 21, седма "реч" је детаљно описана у 3.Мојсијевој 18. четврта "реч" у 3.Мојсијевој 23 итд. Готово цело Петокњижје бави се детаљним описом одредби Декалога.

Ашерет ха-Диброт: "Десет Заповести" А шта је са "Десет Заповести"? У Тори, ове речи се никада не називају тако. У Тори, они се називају ашерета ха-Д'вареem. У рабинским текстовима, називају се још и Ашерета ха-Диброт. Речи д'вареem и диброт долазе од јевреске основе "Далет-Бет-Ресх", што значи реч, изрека или ствар. Правилан превод ове фразе је Десет Изрека, Десет Изјава, Десет Објава, Десет Речи или чак Десет Ствари, али не Десет Заповести, што би било Ашерета ха-Митзвот.

У Јудаизму "Ашерета ха-Диброт" нису посебне заповести, него категорије, односно класификација заповести. Свака од 613 заповести може се сврстати у једну од тих десет категорија, мање или више очигледно. На пример, заповест да се на шабат не ради очигледно спада у категорију сећања дана шабата и очувања његове светости.

Заповест о посту на одмор Јом Кипур такође спада у ту категорију, што није тако очигледно: сви празници су у неком смислу шабат и ту спадају све заповести које се односе на освећење времена. Дакле, у Јудаизму не постоји било каква подела закона, па чак ни "Десет Заповести".

У Новом Завету ове заповести, образложења Декалога, су експлицитно измењена "чули сте како је казано старима ... а ја вам кажем ..." [Матеј 5: 21-43]. Уопште, Стари Завет је типолошки и представља сенку Новог Завета. Међутим, иако су заповести замењене савршенијим, изгледа да не налазимо законски еквивалент / замену за "Десет речи". Само на први поглед ...

Јеванђеље светог апостола Јована Богослова: "У почетку бјеше Логос (Реч), и Логос беше у Бога, и Логос бјеше Бог. ... И Логос постаде тело и настани се међу нама ... И од пуноће његове ми сви примисмо, и благодат на благодат. Јер се Закон даде преко Мојсеја, а благодат и истина постаде кроз Исуса Христа. " [Јован 1: 1-17] Дакле, Закон (дека-логос, десет речи) је дат преко Мојсија, а благодат и истина кроз Исуса Христа. Основа старог закона је Декалогос, основа Новог Закона је Помазаник. У олтару старозаветног храма налазио се ковчег завета са Декалогом, у олтару храма Новог Завета налази се сам Логос, Реч Божија, Господ Исус Христос.

Истражујући шта Нови завет говори о суботи, уочићемо да апостоли не дају ниједну заповест нити упутство о држању дана одмора. То је врло чудно ако држимо да је она

важна у животу једног хришћанина, да је део моралног закона и нужна за спасење. Апостоли много пажње посвећују другим заповестима моралног закона, односу према Богу и ближњима, црквеној и личној дисциплини итд., Али светковању суботе не придају ни најмањи значај, ни најмању напомену.

У апостолским посланицама ми наилазимо на многа понављања других заповести моралног закона: да обожавамо само Бога, да се чувамо идолопоклонства, да не хулимо и не вичемо на Бога, да поштујемо власт, старешине и родитеље, да не мрзимо и не убијамо, да не чинимо блуд и прељубу, да не варамо и не крадемо, да не лажемо, да не пожелимо било шта што је нашег ближњег (тј. да не завидимо). Ове заповести се понављају у посланицама у различитим контекстима и облицима, али на заповест о светковању суботе не наилазимо. Зашто? Дођићемо мало касније до одговора на то питање.

За сада треба да знамо да је Стари Савез укинут и замењен Новим, али Божји Закон није укинут. Прочитајмо наредни стих у два превода: Откривење 11,19: „И отвори се црква Божија на небу, и показа се ћивот завета његова у цркви његовој; и бише севања муња, и гласови, и громови, и тресење земље, и град велики.” (ДК)

” 19 И отворило се светилиште Божјег небеског храма и показао се ковчег Божјег савеза у светилишту његовог храма. И настале су муње и гласови и громови и земљотрес и велики град.” (НС)

Према томе, у последњој књизи Библије показује нам се „ковчег савеза.” Сви знамо шта се у том ковчегу налази? Десет Божијих речи. Зато ћемо мало поближе да размотримо Декалог.

Поделе Декалога

Колико заповести има у "Десет Заповести"?

Посебно место Декалога у Старом Завету илуструје чињеница да се он нигде у Библији не сврстава у обичне заповести.

Декалог је представљао карактер и централни део Старог Завета [5 Мој 4:13, 5 Мој 9: 9, 11] и садржао је основне заповести Мојсијевог Закона груписане у облику уговора.

Камене плоче завета које је Господ дао Мојсију садржале су према Библији "Десет речи" [2 Мој 34:28, 5 Мој 4:13, 10: 4], а текст који је на њима био написан налазимо на два места [2.Мој 20: 1-17, 5.Мој 5: 6-21] у нешто различитим верзијама. Занимљиво, Библија нам не даје тачну поделу ових стихова на "Десет речи", тако да не знамо тачно како је овај текст на таблицама закона био подељен. Декалог заправо има више од десет

заповедних реченица. Ове заповедне реченице би се могле даље разложити на још већи број заповести. Ја сам их пребројао и нашао сам да их има тридесет. Приметимо да Декалог почиње напоменом која не представља заповест: "Ја сам Господ Бог твој који сам те извео из земље мисирске, из дома ропског." Очигледно, да би ове заповести представљале "Десет речи", морају се на неки начин груписати тако да неке од "речи" имају више од једне заповести. У историји су позната три начина груписања: Јеврејски, Августинско – Лутерански (Римокатолички) и Православни, а у новије време и разне подваријанте сличне њима.

Наравно, узалуд је расправљати која је подела "исправнија", јер Библија о томе не говори ништа, а поделе су установљене из практичних разлога – да би верни лакше запамтили "заповести", односно "речи". Најлогичније је претпоставити да је Јеврејска подела изворна, ако се сачувала у њиховом предању (Ковчегу Завета у којем су се налазиле таблице се губи траг након Соломоновог времена, нити га помиње пророк Језекиљ у својој визији храма [Јез 40-42]).

Занимљиво је да је у јеврејској подели прва "реч" "Ја сам Господ Бог твој ...", која не представља заповест, него (како је показала археологија) уобичајени увод блискоисточних уговора у старозаветно доба – представљање страна које у уговору учествују. Ниједна од ових подела не испушта нити избацује ни једну од заповести са таблица завета, већ се ради само о различитом груписању библијског текста. Ипак се у многим у хришћанским поделама уводна реченица "Ја сам Господ Бог твој ..." изоставља, вероватно зато сто сугерише да је Декалог дат Израелцима, док му Хришћани најчешће дају шири морални смисао. Обично се у катихизисима поједине одредбе ових подела скрате из практичних разлога.

Јеврејска подела

1. Ја сам Господ Бог твој који сам те извео из земље мисирске, из дома ропског
2. Немој имати других богова уза ме. Не гради себи лик резани ... Немој им се клањати нити им служити ...
3. Не узимај узалуд име Господа Бога свог ...
4. Сећај се дана од одмора ... Шест дана ради, и свршуј све послове своје ... тада немој радити ниједан посао ...
5. Поштуј оца свог и матер своју ...
6. Не убиј.
7. Не чини прељубе.

8. Не кради.
9. Не сведочи лажно на ближњег свог.
10. Не пожели кућу ближњег свог, не пожели жену ближњег свог ...

Сада, где ћемо потражити најјасније светло тих старих институција? Где ћемо ићи да научимо прави дизајн свих њих? Где ћемо се окренути за добијање потребних правила за хришћанско живљење? Хоћемо ли се вратити месечини Јеврејског закона? Звездама патријархалног доба? Или ћемо доћи до пуног сунчевог светла јеванђеља? Очито Нови завет снабдева најјасније, и само је оно ауторитативни водич за хришћане. Стари завет се може прочитати и то правилно схватити само у светлу Новог. Али, чињеница је да су се извесне верске групације вратили Старом завету, као свом најјаснијем и најсигурнијем ауторитету за седми дан. Докази из Новог завета за њих долазе само као секундарни и колатерални. Сви њихови најјачи аргументи за суботу су далеко назад међу сенама Старог завета. Узимањем то од њих, темељ из њихове теорије би пао веома. Знам да је то тако, јер сам посећивао сабатаријанске цркве. Знам како они поимају седми дан, и где почива њихово самопоуздање. Од Новог завета они се стиди. Но, да ли постоји било која друга хришћанска дужност која је јасно прописано само у Старом завету? Мислим да не, ни једна. У Новом завету имамо поглавље након поглавља, посланицу након посланице и књигу након књиге препуне инструкција о свакој хришћанској дужности у свакој могућој њеној фази. Дужност покрива сваку од других девет заповести директно именоване више пута у Новом завету. Али дужност да се чува седми дан није ни једном споменута. Ја сам их аранжирао једне наспрам других онако као су дате у Старом и у Новом Савезу:

Десет заповести у Старом завету

1. Нећеш имати никаквих других богова уз мене. Постање 20:3
2. Нећес градити било каквог лика; Не клањај им се, нити им служи. Постање 20: 4,5
3. Не узимај име Господа Бога свога узалуд. Постање 20:7
4. Сећај се суботњег дана, како би га светио. Постање 20:8
5. Поштуј оца и мајку. Постање 20:12
6. Не убиј. Постање 20:13
7. Нећеш учинити прељубу. Постање 20:14
8. Не укради. Постање 20:15
9. Нећеш сведочити лажно. Постање 20:16

10. Не пожели. Постање 20:17

Десет заповести Новог завета

1. Ми проповедамо вама да би ви требали да се окренете од тих таштина к живом Богу, који је створио небо и земљу и море. Дела 14:15
2. Дечице чувајте себе од идола. 1 Јованова 5:21
3. Но, изнад свега, браћо моја, не куните се, ни небом, ни земљом, ни било којом другом клетвом. Јаков 5:12
4. Нема наредбе у целом Новом завету да се чува седми дан.
5. Децо, слушајте своје родитеље у Господу, јер је то праведно. Еф 6:1
6. Не убиј. Рим 13: 9
7. Ни блудници, ни идолатори ни прељубници ... неће наследити царство Божије. 1 Кор 6:9-10
8. Не кради. Еф. 4:28
9. Не лажи. Кол. 3:9
10. Грамзљивост, нека то не буде поменуто међу вама. Еф 5:3

Када упоредимо укупност моралних начела наведених у Новом Савезу са укупношћу моралних начела Старог Савеза видимо да се та два кодекса готово преклапају. Једина разлика је одсуству четврте „речи” у новозаветном закону, али видећемо касније да је то ипак привидно. Неко би могао да закључи да се ту заправо ништа није променило или врло мало. Међутим, ми ту имамо на делу промену комплетног закона. Мојсијев закон, у својој целини, значи и оно што ми називамо „Десет Божијих Заповести” и сви обреди и празници и жртвени систем, све је то Исус Христос испунио, те је замењен новим Христовим законом, а тај закон својим опсегом обухвата све моралне принципе претходног Мојсијевог закона и далеко их превазилази, јер Месија није само дошао да понови оно што је Мојсије рекао, пошто тако нешто заиста не би било од неког већег значаја, и не би се могло назвати „новим.” Према томе, Божији закон није укинут, он је нама сада представљен у коначном облику као Христов закон и ми смо дужни да га у тој форми држимо. Између та два закона постоје сличности и разлике. Сличности смо видели. Разлике су у овоме: Христов закон не захтева од нас да приносимо животиње на олтар нити да се обрезајемо као што је то Мојсијев закон тражио.

Даље, код држања моралних и кривичних закона од нас се очекује више него што се тражило од Јевреја у време Старог Савеза. На пример, ако неко и није спровео прељубу

као дело, а погледао је туђу жену са жељом, прекршио је Закон. Исто тако, ако неко и није одузео другоме физички живот, а испољио је гнев над дотичним, погазио је Закон. Такође и код заклинања, од нас се тражи да говоримо истину без да се у било кога или у било шта кунемо.

И коначно дошао је тренутак када треба разјаснити питање четврте одредбе Декалога. Зашто четврта заповест није поновљена у Новом Савезу, а све друге јесу? Ја мислим да то нимало није сличајно.

Међутим, неки делови из те заповести су цитирани у Новом Завету и ја желим та места да наведем: Дела апостолска 4,24: „А они кад чуше, једнодушно подигоше глас к Богу и рекоше: Господе Боже, ти који си створио небо и земљу и море и све што је у њима;” Дела апостолска 14,15: „Људи! шта то чините? И ми смо као и ви смртни људи, који вам проповедамо јеванђеље да се од овијех лажних ствари обратите к Богу живоме, који створи небо и земљу и море и све што је у њима;” Јеврејима 4,4: „Јер негде рече за седми дан овако: и почину Бог у дан седми од свих дела својих.”

Јеврејима 4,9: „Даклем је остављено још почивање народу Божијем. 9 Значи, Божијем народу преостаје суботни мир.” (Е. Чарнић)

Откривење 14,7 И говораше великим гласом: бојте се Бога, и подајте му славу, јер дође час суда његова; и поклоните се ономе који је створио небо и земљу и море и изворе водене.

Драга Наташа, видим да си уморна, поноћ је прошла пођимо на спавање, наставићемо сутра.

— О не Шолиме, ако легнем нећу моћи заспати целу ноћ, од нестрпљења да чујем коначно како стоји ствар са фамозним Шабатом?

— Добро, настављам пуном паром. Види Наташа, има много истине у речима једног рабина који је казао да ако човек жели нешто да разуме у јудаизму треба да пронађе место где се дотични појам први пут појављује у Танаху. Када је реч о „суботи” то је 1 Мој. 2:2,3. У тим стиховима се први пут помиње „седми дан.” И премда се именица „шабат” не јавља на том месту имамо појаву глагола „шабатовати.” Битно је запазити да се та реч у другом стиху појављује у несвршеном виду, што значи да је Бог стао почивати од тог седмог дана прве седмице и Он још увек „почива” и чека да и ми уђемо у Његов „починак.” Ужи контекст нам показује да је Адам створен при крају шестог дана. Дакле, његов први пуни дан живота и мира и радости са Богом коме није претходило његових шест радних дани је био управо „седми дан” у који је Бог починуо.

И требало је да први човек и жена буду свакога дана у миру и радости са Богом да нису згрешили.

Другим речима, за Адама и Еву, а и за цело човечанство, свака седмица дана је требала да буде крунисана „шабатом”, али пошто нису прошли тест, намењени благослов нису могли да уживају у пунини. Али Бог је касније изабрао један народ коме је дао свој закон, а који је садржавао и „шабат”, седмично циклично светковање.

Ето одговора зашто се у Новом Савезу четврта заповест не наводи као инструкција да се држи као у време Старог Савеза. Када човек прихвати Христа као свог личног спаситеља улази у мир са Богом. Он је свакога дана у Божијем починку, а седмог дана на посебан начин, те стога не светкује никакве дане, јер је непрестано у „шабатовану” са Творцем.

Он слави Створитеља свемира у том дану. То је по мом разумевању новозаветни „шабат.” Дакле, та одредба није укинута, она је само променила облик, то јест предочена је у свом пуном смислу и значењу као што је то било на почетку света. Не знам да ли ме разумеш Наташа?

— Да Шолиме, размем те. Морам ти признати да никада до сада нисам то на такав начин сагледавала.

— Хтео бих још нешто да кажем у вези суботе. Седмична субота у Декалогу је одредба која обухвата све друге празнике јеврејског верског календара. Само Писмо прави разлику између седмичне суботе и осталих празника. Шабат, Бог назива „мој свети дан.” Такође она се означена и као „субота Господња.” (в. 3 Мој.23:37,38; Исаија 58:13) Она је празник предводник, по њој су се и сви други библијски празници прозвали суботама. Она је непокретан празник за разлику од годишњих субота којих је било седам и које су биле покретни празници што значи да су могле да падну у било који дан па и на саму седмичну суботу. Ово кажем зато да се не стекне утисак да се само седмична субота трансформисала у нови облик, а да све друге остају на снази као да се ништа није променило. Према томе, особа која је ушла у Божији починак, она тиме на нови, први начин држи све празнике о којима читамо у старом Завету, јер се смисао свих њих остварује у том Починку, то јест у миру са Богом.

Свето Писмо, почиње величанственим описом Божијег Стварања света за шест "дана".

Шта нам говори Библија на самом свом почетку?

О чему је пророк Мојсије овако необично писао? На кога је желео да нас упуту? Видећемо да Постање, као и цела Библија, пре свега говори о најважнијој теми – Господу Исусу Христу и тајни његовог Утеловљења и Васкрсења. "Дани" Постања имају сврху да нас упуте на Њега и нови дан – "данас", Нови Завет и његову Цркву.

Драги читаоци и читаоце пре него што наставите са читањем овог романа замолио бих вас да у својим Библијама прочитате одељак у 1.Мој. 1: 1-24.

Прво што уочавамо је да свих шест дана Стварања имају исту форму – израз "рече Бог" кроз који Господ ствара и завршетак "би вече и би јутро, дан х". Очигледно да је аутор овог извештаја пажљиво направио ових шест целина, са посебном намером да истакне изразе "рече Бог" и "би вече и би јутро, дан х" који за њега имају нарочиту важност и смисао.

Друго што видимо, јесте да су Месец и Сунце ("видела на своду небеском", стих 14) створени "четвртог Дана", а њихова улога јесте да "обасјавају земљу" (стих 15 и 17) и на тај начин "деле дан и ноћ" (стих 14)," буду знаци временима и данима и годинама " (стих 14) и "

да управљају даном и ноћу" (стих 16 и 18). Овде се очигледно говори о обичним земаљским мерама времена "данима и годинама" који су одређени ротацијом Земље око своје осе, њеним кретањем око Сунца и кретањем Месеца око Земље.

То нам говори да 6 "дана" Стварања нису у апсолутном смислу идентични са обичним земаљским данима, већ представљају пуно дубљи и важнији појам који аутор књиге покушава да нам пренесе и објасни.

— Шта значи израз "рече Бог"?

— Зашто је истакнут крај сваког од ових шест дана стварања – "би вече и би јутро, дан х"?

"1. У почетку беше Реч, и Реч беше у Бога, и Реч беше Бог. 2. Она беше у почетку у Бога. 3. Све кроз њу постаде, и без ње ништа не постаде што је постало. 4. У њој беше живот, и живот беше светлост људима. 5. И светлост светли у тами, и тама је не обузе. 6. Би човек послат од Бога, по имену Јован. 7. Овај дође за сведочанство, да сведоци о светлости, да сви верују кроз њега. 8. Он не бјеше светлост, него да сведочи о светлости. 9. беше свјетлост истинита која обасјава свакога човјека који долази на свет. 10. У свету беше, и свет кроз њега постаде, и свет га не позна. 11. Својима дође, и своји га не примише. 12. А онима који га примише даде власт да буду чеда Божија, онима који верују у име његово: 13. Који се не родише од крви, ни од жеље телесне, ни од жеље мужевљеве, него од Бога. 14. И Реч постаде тело и настани се међу нама, и

видесмо славу његову, славу као Јединороднога од Оца, пун благодати и истине.
"[Јован, глава 1]

Апостол Јован се позива директно на књигу Постања – "у почетку беше Реч" и "све кроз њу постаде". Очигледно, он овде хришћанима открива тајну и смисао израза "рече Бог" из прве главе Постања – Реч Божија јесте Господ Исус Христос кроз кога је све створено.

Апостол овде открива један важан детаљ – "Реч постаде тело и настани се међу нама". Када се ово десило? Више је него јасно да апостол мисли на утеловљење Сина Божијега – Господа Исуса Христа. "Реч Божија" је очигледно "деловала" још један пут. Још једном је "проговорио" Бог, али овог пута није стварао свет ни из чега као приликом Постања, већ Његова Реч "постаде тело и настани се међу нама".

Ово нам говори да Божији план Постања није потпуно испуњен стварањем "неба и земље". Остало је било још једно – најважније – дело Божије: утеловљење саме Божије Речи, која је постала Син Божији.

У смислу књиге Постања, ово је још један, "нови дан" у који "рече Бог", и то Реч најважнију од свих претходних.

Погледајмо сада наставак књиге Постања, "Дан седми" и начин на који је он описан: "1. Тако се доврши небо и земља и сва војска њихова. 2. И сврши Бог до седмог дана дела своја, која учини; и почину у седми дан од свих дела својих, која учини; 3. И благослови Бог седми дан, и посвети га, јер у тај дан почину од свих дела својих, која учини. " [Постање, глава 2]

Одмах пада у очи да седми дан нема уобичајену форму "рече Бог" – "би вече и би јутро, дан х" којом је описано првих шест дана Стварања.

Због чега? Очигледно, књига Постања је писана веома пажљиво, са намером да нешто важно саопшти. И овај део је намерно написан ван уобичајене форме и без ознаке за завршетак "дана седмог", чиме би означио почетак "дана осмог / првог". Ово нам говори да је Постање јединствени догађај, а не "циклус" који се понавља попут земаљске седмице. Бог је стварао свет – једном и починуо након стварања – једном. "Дан седми" није завршен приликом Стварања, већ наставља да траје и представља читав старозаветни период до доласка Месије. У оквиру Мојсијевог закона Израелцима је дата седмична субота управо као знак да се налазе у пре-месијанском времену и да долазак Христов тек предстоји. У том смислу, седмична субота је имала смисао као знак очекивања Христа и "новог Дана". Зато је Христос васкрсао у недељу, што тајанствено и симболично означава "Дан осми".

У књизи Постања "дан седми" се не завршава, нити почиње "дан осми" након њега. Писац тиме покушава да нам пренесе да се очекује још једна "Реч Божија", још један велики догађај, највеће Чудо Божије – оваплоћење Логоса. Када Бог поново објави своју "Реч", завршиће се "дан седми" и започеће ново доба, нови период у постојању света – "дан осми", Царство Речи Божије – Црква Христова.

"1. Бојимо се, дакле, да неко од вас, док још важи обећање за улазак у починак његов, не помисли да је одоцнио. 2. Јер и нама је јављена радосна вијест као и онима; али њима не би од користи реч коју чуше, пошто они који је чуше не прихватише је са вером. 3. А ми који поверовасмо улазимо у починак, као што је рекао: Зато се заклех у гневу свом да они неће ући у починак мој, мада дела Божија беху завршена од постанка света . 4. Јер рече негде за седми дан овако: И почину Бог у Дан седми од свих дела својих. 5. А овде опет: Неће ући у починак мој. 6. Па пошто неки имају да уђу у њега, а они којима је најпре јављена радосна вест не уђоше због непокорности,

7. То опет одреди један дан, "Данас", говорећи преко Давида, после толикога времена, као што рече: Данас, ако глас његов чујете, немојте да буду тврдокорна срца ваша. 8. Јер да је њих Исус Навин увео у починак, не би се после тога говорило о неком другом дану. 9. Према томе, народу Божијем тек предстоји починак. 10. Јер ко је ушао у одмор његов и сам је починуо од дела својих, као и Бог од својих. 11. Постарајмо се, дакле, да уђемо у тај починак, да не би ко пао по истом примеру непокорности. "[Јеврејима, глава 4]

Апостол Павле се овде такође позива на књигу Постања (с.4) и износи занимљив став о "починку Божијем". Прво, он сведочи да стари Израелци које је Исус Навин увео у "обећану земљу" – Палестину, нису "ушли" у "починак" (с.8). Очигледно, Павле тај починак објашњава у смислу "избављења", како су Јевреји разумели излазак из Египта и улазак у обећану земљу. Међутим, Павле им објашњава да они тада нису ушли у коначни "починак Божији", већ да је то тек требало да се деси у будућности (с.9). Тај "Дан" Павле назива "други Дан" – "Данас", дан "радосне вести" (с.2) односно Јеванђеља Христовог.

Како Павле тумачи тај починак? "Ми који поверовасмо улазимо у починак" – у починак Божији улази се вером у Христа. Када се то десило? "Данас" – овде Павле алудира на "Дане" Постања и "нови Дан", како су Јевреји називали "доба Месије". Данас означава период Новог Завета након утеловљења и Васкрсења Сина Божијег. "Починак" налазимо вером у Господа Исуса Христа у његовој Цркви. Као што видимо, суштина књиге Постања није "Субота" (која се у тој књизи и не помиње), већ пуно

дубља и важнија тема – Реч Божија, Господ Исус Христос. "Дани" постања имају за сврху да навесте и објаве већ на самом почетку Библије његов долазак међу људе и вечни починак од греха и смрти који ће верни добити у Цркви. Дакле, почиваће од својих дела као што је Бог починуо од својих. Ако су нам дани испуњени греховима ми не можемо да почивамо у духовном смислу. Ето Наташа то је неко моје разумевање Шабата. Ако се добро сећам остао сам ти дужан на још једно важно питање. Да ли се спасавамо само вером, или вером плус делима? Неразумевање тога питања је проузроковало големе невоље током историје хришћанства. Дилема „само вером” или „вером плус делима” је отежано неким Библијским пасусима које је тешко измирити. Упоредимо на пример Римљане 3:28; 5: 1 и Галате 3:24 са Јаковом 2:24. Ево да их прочитам: Римљанима 3,28 Мислимо дакле да ће се човек оправдати вером без дела закона. Римљанима 5,1 Оправдавши се, дакле, вером, имамо мир с Богом кроз Господа својега Исуса Христа, Галатима 3,24 Тако нам закон би чувар до Христа, да се вером оправдамо. Јаков 2,24 Видите ли дакле да се делима правда човек, а не самом вером? Реформатор Мартин Лутер је тврдио да се човек пред Богом оправдава само вером у Христа без добрих дела. Да би поткрепио ово своје тврђење, Лутер је приликом превођења Светог Писма на немачки језик у посланици Римљанима, трећој глави, 28 стиху додао реч „само” .

У нашем синодском преводу на том месту пише: "Мислимо дакле да ће се човек оправдати вером без дјела закона", а у Лутеровом "... само вером без дјела закона." Тако је испало да ово место у Писму потврђује Лутеров став да се човек оправдава само вером што у ствари није тачно. Апостол Павле у посланици Римљанима овом реченицом желео је заправо да каже да Закон који је био дат Јеврејима није средство спасења. Делотворна вера, а не Закон је средство којим се човек оправдава у Христу.

Оваквим поступком Лутер је дао библијско поткрепљење које је већ било не само психолошки основ за моралну лењост и опуштеност већ и идеалан основ за секташење. Према томе, добрим делима не можемо да зарадимо или заслужимо спасење, него вером која се показује у добрим делима. Другим речима, неко може да чини добра дела, а да уопште не верује у Бога и у Његовог Сина Исуса Христа, али не може нико истински да верује, а да при том не чини добра дела која су предвиђена Христовим законом.

Дакле, ако хоћемо да будемо спасени имајмо веру Исусову и држимо Божији закон који је назван Христовим, јер је Исус посредник између Бога и људи. Следећи стихови то веома лепо објашњавају: Ефесцима 2,9: „Не од дела, да се нико не похвали.”

Ефесцима 2,10: „Јер смо његов посао, саздани у Христу Исусу за дела добра, која Бог напред приправи да у њима ходимо.”

Из наведених стихова јасно можемо да разумемо која врста вере се од нас тражи? То није само пука вера у неко узвишено Биће које је створило све што постоји, него је то вера која се показује у добрим делима, која је Бог унапред припремио да по њима живимо. Стога будимо лојални Богу, јер је то оно што се од нас очекује. Постоји још један стих који ближе објашњава како се спасавамо. Па ево и њега да кажемо: Ефесцима 2,8: „Јер сте благодаћу спасени кроз веру; и то није од вас, дар је Божији,” Према томе, спасавамо се милошћу Божијом, али кроз веру. Шта то значи? Свима је понуђен незаслужен дар, јер у Писму стоји да је Исус „јагње Божије које узме наше грехе света „, али само они који верују у Бога и у Његовог Сина имаће користи од тог дара.

Сада се мало позабавимо појмом „откупнина.” Дефиниција: Цена која се плаћа да би се неко откупио, ослободио неке обавезе или избавио из неповољних околности. Најзначајнија откупнина која је икада плаћена јесте проливена крв Исуса Христа. Тиме што је платио ту откупнину на небу, Исус је омогућио Адамовом потомству да буде ослобођено од греха и смрти које смо сви наследили због греха нашег праоца.

У Божјој Речи пише: „Преко једног човека [Адама] у свет [је] ушао грех и преко греха смрт, и тако се смрт проширила на све људе јер су сви сагрешили” (Римљанима 5:12). Да, сви смо наследили грешну склоност од Адама. Зато се у Библији каже да смо ми ‘продати’ у ропство греху и смрти (Римљанима 7:14).

Јахве нам даје многе ствари, али највреднији дар који смо добили од њега јесте откупна жртва његовог Сина, Исуса Христа (Матеј 20:28). Једноставно речено, откупнина је средство помоћу којег ће Јахве избавити, то јест спасти човечанство од греха и смрти (Ефесцима 1:7). Пошто је због греха једног човека (Адама) цела људска породица упала у грех, проливена крв другог Адама, Христа, је довела у равнотежу теразије правде. Потребно је разумети, да нас Христос није откупио казном вечног свог непостојања, већ својом смрћу коју је поднео.

Јахве је одлучио да спасе човечанство путем откупнине. Шта је откупнина? Она у основи подразумева две ствари. Као прво, откупнина је цена која се плаћа за нечије ослобађање или да би се нешто добило назад. То би се могло упоредити с ценом која се плаћа за пуштање ратних заробљеника. Као друго, у Библији се израз откупнина користи за износ којим се покрива, то јест исплаћује вредност нечега. То је слично одштети која се плаћа да би се покрила нека штета. На пример, ако неко проузрокује

неку штету, он би морао да плати суму која потпуно одговара вредности онога што је оштећено.

Упркос нашој несавршености, на темељу откупнине можемо добити непроцењиве благослове. Осмотримо неке од садашњих и будућих користи овог највреднијег дара од Бога. Опроштење греха. Због наслеђене несавршености, стално се напрежемо како бисмо радили оно што је исправно. Сви грешимо, било у мислима, било у речима, било у делима. Али Исусова откупна жртва нам може помоћи да нам буду 'опрштени греси' (Колошанима 1:13, 14). Међутим, да бисмо добили то опроштење, морамо се истински покајати. Такође се морамо понизно обратити Јахви и замолити га да нам опрости на темељу наше вере у откупну жртву његовог Сина (1. Јованова 1:8, 9).

Чиста савест пред Богом. Узнемирана савест лако може довести до безнађа и осећања безвредности. Међутим, пошто нам је путем откупнине пружио опроштење, Јехова нам с љубављу омогућује да га обожавамо чисте савести упркос томе што смо несавршени (Јеврејима 9:13,14). Захваљујући томе можемо да имамо слободу говора пред Јеховом. Дакле, можемо слободно да му се обраћамо у молитви (Јеврејима 4:14-16). Када поседујемо чисту савест, онда имамо унутрашњи мир, самопоштовање, а и срећни смо.

Нада у вечни живот на рајској земљи. „Плата за грех је смрт“, стоји у Римљанима 6:23. У истом стиху се даље каже: „А дар који даје Бог је вечни живот преко Христа Исуса, нашег Господа.“

Након што је изложио своје одговоре на Наташина теолошка питања, Шолим се повукао у самоћу, ракавши да ће се вратити за пар сати. Отишао је на обалу реке да среди утиске и да прође мислима још једном кроз оно што је изнео својој јединој пријатељици у тој великој земљи са огромном душом како то знају да кажу Руси за своју домовину. Док је он био одсутан Наташа је припремила леп ручак и чекала да се он врати да би заједно обедовали. Када се појавио на вратима изледао је као човек који је прошао кроз тешку душевну борбу. Видевши да је исцрпљен и физички и психички пришла му је и узела га за руку, а онда га је повела до стола да ручају. Шолим је све време ћутао као човек који се припрема да нешто изузетно важно саопшти. Изненада његове очи су заблистале неким пурпурним сјајем.

— Да ли би се удала за мене – то су биле његове дуго припремане речи? Она као да и није била изненађена његовим питањем, ипак није одговорила ни да ни не. Само је тихо рекла да ће о томе целу ноћ да размишља и да ће му рећи сутра ујутру.

— Договорено – рече Шолим, смећећи се при том. Отворио је очи тог дана негде око седам сати ујутру, зраци сунца су му ударили право у лице, тако да је мрдао главом да

би их избегао и продужио спавање. У кревету се башкарио још добрих сат времена, све док није Наташа ушла и позвала га на доручак. Са нестрпљењем је ишчекивао њен одговор, и већ је био помислио да га није озбиљно схватила, а онда је њено да, пресекло тишину.

-Не могу да верујем – рече Шолим. Осећам се као да ме је Господ поново уздигао на неку земаљску висину. Алелуја! Након тих дана заказали су венчање у оближњој праволавној цркви. Није било много присутних јер он практично у Русији скоро да и није имао пријатеље, а она је имала неколицину рођака и то је све. После свих тих церемонија, и након Наташине жеље да постане члан Покрета њих двоје су потражили неко малено језерце чији назив нисам запамтио, у коме се она крстила. Одмах потом кренули су да раде на формирању мале групе. Ишло је веома тешко јер у Русији нове идеје нису добро дошле, али ипак су успели да окупе једну екипу која се махом састојала од друштвено маргинализованих особа, сиромашних, инвалида, удовица и других. Шолим је био задовољан што Покрет који је створио не запоставља ни једну категорију људи, а посебно је био срећан када је видео да су ти људи и у духовном погледу унапредовали након приступања заједници.

Економске огњене печурке

Након што је остварио извесне успехе на духовном плану, Шолим је почео да размишља о повратку кући у Србију. Али Наташа, није могла себе да види као житељку те мале земље на Балкану. Шолим је ту почео да се „ломи”, али једна околност му је помогла. Наиме, чули су се гласови о припремама за Треће светски рат. Стао је да убеђује Наташу да ће Русија бити прва на удару Америчких нуклеарних пројектила и да се требају што пре евакуисати у земљу његових предака. Пошто је Србија имала изванредан неутрални статус сматрао је да би тамо били најсигурнији. Осим тога, у подруму своје куће у Итебеју имао је лабораторију коју је давно саградио за потребе истраживања, јер је некада студирао хемију. У тој добро заштићеној просторији је извео многе експерименте које никада није објавио. Наташа се на крају сложила и они су једнога дана кренули пут Србије. Кратко након што су приспели у Банат, стигле су вести о конфликтима у Каспијском Базену. Многи су тада говорили да ће ускоро започети Трећи светски рат и да ће се он водити нуклеарним средствима, међутим то је пре био почетак великог економског рата до тада невиђеног у историји човечанства. Многи народи су били доведени на ивицу опстанка, други су били територијално подељени, у трећима су били изазвани грађански ратови међу којима је била и једна тако велика држава и народ, Русија. Она је била подељена на два дела. Европски део Русије је приступио ЕУ, а Азијски део је потпао под економски и политички утицај Кине и САД. Иза свих тих деструктивних процеса по народе стајале су снаге мултинационалног капитала које су настојале да успоставе једну светску владу ради контроле природних ресурса и стицања моћи над малим, slabим и сиромашним државама. Економска ситуација у Србији је у тим временима била изузетно тешка и да би прехранио своју жену и ћерку као и себе, Шолим је кренуо у потрагу за неким послом, јер пензија коју је примао није могла да покрије све веће трошкове живота. Сем тога Наташа је била трудна па су морали да размишљају и о долазећој принови. Било му је тада 55. година, и потпуно је био свестан да га ни једна државна ни приватна фирма или организација не би примили у радни однос, а да узме да ради неки физички посао није могао због природе болести. Једина могућност је била да нађе посао у приватној иницијативи. Будући да је поседовао лап топ и солидну интернет конекцију, сурфовањем је једнога дана наишао на рекламу извесне финансијске компаније која је нудила посао веб трговца. Посао се састојао у инвестирању средстава на светском финансијском тржишту. Након што се регистровао на сајту компаније започео је

интензивно да се упознаје са послом. Није му било тешко да савлада начин рада, јер је по образовању био дипломирани економиста.

Пошто је имао мало капитала одлучио је да уложи за почетак 100 ЕУР. Међутим посао трговања валутним паровима и осталим финансијским инструментима му није ишао од руке те је стога напустио бављење тим бизнисом.

Инфлација у Србији је била све већа, ипак успева да обезбеди довољно средстава за своју породицу. Из света су му стизале вести да се покрет муњевито шири што га је веома охрабрило и дало му енергију да још више продуби своје разумевање Светога Писма. Резултат тог његовог духовног рада био је већи број књига које је написао и издао, а онда разаслао у све мале групе покрета Пут диљем света. Та дела су ојачала покрет у моралном и теолошком смислу тако да су друге верске групације почеле да завиде члановима покрета и чак да их мрзе. Шолим им је непрестално упућивао речи охрабрења да истрају на стази истине и кад год је искрсао неки проблем он се из све снаге трудио да се нађе право решење.

Једне ноћи Наташа је добила трудове. Хитно је пребачена до болнице где се породила. Медицинска сестра је изашла и саопштила Шолиму да је добио сина. У мислима је најпре захвалио Богу и одмах је почео да размишља које име да му да, али је одлуку о томе одложио за касније да би чуо Наташине предлоге.

Погледи

Јесен живота је пристигла, а са њом и све чешће посете болницама. Али од укупне масе жељених и нежељених дешавања из тог периода издвојићу једно које вреди навести. Током једног лечења упознаје извесног мушкарца средњих година, који је такође боловао од хемофилије. Овај је био веома огорчен и озлојеђен, јер је због неадекватног медицинског збрињавања и третмана постао тежак инвалид већ у својој раној младости. Често је говорио Шолиму који га је пажљиво слушао, да у лечењу особа од хемофилије има много злочина и да то вапи за одмаздом широких размера. И да је за особу оболелу од хемофилије која се лечи под таквим здравственим системом какав има Србија, боље да се никада и није родила, јер је наша држава једина у свету у којој је кућна терапија за хемофиличаре била забрањена. Рече да, када би имао полуге власти у својим рукама да би развио систем за откривање зликоваца па макар се они сакрили и у мишијим рупама. Шолим га је уверавао да ту правду ни један човек није у стању да спроведе, а да при том не згреши. Само Небо ту ствар може да изравна, закључио је Ћидапоп у разговору са братом по болести чије је име било Милан.

Након изласка из болнице Шолим је дуго времена мозгао о тешким речима драгог брата по крви и болести покушавајући при томе да схвати каква је то игра космичких сила, да разуме њен метафизички смисао. А онда се сетио једног свог искуства које је имао са извесним доктором из Суботице. Наиме, покренуло се код њега крварење из бубрега које се испољило у виду хематурије. Одмах се јавио код дотичног хематолога који је држећи у рукама Шолимову хемофилијску картицу хладно и смирено рекао: „Знате, за нас није рентабилно да ми такву болест лечимо, једино можемо да вам установимо да имате хемофилију.” Ове речи су толико изиритирале Ћидапопа да је једва скупио снагу да не направи инцидент, само је истргао катрицу из докторових руку, окренуо се, и изашао из просторије. Да је којим случајем ударио дотичног имао је осећај да би му смрскао одвратну и зликовачку фацу. Након извесног времена сазнао је да је дотични преминуо. Тада је посмислио у себи: „Псето је цркло.” Коначно је могао да разуме озлојеђеност свога брата по болести Милана. Схватио је да је та озлојеђеност оправдана на неком вишем плану. Интелектуалном обрадом покушавао је да завири у оностране области живота у које је веома тешко продрети, заправо је немогуће, али ипак је докучио да кривица није увек само на нивоу система, постоје нижи нивои који свесно деле исти одвратни дух, подилазе му и имитирају га. То је можда и најнепосредније зло са којима се несретна бића суочавају на овоме свету, јер оне

ентитете и планера који вуку конце иза најдаљих завеса, они не виде и не познаје лично. Зато, закључио је Шолим ако се једнога дана буде остварила космичка, Божија правда, она би морала да буде спроведена на свим нивоима света.

У најпознијим годинама свога живота, волео је да размишља на отвореном у природи. То је често радио седећи са својим сином Марком испод великог дрвета у свом дворишту. Теме су биле различите, али је пар њих доминирало. Да ли ће покрет ПУТ који је створио допринети побољшању човечанства и да ли се таква идеја коју је реализовао свиђа Краљу универзума у кога је веровао? Сматрао је да је ПУТ његово животно дело и све своје наде је окренуо у том правцу. Међутим, видео је да се свет креће ка све већем расулу и ка све већем усвајању нижих вредности и нижих стандарда у свим областима живота. Према једном извештају из 2010. године у свету је било 2,3 милијарде хришћана. Међутим, у тој публикацији се такође наводи да су ти хришћани такође подељени у више од 41 000 деноминација – од којих свака има своја учења и правила понашања. Разумео је да Створитељ свесно допушта да се ствари тако развијају и да са тим има неки план, али га је мучило питање да ли се покрет који је васпоставио са великом муком уклапа у Божију наум? Један глас му је говорио да је то што ради чист промашај, али други тиши глас га је убеђивао да смисао покрета постоји и да има своје место у свету религије иако се за сада то не види.

По чему се покрет ПУТ разликује од других верских покрета који су се појављивали током историје? Друга верска усмерења мање више нуде потенцијалним кандидатима за чланство могућност да напредују у смислу каријере. Наиме, да се обогате, да се преселе у неку просперитетнију земљу, да реше свој брачни статус и друго. ПУТ се својом филозофијом лишио свих таквих мотива и стимуланаса. Он је са те стране тотално одбојан за човека данашњице и по томе је јединствен. Али шта Покрет има да понуди?

Искреност, верску искреност. Пошто држи да не располажемо коначним истинама ни о чему, нама је остало да будемо на путу ка све већој спознаји, али да притом не тргујемо са тим даровима. Шолим је био уверен да готово све верске деноминације његовог времена нису имале за циљ да промовишу истину о Богу, него им је циљ био у томе да направе „производ” , који ће бити по нечему специфичан у односу на „производе” свих других групација, то јест да изграде сопствени имиџ. Неко је рекао: ” да би основао секту мораш имати нешто "спектакуларно", да сви греше, а само си ти паметан.” Дакле, имати своју „робу” , која ће се „продавати” на верском тржишту ради постизања материјалне добити, је сан већине верских конфесија. Стога покрет ПУТ

није требало да има никакав посебан производ који се не би могао даље дорађивати и који би био камен међаш. Узмимо као пример верску организацију која се назива „Јеховини сведоци.” Њихов производ има два истурена елемента: 1) Они користе Божије име „Јехова” чешће него припадници других вера и под 2) Научавају да је Исус погубљен на стубу, а не на крсту.

Те две карактеристике их чине препознатљивим у свету религије. Наравно постоје и друге разлике, али се оне откривају тек када се мало дубље „загребе” у њихову теологију. И Хришћанска адвентистичка црква такође има свој специфичан производ. Он се огледа у светковању суботе и у не конзумирању одређених врста mesa. Ако би рецимо Јеховини сведоци изашли у народ и рекли: „људи није битно за наше спасење да ли користимо Божије име на хебрејском или некористимо, такође није битно да ли је Исус био разапет на стубу или на крсту” , и ако би Адвентисти са своје стране рекли: „људи није грех не светковати суботу, али такође ни светковање суботе није грех, нити од тога зависи наше спасење у Богу” , и једни и други би се лишили робе за продају, али цркве и не требају да се баве купопродајом него стварањем добрих људи који ће развијати карактер сличан Исусовом. Нажалост, цркве данашњице се тиме не баве. Док људи не оставе по страни трговачки (шпекулантски) дух у верским питањима неће бити никаквог моралног напретка човечанства. Универзална жеља човека је коначно спасење од смрти и постизање среће.

Атеизам као што је познато одбацује Бога и тврди да ће човечанство једном решити проблем смрти и коначно остварити срећу. Таквом концепту Ћидапоп није желео да посвећује време, јер је дошао до закључка да се човек све више удаљава од среће управо зато што много воли и упражњава тај безбожнички поглед на свет. Религије пак нуде у глобалу три различита пута који воде до спасења. Један од њих заговара спасење добрим делима. То није библијски концепт и Шолим га је одбацио једним резултатним не. Овај други поглед каже да се човек спасава искључиво вером у Бога и у Његовог Сина Исуса Христа. Трећи је у ствари комбинација првог и другог стајалишта. Међутим, ту код тог трећег концепта се наш главни лик романа нашао на муци.

Ту муку ћу описати укратко на овај начин.

Матеј 5,43: „Чули сте да је казано: љуби ближњег својега, и мрзи на непријатеља свог.”

Матеј 5,44: „А ја вам кажем: љубите непријатеље своје, благосиљајте оне који вас куну, чините добро онима који на вас мрзе и молит се Богу за оне који вас гоне;”
Матеј 5,45: „Да будете синови оца својега који је на небесима; јер он заповеда своме

сунцу, те обасјава и зле и добре, и даје дажд праведнима и неправеднима.” Матеј 5,46: „Јер ако љубите оне који вас љубе, какву плату имате? Не чине ли то и цариници?” Матеј 5,47: „И ако Бога називате само својој браћи, шта одвише чините? Не чине ли тако и незнабошци?”

Матеј 5,48: „Будите ви дакле савршени, као што је савршен отац ваш небески.”

Римљанима 3,20: „Јер се делима закона ниједно тело неће оправдати пред њим; јер кроз закон долази познање греха.”

Галатима 2,16: „Па дознавши да се човек неће оправдати делима закона, него само вером Исуса Христа, и ми веровасмо Христа Исуса да се оправдамо вером Христовом, а не делима закона: јер се делима закона никакво тело неће оправдати.”

Галатима 3,5: „Који вам дакле даје Духа и чини чудеса међу вама, чини ли делима закона или чувењем вере?”

Јаков 2,19: „Ти верујеш да је један Бог; добро чиниш; и ђаволи верују, и дркћу.”

Јаков 2,20: „Али хоћеш ли разумети, о човече сујетни! да је вера без дела мртва?”

Јаков 2,21: „Авраам отац наш не оправда ли се делима кад принесе Исака, сина свог на олтар?”

Јаков 2,22: „Видиш ли да вера поможе делима његовим, и кроз дела сврши се вера?”

Јаков 2,23: „И изврши се писмо које говори: Авраам верова Богу, и прими му се у правду, и пријатељ Божји назва се.”

Јаков 2,24: „Видите ли дакле да се делима правда човек, а не самом вером?”

Јаков 2,25: „А тако и Раав курва не оправда ли се делима кад прими уходе, и изведе их другијем путем?”

Јаков 2,26: „Јер као што је тело без духа мртво, тако је и вера без добрих дела мртва.”

Христос је рекао, као што горе можемо читати, да волимо и своје непријатеље. Да ли наше спасење зависи од тога? Ја мислим да да, јер Исус те речи није рекао у ветар. Међутим, како помирити ту Исусову изјаву са изјавом апостола Павла, који је написао да се делима закона ни једно тело неће спасити пред Богом. Изјаве апостола Јакова коју сам горе већ цитирао и изјава апостола Јована су лакше за разумети и довести у склад са Исусовим изјавама. Ево да прочитамо и изјаву апостола Јована која се односи на веру и дела закона:

Откривење 14,12: „Овде је трпљење светих, који држе заповести Божије и веру Исусову.”

Стално сам под неким утиском, говорио је Шолим, да ми не знамо тачне дефиниције ни „вере”, ни „дела” у библијском смислу. На пример, адвентисти кажу да грчка реч „

пистис „ која се преводи као „вера „, означава не само поверење него и верност, оданост. Међутим, да ли је то заиста тако, посто се у Светом Писму поред вере наводе и дела закона? Јер ако вера обухвата својим значењем и дела зашто се онда дела закона посебно наводе у стиховима где се упоредо говори и о вери и о делима? Пре ће бити да су Јевреји који су писали књиге Новог Завета давали Грчким речима она значења која имају еквивалентне речи у хебрејском језику. То свакако генерише одређену забуну код површног читаоца. Овај стих који је изговорио сам Исус му је много помогао у разумевању проблема вере:

Матеј 9,22: „А Исус се окрену и видјевши је рече: "Храбро, кћери, вера те твоја спасила." И жена би спашена од тога часа." Шта је ову жену која је крварила спасило? Вера. Да ли је она своју веру нечим показала? Јесте. Чиме? Додиривањем хаљине Исуса Христа са вером да ће јој то помоћи и помогло јој је. Дакле, ту је вера показана једним чином. Замислимо неког човека који не верује у Бога. Може ли такав човек да држи рецимо прву заповест? „Немој имати других богова уза ме." Да, јер може да фолира као да држи све заповести, а да нема ни трунке вере.

Схватио је да је библијска вера у ствари чин искренности. Искрено учињено дело то је вера. Та дела могу бити обухваћена Декалогом, али могу бити и изван опсега закона датог на Синају. Друга тема о којој је такође често размишљао је Божији закон. Да ли је тај закон од вечности или не? Да ли је непроменљив? Да ли га треба и у времену Новог завета држати?

Сматрао је да су начела Божијег закон непроменљива у својој бити, променљива је само форма тога закона који је у различитим историјским епохама дат у различитим видовима и адаптацијама.

Сетио се тумачења које је чуо од једног пријатеља из Швајцарске, библијског монотеисте. Оно му је помогло у разумевању питања закона. Путем преписке дебатовали су у вези суботе. Пријатељ је рекао нешто интересантно, а то је да је за њега сваки дан субота, јер је у миру са Богом свакога дана, а не само седмог. Шолим је после тога размишљао о тим његовим речима и закључио да је човек близу истине. Наиме, ако унутар сваког радног дана имамо микро суботу онда заповест из Декалога у суштини није укинута, она је само променила форму али је и даље ту и њен смисао се остварује. Она је сада примењена у пунини свог значења. Јер, ако свакога обичног дана одвојимо извесно време за шабатоване Богу, а сваког седмог имамо пун шабат то је у ствари светковање четврте Божије заповести.

Шолим је тврдио као да у мислима чује ехо неизговорених Исусових речи: „Чули сте како је казано старима: Сети се да светкујеш дан суботни, али ја вам кажем, нека вам сваки дан буде субота.”

Ово у Светом Писму не пише да је Исус изјавио, али мислим да није искључена могућност да је тако нешто рекао својим ученицима, јер се неке ствари могу извести по аналогiji служећи се стиховима као што је на пример овај библијски пасус: Матеј 5,27: „Чули сте како је казано старима: не чини прељубе.” Матеј 5,28: „А ја вам кажем да сваки који погледа на жену са жељом, већ је учинио прељубу у срцу свом.”

Поред горе изнетих тема о којима је Шолим мозгао постоји једна са којом није могао да изађе на крај. То је питање судбине. Да ли је Бог унапред предодредио да ли ће неко бити спасен или не? Бавећи се том проблематиком, запазио је да је велики проблем у разумевању предестинације термиолошке природе. Разли људи различите ствари подразумевају под истим термином. На пример, за атеисту, који не верује у Творца, питање шта ће бити са њим после смрти, је депласирано. Он под термином „судбина” подразумева то какав је он у генетском погледу. Ако је рецимо рођен болестан, казаће „таква ми је судбина.” За атеисту је исход који ће се догодити судбина. Узмимо као илустрацију да се неки атеиста није оженио, а умро је. Шта ће други атеисти на то рећи? Таква му је била судбина да се не ожени. Међутим, Шолима је интересовало како Свето Писмо гледа на те ствари? На интернету је пронашао чланак од стране Јеховиних сведока који се бави питањем судбине, стога ћу га сада изложити:

Судбина

Дефиниција: Неизбежан и често неповољан исход. Фатализам је веровање да су сви догађаји одређени Божјом вољом или неком надљудском силом, и да се све мора догодити баш онако како се и догађа, јер је то унапред одређено. Није библијско учење.

Да ли је свакоме унапред одређено када ће умрети?

То веровање је било раширено међу Грцима и Римљанима. Према паганској грчкој митологији, судбину су представљале три богиње које су преле нит живота, одређивале њену дужину и пресецале је.

Проповедник 3:1, 2 говори о 'времену кад се умире'. Али Проповедник 7:17 показује да то није унапред одређени тренутак јер каже: „Не буди сувише зао, и не буди луд. Зашто да умреш пре времена?” У Пословицама 10:27 пише: „Злима се скраћују године.” А у Псалму 55:23 стоји: „Они који су за крв криви и варалице неће проживети ни половину дана својих.” Шта онда значе речи из Проповедника 3:1, 2? Ту се једноставно

говори о непрекидном циклусу живота и смрти у овом несавршеном свету. Постоји време када се људи рађају и време када умиру – обично када имају 70 или 80 година, али понекад умиру раније или касније (Пс. 90:10; види и Проповедника 9:11).

Када би свакоме приликом рођења или још раније био одређен тренутак и начин смрти, онда не би било потребе избегавати опасне ситуације или бринути о здрављу, а мере предострожности не би измениле стопу смртности.

Да ли сматраш да је бојно поље у време рата исто тако безбедно као и нечији дом далеко од ратне зоне? Да ли бринеш о свом здрављу и водиш децу код лекара? Зашто пушачи у просеку умиру три до четири године пре непушача? Зашто има мање саобраћајних несрећа са смртним исходом када возачи и путници везују сигурносни појас и када се поштују саобраћајни прописи? Очигледно је да је корисно предузети мере предострожности.

Да ли је све што се догађа „Божја воља“?

Петр. 3:9: „Јехова... је стрпљив свама јер не жели да ико пропадне, већ да сви дођу до покајања.” (Али не реагују сви повољно на његово стрпљење. Очигледно је да није „Божја воља” када неко не жели да се покаје. Упореди с Откривењем 9:20, 21.)

Јер. 7:23-26: „Али ово сам им [Израелцима] заповедио: ’Слушајте мој глас и бићу ваш Бог, а ви ћете бити мој народ. У свему ходите путем који ћу вам одредити, да би вам било добро.’ Али они нису слушали... А ја сам вам слао све своје слуге, пророке, устајао сам рано сваки дан и слао их. Али овај ме народ није слушао и нису пригнули своје ухо, него су остали непокорни.” (Очигледно је да није била „Божја воља” да зло преовладава у Израелу.) Мар. 3:35: „Ко год врши Божју вољу, он ми је брат и сестра и мајка.” (Када би све што неко ради била „Божја воља” онда би сви били у dobrим односима са Исусом. Али према ономе што стоји у Јовану 8:44, он је неким рекао: „Ваш је отац Ђаво.“)

Због чега се догађају многе наизглед необјашњиве ствари?

Проп. 9:11: „Време невоље и непредвиђени догађаји сналазе свакога од њих.” (Дакле, неко је жртва несрећних околности не зато што је његов живот унапред одређен, већ због случајности.)

Да ли људи сnose одговорност за многе проблеме које имају?

Римљ. 5:12: „Као што је преко једног човека [Адама] у свет ушао грех и преко греха смрт, и тако се смрт проширила на све људе јер су сви сагрешили.” (Сви смо од Адама наследили несавршеност, укључујући и склоност ка неисправном понашању.)

Проп. 8:9: „Човек влада над човеком на несрећу његову.“

Посл. 13:1: „Мудар је син који прихвата очеве опомене.” (Оно што родитељи раде прилично утиче на живот њихове деце.)

Гал. 6:7: „Не завањајте се: Бог се не може исмејавати. Јер шта човек посеје, то ће и пожњети.” (Види и Пословице 11:17; 23:29, 30; 29:15; 1. Коринћанима 6:18.)

Постоје ли надљудске силе које људима стварају проблеме?

Откр. 12:12: „Тешко вама, земљо и море, јер је Ђаво сишао к вама, веома гневан, знајући да има мало времена!” (Види и Дела апостолска 10:38.) *Да ли Бог све унапред зна и све унапред одређује?* Иса. 46:9, 10: „Ја [сам] Бог... нема другог Бога и... нико није као ја. Ја од почетка јављам шта ће на крају бити, од давнина јављам оно што још није било. Ја кажем: 'Моја намера ће се остварити и учинићу све што желим.'“

(Бог је обзнанио своју намеру, унапред је одредио неке ствари у вези са остварењем те намере и има безграничну моћ која гарантује да ће се то и остварити.)

Иса. 11:1-3: „Младица ће изникнути из Јесејевог пања, изданак из његовог корена доносиће плод. [Исус је рођен као Јесејев потомак.] На њему ће почивати Јеховин дух... Он ће уживати у страху од Јехове.“

П. Зак. 31:20, 21: „Јер ћу их довести [Израелце] у земљу коју сам под заклетвом обећао њиховим праочевима, у земљу у којој тече мед и млеко. Они ће тамо јести, наситиће се и угојиће се, па ће се окренути другим боговима и њима ће служити, а мене ће презрети и прекршиће мој савез. Када их снађу многа зла и невоље, ова песма [која говори о томе како су поступали јер нису ценили Божју милост] сведочиће против њих... Јер ја добро знам чему су већ данас склони, док их још нисам довео у земљу коју сам им под заклетвом обећао.“

Запази да то што је Бог могао да предвиди какве ће бити последице њиховог понашања није значило да је он одговоран за то нити да је он то желео, већ је на основу њихових поступака могао унапред видети шта ће се десити. Слично томе, метеоролози на основу посматрања могу с великом тачношћу предвидети какво ће време бити, али они не проузрокују такво време нити оно мора бити по њиховој вољи.

Да ли Божја способност да предвиди догађаје или да их унапред одреди доказује да он то чини за све поступке свих својих створења?

Откр. 22:17: „Ко год чује, нека каже: 'Дођи!' И ко је год жедан, нека дође! Ко год жели, нека узме воду живота бесплатно!” (Није предодређено како ће ко одлучити; свака особа сама за себе одлучује.)

Римљ. 2:4, 5: „Можда презиреш богатство његове доброте и уздржљивости и дуготрпљивости, не схватајући да те Божја доброта води до покајања? Него својом тврдокорношћу и непокајничким срцем навлачиш на себе гнев за дан гнева и откривања Божјег праведног суда.” (Нико није од стране Бога присиљен да поступа на одређен начин. Али је свако одговоран за оно што ради.)

Соф. 2:3: „Тражите Јехову, сви кротки на земљи... Тражите праведност, тражите кротост, и вероватно ћете бити заштићени у дан гнева Јеховиног!” (Да ли би праведан Бог који је оличење љубави подстицао људе да чине оно што је исправно и да се надају награди ако зна да је већ унапред одређено да неће успети у томе?)

Пример: Власник радио-апарата може слушати вести. Али чињеница да може слушати неку станицу не значи да ће он то и урадити. Прво мора укључити радио, а затим пронаћи станицу. Исто тако, Јехова има способност да унапред зна шта ће се догодити, али Библија показује да он ту своју способност користи на селективан и увиђаван начин, поштујући слободну вољу коју је дао људима. (Упореди с Постанком 22:12;18:20,21.)

Када је Бог створио Адама, да ли је знао да ће Адам сагрешити?

Бог је Адаму и Еви рекао следеће: „Рађајте се и множите се, напуните земљу и себи је подложите, и владајте над морским рибама и створењима која лете по небу и над свим створењима што се мичу по земљи.” „Тада је Јехова Бог дао човеку ову заповест: 'Са сваког дрвета у врту слободно једи док се не наситиш. Али с дрвета спознања добра и зла не смеш јести, јер оног дана када будеш јео с њега, сигурно ћеш умрети’” (Пост. 1:28; 2:16,17). Да ли би ти подстицао своју децу да се прихвате неког посла који би им донео дивну будућност, иако од самог почетка знаш да је то осуђено на неуспех? Да ли би их упозорио на последице, мада знаш да си све тако испланирао да они доживе неуспех? Да ли је онда разумно тако нешто приписати Богу?

Мат. 7:11: „Дакле, ако ви, иако сте зли, знате да дајете својој деци добре дарове, колико ће више Отац ваш који је на небесима дати добра онима који га моле!”

Да је Бог унапред одредио и предвидео Адамов грех и све последице које су из тога проистекле, то би значило да је стварањем Адама намерно покренуо све зло које је почињено у људској историји. У том случају он би био крив за све ратове, криминал, неморал, тлачење, лажи, лицемерство и болести. Али Библија сасвим јасно каже: „Ти ниси Бог који у злу ужива” (Пс. 5:4). „Онога ко воли насиље, силно мрзи душа његова” (Пс. 11:5). „Бог... не може да лаже” (Титу 1:2). „Од тлачења и насиља откупиће [Онај кога је Бог одредио да буде Месијански Краљ] душу њихову, крв њихова биће драгоцену у очима његовим” (Пс. 72:14). „Бог је љубав” (1.Јов. 4:8). „Он воли праведност и правду” (Пс. 33:5).

Да ли је Бог предодредио живот Јакова и Исав?

Пост. 25:23: „Јехова јој је рекао [Ребеки]: 'Два су народа у твојој утроби; два ће се народа из твоје утробе разделити. Један народ биће јачи од другог народа, и старији [Исав] ће служити млађем [Јакову].'" (Јехова је могао прочитати генетски запис нерођених близанаца. Можда је то узео у обзир када је предвидео какве ће особине та два дечака развити и када је рекао какав ће бити исход [Пс. 139:16]. Али овде нема никаквог наговештаја да је он тачно утврдио њихову вечну судбину или да је унапред одредио све догађаје у њиховом животу.)

Да ли је било предодређено да Јуда Искаротски изда Исуса?

Пс. 41:9: „Човек који је у миру са мношвом био, у ког сам се поуздао, који је хлеб мој јео, подигао се на мене.” (Запази да у овом пророчанству није специфично речено који ће Исусов блиски сарадник то бити. Јехова је знао да је Ђаво искористио Давидовог саветника Ахитофела да га изда, и омогућио је да се то запише јер то показује како Ђаво делује и шта ће учинити у будућности. Ђаво је „ставио у срце Јуде Искаротског, Симоновог сина, намеру да га изда [Исуса]“, а не Бог (Јов. 13:2). Јуда се није одупро, већ је подлегао Сатанином утицају.)

Јов. 6:64: „Исус је од почетка знао... ко је онај који ће га издати.” (Не од почетка стварања, нити од Јудиног рођења, већ „од почетка” његовог издајничког понашања. Упореди с Постанком 1:1, Луком 1:2 и 1. Јовановом 2:7,13, где реч „почетак” има релативно значење. Запази такође шта пише у Јовану 12:4-6.)

Зар није апостол Павле говорио о томе да су хришћани „предодређени“?

Римљ. 8:28,29: „Знамо да Бог даје да сва његова дела сложено доприносе добру оних који га воле, оних који су позвани по његовој намери. Јер оне којима је прво поклонио пажњу, њих је и унапред одредио [„предодредио“, Ча] да буду обликовани по слици његовог Сина, да он буде првенац међу многим браћом.” (Види и Ефешанима 1:5,11.) Међутим, тим истим особама се у 2. Петровој 1:10 каже следеће: „Дајте све од себе да бисте потврдили свој позив и избор, јер ако то чините, никада нећете посрнути.” (Ако су те особе биле предодређене за спасење, ни у ком случају не би могле посрнути, без обзира на то шта раде. Пошто сваки појединац мора сам за себе да се потруди, то онда значи да је унапред одређено само то да ће постојати таква група људи. Божја намера је да читава та група људи одговара примеру који је дао Исус Христ. Међутим, они које је Бог изабрао да буду део те групе морају доказати своју верност да би добили награду која им је обећана.)

Еф. 1:4,5: „Нас је пре постанка света изабрао да будемо у јединству с њим [Исусом Христом], да бисмо били свети и без мане пред њим у љубави. Јер је унапред одредио да нас преко Исуса Христа усвоји као синове, што му је угодно и по вољи.” (Вредно је запазити да у Луки 11:50, 51 Исус упоређује 'постанак света' с временом када је живео Авељ. Авељ је први човек који је током живота имао Божју наклоност. Дакле, после побуне у Едену, али пре него што је зачет Авељ, Бог је одлучио да створи „потомство“, то јест „семе“, преко кога ће омогућити избављење [Пст. 3:15]. Божја намера је била да се главном Потомку, Исусу Христу, придружи група његових верних следбеника која ће заједно с њим владати над земљом посредством Месијанског Краљевства.)

Да ли звезде и планете утичу на догађаје у нашем животу и да ли пружају неке предзнаке које би требало одвагнути приликом доношења одлука?

Одакле потиче астрологија?

„Западњачка астрологија директно потиче из теорија и обичаја Халдејаца и Вавилонца из трећег миленијума пре н. е.” (Енциклопедија Американа, 1977, 2. том, страна 557).

„У Вавилонији као и у Асирији, астрологија је као непосредни изданак вавилонске културе... имала своје место у званичном култу као једно од два главна средства која су свештеницима стајала на располагању... за утврђивање воље и намере богова, а друго средство је било гледање у јетру жртвоване животиње... Сматрало се да кретање сунца, месеца и пет планета представља активност пет богова, заједно с богом месеца Сином и богом сунца Шамашом, који су припремали догађаје на земљи” (Енциклопедија Британика, 1911, 2. том, страна 796).

Какво гледиште о томе има Створитељ човечанства?

П. Зак. 18:10-12: „Нека се код тебе не нађе нико... који гата, ни који се бави магијом, ни који прориче по знамењу... Јер ко год тако нешто чини одвратан је Јехови.“

Вавилонцима је рекао: „Нека сад устану и нека те спасу они који обожавају небо, који гледају у звезде, који у време младог месеца објављују шта ће те снаћи. Гле, постали су као стрњика....Такви ће бити они који ти чарају, око којих се трудиш од своје младости. Одлутаће свако на своју страну. Нико те неће спасти” (Иса. 47:13-15). Једног просечног хришћанина када је реч о судбини углавном занима шта ће бити са њиме после смрти, то јест да ли ће доспети у рај или отићи у гехену? Шолим је ишао корак даље и питао се како датости у којима човек живи утичу на оно што зовемо судбином. Наиме, постоје у човековом животу околности које не зависе од њега и које не може да мења. На пример, ако је рођен у сиромашној, необразованој породици са врло лошим генетским наслеђем, има ли такав шансе пред Богом да се оствари као људско биће. Утиче ли то и на исход његове вечне судбине или нема никакав утицај? Неке цркве попут адвентистичке придају велику важност очувању здравља тврдећи да је због болести немогуће посвећење тела. Другим речима, онај који не води рачуна о своме психофизичком здрављу губи право на небо, јер онеспособљава себе за службу Богу и ближњима. Међутим, ово питање није тако једноставно као што на први поглед изгледа. Има православаца који уче друге људе да је загробни живот сан снова, а овамо чине све што је у њиховој моћи да што дуже остану овде на земљи. Користе сва могућа средства која су често веома скупа, не би ли доживели дубоку старост. Својим понашањем и практичним животом показују да је сва њихова нада овде, а својим беседама другима казују да је прави живот тамо горе. Шоле се питао може ли човек бригом о себи да допринесе своме расту? Ево одговора на то питање из самог Светог Писма: Матеј 6,27: „А ко од вас бринући се може примакнути расту свом лакат један?” Према томе све су то узалудне радње које човек предузима. Постоји нешто у вези питања судбине око чега се наш лик поприлично намучио да би схватио у чему је поента. Наиме, пре доста година на крају једне проповеди коју је одржао извесни адвентистички теолог, Шолим је дотичном поставио следеће питање: „Какво је ваше гледиште по питању предодређења?” Добио је овакав одговор који ћу укратко парафразирати: Бог фронтално посматра целокупну реализацију у свемиру. Творац није предодредио ко ће бити спасен, а ко изгубљен, премда Он то унапред зна на основу

свог свезнања. То је у ствари знање из будућности, јер Он не живи у времену нити време има било какав утицај на Њега.

Господ целу ту реализацију у времену посматра као садашњост. Према томе, Он види какве одлуке ћемо ми донети у нашим животима, јер нас је обдарио слободном вољом. Дакле, није нас унапред испограмирао шта ћемо одлучити.

Предодредио је критеријуме за наше спасење. И онај ко задовољи те критеријуме на основу своје слободе избора улази у опсег оних који су изабрани. Предодређени су наиме сви они који прихвате и испуне те унапред постављене критеријуме.

Веома је важно да питање које човек поставља буде формулисано на прави начин. Оно које је Шолим поставио професору адвентистичке теологије је било сувише сложено и упроштено. Заправо он је хтео да питао ово: „Геолози процењују да је Земља стара 4 милијарде година, а астрономи рачунају да свемир може бити стар и 15 милијарди година. Да ли је Бог знао да ће Адам и Ева сагрешити пре него што је створио планету земљу?” Када се ово питање појавило у Шолимовом уму уплашио се, јер му се учинило бесмисленим и помислио је у себи да би се постидео ако би некоме такво питање поставио. Уз то сетио се Христових речи: Матеј 12,36 „А ја вам кажем да ће за сваку празну реч коју реку људи дати одговор у дан страшног суда.” Ево и једног савременијег превода истог стиха: „Кажем вам да ће људи за сваку безвредну реч коју изговоре положити рачун у Судњи дан.” Међутим, схватио је да су онаква питања неминовна, јер се односе на Ентитет који је ван граница времена, простора и материје и да су наведене Исуове речи упућене људима који изговарају „злобне” речи, а не онима који постављају „морска питања.”

Треба сазнати шта Писмо каже по питању тога да ли Бог зна исходе и оних ствари које још увек не постоје, али су у Створитељевом плану да буду створене. Знамо да постоје ствари које је Бог замислио, али их још није реализовао посматрано из перспективе човека. Међутим, Он је свестан сукцесивности времена, иако је изван времена и изнад света. И зато на евентуално подпитање оном одговору професора „да Бог фронтално посматра целокупну реализацију”, било би да ли ту спада и реализација онога што Јехова још није замислио? Одговор би био: „не постоји ништа што Бог већ није замислио”, јер смо мало пре утврдили да Бог види прошлост, садашњост и будућност као што ми гледамо садашњост. Ови стихови из Библије то и потврђују: Исаија 46,9: „Памтите што је било од старине; јер сам ја Бог, и нема другога Бога, и нико није као ја,” Исаија 46,10: „Који од почетка јављам крај и издалека што још није било; који кажем: намера моја стоји и учинићу све што ми је воља.”

Е сад вратимо се на онај одломак из чланка од Јеховиних сведока који је на питање „Када је Бог створио Адама, да ли је знао да ће Адам сагрешити?” , дао следећи одговор:

Бог је Адаму и Еви рекао следеће: „Рађајте се и множите се, напуните земљу и себи је подложите, и владајте над морским рибама и створењима која лете по небу и над свим створењима што се мичу по земљи.” „Тада је Јехова Бог дао човеку ову заповест: ’Са сваког дрвета у врту слободно једи док се не наситиш. Али с дрвета спознања добра и зла не смеш јести, јер оног дана када будеш јео с њега, сигурно ћеш умрети’” (Пост. 1:28; 2:16, 17).

Да ли би ти подстицао своју децу да се прихвате неког посла који би им донео дивну будућност, иако од самог почетка знаш да је то осуђено на неуспех? Да ли би их упозорио на последице, мада знаш да си све тако испланирао да они доживе неуспех? Да ли је онда разумно тако нешто приписати Богу?

Мат. 7:11: „Дакле, ако ви, иако сте зли, знате да дајете својој деци добре дарове, колико ће више Отац ваш који је на небесима дати добра онима који га моле!”

Да је Бог унапред одредио и предвидео Адамов грех и све последице које су из тога проистекле, то би значило да је стварањем Адама намерно покренуо све зло које је почињено у људској историји. У том случају он би био крив за све ратове, криминал, неморал, тлачење, лажи, лицемерство и болести. Али Библија сасвим јасно каже: „Ти ниси Бог који у злу ужива” (Пс. 5:4). „Онога ко воли насиље, силно мрзи душа његова” (Пс. 11:5). „Бог... не може да лаже” (Титу 1:2). „Од тлачења и насиља откупиће [Онај кога је Бог одредио да буде Месијански Краљ] душу њихову, крв њихова биће драгоцену у очима његовим” (Пс. 72:14). „Бог је љубав” (1. Јов. 4:8). „Он воли праведност и правду” (Пс. 33:5). Аутори текста су желели да нам предоче да Бог није знао да ће Адам згрешити. Кажу: „Да је Бог унапред одредио и предвидео Адамов грех и све последице које су из тога проистекле, то би значило да је стварањем Адама намерно покренуо све зло које је почињено у људској историји.” Видите драги читаоци у речима „унапред одредио и предвидео” се крије шпекулација аутора цитираног пасуса. Јер, ако је нешто унапред одређено, шта има да се предвиђа? Бог није унапред одредио Адамов грех, али је предвидео тај грех. Ако је то тако, а очигледно јесте, поставља се питање Божије правичности. Јеховини сведоци су заузели став да би у том случају Јехова био веома неправедан. Шолим је насупрот томе сматрао да је Јахве управо због тога изузетно праведан, јер Он је захваљујући свом свезнању видео да ће Адам и Ева згрешити, али је такође видео и да ће се покајати те да ће на крају крајева

Његов Син, Исус Христос решити проблем греха и да ће се историја света завршити у рају. Јеховини сведоци ово одбијају, јер се држе своје догме о томе да Адам и Ева неће бити спасени.

Али пазимо да никога не укоравамо ни за шта. Ни „суботаре” због светковања субите, ни „недељаре” због окупљања недељом, ни Јеховине сведоке због веровања да је Исус био распет на стубу, а не на крсту, ни сваштоједе због хране, који држе да је Бог допустио да се једе све што човека може да исхрани, али исто тако ни оне који не једу сва јела. У том погледу држимо се ових стихова:

Римљанима 14,1: „А слабог у вери примајте лепо, да се не смета савест.” Римљанима 14,2: „Јер један верује да сме свашта јести, а који је слаб једе зеље.” Римљанима 14,3: „Који једе нека не укорава онога који не једе; и који не једе нека не осуђује онога који једе; јер га Бог прими.”

Римљанима 14,4: „Ко си ти који судиш туђему служи? Он свом господару стоји или пада. Али ће устати; јер је Бог кадар подигнути га.” Римљанима 14,5: „Тако један разликује дан од дана, а други држи све дане да су једнаки: сваки да буде уверен за своју мисао.” Римљанима 14,6: „Који разликује дане, Господу разликује; и који не разликује дана, Господу не разликује.

Који једе, Господу једе: јер хвали Бога; и који не једе, Господу не једе, и хвали Бога.” Римљанима 14,7: „Јер ниједан од нас не живи себи, и ниједан не умире себи.” Римљанима 14,8: „Јер ако живимо, Господу живимо; а ако умиремо, Господу умиремо. Ако дакле живимо, ако умиремо, Господњи смо.” Римљанима 14,9: „Јер зато Христос и умре и васкрсе и оживе да овлада и мртвима и живима.” Римљанима 14,10: „А ти зашто осуђујеш брата свог? Или ти зашто укораваш брата свог? Јер ћемо сви изаћи на суд пред Христа.” Римљанима 14,11: „Јер је писано: тако ми живота, говори Господ, поклониће ми се свако колено, и сваки језик славиће Бога.” Римљанима 14,12: „Тако ће дакле сваки од нас дати Богу одговор за себе.” 1. Тимотију 4,1: „А Дух разговетно говори да ће у последња времена одступити неки од вере слушајући лажне духове и науке ђаволске,” 1. Тимотију 4,2: „У лицемерју лажа, жигосанијех на својој савести,” 1. Тимотију 4,3: „Који забрањују женити се, и заповедају уздржавати се од јела која Бог створи за јело са захвалношћу вернима и онима који познаше истину.” 1. Тимотију 4,4: „Јер је свако створење Божије добро и ништа није на одмет кад се прима са захвалношћу.” 1. Тимотију 4,5: „Јер се освећује речју Божијом и молитвом.”

Сан Шолима Ћидапопа

Једне ноћи Шолим је уснио сан који се по карактеру своје завршнице разликовао од свих других које је до тада сањао, а таквим сновима је било заједничко то да је у њима он сам или нешто што припада њему какав предмет од важности, се изгубио. А онда је уследило узалудно тражење изгубљеног односно покушавање да се изађе из стања изгубљености у чему никада није успевао, јер се увек будио пре одсудног тренутка или га је превелика брига насилно будила те је исход тражења увек остајао непознат. Али овога пута није било тако.

Сан почиње Шолимовом појавом у једној рекло би се верској заједници, секти, тачније у њеном дворишту. Ту среће старог познаника из адвентистичке цркве који се звао Павле Јовинов. Са њим започиње теолошку расправу, али садржај тог дијалога није остао забележен у меморији Шолимове свести, тако да о њој не могу ништа одређеније рећи осим да је била врло напета и неугодна.

Након што се дотични пријатељ удаљио од њега и пришао групици људи која је стајала у близини, поред њега је прошла једна друга особа која му је била својевремено симпатија. Била је то главом и брадом мађарица Иби. Омања особа, црне косе, веома интелигентна, намрштеног азијског лица. Много је времена прошло од када су се задњи пут видели. Она се толико изменила да је једва препознао. Пролазећи, није чак ни погледала у њега, те је он није ни поздравио, јер се одувек у животу држао принципа да не поздравља никога ко поред њега пролази, а не гледа га право у очи. Шолим се затим окренуо и пошао према неким просторијама зграде и у једној од њих је одложио обућу а да није знао зашто то ради. Ципеле су биле браон боје, али не оне које је тада имао него некадашње које су биле од fine мекане коже које му је отац одмах пенцетирао након што их је купио. Потом је, такође незнајући зашто, скинуо са врата златан ланчић са крстићем који му је мајка давно поклонила, те га је ставио на скривено место мислећи да га ту нико неће пронаћи.

Када је ушао у главно одељење где је требало да се одржи богослужење био је изненађен угледавши људе који су лежали у креветима хистерично се смејући, а на улазу је било много одложене обуће, па се питао одкуд у заједници где је раније радо ишао таква верска пракса да се у њу улази као у џамију? А и сам себи се чидио окуд је унапред знао да треба да скине обућу, а нико му то није рекао да уради.

Видевши да је за њега такав амбијент неугодан и стран брзо је изашао и упутио се у оно двориште где је малочас био. Тада је у његовој души наступила силна секирација,

јер је установио да су његове ципеле нестале. Да ствар буде још много гора нестало је и ланчић са крстићем. После извесног тражења успева да пронађе једну ципелу леву, али другу никако. Међутим, проналази сличну, али женски модел. Када је ту женску десну ципелу обуо, констатовао је да савршено пасује, да не жуља нигде, али „није то то” помислио је у себи, „различите су, како могу бити задовољан.” Тај проблем је некако прежалио, али губитак златног ланчића са крстићем га је довео у стање афекта. Изненада, загледан у тло угледао је ланчић. Одједном је напола постао срећан због тога. Зграбио га је са земље и ставио у џеп, осетивши да је половина душевног терета отишла са њега.

Наставивши да трага по дворишту, за крстићем угледао је једну бабу која се ту затекла. Снажним и претећим пласом упитао је ту старицу: „Ко је украо мој крстић?” Баба је одговорила: „Две блуднице су то учиниле.” Шолим је био изван себе. Био је спреман да убије крадљивца. А онда је баба злобног, буцмастог лица која је била обучена у црну одећу, преплашена ситуацијом, отворила шаку у којој је био Шолимов крстић. Угледавши сјајан предмет који му је припадао кренуо је руком да га узме, али је баба затворила шаку. Тада је Шолим насилно отворио бабину шаку и узео свој крстић.

Одлазећи са тог, за њега проклетог места, окренуо се према баби и рекао: „Тај крстић је поклон од моје мајке.” Одмах затим се пробудио и схватио да сан који је управо одсањао има неко дубље значење.

Да би то одгонетнуо одлучио је да се обрати свом пријатељу из Русије који се бавио духовношћу, али је такође био и молекуларни биолог. Звао се Вавилов. Написао му је писмо у коме је потанко изложио свој сан. После дужег времена стигао је одговор овог изузетног генетичара и продуховљеног човека, које је гласило овако: „Драги Шолиме, „две блуднице” означавају две спирале ДНК. И као што је људска природа постала грешна, тако су и оне постале погрешиве, јер су део ње, и то најважнији њен део. А то што си изгубио и ланчић и крстић значи да у твом геному постоје две мутације због којих патиш, једна је на антихемофилном гену, а друга на његовом регулатору. Твоје проналажење и ланчића и крстића означава пророчанство да ће Креатор у будућности надахнути човечанство и оно ће успети да излечи хемофилију.

Што се тиче ципела оне означавају да ти имаш од Бога заштиту, јер си на заменској терапији, будући да примаш редовно осми фактор коагулације. Али, то није врхунска терапија која тренутно постоји у свету и која је доступна у твојој земљи. То је приказано обућом која није пар мушких ципела, него је једна ципела, десна, женска.

Супротстављене силе се боре за превласт и твој посао чине две ствари. Једна је молитва за онај део човечанства који се бори да се умањи људска патња. На тој страни је Бог чија моћ превазилази све и свакога. Он је тај који ће преломити „ствар” и омекшати окамењена срца припадника здравствених власти твоје земље. Уколико то не буде учинио то ће значити да је твоја мржња према њима који су ти учинили многе неправде била толико јака да је надмашила љубав коју си имао према људској доброти. Друга је да својим писањем у мртве странице удахњујеш живот не очекујући за то никакву похвалу од људи.

Овим смо заокружили приказ и реалног и имагинарног живота Шолима Ћидапопа. У погледу овог задњег корачао је са надом да ће неко некада у будућности остварити бар неке од идеја из његове маште о праведнијем свету. Видели смо шта је волео шта је мрзео, о чему је сањао и чему се надао. Мислим да је дошао тренутак да се стави тачка на последњу реченицу овог романа. А та реченица нека буде стих из Писма који је веома волео: Псалам 42,1: „Као што кошута тражи потоке, тако душа моја тражи тебе, Боже!”

###

Хвала вам што сте прочитали моју књигу. Ако сте уживали, нећете ли, молим вас, одвојити тренутак да ми оставите оцену код вашег омиљеног продавца? Хвала!

Friend me on Facebook: <http://www.facebook.com/Milos7.Popadic>

Subscribe to my blog: <http://revelationtoday.ucoz.com/blog/>